BESTSELLER No.1
all over the world

Judith Michael

Cea mai mare romancieră a Americii

REGĂSIRI

I

1

Motto: „Oh, ce iţe încâlcite ţesem,
Atunci când, pentru prima dată
Vrem să amăgim pe cineva!"

Sir Walter Scott

Sabrina trase adânc aer în piept şi, dintr-o suflare, stinse lumânările — treizeci şi trei, plus una ca să poarte noroc — închise ochii şi-şi puse o dorinţă. *Te rog, fă ca totul să rămână aşa cum este. Copiii mei, iubirea mea cea mare, prietenii mei, căminul: totul lângă mine şi ferit de primejdii. Şi cu adevărat al meu.*

Deschise ochii, zâmbind tuturor celor din jurul mesei şi luă cuţitul de tăiat tort — un obiect străvechi şi foarte preţios, din argint, pe care-l adusese din ultima ei călătorie la Londra.

— Ce ţi-ai dorit, mămico? întrebă Cliff.

— Nu ne poate spune, interveni Penny. Dorinţele nu se mai împlinesc dacă le destăinui altora.

— Oricum nu se împlinesc, declară Cliff. Toată lumea ştie asta. Nu-i decât un mit.

— Oh, cât cinism! comentă Linda Talvia, punându-şi mâna pe braţul lui Marty. O mulţime dintre dorinţele mele se împlinesc.

— Iar ale mele, toate — afirmă Garth, ochii lui întâlnindu-i, peste masă, pe cei ai Sabrinei. Chiar şi una sau două la care nici nu mă gândisem.

— Nu se pot realiza dacă nu ţi le-ai pus în minte, protestă Cliff.

— Ba sigur că-i posibil, replică Nat Goldner. În toţi aceşti ani, Dolores şi cu mine nici măcar nu ştiam că doream să ne căsătorim, şi pe urmă, absolut pe neaşteptate, ne-am pomenit soţ şi soţie, ceea ce este cât se poate de bine.

— Iar eu îmi doream copii minunaţi — spuse Sabrina — isteţi, veseli şi iubitori. Rezultatul îl aveţi în faţa ochilor!

— Oh, ei bine, uneori se împlinesc şi unele dorinţe, recunoscu Cliff zâmbind larg, copilăreşte, în timp ce toţi ceilalţi izbucniră în râs. Adică, dacă-ţi doreşti ceea ce trebuie...

Dacă-ţi doreşti ceea ce trebuie.

Odată, mi-am dorit ceva. La fel şi Stephanie.

Oh, Stephanie, uite unde ne-a adus asta!

Ceilalţi continuau să discute. Sabrina se retrase în ea însăşi, amintindu-şi-o pe Stephanie, dorind să-i mai audă vocea, să se uite-n ochii ei şi să-şi vadă proprii ochi înapoindu-i privirea, propria-i faţă, imaginea ei în oglindă — sora ei geamănă, întrutotul asemănătoare. *Este şi ziua ta de naştere, Stephanie, nu numai a mea. Ar trebui să ţi-o sărbătoreşti astăzi, ar trebui să fii...*

Aici. Ar trebui să fie aici. Dacă Stephanie ar fi în viaţă, ar sta la această masă, încurajată de familia şi prietenii care erau ai săi cu mult înainte ca ei şi Sabrinei să le fi încolţit în minte planul de a face schimb de identităţi. Fusese o idee nebunească şi nesocotită, deşi, la vremea respectivă, li se păruse o poznă, o aventură îndrăzneaţă şi, totodată, copilărească. Cu un an în urmă, *cu doar un an în urmă,* amândouă avuseseră, fiecare în propria sa viaţă, unele necazuri şi, fără a se gândi prea mult, doriseră să aibă prilejul de a trăi o altă existenţă, măcar pentru o scurtă perioadă de timp.

Şi apoi, joaca devenise serioasă. Astfel, la sfârşitul unei excursii în China, Sabrina — în chip de Stephanie Andersen — s-a întors acasă la un soţ şi doi copii, într-o locuinţă victoriană sărăcăcioasă din Evanston, la periferia Chicago-ului, iar Stephanie a devenit Sabrina Longworth — o femeie divorţată, locuind singură la Londra, într-o elegantă casă din Cadogan Square. Numai pe durata unei săptămâni — îşi spuseseră. O săptămână în care să evadeze într-o altă viaţă; apoi aveau să-şi schimbe din nou rolurile, fără ca cineva să fi avut nici cea mai mică bănuială.

Însă nu-şi reluaseră rolurile. Sabrina îşi fracturase încheietura unei mâini, căzând cu bicicleta, iar Stephanie, în a cărei căsnicie apăruseră probleme serioase, o implorase pe Sabrina să rămână la Evanston până când o ultimă radiografie avea să-i confirme vindecarea mâinii. Abia atunci, când vor fi redevenit identice din toate punctele de vedere, vor putea reveni, fără nici un risc, la propriile lor identităţi.

Dar săptămânile necesare vindecării le întorseseră vieţile cu susul în jos. Sabrina se îndrăgostise de Garth cu o pasiune pe care niciodată n-o mai cunoscuse, şi îşi descoperise o iubire profundă faţă de Penny şi Cliff, în timp ce Garth regăsise o soţie cu totul diferită de aceea care se depărtase de el şi la care, de câteva luni, abia se mai uitase. Acum i se părea fermecătoare şi excitantă, şi îşi spunea că, desigur, de când se înapoiase din excursia în China, ea se străduia cu bună ştiinţă să se schimbe pentru a salva căsnicia lor aflată în derivă.

La Londra, Stephanie îşi făcuse noi prieteni şi începuse o relaţie amoroasă cu Max Stuyvesant — un bărbat bogat şi misterios, cu multe relaţii sociale, care avea legături cu lumea artelor. Stephanie conducea selectul anticariat „Ambassadors“ al Sabrinei, devenind tot mai sigură pe sine, cu fiecare zi în care pretindea a

fi fermecătoarea ei soră. Şi totuşi, fiecare şi-ar fi reluat vechea existenţă; însă Stephanie se rugase să i se mai îngăduie doar câteva zile, pentru a pleca într-o croazieră cu Max, pe iahtul acestuia. O ultimă petrecere — îi spusese Sabrinei. Să-şi mai facă o dată de cap.

Şi pe urmă murise. Iahtul explodase în largul coastei franceze, şi se anunţase că toată lumea de la bord, inclusiv *lady* Sabrina Longworth, îşi găsise moartea. Sabrina şi Garth se duseseră la Londra, unde toţi cunoscuţii plângeau pierderea surorii ei şi, în casa mortuară, Sabrina îşi luase rămas-bun de la Stephanie, aproape orbită de lacrimile durerii şi ale vinovăţiei. La înmormântare, încercând să spună adevărul, căzuse în genunchi lângă mormânt strigând: „Nu Sabrina este cea care-a murit... N-a fost Sabrina...!" Dar nimeni nu voise s-o asculte; spuseseră că durerea o făcuse să-şi piardă minţile. Iar Sabrina, într-un vârtej de disperare şi tulburare, nu li se putuse împotrivi.

Şi astfel se înapoiase în familia Stephaniei. Ştia că situaţia nu putea dura — nu putea clădi o viaţă bazându-se pe înşelăciune — însă în următoarele trei luni, prin durerea ei începuse să se întreţească o fericire mai mare decât visase ea vreodată: dragostea pasionată pentru un bărbat puternic; căldura, tandreţea şi veselia alături de doi copii inteligenţi şi iubitori.

Însă în preajma Crăciunului, aproape la patru luni după ce surorile îşi schimbaseră rolurile, mai înainte ca Sabrina să-şi fi luat inima-n dinţi pentru a-i spune lui Garth că-l părăseşte, descoperise el însuşi înşelăciunea. Înnebunit de furie, îi poruncise să iasă din viaţa lui şi a copiilor săi. Ea plecase la Londra, întreaga-i lume nemaifiind decât o ruină, ca urmare a faptei nebuneşti săvârşite cu atâta nesocotinţă de ea şi de Stephanie.

Dar, rămas singur în căminul său, Garth ajunsese cu încetul să se convingă de profunzimea iubirii Sabrinei faţă de el şi de copiii lui. Înţelesese că şi ea, la rândul său, fusese prinsă în propria sa cursă. Şi aflase că o iubea mai mult decât iubise el vreodată.

— Stephanie? Mai eşti împreună cu noi?

Sabrina tresări uşor şi-l văzu pe Nat Goldner privind-o îngrijorat. Nat — prietenul apropiat, doctorul care-i pusese în gips încheietura mâinii, când şi-o fracturase cu un an în urmă — se uita la ea cu afecţiune.

— Iertaţi-mă, spuse cu un mic zâmbet. Cred că mă luaseră gândurile.

Garth veni să se aşeze pe braţul fotoliului ei.

— De obicei, profesorii sunt învinuiţi de aşa ceva, nu soţiile profesorilor. (Îi înconjură umerii cu braţul.) Trecem printr-o perioadă cam dificilă.

— Te gândeşti la tanti Sabrina, nu-i aşa? întrebă Penny. Este şi ziua ei de naştere.

— Mi-e dor de ea, spuse Cliff. Era foarte amuzantă.

Ochii Sabrinei se umplură de lacrimi, şi Dolores Goldner se aplecă spre ea.

— Ce dureros e pentru tine, Stephanie. O zi atât de fericită, şi totuşi plină de tristeţe.

— Cred că trebuie să fiu singură câteva minute — spuse Sabrina, ridicându-se în picioare. Cliff, îţi las sarcina de-a mai tăia felii de tort.

Se aplecă spre Garth şi, sărutându-l uşor, adăugă:

— Nu voi lipsi mult.

În timp ce urca scara spre dormitorul ei, îl auzi pe Cliff luând comenzi pentru o a doua porţie. Lămpile de pe noptieră erau aprinse; pe ambele laturi ale patului cu patru coloane, colţurile cuverturii fuseseră răsfrânte; hainele lor fuseseră aşezate la locul lor. *Minunata doamnă Thirkell!* — gândi Sabrina. *Am adus-o cu mine de la Londra, din casa situată în Cadogan Square,*

unde singura ei grijă era lady Sabrina Longworth, şi am azvârlit-o într-o familie de patru persoane şi o casă de patru caturi care necesită întruna reparaţii, dar în cele opt luni de când se află aici niciodată n-a părut nervoasă.

Lady Sabrina Longworth. Sabrina se aşeză pe pervazul curb al ferestrei şi se uită la curtea din faţa casei, slab luminată de felinarele străzii, şi la ferestrele caselor vecine. *Nu mai există nici o lady Sabrina Longworth* —îşi spuse-n gând. *Din obişnuinţă, doamna Thirkell mi se adresează cu denumirea de „my lady", spre marele amuzament al copiilor, dar Sabrina a murit; în ochii lumii, ea a murit în octombrie trecut, în cursul unei croaziere cu Max Stuyvesant. Pentru mine, a murit în momentul în care mi-am dat seama că niciodată nu mă voi putea întoarce la propria mea identitate, pentru că în felul acesta le-aş dezvălui lui Penny şi lui Cliff înşelăciunea. Ar afla că mama lor îşi închipuise că ar fi o poznă grozavă să pretindă că este Sabrina Longwrth — liberă şi de capul ei, la Londra — în timp ce sora ei îi lua locul, acasă. Ar afla că mama lor călătorise cu alt bărbat decât cu tatăl lor şi că fusese ucisă. N-aş fi în stare să-i las să afle aşa ceva. Prin urmare, nu mai există nici o Sabrina Longworth. Deşi, deseori îi simt lipsa şi mi-e dor să fiu ea, să trăiesc viaţa ei.*

Vreme de un an, plin de iubire şi descoperiri, fusese Stephanie Andersen şi, de cele mai multe ori, simţise lipsa fostei sale vieţi aşa cum un copil simte nevoia unei poveşti la culcare: ceva minunat, de vis, nu real. *Nu real* — îşi spuse Sabrina. Acolo jos, pe iarba întunecată, zăcea bluza de sport a lui Cliff, azvârlită în aceeaşi după amiază, în fierbinţeala unui meci de fotbal ad-hoc. Iată ce era real: toate acele lucruri mărunte, precum şi cele importante, care alcătuiau o familie. *Aceasta-mi fusese*

dorinţa, acum un an, când am vrut să trăiesc viaţa Stephaniei. Şi a devenit realitate.

Însă împlinirea dorinţei avea şi un aspect cumplit. Fiindcă Stephanie murise. Şi pentru că fusese ucisă.

— Nu eşti tu răspunzătoare — spuse Garth, din pragul uşii. Nu puteai şti ce avea să se întâmple, şi în viaţa ta nu exista nimic care s-o împingă inevitabil spre moarte.

— Îmi tot repet asta mie însămi — replică Sabrina, cu glas coborât. Nu încetez, totuşi, să mă întreb... Cum de-a ştiut poliţia că bomba fusese pusă pe navă numai pentru a-l ucide pe Max? Dacă se urmărise şi uciderea Stephaniei? Fiindcă, pentru ei, ea era Sabrina, şi ar fi putut fi implicată în ceva. Odată, când mă aflam la „Ambassadors", după înmormântare, am fost convinsă că asta se întâmplase, că spusese ceva care-i făcuse să se simtă ameninţaţi... nu ştiu, pur şi simplu nu ştiu. Dar dacă n-aş fi fost atât de fericită aici, poate c-aş fi îndemnat-o să spună ce făcea, cu ce se ocupa Max, şi dacă ea avea cât de cât cunoştinţă de învârtelile lui. Poate aş fi reuşit s-o avertizez. Eu îi *cunoşteam* pe oamenii aceia, pe când ea abia îi întâlnise. Însă, în toate lunile acelea, eu trăiam viaţa ei, mai fericită decât fusesem vreodată, şi întorcând spatele la tot ce se petrecea acolo. *Niciodată n-am întrebat-o.*

Garth se aşeză în spatele ei, pe pervazul ferestrei, înconjurând-o cu braţele, şi Sabrina se sprijini de el.

— Poate nu mi-ar fi fost posibil să fac nimic, nu ştiu. Dar ştiu că nu-mi păsa decât de tine şi de copii...

— Ascultă-mă, iubito. (Glasul îi era răbdător; discutaseră toate astea de atâtea ori, însă de fiecare dată el aborda problema de parc-ar fi fost pentru întâia oară.) Mi-ai spus că discutaseşi cu ea despre obiectele de artă falsificate şi că ea se descurcase perfect în toată acea

situaţie. A izbutit să ţină magazinul „Ambassadors" în afara scandalului şi i-a apărat reputaţia ca şi cum i-ar fi aparţinut chiar ei. Ai prevenit-o să stea departe de Max, nu pentru că el conducea o operaţiune de contrabandă, — nici una dintre voi n-a ştiut acest lucru decât atunci când a fost prea târziu — ci fiindcă individul nu-ţi plăcuse niciodată şi nu aveai încredere în el. Ea căpătase de la tine o mulţime de informaţii şi, probabil, aflase chiar mai multe decât ceea ce ştiai tu. Era o femeie în toată firea, inteligentă, care şi-a ales propriul ei drum. Nu te poţi considera răspunzătoare pentru alegerea făcută de ea.

— Ştiu, ştiu. Dar — adăugă privind în jurul camerei — eu am toate astea, am totul, iar ea...

— Da, şi eu gândesc la fel.

Garth o întoarse cu faţa spre el şi, sărutând-o, continuă:

— Iubita mea dragă, mă gândesc la toate astea mai mult decât îţi închipui. Însă nu mă pot simţi vinovat pentru ceea ce am descoperit.

— Mămico, nu vrei să-ţi deschizi cadourile?

Penny stătea în pragul camerei, cu ochii măriţi de îngrijorare.

— Eşti cumva bolnavă? insistă. Toată lumea se întreabă ce s-a întâmplat.

Sabrina zâmbi, accentuând:

— Toată lumea?

— Ei bine... Cliff şi cu mine. Fin'că ai uitat de cadouri...

— Probabil sunt bolnavă.

Izbucni în râs şi-o strânse la piept pe Penny; toată tristeţea o părăsise.

Garth nu se sătura privindu-i frumuseţea şi se gândea la tot ce-nsemnase pentru el, cu începere de la Crăciunul trecut, când o adusese înapoi, de la Londra. Ea îi jucase festa cea mai urâtă ce i se poate juca unei

fiinţe apropiate şi vulnerabile, dar n-o făcuse din răutate şi, până la sfârşit, fusese prinsă ea însăşi în cursa iubirii sale pentru ei şi a lor pentru ea. *Şi cine-ar fi putut să prevadă asta?* — reflecta el. *Niciodată nu ne plăcusem foarte mult unul pe celălalt.*

Însă, de când o cunoscuse, ea se schimbase cu trecerea anilor, iar acum, trăind împreună cu ei, se schimbase din nou, astfel încât, după o vreme, nici ea însăşi nu mai ştia cu adevărat care dintre surori era; şi acesta era un alt mod în care fusese prinsă în cursă. Odată ce Garth îşi dăduse seama de asta, se lăsase în voia iubirii care-l împingea spre ea cu o patimă mai intensă decât oricare alta pe care-o cunoscuse vreodată, pentru Stephanie sau pentru oricine altcineva.

— Prin urmare, mergem? întrebă Penny. Am aşteptat, şi-am tot aşteptat...

— Ai dreptate, e timpul să coborâm, fu de acord Sabrina. Dar unde sunt cadourile?

— Le-am ascuns în cel mai bun loc! Ghici unde?

— Oh, Penny, nu ne putem juca mai târziu de-a ghicitul? De ce nu le puneţi, pur şi simplu, în camera de zi? În felul acesta, doamna Thirkell ar avea posibilitatea să strângă masa.

— O.K. Pe măsuţa pentru cafea, sau pe canapea, sau...?

— Voi hotărâţi, spuse Garth cu fermitate. Venim şi noi jos peste un minut.

Penny le aruncă amândurora o privire rapidă, căutând să se asigure, apoi, cu o mică înclinare din cap, plecă în goană. Sabrina se întoarse din nou către Garth şi-l sărută.

— Te iubesc. Îmi pare rău că, uneori, mă simt atât... atât de rătăcită.

— E fără voia ta. Dar lucrurile încep să meargă mai bine, nu-i aşa?

— Da. Oh, da, desigur! Timpul, atât de multă iubire, şi doi copii extraordinari care necesită o mare atenţie... Ştii, mă pomenesc gândindu-mă la Stephanie şi, pe urmă, îmi spun: „O să mă gândesc la ea mai târziu, după ce voi discuta cu profesoara lui Cliff, sau după ce voi merge cu Penny la cumpărături, sau după ce-o voi ajuta pe Linda la licitaţiile publice...", aşa încât mă gândesc la ea pe apucate; apoi te înapoiezi tu acasă, şi totul e atât de minunat, pentru simplul fapt că eşti aici...

Braţele lui Garth o cuprinseră mai strâns.

— Totul este minunat. Şi nu voi îngădui să negăm ceea ce avem, şi că totul devine din ce în ce mai minunat.

— Ştii ce mi-am dorit când am suflat în lumânări?

— Penny zice că n-ar trebui să-i dezvălui nimănui.

— Tu nu eşti „nimeni", eşti iubitul meu şi îţi pot spune orice. Mi-am dorit ca totul să rămână aşa cum este acum. Tu, copiii, casa aceasta, prietenii noştri. Vreau să rămână toate la fel. (Râse uşor.) Dolores ar spune că asta-i fiindcă nici o femeie nu doreşte să-şi sărbătorească mai mult de treizeci de aniversări.

— Dar adevărul e că ţi-ai pus această dorinţă pentru că ne-a trebuit atâta timp până să descoperim ceea ce avem. Ştii, acelaşi lucru îmi doresc şi eu în fiecare noapte când adorm cu tine în braţe. Pentru tine, iubito, aş ţine-n loc ceasul, dar nu-i asta ramura de ştiinţă în care mă pricep. Acum haide să mergem la cadourile acelea. A-propos, al meu nu se află acolo. Ţi-l voi da mai târziu, când vom fi singuri.

— Este chiar atât de intim? Copiii vor fi dezamăgiţi. Adu-ţi aminte cum a fost când am încercat să procedez în acelaşi fel cu cadoul de ziua ta.

— Oh, Doamne, cred că ai dreptate. De unde-au căpătat copiii ideile astea despre comportarea unei familii? Ei bine, e-n ordine, dar cadoul meu *este* intim şi special; vei înţelege când îl vei vedea.

— Ce misterios!

Sabrina îl luă de mână pe Garth şi, împreună, coborâră scara către camera de zi, unde aşteptau ceilalţi.

— Căsătoriţi de treisprezece ani şi încă se mai ţin de mână! comenta Marty Talvia. Ar trebui să toastăm pentru asta. Şi se întâmplă că eu chiar am adus un porto special.

Întinse mâna peste spătarul canapelei şi scoase sticla pe care-o ascunsese acolo.

— Iar admirabila doamnă Thirkell ne-a adus pahare — adăugă — astfel încât le vom umple în timp ce Stephanie îşi deschide cadourile. Ai face bine să-ncepi, Stephanie, copiii or să explodeze de-atâta aşteptare.

Penny pusese pe măsuţa pentru cafea trei pachete, şi Sabrina desfăcu hârtia ce le împacheta pe cele două de deasupra, deschizându-le pe amândouă deodată.

— Oh, ce drăguţ! exclamă. Îmi doream un colier nou, Penny, cum de-ai ştiut? Şi sfeşnicul acesta-i făcut din lemn de nuc, Cliff? Se potriveşte de minune cu noua noastră faţă de masă, îl vom folosi chiar mâine seară.

— Le-am confecţionat noi, la şcoală, spuse Cliff. Tăticu' a zis că-i mai bine să facem noi ceva, decât să cumpărăm.

— Bineînţeles că-i mai bine. Îmi place orice mi-aţi da, mai ales când este ceva realizat de mâna voastră. Şi vă iubesc. Mai mult decât pe oricine altcineva ...

— Cu excepţia lui tăticu'... îi întrerupse Cliff vorba.

— Întotdeauna cu excepţia lui tăticu'.

Pe deasupra capetelor copiilor, ochii Sabrinei îi întâlniră pe cei ai lui Garth. Repetă:

— Întotdeauna.

— Porto! anunţă Marty Talvia, oferind păhăruţe tuturor celor şase adulţi. Penny şi Cliff, voi trebuie să mai aşteptaţi câţiva ani.

— Mămica ne lasă să sorbim o-nghiţitură, declară Cliff. De obicei nu ne dădea voie, dar ştiţi, deodată, în ultima vreme, a început...

— Fiindcă ai împlinit doisprezece ani, îi explică Garth.

— Dar eu am abia unsprezece, şi am primit şi eu un strop, interveni Penny.

— Acestea sunt vârstele magice: unsprezece şi doisprezece — râse uşor Sabrina, evitând o nouă remarcă (una dintre cele atât de numeroase din cursul anului ce trecuse) care sublinia faptul că făcea lucruri într-un mod diferit de acela în care le făcuse Stephanie. Ei, şi-acum, ce se va întâmpla cu acest cadou mare, împachetat cu atâta eleganţă, şi care încă mai aşteaptă pe măsuţă?

— Deschide-l! strigă Cliff.

— Te rog, deschide-l, insistă şi Linda Talvia. Sunt nebună de nerăbdare.

— Şi eu la fel, o susţinu Dolores. L-am cumpărat împreună. Bineînţeles că acum, îţi poţi cumpăra singură astfel de lucruri, dar ne-am gândit...

— Nu-i nevoie — spuse Nat, punându-şi mâna pe braţul ei.

Sabrina se prefăcu absorbită în despachetarea hârtiei aurite în care era înfăşurat cadoul. Între ei şase existaseră momente dificile când ceilalţi îşi dăduseră seama de câţi bani şi ce avere avea acum familia Andersen, de când, prin testament, Sabrina îi lăsase totul surorii sale. *Mi-am lăsat totul moştenire mie însămi* — îşi spusese-n gând Sabrina, deznădăjduită şi cu o amară ironie, în octombrie trecut, în acele cumplite săptămâni de după înmormântarea Stephaniei. Dar ea şi Garth aveau grijă să-şi păstreze modul de viaţă cât mai asemănător cu cel dinainte, cu excepţia doar a câteva schimbări. Zugrăviră casa şi, încetul cu încetul, Sabrina adusese de la Londra şi de la „Collectibles“ — magazinul din

Evanston la care devenise asociată — câteva obiecte de anticariat, deosebit de frumoase. Pusese în legătură „Collectible" cu „Ambassadors" şi, din când în când, se ducea la Londra să participe la vreo licitaţie şi să-şi supravegheze magazinul. Împreună cu Garth făcea mai multe călătorii şi, bineînţeles, doamna Thirkell se ocupa de casă, ca o perfectă gospodină ce era, spre invidia tuturor.

Acestea fuseseră singurele schimbări şi, odată cu trecerea lunilor, toţi păreau să uite că Garth şi Stephanie Andersen deveniseră bogaţi — cel puţin, prin comparaţie cu ceilalţi profesori din Evanston.

Linda spuse:

— Totuşi, când îţi cumpărăm câte ceva, ne gândim. Mai înainte situaţia era cu totul alta. Îţi aminteşti când ţi-am cupărat capotul acela? Dolores credea că-i prea ţipător, dar eu i-am atras atenţia că, de când te-ai înapoiat din China, porţi culori mai vii, aşa că ţi l-am cumpărat şi ţi-a plăcut...

— Oh! Ce minune! exclamă în şoaptă Sabrina, ridicând din cutia sa capitonată o carafă Penrose Waterford. (Datând din secolul al XIX-lea, era gravată cu stele în opt colţuri, iar capacul avea forma unei mici umbrele puse peste trei inele.) Este absolut superbă, adăugă. Unde-aţi găsit-o?

— La licitaţia de la *Charteris*. Ştiam că-ţi place Waterford.

— Oh, chiar foarte mult. Şi niciodată n-am avut un Penrose.

— Niciodată n-ai avut un obiect din perioada Waterford. Adică, până de curând.

— Aşa este.

Sabrina aproape că nu-şi observă uşoara scăpare, şi nici altcineva n-o remarcă. Acum nu îşi mai supraveghea limba aşa cum făcuse la început; dacă uneori

vorbea despre cunoştinţele şi experienţa Sabrinei, sau dacă părea că nu ştie la ce se referă ceilalţi când îşi depănau împreună amintirile, prietenii găseau explicaţii plauzibile. Explicau absolut totul. Aşa se întâmplase încă din prima noapte pe care-o petrecuse în casa asta, când se aflau în bucătărie şi când ea îl întrebase pe Garth şi pe copii unde-şi ţineau oalele de noapte. După aceea urmaseră zeci de greşeli şi scăpări, dar nimeni nu era bănuitor sau măcar curios, fiindcă oamenii — după cum putu Sa- brina să-şi dea seama — văd ceea ce se aşteaptă să vadă şi găsesc întotdeauna motive pentru a apăra ordinea confortabilă a vieţilor lor.

Puse carafa pe măsuţa pentru cafea şi îşi deschise larg braţele.

— Ce aniversare minunată! Cea mai frumoasă pe care-am avut-o vreodată. Este atât de bine să fiu aici, cu voi toţi, ştiind că aici îmi este locul...

— Tăticule, tu nu i-ai dat mămichii nici un cadou, constată Cliff, pe un ton acuzator.

— Unde este? întrebă Penny. Ne-ai spus că i-ai pregătit unul.

Grath îi adresă Sabrinei un zâmbet larg.

— Aveţi dreptate.

Scoase din buzunarul hainei o cutiuţă de catifea şi i-o puse în mână, spunându-i:

— Cu toată dragostea mea. Pentru acum şi pentru totdeauna.

Sabrina îl sărută, apoi deschise cutia. Un suspin adânc îi scăpă de pe buze.

— Ce este? Ce este? ţipă Penny.

— Ridică-l, mămico! o rugă Cliff.

— Este un inel, spuse Nat, privind peste umărul Sabrinei. Splendid. Un safir pur, nu-i aşa? ceru el confirmarea lui Garth.

— Da — şopti Garth, neluându-şi ochii de la Sabrina.

Ea îi mângâie obrazul cu mâna.

— Inelul meu de logodnă.

— Dar sunteţi deja căsătoriţi! protestă Penny.

— Niciodată n-am avut un inel de logodnă, îi explică Sabrina.

— Nici eu, interveni Dolores. Poate din acelaşi motiv: Nat nu şi-a putut permite.

— Şi nici Marty n-a avut posibilităţi, zise Linda. Ce idee drăguţă, Garth!

Garth scoase verigheta Sabrinei şi-i puse pe deget inelul de logodnă, apoi verigheta. Sabrina închise ochii. Inelul acesta semnifica o căsătorie despre care ceilalţi nu ştiau nimic. Era legat de amintirea unei zile ploioase de decembrie, când Garth venise la Londra să-i spună că o iubea şi o dorea, şi că nu mai avea importanţă ceea ce făcuseră ea şi sora ei; şi de o altă zi ploioasă, la patruzeci şi opt de ore după aceea, când luaseră trenul spre Canterbury, unde nu-i cunoştea nimeni, şi unde cumpăraseră două verighete şi găsiseră un om al legii care să-i cunune. Străduţele înguste şi caldarâmul acelui vechi oraş erau de un cenuşiu întunecat, şiroind de apă sub ploaia deasă, dar Sabrina purta o pelerină de ploaie şi o pălărie, ambele roşii, şi-i cumpărase lui Garth o garoafă roşie pe care i-o prinsese pe reverul hainei, iar când ochii li se întâlniseră, în momentul schimbării inelelor, şi când magistratul rostise cuvintele „soţ şi soţie“, fiecare văzuse în celălalt soare, şi primăvară, şi speranţă.

— Îţi mulţumesc, spuse Sabrina, apropiindu-şi buzele de cele ale lui Garth. Este cel mai minunat dar pe care mi l-aş fi putut imagina. Şi cel mai intim, aveai dreptate să-l calífici astfel. Aşadar, când vom fi singuri...

Sună telefonul şi, brusc, Sabrina începu să tremure. Ştia că Penny şi Cliff se uitau la ea, dar nu se putea opri. Nu era în stare să audă la oră târzie o sonerie fără a-şi aminti până-n cele mai cumplite amănunte noaptea din octombrie trecut, când Brooks o chemase de la Londra, plângând, pentru a-i spune că iahtul lui Max Stuyvestant se scufundase cu toţi cei de la bord... toţi cei de la bord... *toţi cei de la bord*...

— E-n ordine, încercă s-o liniştească Garth, strângând-o lângă el. Totul e bine, iubita mea, suntem toţi aici, e-n ordine.

— *My lady* — zise doamna Thirkell din pragul uşii, vă caută cineva de la Londra...

— Nu! strigă fără voia ei Sabrina.

— ... domnişoara de Martel. Deşi, bine'nţeles, acum este doamna Westermarck. Ar trebui să-mi dau mai mult silinţa să-mi amintesc acest lucru.

— Gaby, spuse Sabina, străduindu-se să-şi stăpânească tremurul trupului. La trei noaptea, ora Londrei. Ce Dumnezeu vrea? Iertaţi-mă — le spuse celorlalţi şi, pornind în urma amplei siluete a doamnei Thirkell, părăsi încăperea cu muşchii încordaţi şi cu inima bătându-i mai să-i spargă pieptul.

— Gaby — spuse, ridicând telefonul din bucătărie. Cred c-ai fost la o petrecere nemaipomenită, dacă abia acum ai ajuns acasă.

— De două săptămâni n-am mai fost la vreo petrecere — se auzi vocea limpede şi subţire a lui Gaby, părând că vorbeşte de undeva aproape. Am fost în Provence, într-o excursie cu bicicleta. Am înghiţit o cantitate teribilă de aer proaspăt. Nu-mi vine să cred c-ar putea fi sănătos pentru cineva să respire atâta aer curat deodată. Nu mi-ai spus c-ai fost şi tu acolo, am fi putut petrece puţin timp împreună.

— Că am fost unde?

— În Provence. Mai exact, la Avignon. În urmă cu o săptămână.

— N-am fost acolo, Gaby, am fost aici. Despre ce tot vorbeşti?

— Oh, Doamne, oare sunt indiscretă? Stephanie, ai fost acolo ca să te-ntâlneşti cu cineva? Nu pot crede! Îmi închipuiam că eşti îndrăgostită până peste urechi de profesorul tău. Ai început ceva pe-alături? Ştii că mie îmi poţi spune. Aş face orice pentru tine, fiindcă eşti sora Sabrinei şi pentru că eu o adoram, iar ea ne-a salvat, pe Brooks şi pe mine, când...

— Nu am nici o legătură amoroasă; nu am pe nimeni în afară de Garth. Gaby, ce-nseamnă toate astea?

Urmă o tăcere.

— N-ai fost la Avignon săptămâna trecută?

— Ţi-am mai spus. Nu.

— Dar te-am văzut. Sau o dublură a ta. Era acolo un soi de festival, hoarde întregi de oameni...

Sau o dublură a ta. Sabrina tremura din nou. Cândva avusese o dublură. Cândva avusese o soră.

— ... şi n-am izbutit să ajung la tine — erai în partea cealaltă a piaţetei, mergând în direcţia contrară, împreună cu un individ, foarte chipeş, foarte atent — şi ţi-ai scos pălăria, una din acelea de paie, cu boruri late şi cu o eşarfă lungă, în culori vii, legată peste calotă, şi îţi dădeai peste cap părul — ştii tu, pieptănându-l cu degetele — şi pe urmă ţi-ai pus iar pălăria şi aţi plecat.

Dându-ţi peste cap părul. Ea şi Stephanie făcuseră toată viaţa gestul acesta: să-şi scoată pălăria, să-şi pieptene părul cu degetele, lăsând aerul să-l răvăşească şi să-l răcorească, pentru a-şi pune apoi din nou pălăria. Mama lor nu era de acord cu un astfel de obicei: „O doamnă îşi păstrează pălăria pe cap“, spunea ea. Dar

Sabrina şi Stephanie păstraseră acest obicei când crescuseră mari şi se aflaseră departe de restricţiile materne. *Dându-şi peste cap părul.*

— *My lady* ? V-am adus puţin ceai.

Doamna Thirkell apropie un scaun şi-şi puse mâinile pe umerii Sabrinei, îndemnând-o să se aşeze.

— Aşa că ori aţi fost de fapt trei surori gemene, fără a spune nimănui, — continuă Gaby — ori se întâmplă ceva foarte ciudat.

— Bineînţeles că n-am fost trei gemene, nu fi absurdă. (Tremura iarăşi, neputându-se abţine. Avea impresia că-i fuge pământul de sub picioare.) Tot ce vorbeşti este o absurditate — spuse bâlbâindu-se. Ai văzut pe cineva care-mi semăna, atâta tot. Nu înţeleg cum de nu îţi poţi da seama...

— Stephanie, ascultă-mă, nu glumesc. Toată povestea asta e ciudată şi cam înspăimântătoare. V-am cunoscut pe tine şi pe Sabrina încă de pe vremea când ea şi cu mine eram colege de cameră la Juliette. Locuiam în casa ei, în Cadogan Square, când Brooks şi cu mine am dat faliment, şi discutam cu ea în fiecare noapte. Ba chiar, o dată, m-a ţinut în poala ei şi am plâns ca un copil, şi mi-a plăcut că m-a ţinut aşa, şi am iubit-o, şi ştiu cum arătaţi voi două, şi-ţi repet, te-am văzut — pe tine sau pe ea... Oh, Doamne, cum ar putea să fi fost ea, că doar a murit — *dar ştiu ce am văzut, şi persoana aceea erai ori tu, ori ea. Sau o fantomă.*

2

Mulţimea din orele de amiază umplea străzile Londrei şi Sabrina se amestecă prin ea, redevenind o londoneză: din nou Sabrina Longworth, liberă şi independentă, îndreptându-se spre „Ambassadors", magazinul select de antichităţi pe care-l înfiinţase după ce divorţase de Denton. Niciodată nu se gândea la Denton, decât atunci când se afla în Londra, iar acum îşi amintea de el doar în fugă: de chipul lui rotund şi trandafiriu; de fascinaţia pe care-o avea faţă de propria-i persoană şi de plăcerile lui; de atracţia lui pentru femei şi jocurile de noroc. Juca la Monaco, la vremea când se scufundase iahtul lui Max Stuyvesant. El fusese acela care identificase cadavrul Sabrinei Longworth. Trupul lui Max nu reuşiseră să-l găsească.

Mâinile Sabrinei erau încleştate. Sub razele unui soare cu dinţi al începutului de octombrie, mergea pe Pont Street, îmbrăcată cu o fustă ecosez, negru cu cenuşiu, şi o capă asortată care flutura în jurul ei la fiecare pas. Pe cap purta o pălărie neagră din piele fină de căprioară. Înfăţişarea îi era sofisticată, decisă şi calmă, dar sub această aparenţă se simţea încordată şi neliniştită, iar gândurile îi alergau de la trecut la prezent, de la o viaţă la cealaltă, de la Stephanie la ea însăşi, de la amintirile despre înmormântare la apelul telefonic al lui Gaby şi — întotdeauna, întotdeauna — la Garth.

îi relatase convorbirea telefonică, dar se prefăcuse c-o tratează ca pe ceva lipsit de gravitate.

— A văzut pe cineva care seamănă cu mine şi se întreba pentru ce nu i-am spus că aveam să fiu în Europa. O voi înştiinţa data viitoare când mă voi duce acolo.

Şi apoi, ca din întâmplare, adăugase:

— Cred că voi pleca săptămâna viitoare. Vreau să fac un control la „Ambassadors" şi... doar aşa, să fiu acolo. Te-ar supăra?

— Şi excursia noastră în octombrie? o întrebă Garth.

— Oh, sigur că o vom face.

Îşi planificase călătoria de verificare la „Ambassadors" pentru sfârşitul lui octombrie, în timp ce Garth prezenta un articol la Conferinţa Internaţională de Bioenergetică de la Haga; apoi urmau să se întâlnească la Paris pentru a petrece împreună o săptămână.

— Bineînţeles că o vom face, spusese. N-aş renunţa la o săptămână cu tine la Paris. Însă mi-ar plăcea să fiu acolo acum. Mă gândeam să plec lunea viitoare. Ai ceva împotrivă?

Fără-ndoială că el spusese că nu avea nimic împotrivă. Garth îi dăduse întotdeauna deplină libertate pentru a-şi îmbina cele două vieţi ale ei.

— Ne este tot mai dor de tine, de fiecare dată când pleci — adăugase — dar ne-ai dat-o pe formidabila doamnă Thirkell, şi dacă există cineva care ne poate uşura suferinţa, apoi ea este aceea.

Doamna Thirkell luase cu străşnicie în mână frâiele gospodăriei, având grijă să meargă totul atât de bine, încât nici unul dintre ei nu-şi putea imagina cum se rezolvaseră treburile casei înainte să fi apărut ea. Astfel încât atunci când Sabrina plecase în călătoria ei la Londra, avusese doar o scurtă convorbire cu doamna Thirkell, în cursul căreia parcurseseră împreună listele pentru cumpărături, graficele treburilor gospodăreşti —

omul care trebuia să vină marţi pentru a spăla geamurile şi grădinarul, care urma să vină peste o săptămână să tundă grădina în vederea iernii. Iar apoi o-ntrebase, aşa cum obişnuia de fiecare dată, dacă dorea să-i aducă vreun obiect din casa de la Londra.

— De ce să nu aduceţi furculiţele pentru desert, *my lady*? Acolo nu mai daţi petreceri, şi aici se pare că primim mereu tot mai mulţi musafiri şi, pe urmă, e mai mare păcatul să ţii sub cheie o argintărie atât de frumoasă.

— Iată o idee bună.

Sabrina se gândea la continua deplasare spre vest a averilor din Cadogan Square către Evanston, pe măsură ce *lady* Longworth se transforma tot mai mult în Stephanie Andersen.

— Şi mai e şi tigaia pentru peşte, *my lady*. Cu siguranţă mi-ar fi de folos.

Sabrina izbucni în râs:

— Doar n-o să car peste ocean o tigaie pentru peşte! Cumpără una nouă, doamnă Thrikell. Mă miră că încă n-ai făcut-o.

— Capeţi drag pentru unele obiecte cu care te-ai obişnuit. Dar sunt convinsă că mă voi ataşa şi de o nouă tigaie pentru peşte.

Nu-ţi trebuie mult timp că să te ataşezi de lucruri noi - se gândea Sabrina, apropiindu-se de „Ambassadors". Deja îi era dor de Garth şi de copii, deşi avionul aterizase chiar în acea dimineaţă. Însă şi ea continua să rămână ataşată de Europa, unde crescuse împreună cu Stephanie. Viaţa le fusese nomadă, deoarece se mutau dintr-un oraş într-altul ori de câte ori tatălui lor i se încredinţa o nouă ambasadă. Învăţaseră vreo şase limbi, vorbindu-le pe toate, inclusiv engleza, cu un accent uşor, neidentificabil, şi deveniseră experte în obiecte de anticariat şi în arte decorative ca urmare a lungilor după-amieze petrecute, împreună cu mama lor, în castele,

locuinţe de stat şi magazine din locuri mai puţin umblate, din care ieşeau cu mâinile prăfuite, dar purtând cine ştie ce obiect minunat, pe care mama îl curăţa, scoţându-i la lumină frumuseţea şi valoarea.

Apoi tatăl lor fusese numit ambasador al Statelor Unite în Algeria. Părinţii deciseseră că acea ţară era un loc primejdios pentru nişte tinere americance, şi le trimiseseră la liceul Juliette din Elveţia, unde Sabrina locuise în aceeaşi cameră cu Gabrielle de Mastel, iar Stephanie — cu Dena Halpern. Cuceriseră panglici albastre la întrecerile de alergări cu garduri şi la iahting, şi pe urmă, în ultimul an de şcoală, se certaseră amarnic din cauză că Stephanie simţea că se află mereu în umbra Sabrinei, care-o eclipsa prin firea ei mai spectaculoasă şi mai aventuroasă.

Şi astfel ajunseră să se despartă, Stephanie plecând la Bryn Mawr College, în America, iar Sabrina la Sorbona, în Paris. Şi apoi se regăsiseră, după ce Stephanie se măritase cu Garth, iar Sabrina se căsătorise şi divorţase de Denton. Legăturile care le făceau, pe fiecare din ele, să simtă că, practic, sunt două jumătăţi ale aceluiaşi întreg, nu puteau fi rupte pentru multă vreme, şi-n anii ce urmară îşi făcură vizite în America şi la Londra, şi discutaseră ore-ntregi la telefon. Odată, în cursul unei excursii în China, făcuseră cunoştinţă cu un grup de comercianţi specializaţi în obiecte de artă vechi; cât timp fuseseră acolo, departe de orice lucru sau fiinţă familiară lor, Stephanie — ea, Stephanie, cea mai puţin aventuroasă dintre ele două — avusese ideea aceea nebunească: să-şi schimbe între ele existenţele.

Petrecuseră o săptămână memorând fiecare amănunte din viaţa celeilalte, şi-n ultima zi a excursiei, într-un hotel din Hong-Kong, făcuseră schimb de îmbrăcăminte şi bagaje. Stephanie îşi scosese verigheta şi i-o dăruise

Sabrinei, şi îşi încredinţaseră una alteia cheile casei. Apoi plecaseră acasă.

Acasă — îşi spuse-n gând Sabrina, răsucind mânerul uşii de la „Ambassadors". *La vremea aceea nu era casa mea, ci a Stephaniei. Însă a devenit cel mai minunat cămin pe care l-am avut vreodată. Singurul cămin pe care mi-l doresc în viaţă.*

Deschise uşa magazinului cu atmosferă caldă şi iluminare discretă, aşteptând să i se obişnuiască ochii, după strălucirea soarelui de afară.

— Doamnă Andersen! exclamă Brian, venindu-i în întâmpinare.

În timp ce se apropia, îşi reţinu o tresărire de surprindere.

— Iertaţi-mă, doamnă Andersen, încă mai am un adevărat şoc de câte ori vă văd. Dacă mi-aţi afirma că sunteţi *lady* Longworth, întoarsă dintre cei morţi, v-aş crede.

— Da, Brian.

Începu să se plimbe prin magazin, ca şi cum ar fi fost o clientă. Încăperea era gândită după înfăţişarea unui salon din secolul al XVIII-lea — lungă şi îngustă, zidul frontal fiind o fereastră cu ochiuri de geam pătrate. Pereţii erau lambrisaţi cu stejar negru; plafonul era constituit din panouri de ipsos octogonale. Sabrina făcu înconjurul camerei, apoi se opri în picioare, în mijlocul ei, răsucindu-se în loc, cuprinzând cu privirea mobilierul, aranjamentul obiectelor mici dispuse pe etajere, iluminarea.

— Foarte bine, Brian — spuse în cele din urmă, şi-l auzi cum răsuflă uşurat.

De fiecare dată când ea intra pe uşă, Brian îşi ţinea respiraţia, chiar şi acum, la un an de când magazinul „Ambassadors" fusese preluat, după câte ştia el, de către sora din Evanston a *lady*-ei Longworth.

La început, el şi Nicolas Blackford avuseseră o atitudine oarecum condescendentă faţă de gospodina din America, însă Sabrina le-o retezase scurt. Se purtase exact ca Sabrina, ceea ce-i tulburase, şi îşi dovedise fără putinţă de tăgadă vastele cunoştinţe în domeniul obiectelor de anticariat, ba chiar şi cu privire la Londra şi la locuitorii acesteia. Şi ei acceptaseră situaţia. Toţi o acceptaseră.

Fiindcă Londra semăna întocmai cu Evanston. Şi aici fiecare găsea modalităţi prin care să-i explice greşelile. „Păi, sigur“ — îşi spuneau toţi. „Probabil că Sabrina îi împărtăşea surorii sale totul; trebuie să-i fi vorbit întruna despre noi. Altminteri, cum ar şti atât de multe lucruri Stephanie Andersen?“ Şi, deşi erau uimiţi de acea uluitoare concluzie, aceasta îi şi satisfăcea.

Aşa că Brian răsuflă uşurat, iar Sabrina intră în birou şi se aşeză la masa din lemn de cireş pe care-o folosea în chip de birou.

Aş putea s-o chem acum pe Gaby. Pentru asta mă aflu aici, acesta-i singurul motiv pentru care am venit la Londra, în loc să aştept sfârşitul lunii. O voi chema acum. E posibil să fie acasă.

— Sunt cam multe scrisori pe care n-am avut prilejul să le expediez în America — spuse Brian, şi aduse un coş îndesat cu scrisori, anunţuri de vânzări, şi chiar invitaţii la diverse baluri, dineuri şi week-end-uri la ţară, trimise în speranţa că Stephanie Andersen avea să se afle la Londra.

Telefonul mai poate aştepta. În definitiv, nu-i chiar urgent, e doar ceva ce mi-a stârnit curiozitatea.

Îşi petrecu după-amiaza la birou. Când sună clopoţelul de la intrare şi Brian se îndepărtă pentru a se ocupa de eventualii cumpărători care intraseră — în majoritate turişti — Sabrina rămase în spatele peretelui despărţitor, umplându-şi din nou cu ceai ceaşca şi ronţăind

biscuiţi, adâncită în studiul afacerilor magazinului. Îndrăgea acel loc — un loc pe care-l crease pe vremea când prietenii lui Denton o dispreţuiau, numind-o „aventuriera americană“ care-l luase pe Denton pentru imensa lui avere. În realitate, ea refuzase banii lui şi, când societatea londoneză ignorase magazinul „Ambassadors“, fusese disperată. O salvase prinţesa Alexandra Martova. O angajase pe Sabrina să-i renoveze şi să-i remobileze noua casă din oraş, iar design-ul ingenios şi de bun-bust atrăsese atâta atenţie şi laudă, încât înalta societate n-o mai trecuse cu vederea. Iar Alexandra dăduse o serie de petreceri care îi aureolaseră casa şi caracterul — cândva irevocabil pătat datorită bărbaţilor din trecutul ei — cu o adevărată responsabilitate şi un uşor iz de mister. Începând de atunci, cele două deveniseră cele mai apropiate prietene. Alexandra era centrul vieţii sociale londoneze, Iar „Ambassadors“ — un uluitor succes.

Aproape-am terminat. Pot telefona peste câteva minute. Dar.. nu de aici. Voi chema de acasă.

Bineînţeles că nu era urgent, aşa că parcursese metodic întregul teanc de hârtii de pe birou; apoi se ridică în picioare şi-şi încheie capa cu singurul ei nasture din lemn de abanos.

— Voi reveni mâine, Brian, dar nu ştiu la ce oră. S-ar putea ca în drum să mă opresc la Blackford.

Afară, în lumina felinarelor ce se aprinseseră odată cu înserarea, se amestecă iar în mulţime — de astădată alcătuită din funcţionari care se grăbeau spre staţiile de metrou, ca să ajungă la casele lor. Va merge acasă pe jos — îşi spuse — şi-i va telefona Gabriellei. Nu chiar de cum va sosi; nu exista nici un motiv ca s-o cheme imediat. Avea să-şi atârne în cuier capa, să-şi pună pălăria în cutia din vestiar, să-şi toarne un pahar de vin, să urce scara până la camera de zi de la al patrulea etaj, poate

să aprindă focul în cămin, să se instaleze pe un scaun, şi abia pe urmă va întinde mâna să ridice receptorul.

Dar, pe măsură ce mergea, paşii îi deveneau tot mai repezi, astfel că ajungând la uşa de intrare gâfâia şi, de îndată ce intră, se aşeză lângă telefon, fără a-şi scoate mai înainte pălăria şi capa şi o chemă pe Gaby.

— Îmi pare rău, doamnă Andersen — răspunse secretara — domnul şi doamna Westermarck călătoresc în Italia. Nici măcar nu vă pot spune unde i-aţi putea găsi. Ar trebui să telefoneze acasă, dar nu ştiu când.

— Roag-o pe doamna Westermarck să-mi dea un telefon, spuse Sabrina. Voi fi aici câteva zile. Cel puţin până joi sau vineri.

Puse receptorul în furcă, simţindu-se frustrată şi mai dezamăgită decât s-ar fi aşteptat. *Ce-mi închipui că mi-ar spune?* Îşi scoase mănuşile şi pălăria şi le duse în vestiar, aşezându-le în cutiile lor căptuşite cu mătase, apoi atârnă capa pe un umeraş. *Nu contează* — îşi spuse — *nu-i vorba decât de o zi sau două. Sunt sigură că peste o zi-două mă va chema.*

Ca de fiecare dată când venea la Londra, era acut conştientă de pustietatea casei, fără doamna Thirkell foindu-se în jurul ei, spre a-i asigura tot confortul posibil. Patru caturi de încăperi spaţioase, bine proporţionate, pline cu cele mai de calitate obiecte de anticariat din Anglia şi de pe continent: pereţii acoperiţi cu mătase, pardoselile — cu covoare orientale; mobila — tapiţată cu şantung şi catifea şi, ici-colo, azvârlite caşmiruri. O casă caldă, senzuală, dar goală, cu o atmosferă îngheţată. Doamna Thirkell ar fi alungat răceala aceea de gheaţă. Ar fi pus la locul lor mănuşile şi pălăria Sabrinei şi i-ar fi atârnat în cuier capa, apoi ar fi spus: „Păreţi obosită, *my lady*, de ce nu urcaţi la etaj, şi eu o să vă aduc repejor

un ceai bun. Pariez că n-aţi mâncat nimic la prânz. Nu aveţi grijă de dumneavoastră aşa cum s-ar cuveni."

Dar acum doamna Thirkell se ocupa de familia Sabrinei — sau a Stephaniei? — aşa că aceasta îşi luă scrisorile venite prin poştă, pe care le găsise împrăştiate pe pardoseală, lângă uşa de intrare, îşi turnă un pahar de vin şi urcă scara spre camera sa de zi. Draperiile de catifea erau închise şi încăperea era cufundată într-o tăcere parcă solidă, făcând-o să-şi simtă singurătatea şi mai apăsătoare. Se aşeză în fotoliu şi îşi consultă ceasul. Cinci şi jumătate. Unsprezece şi treizeci dimineaţa la Evanston.

Să încerc — se gândi, şi formă numărul de telefon de la biroul lui Garth.

Peste un minut îi auzi glasul.

— Andersen — spuse el pe un ton absent, absorbit probabil de ceea ce făcea, aproape nedând atenţie telefonului, uşor indispus că fusese întrerupt din activitatea sa.

— Eşti foarte ocupat? îl întrebă Sabrina zâmbind, ştiind de mai înainte răspunsul. Să revin mai târziu?

— Pentru tine niciodată nu sunt prea ocupat, ştii asta. Ce mai faci? Doamne, ce plăcere să-ţi aud iar glasul! Mă gândeam la tine.

— Te gândeai la ştiinţă. Cel puţin, sper că asta făceai. Nu mi-ar plăcea să aud că alţi oameni de ştiinţă îşi croiesc drum înainte, în timp ce profesorul Andersen visează cu ochii deschişi la amuzamente cu nevastă-sa.

— Ah, dar nu visam cu ochii deschişi; gândeam în mod ştiinţific. Calculam procentajul de spaţiu pe care-l ocupi în casa noastră, spaţiul care tocmai acum e gol. Reiese c-ar fi sută la sută. Casa-i goală, oricât am circula dintr-o cameră într-alta spre a da impresia unei activităţi folositoare şi, ca urmare, a unui oarecare grad de ocupare. Mi-e dor de tine. Tuturor ne este dor.

— Şi pe mine mă înconjoară aici o imensitate de spaţiu gol. (Sabrina îi putea simţi braţele în jurul ei, trupul lui lipindu-se de al ei, în pat.) Ce-ai făcut între timp?

— Ne-am dus să luăm cina la *Nick's Fishmarket*. Îmi închipuiam că ar fi singurul restaurant din Chicago în măsură să astâmpere pofta de mâncare a lui Cliff. Dar mă înşelasem. A tăiat o pârtie, ca un vârtej, prin farfuria lui, şi a mai cerut o porţie. Penny a mâncat ca o adevărată doamnă, şi tot aşa a conversat în timpul mesei. Este o bună tovarăşă. O companie aproape tot atât de plăcută ca a mamei sale. Şi aproape tot atât de frumoasă. Ai găsit totul în ordine, la „Ambassadors"?

— Până acum, da. Au vândut un birou şi o comodă, la preţuri bune, deşi situaţia economică de aici este proastă, şi au cumpărat câteva piese realmente foarte frumoase. Iar magazinul arată bine, cald, atrăgător şi primitor. Mi-a făcut o impresie extrem de bună.

Lăsă o mică pauză, după care-i auzi vocea.

— Ca atunci când te întorci acasă.

— Oh. (Încă o mai surprindea cât de bine o cunoştea: mai bine decât oricine altcineva, în afară de Stephanie.) Nu, nu acasă, de aşa ceva n-ar mai putea fi vorba, nu pentru mine. Nici în ceea ce priveşte magazinul, şi nici în legătură cu casa. Am investit în ele foarte mult timp, energie şi multe emoţii. Nu-i ca şi cum aş fi o turistă.

— O lungă perioadă de timp, pentru tine au însemnat „acasă". Aşa că au o atmosferă de familiaritate. Şi de libertate.

Sabrina tresări uşor. *Dacă nu m-aş fi gândit în felul acesta azi-dimineaţă, n-ai fi sesizat asta.*

— Dacă vrei să spui libertate faţă de tine — replică — să ştii că nu mi-o doresc. Vreau să fiu cu tine, vreau să trăiesc alături de tine, şi să fiu o parte din tine, şi să fac dragoste cu tine. Mi-e dor de braţele tale în jurul

meu şi de ochii tăi zâmbitori, şi de felul în care râdem împreună...

— Aşteaptă o clipă.

Sabrina îl auzi punând jos telefonul, apoi zgomotul unei uşi şi, în fine, din nou vocea lui.

— Nu vreau ca, din întâmplare, cineva să-l vadă pe distinsul profesor arătând disperat de dragoste, ars de dor şi cu ochii-n lacrimi.

I se tăie respiraţia când îi auzi intonaţia din glas şi clipi des spre a-şi alunga propriile lacrimi.

— Oh, iubitul meu!

— Bun. (Îi sesiză schimbarea din voce. Desigur, se rezema acum de spătarul fotoliului.) Spune-mi mai multe despre Londra. Ţi-ai revăzut unii prieteni?

— Nu. S-ar putea să nici nu încerc. Prefer să fiu liniştită. Am chemat-o pe Gaby, dar ea şi Brooks se plimbă cu maşina prin Italia. Şi-a terminat Penny proiectul de artă, azi-dimineaţă? Nu-i plăcea. Spunea că tema este prea restrictivă... sufleţelul meu mândru...

Din nou emoţia îi tăie respiraţia.

— Mi l-a arătat. Era grozav. Nu chiar atât de bine pe cât ar putea ea face, dar învaţă că poate picta ceva ce-i spune altcineva să picteze, rămânând totuşi ea însăşi, cu propriul ei stil, şi asta nu-i o lecţie nefolositoare. Iar Cliff a scris o compunere mai lungă decât i se ceruse. A prins energie când i-am sugerat că ar putea compara criza sufletească a unui personaj cu o partidă de fotbal.

— Oh, minunat, ce idee bună! Dacă-i vorba de fotbal, trebuie să fie interesant şi important. Oh, Garth, mi-e dor de ei. Îmi e dor de tine. Te-aud atât de bine, de parc-ai fi după colţ.

— Aş vrea să fiu. (Urmă o pauză.) Când vii acasă?

Întotdeauna se ferea să întrebe, dar întotdeauna întreba.

— De îndată ce voi putea.

De îndată ce vorbesc cu Gaby. Ştiu că-i o nebunie, însă nu pot pleca până ce nu discut cu ea.

— Mai am de rezolvat câteva treburi, continuă. Îţi voi da de ştire. Sper că peste vreo două zile. Garth, nu ai chiar acum ore de clasă?

— Dumnezeule, ce memorie ai! Da, dar pot întârzia puţin.

— Nu-ţi place să întârzii. Tu consideri că profesorii au obligaţia de a le acorda studenţilor o oră de clasă plină şi întreaga lor atenţie.

— Dumnezeule, femeia asta nu uită nimic! De aceea nu te mint niciodată — aş uita ce minciună ţi-am îndrugat, când, şi cu ce grad de sinceritate, dar tu n-ai uita niciodată. La revedere, iubita mea. Aş putea să te chem eu, data viitoare?

— Mi-ar plăcea să vorbesc cu Penny şi Cliff. Voi telefona mâine, pe la ora micului-dejun, dacă crezi că-i potrivit.

— E un moment foarte agitat, după cum ştii, dar este cât se poate de bine. Pe mâine-dimineaţă, aşadar. Te iubesc.

— Şi eu te iubesc, Garth.

După ce închise telefonul rămase îndelung neclintită, ca şi cum, nemişcându-se, ar fi putut opri clipa, prelungind vraja convorbirii lor: căldura vocii lui Garth, senzaţia palpabilă a braţelor lui în jurul ei. *M-aş putea duce acasă chiar mâine* — îşi spuse-n gând. *Aici nu mă reţine nimic.*

Nimic în afară de Gaby. Şi dacă nu discut cu ea, niciodată nu-mi voi scoate din minte apelul acela telefonic. Mă va sâcâi întruna şi mă va împiedica să mă gândesc la lucruri mai serioase. Exact aşa cum se întâmplă acum.

Însă zilele de joi şi de vineri veniră şi trecură şi Gaby nu-i telefonă.

— N-am nici o veste de la dânşii, doamnă Andersen — îi spuse Sabrinei secretara, când aceasta îi dădu telefon joi dimineaţa. Sunt convinsă că doamna Westermarck vă va chema de îndată ce va afla că doriţi să comunicaţi cu dânsa.

Joi pe la prânz era atât de nerăbdătoare, încât abia izbutea să stea la birou. Se gândea la Garth şi la copii, şi la cele trei conversaţii pe care le purtase la ora micului-dejun. *Vreau să mă duc acasă. Vreau să fiu împreună cu familia mea.*

Ei, bine, atunci, las-o baltă — îşi zise. *A fost întocmai ceea ce i-am spus eu lui Garth: Gaby a văzut pe cineva care semăna cu mine. Atâta tot. A fost o nebunie din partea mea să vin la Londra, să încerc să vorbesc cu ea... nu are nimic să-mi spună.*

Privea frunzele galbene ce se învârtejeau în faţa intrării magazinului „Ambassadors" şi, dincolo de ele, grădinile pline de crizanteme stacojii şi galbene de pe partea cealaltă a străzii. Cu un an în urmă, urmărise cum se roteau frunzele din Evanston. Fusese o săptămână cu zile reci de toamnă, şi ea le lăsase liniştită să treacă, crezând că acela avea să fie singurul timp petrecut de ea acolo, înainte de a se înapoia la Londra. Asta se întâmpla mai înainte să-şi fi fracturat încheietura mâinii, înainte de a şti că Stephanie începuse o relaţie amoroasă cu Max; înainte ca Stephanie să vrea să mai trăiască o ultimă aventură cu el, pe iahtul lui. Înainte ca Stephanie să fi fost ucisă.

Ştiu ce-am văzut. Erai ori tu, ori ea. Sau o fantomă.

Dar nu fusese nici una din toate astea. Nu fusese Sabrina, şi desigur nici Stephanie, cât despre fantome ştiau cu toţii că aşa ceva nu există.

Dacă mi-aţi afirma că sunteţi lady Longworth, întoarsă dintre cei morţi, v-aş crede.

— Încetează! îşi porunci sieşi cu glas tare.

Ce închipuiri nebuneşti, ridicole. Oare ce se-ntâmpla cu ea?

Ceva o hărţuia, ceva ce n-o lăsa în pace.

Sâcâindu-mă, nelăsându-mă să mă gândesc la lucruri mai serioase.

— *M-aş putea duce să caut* — îşi spuse-n gând.

— *Ce să cauţi?*

— *Nu ştiu. Pe cineva care seamănă cu mine. O stafie.*

Şi deodată îşi dădu seama că toată săptămâna se îndreptase către acest obiectiv; că totul putea fi ridicol şi nebunesc — chiar *era* ridicol şi nebunesc — dar că trebuia să descopere ea însăşi pe cine văzuse Gaby.

Trebuie să plece la Avignon.

3

Exista un avion către Marsilia a doua zi în zori, şi apoi trenul de mare viteză spre Avignon. Stând comod în scaunul confortabil al unui tren ultra-rapid, Sabrina abia dacă vedea peisajul. Îşi tot spunea cât de nebună era. Dar chiar în timp ce-şi repeta asta, ştia că nu ar fi putut face altceva. Şi când se pomeni stând, la ieşirea din mica gară de tren din cărămidă aparentă, în faţa unei alei circulare ticsite de maşini şi taxiuri, ştiu cu precizie care avea să-i fie programul. *Mai întâi hotelul* — îşi spuse. *Şi apoi, un tur al oraşului.*

Vechile ziduri ale Avignon-ului încercuiesc oraşul, cu pietrele lor imense pe care uzura a secole de ploaie şi de vânt le-a colorat într-un cafeniu greu de desluşit. Porţile mari, care văzuseră procesiuni ale legionarilor romani, papi cu suitele lor, căutători de favoruri, bandiţi, jefuitori, fermieri, negustori, refugiaţi şi colonişti, priveau acum în jos, spre ambuteiajele de trafic şi spre turiştii veniţi în plimbare şi — în depărtare — spre înaltele turnuri ale Palatului Papilor. Străzile înguste şi întortocheate, deschizându-se în piaţete fie mici, intime, fie largi, publice, precum şi clădirile de piatră îşi ascundeau tainele în spatele obloanelor de fier forjat sau de lemn mânjit cu vopsea.

Sabrina îşi lăsă micul geamantan în camera de la hotelul „Europe“, abia aruncând o privire pieselor valoroase cu care era mobilată, priveliştii de dincolo de geamuri, sau asupra piaţetei ce se întrezărea printre copacii imenşi din curtea hotelului. Ieşi în piaţa Crillon, apoi rămase în loc să se orienteze. Nu fusese niciodată la Avignon, însă în avion studiase hărţi şi câteva cărţi, iar acum, mergând în căutarea unei pălării, se îndreptă către Place de l'Horologe. *Ţi-ai scos pălăria, una din acelea de paie, cu boruri late şi cu o eşarfă lungă, în culori vii, legată peste calotă, şi îţi dădeai peste cap părul...*

Căutase la Londra o astfel de pălărie, dar nici un magazin nu vindea pălării de vară în octombrie, aşa că, sub sorele arzător din Avignon, merse spre zona comercială, în care nu erau admise maşini, şi care se afla chiar dincolo de Place de l'Horloge. Acolo găsi magazinul „Mouret“, unde fiecare perete, ca şi pardoseala şi plafonul, era plin cu toate soiurile de pălării imaginate vreodată, de la cele din blană şi cele pentru vânătoare, până la pălării pentru operă şi pentru plimbare; pălării de vară, pălării de iarnă şi pălării pentru vacanţă.

Sabrina luă trei din cele cu boruri mari şi le încercă, înclinându-le în unghiuri diferite, în timp ce vânzătoarea făcea comentarii admirative şi-i potrivise oglinda, să se vadă mai bine.

— Perfect, — spuse, alegând una — dar îmi trebuie şi o eşarfă.

— Din păcate, „Mouret“ nu are eşarfe, spuse vânzătoarea, dar găsiţi la „Dj-Boutique“ pe strada Joseph-Vernet...

Aşa că făcu drumul înapoi, aproape până la hotelul ei, şi găsi prăvălia, unde fu întâmpinată de o abundenţă de culori însorite. Cumpără o eşarfă lungă şi îngustă şi o legă în jurul calotei pălăriei sale, lăsând capetele să

atârne liber, întocmai aşa cum obişnuise Stephanie în toţi acei ani de-a lungul cărora crescuseră ele în Europa, exact aşa cum le învăţase mama lor să se descurce cu un buget limitat pentru a modifica aspectul unei pălării adăugându-i eşarfe, pene, flori, astfel încât întotdeauna să pară nouă.

Ieşi sub razele piezişe ale soarelui acelui sfârşit de după-amiază, mai blânde acum decât înainte. Faţă de cei din Paris sau Londra, oamenii de aici mergeau mai încet; se opreau să sporovăiască şi le făceau loc să treacă celor ce se apropiau. Copii în uniforme şcolare, cu ghiozdane îndesate cu cărţi, mergeau ţinându-se de mână sau străbăteau în goană pieţele, urmăriţi de câini ce lătrau vesel. *Erai în partea cealaltă a pieţei, mergând în direcţie contrară.* Care piaţetă? Existau mai multe, legate între ele prin străzi înguste sau elegante esplanade; Sabrina înainta lent, privind feţele oamenilor. Începuse cu partea cea mai de sus a oraşului, unde, cu aproape şase sute de ani în urmă, o succesiune de şapte papi făcuseră din Avignon Roma lor, construind un imens palat cu cupole, turle subţiri şi înalte şi ferestre mari ce priveau spre o piaţă enormă care, prin dimensiunile ei, făcea ca orice om din ea să pară un pitic.

„Atât de mulţi oameni" — gândea Sabrina, în timp ce străbătea piaţa — „atâtea familii, atâtea generaţii au stat în picioare pe lespezile acestea de granit, toţi cu propriile lor vieţi, cu problemele lor, sperând să capete un răspuns. Şi asta fac şi eu."

Intră în micul hotel situat la marginea pieţei; intră şi ieşi din magazinele de pe străzile ce duceau spre ea. Oare ce se aştepta să găsească? Pe cineva care o va privi ca şi cum ar recunoaşte-o; pe cineva care o va saluta. Dar nimeni nu părea s-o remarce; era anonimă. Şi astfel continuă, lăsând în urma sa palatul, păşind cu

paşi hotărâţi, de parc-ar fi ştiut cu precizie încotro se ducea, şi se pomeni din nou în Place de l'Horloge, cu marele său ceas de la care-şi primise numele.

De data aceasta se opri, dându-şi răgaz să admire decorul. Era cea mai mare piaţă din Avignon, ca un mic oraş mărginit de copaci şi tufişuri, de magazine şi cafenele în aer liber, cu impunătorul teatru din piatră albă la un capăt şi, alături, un carusel cu cai şi elefanţi vopsiţi în culori vii şi cu scaune mari, asemănătoare unor tronuri, ce se roteau în acompaniamentul unei muzici de flaşnetă. Sabrina stătu în picioare, lângă el, dorind ca Penny şi Cliff să fi fost acolo, dorind ca ea şi Garth să fi putut sta pe o pereche de elefanţi şi să se învârtească cu o graţie plină de măreţie ore de-a rândul, fără vreun trecut, fără telefoane, fără nimic ce le-ar fi putut strica ritmul lor intim, în vreme ce oamenii veneau şi plecau, umplând piaţa de culori mişcătoare şi cu accentul moale al sudului Franţei.

Odată cu înserarea, se aşternu o oarecare linişte: caruselul încă se mai învârtea, dar copiii se duceau acasă pentru cină, luând cu ei câinii; vânzătorii de la magazine plecau, lăsându-şi în jos mânecile cu gesturi lente, visătoare; în cafenele, oamenii se aşezau în jurul măsuţelor de tablă într-un soi de reverie, citind ziare şi discutând potolit, în timp ce chelnerii alunecau printre ei ţinându-şi sus tăvile.

Sabrina găsi o masă şi luă loc. Simţea că aştepta ceva. Nimeni nu o întrebă dacă aştepta pe cineva, aşa cum făceau chelnerii din Londra. Cafenelele erau un loc bun pentru cei care nu aveau împreună cu cine să mănânce.

Dar eu am o familie împreună cu care-mi iau mesele — îşi spuse Sabrina în gând. *O întreagă familie, care mă aşteaptă.*

Nu încă, nu încă. Acum ea era cea care aştepta.

A doua zi dimineaţa, mâncă o brioşă şi bău o cafea în curtea hotelului său, apoi plecă şi se plimbă din nou în susul şi-n josul străzilor, privind vitrinele magazinelor, uitându-se la feţele oamenilor, punând întrebări. Aştepta să fie recunoscută de cineva. Dar nimeni nu dădu vreun semn de recunoaştere. Îşi purtă pălăria, bucuroasă că o avea pe soarele acela torid, şi se plimbă prin Avignon. O străină.

Chiar înainte de amiază, mergea pe o străduţă pietruită, de-a lungul râului Sorgue, mai răcoroasă decât pieţele largi, admirând roţile de moară, acoperite de muşchi, de pe malul apei, şi prăvăliile extrem de vechi de pe partea cealaltă a străzii numite „ rue des Teinturiers". *Aproape tot atât de pline de muşchi ca şi roţile de moară* — gândi zâmbind. Şi intră într-un anticariat — un magazin care oferea veste brodate şi ţesături decorative, apoi într-unul plin până la refuz de hărţi antice. Niciodată nu se ocupase de hărţi şi nu ştia nimic despre ele, dar intră în dugheană.

În mica încăpere nu se afla nimeni, deşi auzi fâşâit şi paşi târşâiţi dincolo de o uşă din colţ. Ocoli încet o masă mare, ridicând într-o doară formate in-folio grele, fiecare hartă fiind prinsă între foi de protecţie din plastic. Aerul era răcoros şi umed, singurul zgomot fiind foşnetul de hârtie din camera alăturată şi paşii Sabrinei pe podeaua din lemn negru, în timp ce se apropie de un perete acoperit cu sertare puţin adânci şi începu să le tragă în afară, uitându-se la hărţile dinăuntrul lor. Nu avea nici un motiv să se afle acolo; nu avea nici o idee despre valoarea sau raritatea hărţilor pe care le vedea într-un sertar sau altul, dar nu voia să plece. De două ori se gândi s-o facă — *există şi alte locuri în care poţi merge, este un oraş mare şi nu dispui decât de ziua de azi* — însă de ambele dăţi rămase pe loc.

— Bună-dimineaţa, *madame*, vă pot ajuta cu ceva?

Un om mărunţel apăru prin uşa din colţ, sprijinindu-se într-un baston. Părul alb îi era răvăşit; barba colilie îi era tunsă astfel încât alcătuia un barbişon ascuţit.

— Îmi pare rău — adăugă el — v-am lăsat să aşteptaţi. Tocmai împachetam câteva hărţi pentru un client... Ah, *madame*, aţi venit pentru acel Tavernier[1]? Probabil că prietenul dumneavoastră nu poate aştepta să-i fie expediat. Nici nu mă miră — era atât de entuziasmat de el. Vi l-am împachetat, mă duc să-l aduc.

Inima Sabrinei începu să bată mai tare. Simţi că se clatină.

— *Madame*! Poftiţi, iată un fotoliu... oh! regret, e doar un scaun, dar totuşi... vă rog, vă rog, *madame*, poate că-i din cauza căldurii de afară?

Îi ţinea o mână, dar Sabrina se trase uşor înapoi.

— Vă mulţumesc, nu-i nevoie să stau jos, mă simt bine.

O hartă îi scăpase din mână jos şi, în timp ce se uita fix la ea, îi văzu desenul delicat şi culorile palide înceţoşându-se şi unduind.

— Nu departe de aici există un medic, *madame*. Pot să-l chem.

— Nu, realmente nu am nevoie de medic. (Îi zâmbi.) Aveţi probabil dreptate — e din cauza căldurii.

Făcu o scurtă pauză, apoi se hotărî:

— Totuşi, trebuie să vă spun că sunt tulburată. Nu am fost de curând aici; n-am intrat niciodată în magazinul dumneavoastră. Persoana care v-a mai vizitat trebuie să fi fost cineva care seamănă cu mine.

Bătrânelul se încruntă la ea.

---

1 *Tavernier* (Jean-Baptiste)(1605-1689): explorator francez, care a călătorit prin Turcia, Persia şi India (n.t.)

— *Madame* glumeşte cumva? Totul este identic — pălăria, eşarfa, părul... şi trăsăturile feţei! O persoană atât de frumoasă, *madame*, atât de îndrăgostită, atât de dornică să înveţe, nu este uitată cu uşurinţă. Şi prietenul dumneavoastră, care se pricepe atât de bine la hărţile lumii — nici pe dânsul nu-l uit. (Se apleacă să ridice harta căzută.) A fost o adevărată plăcere să discut cu domnul acela. În zilele noastre nu sunt mulţi de acest fel. Şi este pictor, nu cartograf! Şi acum mă uimeşte.

Sabrina scutură din cap.

— Trebuie să fie vreo greşeală. V-au spus numele lor?

— Mă-ntrebaţi dacă mi-aţi spus cum vă numiţi, *madame*. Nu, n-aţi făcut-o. L-am întrebat pe prietenul dumneavoastră dacă are o carte de vizită, dar a zis că nu, şi chiar a glumit, spunând că pictorii au pânze, nu cărţi. Nu, *madame*, nici prietenul dumneavoastră nu mi s-a prezentat.

Se uita la ea cu înţeles, aşteptând-o să-i spună care-i este numele, şi să termine odată cu jocul acela.

Oricine-ar fi fost cei doi — gândi Sabrina — *aveau un motiv pentru a nu-şi da numele. O convorbire îndelungată despre mărfurile unui negustor, o eventuală achiziţionare, duc aproape întotdeauna la un schimb reciproc de cărţi de vizită.*

— Numele meu este Stephanie Andersen — îi spuse — dar nu-i cel al femeii care s-a aflat în magazinul dumneavoastră.

— *Madame*! explodă mărunţelul. (Se întoarse cu spatele pentru a pune la loc harta, în sertarul corespunzător, apoi se răsuci din nou cu faţa spre ea.) Dacă v-aţi răzgândit în privinţa cumpărării Tavernier-ului, asta-i un lucru. Înţeleg că nu vă interesează în mod special hărţile; că, în schimb, vă ocupaţi cu vânzări şi cumpărări de mobilă veche, dar...

— Cum?

— Aţi spus ceva, *madame*?

— Ai zis mobilă veche.

— *Mon Dieu! madame*, mă uluiţi insistând să jucaţi acest rol extrem de ciudat. Nu mă priveşte câtuşi de puţin cum vă numiţi...

— Au spus unde locuiesc? În ce zonă din Avingnon, sau în ce oraş învecinat?

Bietul om îşi ridică mâinile spre cer.

— Nu, *madame*, nu mi-aţi spus!

— Ce fel de pictor este el?

— După cum ştiţi, nu mi-a precizat.

— I-aţi urmărit cu privirea după ce au plecat din magazin? Încotro s-au dus?

— Nu ştiu unde v-aţi dus, *madame*. Şi nici nu mă interesează să aflu. Şi acum, dacă binevoiţi să mă scuzaţi, am de lucru.

Fără a-şi ascunde furia, se înapoie în cealaltă cameră.

Sabrina stătu nehotărâtă, apoi părăsi prăvălia cu paşi lenţi şi refăcu drumul de-a lungul râului, întorcându-se spre centrul oraşului. Magazinele aveau să se închidă în curând pentru pauza de după-amiază, şi la vremea când se vor deschide din nou ea avea să fie în drum spre Marsilia, ca să prindă avionul către Londra. Altminteri ar pierde zborul de a doua zi către Chicago. Dar ce importanţă avea dacă magazinele erau închise sau deschise? Dacă femeia aceea, acea *impostoare* — căci oare ce altceva putea fi? — era decisă, ca şi prietenul ei, să nu-şi spună numele negustorilor, ce rost avea să meargă dintr-o prăvălie într-alta încercând să descopere cine erau, ce făceau, şi care le era scopul?

Dar el era pictor. Dacă în privinţa aceasta spunea adevărul, desigur că ar fi vrut să viziteze galeriile de artă. Sau poate că avea nevoie de materiale.

Plină dintr-o dată de energie, se duse la agenţia de turism de pe Cours Jean-Jaurès, de unde obţinu o listă a galeriilor de artă şi a magazinelor cu articole pentru artişti. Existau doar două din acestea, şi cea dintâi, „Monet Fournitures Artistiques", se afla la câteva cvartale de case mai încolo. Merse repede, neluând în seamă căldura, cu faţa umbrită de borurile pălăriei.

— Ah, *madame*, mă bucur că v-aţi înapoiat — spuse femeia înaltă din spatele tejghelei. (Avea umeri laţi, obraji dolofani şi rumeni, şi purta ochelari de o mărime excesivă care o făceau să semene cu o bufniţă prietenoasă.) Când v-am făcut pachetul, mi-a rămas pe dinafară o pensulă. Iat-o.

Aduse din spatele tejghelei o cutie îngustă şi, cu un zâmbet larg, i-o oferi Sabrinei.

— Dacă n-aţi fi revenit — adăugă — ar fi trebuit să vă caut, ceea ce ar fi durat mult, dat fiind că nu ştiam unde v-aşi fi putut găsi.

Sabrina evită adevărul. Era prea dificil.

— Nu v-am spus unde locuiesc?

— Nu, *madame*, n-a venit vorba despre acest subiect.

Femeia îşi înclină într-o parte capul şi contemplă faţa palidă a Sabrinei cu o expresie calmă şi plină de simpatie, ca şi cum ar fi fost pregătită să accepte orice soi de infirmitate sau de excentricitate a acesteia.

— Credeaţi că mi-aţi spus?

Sabrina izbucni în râs.

— Nu, ştiu că n-am făcut-o. Dar cum mă numesc v-am spus?

— Nu, *madame*, şi nici domnul care vă însoţea.

Sabrina se încruntă uşor.

— De unde ştiţi că nu era soţul meu?

— Ca să fiu cinstită, *madame*, la început aşa mi-am închipuit, văzându-vă atât de apropiaţi, atât de fericiţi

de-a fi împreună — lucru foarte evident, mai ales pentru o persoană rămasă de curând văduvă. Însă, când am ieşit câteva clipe din încăpere, am auzit o conversaţie şi reieşea limpede că altcineva era soţul.

Ochii li se întâlniră. Se plăceau una pe alta.

— Îmi pare rău pentru soţul dumneavoastră, zise cu blândeţe Sabrina.

Femeia îşi înclină uşor capul, primindu-i condoleanţele. Mâinile i se împreunară strâns şi în ochi îi luciră lacrimi. *O femeie iubitoare* — gândi Sabrina. *Atât de iubitoare încât preferă să se preteze la o conversaţie ciudată cu o străină decât să provoace o încurcătură şi, eventual, vreun dezastru. O femeie minunată, o femeie tandră.*

Şi Sabrina ştia că nu putea să intervină cu propriile sale probleme peste amintirea unui soţ mort.

Încet, cu părere de rău, se întoarse să plece. Însă glasul femeii o opri.

— *Madame* m-a întrebat dacă şi-a spus numele.

Sabrina se răsuci cu faţa spre ea.

— Da.

— V-am zis că nu. (În semn de recunoştinţă pentru simpatia Sabrinei, femeia vorbea de parcă aceasta n-ar mai fi fost în magazinul ei.) Femeia nu mi-a precizat cum o cheamă. Dar, când mă aflam în camera alăturată — căutam un soi de ipsos pe care credeam că-l aveam, şi chiar aşa şi era — ea discuta cu prietenul ei, şi el i s-a adresat pe nume. Iar ea a rosit numele soţului său.

Sabrina o privi, aşteptând.

— Numele ei era Sabrina, zise femeia. Iar al soţului — Max.

PARTEA A II-A

4

Explozia sfârtecă pereţii cabinelor principale ale iahtului *Lafitte* azvârlind schije într-un arc larg deasupra Mediteranei. Zgomotul cumplit îşi prelungi ecoul pe clădirile albe şi roz de pe mal, iscând ţipete de spaimă pe străzile şi în cafenelele din Monte Carlo. Cei care aveau binocluri se grăbiră să şi le ridice, dar, în vârtejul de valuri şi resturi de epavă, nu văzură mare lucru. Pe navă, apa inundă în câteva secunde elegantele încăperi în care Max Stuyvesant organizase petreceri şi făcuse dragoste, precum şi zona de mai jos, cea a echipajului, şi în câteva minute, nava începu să se scufunde. Era ora cinci şi jumătate după-amiaza a unei zile de octombrie.

Forţa exploziei îi aruncase pe Stephanie şi pe Max până-n partea cealaltă a salonului. Capul Sabrinei se izbise de colţul unei măsuţe din oţel şi sticlă pentru cocktail, şi acum zăcea alături de aceasta, ca o păpuşă de cârpe. Max fusese azvârlit în muchia barului din lemn de mahon, şi rămăsese ghemuit acolo, încercând să-şi recapete respiraţia. Cuvintele *bomba, prea devreme, bomba, prea devreme*... îi răsunau încontinuu în cap.

Nu auzea nici un geamăt sau strigăt de chemare în ajutor, ci numai o tăcere stranie, ruptă doar de clipocitul valurilor ce băteau în coasta iahtului în timp ce acesta se clătina şi se cutremura sub el.

Isuse! a sărit în aer totul... — îi trecu prin minte.

Se strădui să se salte în patru labe şi îşi scutură capul ca un câine ieşit din apă. Un junghi îi străfulgeră umărul stâng, şi îşi lăsă greutatea trupului pe braţul drept, încercând să se ridice în picioare. Recăzu şi, mormăind un şuvoi de înjurături, se târî de-a curmezişul camerei până la fereastra înaltă şi largă, nemaigândindu-se acum la nimic altceva decât să plece de-acolo. Se sili să ajungă la pervazul ferestrei, gemând, ocărând, leoarcă de transpiraţie. Geamul era spart — putea vedea bine afară.

Folosindu-se de braţul drept, se săltă până la pervaz, apoi se roti şi îşi trecu un picior peste el. In timp ce se răsucea, o văzu pe Stephanie zăcând pe pardoseală, cu ochii închişi şi faţa şiroindu-i de sânge.

— Sabrina...!

Cuvântul îi ţâşni ca un suspin. *Dumnezeule, au* ucis-o!

Îşi şterse transpiraţia care-i curgea în ochi şi i se păru c-o vede mişcând. Sau poate fusese tangajul vasului.

— Isuse! strigă.

Îşi trecu piciorul înapoi în salon, cu intenţia de-a merge spre ea, apoi se opri. Nu putea să aştepte. Trebuia să plece. Ea era moartă, iar el era în viaţă. Oamenii lui îl aşteptau, desigur, şi el trebuia să iasă dracului de aici, mai înainte ca iahtul să se ducă la fund. Işi trecu şi celălalt picior peste pervaz şi îşi încordă trupul, pregătindu-se să sară în apă.

Însă nu se putu opri să arunce o privire rapidă înapoi, şi atunci văzu capul Stephaniei rostogolindu-se pe o parte şi nimerind într-un firicel de apă ce curgea pe podea. In timp ce se uita, apa se năpusti înăuntru cu mai mare rapiditate, forţa ei deschizând uşa de perete, şi un adevărat torent năvăli în salon. Max îşi dădu seama că n-o putea lăsa aşa. Trebuia să ştie dacă trăia, şi dacă da, trebuia s-o ia cu el.

Îşi trecu din nou picioarele peste pervaz şi se lăsă să cadă în cameră. Durerea îi tăie respiraţia.

„Mi-am rupt ceva“ — îşi spuse-n gând. „Nu, probabil nu-i chiar atât de rău.“

Îngenunche în apă, lângă Stephanie.

— Sabrina! Fir-ar să fie, Sabrina trezeşte-te, ajută-mă...

Merde.

Acum, panica tot mai mare care-l cuprindea îl făcea să înjure în orice limbă îi venea mai repede. Apăsă cu degetul gâtul Stephaniei şi simţi tremurul unui puls. *Trăieşte. Doamne, trăieşte!* Îl copleşi un val de bucurie, atât de intens încât îl ului. *Aşteaptă. La asta te vei gândi mai târziu. Acum trebuie să plecăm amândoi de aici.*

O apucă pe Stephanie de mâini şi, târându-se înapoi prin apă, o trase până la fereastră, luptând împotriva ameţelii şi a durerii din picior şi din umărul stâng. Ea era ca o greutate, iar el aluneca pe podeaua udă în timp ce se străduia s-o salte, până ce reuşi s-o culce pe pervazul ferestrei, ca pe un sac de ambalaj. Gâfâind, tuşind, se căţără şi el sus, lângă ea, oprindu-se să-şi recapete suflul.

Nu am timp — îşi spuse-n gând — *nu-i timp pentru respirat.* Îşi scoase pantalonii, apoi pe-ai Stephaniei, apoi o ridică şi, prin fereastră, o aruncă în mare. În timp ce ea cădea, plonjă şi el, imediat în urma ei.

Trecuseră două minute de la explozie.

Izbi apa fără îndemânare şi se zbătu să ajungă iar la suprafaţă. Pe lângă el pluteau sumedenie de schije, purtate de valurile ce se îndepărtau în timp ce iahtul se scufundase. Simţi o bucată de metal tăindu-i mâna, o alta îi lovi coapsa. Răsucindu-se în apă, privi în jur. Se afla pe latura dinspre uscat a navei şi, cu excepţia câtorva bărcuţe ce se grăbeau în direcţia lui, părea să fie singur.

— Sabrina! Sabrina, pentru numele lui Dumnezeu...

Scuipând, tuşind, înotă puţin pe o parte, menajându-şi umărul suferind, şi se pomeni lângă pupa navei. Văzu gaura produsă în copastie — *bomba, afurisita aia*

de bombă, nu trebuia să explodeze până când... şi apoi o zări pe Stephanie, plutind cu faţa în jos, în apa înroşită de sânge. În jurul ei se roteau aşchii de lemn şi de metal.

Ajunse lângă ea într-o clipă şi îşi înfipse degetele în părul ei des, pentru a-i scoate capul afară din apă. Îi răsturnă trupul, apoi îşi petrecu braţul drept, ca un cârlig, pe sub bărbia ei, şi înotă doar cu celălalt braţ, încercând să se îndepărteze de iaht. Hainele îl trăgeau în jos, marea era mai rece decât îşi închipuise, capul şi umărul îi zvâcneau, şi trebuia să facă un efort imens pentru a continua să-şi mişte picioarele.

— *Bastardos, bastardos* afurisiţi! ocărî cu glas tare, incluzându-i în acele vorbe pe ei toţi, pe aceia care puseseră bomba ca să-l ucidă pe el, cât şi pe proprii săi oameni, care până acum ar fi trebuit să fie acolo, să-l scoată din mare.

Stephanie plutea, cu faţa lipsită de culoare; pe pleoapele albe ca de moartă se vedeau vinişoare palide. Acum, Max putu să-i vadă rana de pe frunte. Se gândi că nu era chiar atât de gravă pe cât bănuise văzând atâta sânge.

„Se va face bine" — gândi. „Va fi bine. Este o dură. Întotdeauna mi-a plăcut duritatea ei."

Dar el însuşi se simţea atât de obosit, încât abia se putea menţine la suprafaţă. Ar fi mai uşor fără ea. Mai uşor, dac-ar fi singur. Toată viaţa ştiuse asta: era mai lesne să te descurci singur. Dar continua s-o ţină. Îşi reamintea acea izbucnire de bucurie, când se convinsese că ea trăieşte, deşi acum nu mai reuşea să simtă acelaşi entuziasm.

— *Verfluchen*[1]! înjură obosit. Nişte nemernici. Ziceau c-o să fie prin apropiere...

---

1 *Verfluchen!* (lb. germ. în original) = Ticăloşii! (n.t.)

Şalupa cu motor fu lângă el înainte s-o fi văzut. Oamenii opriseră motorul şi manevrau printre schije pentru a se apropia fără a stârni valuri mari.

— Ne pare rău, şefu' — spuse unul dintre ei. Nu ne-am închipuit că va exploda atât de devreme. O vreţi şi pe ea?

— La dracu! izbucni Max.

— O.K., e-n ordine.

Cei doi bărbaţi se aplecară şi o traseră pe Stephanie în barcă.

— Apucaţi-mi mâna — îi zise cel dintâi lui Max, şi-l trase şi pe el, în timp ce celălalt ins pornea motorul.

Mica şalupă facu un salt înainte, cu prova mult ridicată deasupra apei. Max zăcea pe fundul ei, alături de Stephanie, amândoi invizibili din afară, în vreme ce oamenii ţineau în mâini undiţe şi plase de pescuit, ridicate-n sus, privind drept în faţa lor.

Max strecură sub capul Stephaniei o vestă de salvare, apoi îşi scoase cămaşa şi tamponă cu ea rana sângerândă de pe fruntea ei. Continuând s-o ţină apăsată, se culcă din nou pe spate, trăgând adânc aer în piept.

Acum — îşi spuse-n gând — *acum pot să respir.*

Dar apoi îl auzi pe unul dintre oameni zicând:

— S-a dus.

Se ridică şi privi în spatele lor. Privi ţintă cercul de rămăşiţe ale epavei, care se tot lărgea şi bărcile cu motor ce se apropiau. Dinspre mal veneau bărci de salvare. Asta fu tot ce văzu. Iahtul *Lafitte* se dusese.

— O splendoare, bomba aia — aprecie voios unul din cei doi.

Max se uită la el şi voioşia omului dispăru.

— Pentru ce dracu'-ai aşteptat atât de mult până să-mi pomeneşti de ea?

— N-am aşteptat! V-am spus de îndată ce-am ştiut! N-am auzit nici un cuvânt despre vreo bombă, despre

nici un *plan* în legătură cu o bombă, până astăzi. Nu ştiu... poate că începuseră să aibă îndoieli în privinţa mea...

— Te plătesc aşa încât să nu aibă îndoieli în privinţa ta. Te plătesc ca să-i faci să aibă încredere în tine. Te plătesc pentru a-mi aduce informaţii în timp util ca să mă pot folosi de ele.

— Ei, bine, le-aţi folosit. Aţi scăpat în

— Mai întâi şi-ntâi, nici unul dintre noi n-ar fi trebuit să se afle la bord.

— Până-n după-amiaza de azi n-am ştiut nimic, şefu', aşa să mă audă Dumnezeu. V-am telefonat în avionul dumneavoastră, dar aterizaseţi, şi pilotul mi-a zis că tocmai plecaseţi spre doc. M-am dus acolo cât de repede-am putut, dar nu v-am găsit, aşa că v-am căutat prin radioul iahtului. Ce altceva puteam face?

Urmă o scurtă tăcere, apoi omul întrebă:

— Aşadar, aţi mers înainte, nu-i aşa? Vreau să spun, când aţi ştiut că bomba se afla sub cabina dumneavoastră...

— Am mers înainte.

Ceilalţi îşi despachetau lucrurile, în cabinele lor, dar Max insistase să se ducă în salon.

— Poţi despacheta mai târziu, Sabrina, îi spusese. Vreau să beau ceva. Vreau să văd cum arată Monte Carlo în lumina asta.

Şi trecuseră în partea din faţă a navei.

De fapt, crezuse că dispunea de suficient timp. Omul lui, care se strecurase în organizaţia lui Dentor, îi spusese că bomba fusese reglată să explodeze la şapte, când toată lumea se îmbrăca pentru masa de seară. Dar Max nu era dintre cei care stau liniştiţi pe o bombă, fără a întreprinde nimic. Îşi făcuse planul să părăsească salonul după câteva minute, pentru a-l lua apoi pe mecanic şi, împreună cu el, să găsească bomba. Dar îi trecuse

prin minte că se putea ca mecanicul să fi participat la complot. Cel care adusese bomba la bord şi găsise un loc în care s-o ascundă, plecând apoi fără a fi trezit bănuielile cuiva... cel care făcuse asta n-ar fi reuşit dacă n-ar fi fost ajutat de cineva din echipaj.

Se gândise la aspectul acesta în salon, în timp ce turna băuturile.

— Seamănă cu tortul de aniversare al unei fetiţe — spusese Stephanie, privind culorile pastelate şi ornamentaţiile în stil rococo ale clădirilor din Monte Carlo, ce se înălţau în trepte, de la mal spre vârful colinei.

Max îi adusese un pahar şi văzuse norul care-i întunecase brusc chipul.

— Ce este?

— Mă gândeam la zilele de naştere ale fetiţelor — răspunsese ea.

Mânios că ea îşi lăsa gândurile să se îndepărteze de el, Max îi prinsese mâna, strângându-i-o. Îi pusese paharul în mână şi-i îndoise degetele în jurul lui. Şi atunci explodase bomba.

În mica şalupă cu motor, Max rezemă de trupul lui capul Stephaniei, ca s-o apere de vibraţia puternică a motorului. Goneau către vest, îndreptându-se spre Nisa, lăsând în dreapta lor plajele şi porturile Coastei de Azur. Soarele încă mai strălucea, dar plaja se golea; oameni bronzaţi — bărbaţi şi femei — îşi adunau lucrurile, le îndesau în coşuri de rafie cu dungi viu colorate, şi se duceau pe jos către hotelurile ce se înşiruiau de-a lungul malului.

— Aproape-am ajuns, şefu', zise omul de la cârmă. Burt aşteaptă la doc. A avut grijă de elicopter. Necazul e că n-am bănuit c-o să aveţi nevoie de o targă, sau de o ambulanţă, sau mai ştiu eu ce, aşa că atunci când vom ajunge la Marsilia nu ne va aştepta nimic din toate astea.

— Burt poate anunţa din elicopter. O ambulanţă sau un spital.

— Adevărat. Va şti cui să se adreseze. A locuit aici toată viaţa.

Nisa era o învălmăşeală de clădiri, dincolo de pădurea de catarge din port. Cafenelele de pe „Promenade des Anglais" gemeau de oameni ce se instalau pentru a bea, în tihnă, un pahar la sfârşitul după amiezei. Max îi privi, gândind că acea viaţă familiară îi era interzisă pentru o lungă perioadă de timp. Apoi se întoarse cu spatele spre oraş, în vreme ce şalupa acosta lin într-o zonă pustie a portului, în apropierea unui pâlc de depozite scunde, făcându-şi loc la capătul cel mai îndepărtat al docului.

În apropierea acestuia era parcat un Renault negru. Lângă el stătea în picioare un preot măruntel şi slab, cu o barbă neagră. În timp ce oamenii lui Max ancorau şalupa în loc, înaintă spre ei.

— Am auzit că urma să sosiţi astăzi. Am venit să vă urez... *Mon Dieu*, Max, eşti rănit!

Se aplecă peste barcă şi, întinzând mâna, întrebă:

— Dar asta cine-i? Sângerează... Max, ce s-a întâmplat?

— O explozie. Iahtul s-a scufundat.

Max se prinse de mâna preotului şi se căţără afară din barcă, scrâşnind din dinţi din cauza durerii care-i înjunghie braţul.

— Mă bucur să te văd, Robert. Avem nevoie de un spital, la Marsilia.

— Aveţi nevoie de unul chiar acum. Pentru azi să uităm de Marsilia, mai poate aştepta...

— Nu poate aştepta. Încă o jumătate de oră, Robert, doar atât. Cunoşti vreun medic în Marsilia?

— Bineînţeles . Dar, Max, nu procedezi înţelept. Nu ştiu cât gravă îi este starea...

Văzu chipul lui Max întunecându-se şi continuă:

— În cazul acesta, bine, de acord cu Marsilia. Uşurel, prieteni!

Ultimele cuvinte le adresase celor doi bărbaţi din barcă, în timp ce aceştia ridicau trupul inert al Stephaniei şi-l culcau pe doc. Rana de pe fruntea ei sângera din nou, din părul ud îi picura apă amestecată cu sânge, iar faţa şi braţele îi erau pline de vânătăi şi mici tăieturi.

— Urcaţi în maşină. Tu primul, Max, pe bancheta din spate, şi ţine-o când o punem şi pe ea... Acum, prieteni, ridicaţi-o cu blândeţe, dar repede. Elicopterul ne aşteaptă.

Stephanie zăcea rezemată de Max, şi capul i se rostogolea dintr-o parte în alta când Robert cotea, până când Max se hotărî s-o ţină strâns lipită de pieptul său. Urmărea cu privirea clădirile ce păreau că gonesc pe lângă ei, de ambele părţi, palmierii şi grădinile înflorite, precum şi poliţiştii care dirijau traficul, dar ochii îi erau înceţoşaţi de epuizare şi de o mânie surdă care-l chinuia neîncetat: *Prost, prost, să-i las să mi-o ia înainte!*

Niciodată nu mai reuşiseră aşa ceva. Niciodată nu fuseseră în stare să-l atingă.

Am devenit leneş — îşi spuse-n gând. *M-am prostit. Mi-am lăsat în jos garda, nu mi-a păsat de nimic...*

Se uită la femeia din braţele lui şi-şi încheie gândul:

... de nimic, în afară de Sabrina.

Nu era chiar adevărat: îşi condusese afacerile şi întocmise cu grijă planuri pentru a-şi încheia activităţile în Anglia şi a dispărea la momentul potrivit, însă în cursul ultimelor săptămâni îşi lăsase atenţia să se abată de la afaceri şi de la supravieţuirea şi bunăstarea lui Max Stuyvesant. Fusese absorbit de gândul la această femeie, atât de diferită de Sabrina pe care-o cunoscuse cu ani în urmă, pe când era căsătorită cu Denton.

Ca şi cum m-ar fi hipnotizat — îşi spuse în gând. *Eu, Max Stuyvesant, într-atât de fascinat de Sabrina Longworth, încât am uitat să fiu cu ochii în patru, am uitat să stau la pândă, să aştept şi să-mi încordez auzul... şi-n felul ăsta, nemernicii aproape c-au izbutit să mă omoare. Cât pe-aci să ne ucidă pe amândoi*

Îşi întări strânsoarea. Era vie. Se lăsă în voia retrăirii bucuriei pe care o simţise pe vas, când îi percepuse pulsul, zbătându-i-se sub degete. Trăia şi era a lui. Şi ştia că el însuşi era mai mult decât fascinat. O iubea cu pasiune, cu sentimentul posesiunii.

— E-n ordine, Max — spuse Robert, oprind lângă elicopter.

Acolo aşteptau doi bărbaţi. Îi ajutară pe Max şi pe Robert s-o urce pe Stephanie în aparat şi, peste câteva clipe, palele elicei se roteau în aerul umed şi cald, emiţând un sunet ascuţit şi continuu şi ridicând elicopeterul desupra solului.

Zburară la mică înălţime, peste hotelurile şi vilele Coastei de Azur, unul dintre cele mai mari locuri de distracţie din lume, îndreptându-se către densa şi industrializata zonă a Marsiliei, iar acolo, sub îndrumarea lui Robert, spre acoperişul unui spital construit în formă de cruce.

Uşa elicopterului se deschise şi o echipă de bărbaţi şi femei în halate albe o luară pe Stephanie din braţele lui Max, culcând-o pe o targă. N-o mai văzu până a doua zi.

Zăcea într-un pat îngust, într-o cămăruţă cu pereţi zugrăviţi în alb, inundată de razele soarelui matinal. Sub o cuvertură albă, purta o cămaşă albă; un bandaj lat, alb, îi era înfăşurat în jurul frunţii; o unsoare transparentă, lucioasă şi pansamente mici, albe, îi acopereau tăieturile şi vânătăile de pe faţă şi braţe. Ochii îi erau închişi şi pleoapele îi tremurau în somn. Superbul ei păr

fusese tuns scurt; părea un halou cârlionţat, castaniu cu nuanţe roşiatice şi aurii strălucind în lumina soarelui — singura culoare din încăpere.

Max şedea pe scaunul tare, din metal, de lângă pat. Îi luă de sub cuvertură o mână şi i-o ţinu într-ale sale. De la cealaltă mână, nişte tuburi porneau către trei pungi din plastic transparent, agăţate într-un stativ metalic de la picioarele patului. Max vedea scurgerea lentă a fluidului din pungi în tuburi şi îşi amintea de cealaltă împrejurare când văzuse aşa ceva, pe vremea când avea nouă ani şi stătea lângă patul de spital al mamei sale, la Londra. De ani întregi nu se gândise la mama lui. Nu-şi mai amintise de el, copil, de când — la vârsta de doisprezece ani — îi dispăruse tatăl. Întreaga sa viaţă, Max fusese un bărbat.

Dar gheara spaimei pe care-o simţea în timp ce urmărea fluidul ce picura prin tuburile de plastic îl readusese pe copilul care fusese odată, şi trebui să se forţeze să-şi îndepărteze gândurile de la acel băiat îngrozit şi de la mama lui. Aceea murise; femeia de acum avea să trăiască. Stătu pe scaunul metalic în timp ce orele treceau şi surorile medicale înlocuiau pungile goale cu altele, pline, şi picăturile alunecau prin canalele lor încet, chinuitor de încet, trecând în vena mâinii palide ce zăcea nemişcată pe pat. Iar el ţinea cealaltă mână, părăsind-o numai când doctorul îşi făcea vizita, de două ori pe zi. De fiecare dată, de cum el îşi întorcea spatele, Max revenea la scaunul tare şi lua din nou în mâinile sale mâna care nu dădea nici un semn de răspuns.

Voia ca Sabrina să trăiască şi să-şi recapete cunoştinţa, deşi îşi petrecea ceasurile storcându-şi mintea ce naiba să-i spună când avea să sosească acea clipă. Vor trebui să se ascundă şi să-şi schimbe numele; el folosise deja noul ei nume, când completase formularele pentru admiterea în spital. Vor trebui să-şi găsească o

ascunzătoare şi să rămână acolo până când vor găsi o modalitate prin care să-i elimine pe cei care puseseră bomba. Până când vor şti că nu-i mai ameninţă nimic.

Îşi făcuse planuri cum să se ascundă. De câtăva vreme ştiuse că avea să fie nevoit să părăsească Anglia şi să-şi schimbe activităţile. Când începuseră să apară în ziare articole despre contrabanda cu obiecte de artă vechi, înţelesese că momentul acela era foarte apropiat. În acelaşi timp, fusese presat de Denton să-şi extindă operaţiunile, tocmai când ştia că trebuie să le restrângă, dacă nu chiar să le stopeze complet, măcar pentru o vreme. Şi pe urmă, fiindcă proştii ăia blestemaţi care lucrau pentru el se apucaseră de o mică afacere secundară, vânzând galeriilor de artă piese falsificate, şi pentru că reporterii erau şi ei pe urmele acelui scandal, el pricepuse că asupra lui se va îndrepta încă un reflector. În fiecare săptămână amâna data la care să dispară. Îşi făcuse planuri şi totul era pregătit... dar planurile prevedeau o persoană, nu două.

Acum trebuia să regândească totul. Putea să rezolve problemele traiului zilnic. Robert avea să-l ajute să găsească o locuinţă mai mare decât micul apartament pe care-l închiriase pentru sine la Aix-en-Provence. Însă ca s-o păstreze lângă el, ca s-o convingă să renunţe la viaţa ei de la Londra, la anticariatul ei, la prieteni şi la însăşi identitatea ei ar fi fost nevoie ori ca şi ea să-l iubească aşa cum ştia acum că o iubeşte el — ori să-i fie teamă.

De iubit, nu-l iubea. Max ştia asta. Dar era sigur că-l va iubi, dacă vor avea timp. Şi tot de timp avea nevoie pentru a o convinge că era în primejdie, şi că securitatea consta numai în a rămâne împreună cu el.

În vreme ce stătea lângă ea, veghind-o, şi orele treceau, gândurile îi goneau nebuneşte, dar apoi se opriră asupra acestei soluţii. Se chinui să înghită, posomorât

şi cu gesturi automate, mâncarea pe care i-o aduseră surorile medicale şi le răspunse la întrebări, în franceza lui fluentă, dar care păstra un accent bizar şi care le făcu să se uite la el pline de curiozitate, întrebându-se de unde venea. Iar în timpul nopţilor moţăi pe un pat de campanie instalat lângă patul ei.

Şi pe urmă, în cea de-a treia zi, Stephanie deschise ochii.

Max simţi din nou tresărirea de bucurie şi se aplecă asupra ei, strângându-şi mâinile, şi începu să-i rostească numele. Dar se opri. Ea privea fix în sus, spre tavan, fără a schiţa vreo mişcare, şi ceva în privirea aceea inexpresivă şi în nemişcarea trupului îl umplu de spaimă şi-l făcu să tacă. Îi strânse mai cu putere mâinile şi aşteptă.

Minutele treceau lent, unul după altul. În cele din urmă, foarte încet, ea întoarse capul spre el. Ochii li se întâlniră şi rămaseră îndelung nedezlipiţi, şi Max îşi dădu seama că Stephanie habar nu avea cine era el.

Într-o clipă, întreagă situaţie se schimbă. Starea ei putea fi doar temporară — câteva zile, poate numai câteva ceasuri — dar dacă nu era, dacă într-adevăr îşi pierduse memoria şi asta ar fi durat, era ca şi cum ar fi primit un cadou nesperat. O viaţă întreagă Max trăise bazându-se pe inteligenţa sa, pe capacitatea de a-şi însuşi imediat informaţiile noi şi de a le adapta momentului. Acum, întâlnind privirea lipsită de expresie a Stephaniei, ştia că aceasta era mult mai bună decât cealaltă soluţie a lui. Câtva timp însă nu va şti cu certitudine, însă acum dispunea de o alternativă şi, dacă „ţinea", nici c-ar fi putut întocmi un plan mai bun.

— Sabrina — şopti, şi-i privi cu atenţie faţa.

Ea se încruntă şi-l îngână, cu glas slab şi nesigur.

— Sabrina...

— Nu-ţi aminteşti?

Vorbise în franceză, dorind în sinea lui ca şi ea să-i răspundă în aceeaşi limbă. O stăpânea la fel de bine ca el, iar accentul îi era chiar mai bun, şi presupunea că dacă, într-adevăr, îşi pierduse memoria, avea să se adapteze la ceea ce auzea şi vedea. El trebuia să se asigure că ea îl va urma întru totul, că se va agăţa de el, şi că avea să-i aparţină.

— Ei, bine, dacă nu-ţi mai aduci aminte, n-o să ne îngrijorăm deocamdată. Ne vom ocupa de asta mai târziu. Ai suferit un şoc, te-ai lovit. (Se aplecă şi-i sărută obrazul, apoi o sărută uşor pe buze.) Te voi face bine, Sabrina, totul va fi în ordine.

— Sabrina...

Încercă efectul acestui nume pe buzele ei, apoi scutură din cap.

— *Je ne comprends pas*[1]...

Max, care-şi ţinuse respiraţia, răsuflă uşurat. Perfect.

Ochii Stephaniei se măriră, uimiţi de absurditatea celor ce i se întâmplau.

— Nu înţeleg! (Şi începu să plângă.) Nu înţeleg. Nu ştiu nimic. Pentru ce nu ştiu?

— Daţi-mi voie, *monsieur*.

În spatele lui Max apăruse doctorul. Acesta adăugă:

— Dacă vreţi să aşteptaţi afară...

Max nici nu-şi întoarse ochii spre el.

— Rămân alături de soţia mea.

Ochii Stephaniei se măriră şi mai mult. Îl privea fix.

— Este pacienta mea, *monsieur*. Intenţionez s-o examinez.

După câteva clipe, Max lăsă mâna Stephaniei şi se depărtă de pat. Se rezemă de perete, dând limpede de înţeles, prin braţele sale încrucişate şi prin privirea neclintită, că mai departe de atâta nu se va duce.

---

1 *Je ne comprends pas* (lb. fr. în original) = Nu înţeleg (n.t.)

Medicul fixă în jurul braţului Stephaniei o manşetă de tensiometru.

— Nu ştiţi cum vă cheamă, *madame*?

— Pleacă de-aici!

Continuând să plângă, Stephanie îşi rostogolea capul dintr-o parte într-alta, ca şi cum s-ar fi simţit prinsă într-o cuşcă, şi privea în depărtare, prin fereastra îngustă, spre cerul alb-albastru.

— Pleacă, pleacă! Nu te vreau aici. Nu vreau pe nimeni aici.

— *Madame* a avut un accident — spuse doctorul, calm. Este necesar să descoperim amploarea răului suferit, atât fizic, cât şi mental.

Se aplecă asupra ei, ţinându-i ochii deschişi pentru a-i lumina cu o lanternă micuţă. Îi luă pulsul, îşi scoase stetoscopul ca să-i asculte inima, şi-i ciocăni pieptul. Apoi trase la o parte cuvertura şi-i izbi cu un ciocănel genunchii şi tendonul lui Achile. Îi ridică şi-i coborî braţele şi picioarele, examinând vânătăile, apoi o acoperi iar, cu grijă, punându-i cu blândeţe mâna alături de trup, pe deasupra cuverturii.

Stephanie zăcea liniştită, fără nici o reacţie, aproape inconştientă, privind fix tavanul pe lângă coroana de păr cărunt al medicului. Când acesta începu să desfacă bandajul din jurul frunţii, tresări.

— *Ah, très bien*[1], asta se va vindeca — murmură, pansând din nou rana cu un tifon proaspăt.

Se uită cu atenţie la profilul Stephaniei. Nu reuşea să-i ghicească naţionalitatea. Vorbea o franceză perfectă, dar cu un uşor accent, greu de identificat, care-l făcea să fie sigur că nu era franţuzoaică. Bărbatul cu siguranţă nu era francez; vorbea fluent, însă cu un accent vag

---

1 *Ah, très bien* (lb. fr. în original) = Ah, foarte bine. (n.t.)

germanic. Doi oameni care, după toate probabilităţile, îşi petrecuseră vieţile prin multe locuri reflectă doctorul. Oameni inteligenţi, cu uşurinţă în însuşirea limbilor străine. Femeia, chiar învineţită şi rănită, era extraordinar de frumoasă, iar frumuseţea ei şi teama de care părea stăpânită îl atrăgeau, însă ştia că n-o poate ajuta decât în măsura în care i-o permitea soţul ei.

— Aşa deci, *madame*. (Se adresa profilului Stephaniei, conştient de privirea neclintită a lui Max, în spatele său.) Din punct de vedere fizic, starea vi se îmbunătăţeşte. Sunteţi o femeie norocoasă: rana vi se va vindeca, părul vă va creşte acoperind cicatricea, vânătăile vor dispărea. Avem aici câţiva excelenţi specialişti în chirurgie plastică, în stare să repare stricăciunile suferite de faţa dumneavoastră. Însă acum trebuie să discutăm despre cealaltă rană, cea a memoriei dumneavoastră. Sunt multe lucrurile pe care nu vi le amintiţi?

Stephanie nu răspunse.

— Numele dumneavoastră, *madame*? Spuneţi-mi numele dumneavoastră de botez. Şi pe cel de familie, dinainte de căsătorie.

Ea continua să se uite fix în tavan.

— Sau orice alt nume care vă trece prin minte, *madame*, numele unei prietene, poate al unei cunoştinţe, cineva care lucrează pentru dumneavoastră. V-ar putea călăuzi spre al dumneavoastră. Eu nu vă pot ajuta, *madame*, decât dacă-mi dau seama de gravitatea problemei. Îmi puteţi spune cum vă numiţi? Sau orice altceva în legătură cu dumneavoastră, despre prieteni, despre viaţa pe care-aţi dus-o în... de unde veniţi, de fapt, *madame*?

— Nu ştiu, nu ştiu, nu ştiu!

Stephanie îşi ridică mâinile, una dintre ele trăgând după ea tuburile de plastic, şi le întoarse cu palmele către ea, apoi le răsuci şi iarăşi le întoarse.

— Mâini, zise. Mâinile mele. (Înconjură cu privirea încăperea.) Perete. Fereastră. Cer. Pat. Mâini. E corect? Doctor — adăugă, arătând spre el.

Apoi, indicând direcţia, continuă:

— Stânga. Dreapta. Sus. Jos. E corect? Totul a fost corect?

— Da, *madame*, da, da — o încurajă medicul. Ce altceva mai ştiţi?

— Plafon — zise Stephanie. Uşă. Cearceafuri. Pernă.

— Şi numele dumneavoastră, *madame*...? (Doctorul lăsă cuvântul în suspensie.) Repede, *madame*. Numele dumneavoastră este...

Stephanie scutură din cap.

— Nu ştiu. Cunosc doar obiecte. Oare de ce? Pentru ce nu ştiu nimic altceva? Ce-o să mă fac?

— Te vei însănătoşi, interveni Max. Vei veni cu mine şi te vei însănătoşi.

Veni lângă pat şi i se adresă medicului:

— Cât de curând puteţi programa operaţia de chirurgie plastică? De toate problemele celelalte mă pot ocupa eu.

Doctorul îl ignoră.

— Ceva v-a făcut să uitaţi multe lucruri, *madame*. Poate că nu pentru mult timp, şi poate nu chiar totul. Mi-ar plăcea să vă ajut să vă redescoperiţi amintirile. Cauza s-ar putea să fie lovitura la cap, sau trauma accidentului...

— Ce accident? Nimeni n-a pomenit despre vreun accident.

Doctorul o privi cu atenţie.

— Acum câteva minute am spus că *madame* a suferit un accident. Nu ţineţi minte?

— Nu. Aţi spus c-am avut un accident? Nu-mi amintesc. Ce accident?

— Soţul dumneavoastră a relatat că şalupa în care vă aflaţi a izbit capătul docului şi a urmat un incendiu...

Medicul se întoarse către Max:

— Sunteţi sigur că asta s-a întâmplat, *monsieur*? Săptămâna trecută o navă a explodat în larg de Monte Carlo. Nu cumva aţi fost implicaţi în acea catastrofă?

— V-am spus ce s-a întâmplat. N-am auzit despre nici o navă care-ar fi explodat. Când a fost asta?

— Oh, luni sau marţi, nu-mi aduc bine aminte. Trebuie să se fi petrecut cam în acelaşi timp cu accidentul dumneavoastră. Dar, bineînţeles, nu v-aţi putut afla pe celălalt vas — din câte-am înţeles, n-au existat supravieţuitori. O grozăvie.

Reveni spre Stephanie:

— Nu vă amintiţi chiar nimic despre vreo şalupă cu motor?

— Nu, fu răspunsul scurt.

Stephanie îşi răsuci capul, să se uite la Max.

— Soţul meu.

Îşi ridică mâinile, răsfirându-şi degetele şi rămânând cu privirea pe cel de-al treilea deget al mâinii sale stângi. Fără nici un inel.

Max se apropie, readucându-i mâinile pe pat şi păstrând-o într-a sa pe cea nelegată prin tuburi. Stând acolo, avusese timp să se gândească la toate, şi acum totul îi era clar. Tot ceea ce plănuise în trecut fusese reformulat nu numai pentru Max Stuyvesant, ci şi pentru Sabrina Longworth. Îi vorbi Stephaniei, însă cuvintele i se adresau şi doctorului:

— Ne-am cunoscut acum câteva zile, la o petrecere, în Cap-Ferrat. Ne-am căsătorit a doua zi şi, în aceeaşi după-amiază, am ieşit la o plimbare cu barca. Ai fost inconştientă vreme de trei zile. N-am avut timp să cumpărăm un inel. Intenţionam să aşteptăm până-l vom găsi pe cel mai frumos. Făcusem planuri şi pentru o lună de miere, şi o vom avea, iar tu îţi vei căpăta inelul, dar mai întâi te vei face bine şi te voi lua acasă.

Stephanie îl privea atent printre lacrimile care încă îi umpleau ochii.

— Nu ştiu cine eşti.

— Max Lacoste.

— Şi eu...?

— Sabrina Lacoste.

— Cum se numea *madame* înainte de căsătorie? întrebă medicul.

— Robion — răspunse Max cu promptitudine.

Doctorul oftă.

— În Franţa trebuie să fie o jumătate de milion de Robion-i. Dar, dumneavoastră, *monsieur*, îi puteţi spune soţiei cine este, de unde vine, cine-i sunt rudele...

Continuând s-o privească pe Stephanie, Max scutură din cap.

— N-am discutat mult despre trecutul nostru. Aveam atâtea idei despre ce vom face împreună, atâtea speranţe şi visuri... şi toate pot încă să devină realitate.

— Sa-bri-na. (Silabisise numele aşa cum făcuse şi mai înainte, ca spre a-l verifica.) Sabrina. Sabrina. Sabrina.

Apoi scutură din cap:

— Nu sună corect.

— Unde locuiţi? îl întrebă doctorul pe Max.

— Nu departe de aici. V-am cerut pentru *madame* un medic specializat în chirurgia plastică. Sunt dornic s-o duc cât mai grabnic acasă.

— Vreau să-i las o săptămână în care să-şi recapete forţele. După aceea vom apela la chirurg. Dar insist şi să-mi îngăduiţi să aduc, în chip de consultant, un medic psiholog. Ar trebui să-i fie evaluată starea...

— Dacă suntem căsătoriţi — spuse Stephanie deodată — care era numele meu înainte?

— Ţi-am spus, zise Max. Robion.

— Mi-ai spus? Robion? Aşa mă chema? (Ochii i se măriră.) Când mi-ai spus?

— Acum câteva minute. Nu are nici o importanţă.

— Ba are, ba are. (Îşi ridică glasul.) Oare nu-mi pot aminti *nimic*?

— Nu trebuie să vă alarmaţi — interveni repede medicul. Această formă de amnezie nu e neobişnuită. Survine adesori în urma unei traume. Se numeşte amnezie anterogradă şi aproape întotdeauna dispare în câteva zile. Însă, *madame*, dumneavoastră aveţi şi un alt soi de amnezie, denumită retrogradă, care poate fi mai persistentă. Cred că starea ar trebui să vă fie evaluată de specialişti calificaţi, capabili să diagnosticheze forma precisă a amneziei dumneavoastră şi să vă ajute să depăşiţi trauma suferită, eventual să vă ajute să găsiţi căi prin care v-aţi recăpăta memoria.

— De trauma ei ne vom ocupa noi înşine — zise Max.

— Dar, *monsieur*, există specialişti foarte buni cunoscători ai unor cazuri ca acesta...

Lăsaţi-mă în pace! Gândul fusese în engleză, nu în franceză, şi când îşi dădu seama de asta, Stephanie fu invadată de un val de groază. Îşi smuci mâna dintre degetele lui Max şi şi-o strecură sub cuvertură. Închise ochii şi se izolă de cei doi bărbaţi. Vocile lor mormăiau deasupra ei, grave şi potrivnice, dar semănau cu trenurile care trec pe lângă tine... *Trenuri* — gândi Stephanie. *Oare mă aflam într-un tren? Unde mă duceam?...* O izbitură, un muget fără nici un înţeles, şi ea zăcea ţeapănă sub acel zgomot, cu mâinile încleştate, temându-se să mişte. Era singură, în vid — o ceaţă, un nor, cerul, un spaţiu imens, infinitul — neavând ce să privească, sau să atingă, sau să apuce cu mâna. Încercă să se gândească la un loc căruia să-i fi aparţinut — o casă, o

cameră, un scaun, un pat — dar nu exista nimic. Se strădui să-şi imagineze un oraş, un cartier, o stradă, dar nu exista decât vidul: nici un decor, nici un drum, nici un stâlp indicator. Doar un vid îngrozitor, ce înghiţea orice sunet.

Sabrina. Sabrina... şi mai cum? Cum a zis că era numele meu de familie? Mi-a spus, nu-i aşa? Oh, Dumnezeule, nu pot...

Începu să tremure. Numele de Sabrina nu-i spunea nimic, şi pe celălalt nu şi-l amintea.

— Care e numele meu de familie? întrebă fără să deschidă ochii.

— Lacoste, răspunse Max.

Sabrina Lacoste. Iar el este... el este... Max. A zis Max. Max Lacoste.

Tremurul nu i se potolea. Nici numele acesta nu-i spunea nimic. Avea impresia că se prăbuşeşte fără zgomot în acea cumplită ceaţă alcătuită din vid, cu totul singură, nelegată de nimic şi de nimeni. Se văzu întinzând mâna, căutând pe cineva de care să se agaţe, dar nu exista nimeni. *Oh, ajută-mă!* — strigă în gând, simţind cum lacrimile îi înţeapă pleoapele. *Ajută-mă să găsesc un loc căruia îi aparţin!*

— Sabrina.

Glasul lui Max era singurul zgomot din cameră, şi ea deschise ochii. El se apleca deasupra ei, înalt şi lat în umeri, cu sprâncene roşcate, zbârlite şi cu un păr creţ, de asemenea roşcat. Avea ochii cenuşii uşor proeminenţi, buze groase, senzuale, şi mâini mari, frumoase. Era sigur de sine şi mişcările îi trădau o energie neastâmpărată, ce părea să creeze în jurul lui vârtejuri de aer, tulburând atmosfera încăperii. *Soţul meu.* Gândul acesta se cufundă în ceaţa ce atenua totul, şi Stephanie îl repetă, încercând să-l facă să sune adevărat.

— Ne vom duce acasă în curând.

Glasul îi era relaxat. Părea să controleze totul în jurul său, şi Stephanie se uită la el, conştientă de forţa lui.

— Voi cumpăra o casă la Cavaillon.

Ideea îi venise doar cu câteva minute mai înainte. Cunoştea zona — foarte potrivită pentru o existenţă retrasă, şi Robert conducea acolo o şcoală catolică. Le va găsi o casă. Aşadar, continuă:

— O să-ţi placă. E foarte frumos şi multă linişte.

— Cavaillon?

— Acolo vom locui.

— Mi-ai mai spus şi asta?

— Nu, pentru ce ar fi trebuit s-o fac, de faţă cu doctorul? Nimeni nu trebuie să ştie unde ne vom duce. Îţi va plăcea oraşul şi casa noastră. Vei fi foarte fericită.

— Nu vreau să merg acolo.

— Chiar aşa? Unde-ai vrea să mergi?

Urmă o lungă tăcere. Lacrimile ţâşniră din nou, alunecându-i fără zgomot pe obraji, udând perna şi dispărând în vidul în care ea însăşi stătea suspendată, singură.

— Nu ştiu.

— Bineînţeles că nu. Şi, de fapt, unde altundeva te-ai duce decât acasă, cu soţul tău, acolo unde-ţi este locul? Ascultă-mă, Sabrina. Te iubesc. Şi mă iubeşti şi tu. Eşti a mea, şi vei rămâne cu mine, şi te vei purta aşa cum spun eu. Este singurul mod în care pot garanta siguranţa şi fericirea ta. Înţelegi ce-ţi zic?

Glasul lui străpunse ceaţa groasă care se învârtejea în jurul ei.

Siguranţă. Max mă va ţine în siguranţă. Siguranţă faţă de ce? se întrebă. Dar în clipa următoare gândul îi pieri şi tot ce ştia era că, în cele din urmă, nu va fi singură. Cineva avea să fie acolo când ea va întinde mâna. Max va fi acolo. Max o iubea. Şi Max avea s-o ţină în siguranţă.

5

Vreme de două luni, spitalul fu pentru Sabrina întreaga ei lume. Persoanele cu care vorbea erau medici şi surori medicale, sau alţi pacienţi pe care-i întâlnea în solariu, însă în majoritatea timpului rămânea în camera ei, de la etajul cel mai de sus, unde o mutase Max după prima săpţămână. Intr-un capăt al încăperii se aflau un fotoliu cu o tapiţerie viu colorată, un şezlong şi o masă scundă încărcată de cărţi şi reviste, şi după fiecare dintre cele trei operaţii la care-i fusese supusă faţa, Stephanie petrecea zile întregi ghemuită în fotoliu, citind, sau zăcând pe şezlong. Ore de-a rândul privea albastrul Mediteranei topindu-se în albastrul cerului, şi bărcile ce intrau şi ieşeau din port, în timp ce pescăruşii se roteau în jurul lor, în cercuri tot mai largi, pentru ca apoi, cu o bătaie din aripi care putea fi auzită peste scârţâitul catargelor navelor şi strigătele voioase ale pescarilor, să zboare spre largul mării, dispărând în ceaţă.

După ce Max îşi dăduse în cele din urmă acordul, un psiholog venea de două ori pe săptămână în camera ei. Max nu li se alătura la nici una dintre convorbirile lor, deşi Stephanie îl ruga adeseori s-o asiste. Scuza lui era că avea foarte mult de lucru. Şi chiar se părea că aşa şi era: începuse să părăsească spitalul, de îndată ce ea se mutase în noua sa cameră, mai întâi câte o oră sau

două, apoi chiar pentru o zi întreagă, iar o dată aproape o săptămână.

Pe urmă renunţase să mai plece fiindcă se gândea că, fără el acolo s-o vegheze, ea va muri. Ajunsese să creadă că numai prezenţa lui o ţinea în viaţă: o salvase când explodase iahtul, iar acum o salva din nou, ceas de ceas, zi de zi, prin dorinţa lui de-a o vedea trăind. Întâia oară când plecase pentru a se duce la depozitul de pe doc, pe a cărui uşă se vedea inscripţia *Lacoste et fils*, se luptase tot timpul cu el însuşi ca să nu dea fuga înapoi. Dar îşi spunea că-i doar o închipuire copilărească, dovedind slăbiciune, şi fiindcă avea oroare de tot ce însemna slăbiciune sau îi reamintea de spaimele copilăriei sale, alungase acel gând şi rămăsese toată ziua departe de ea, şi a doua zi dimineaţa plecase din nou, fără măcar a privi înapoi după ce spusese la revedere.

De fapt, era nevoit să plece; nu avea de ales. Trebuia să ştie ce li se întâmplase pasagerilor de pe iaht şi ce descoperise poliţia. Le spusese doctorilor că accidentul avusese loc într-o şalupă, când aceasta se izbise de doc, dar menţinea această poveste numai în spital. Avea nevoie de Robert, aşa că Robert trebuia să cunoască adevărul.

A doua zi după cea în care Stephanie se trezise, când pentru prima dată îşi îngăduise să se gândească la altceva, îl rugase pe Robert să facă pentru el un drum în Monaco. Acum, Robert se înapoiase şi urmau să se întâlnească într-o cafenea, într-un colţ în care nimeni nu-i va cunoaşte. Ziarele nu relataseră aproape nimic în afară de povestea succintă a unei explozii survenită pe vasul *Lafitte*, înscris în registrul naval francez, şi că se părea că nu există nici un supravieţuitor. Medicul din spital spusese acelaşi lucru. *Nici un supravieţuitor*. Cum puteau şti asta? Nimeni din Monte Carlo nu ştia câte persoane se găseau pe iaht, sau cine anume erau.

Lafitte era înregistrat sub numele companiei franceze a lui Max, *Lacoste et fils*, iar şeful echipajului său semna, când se înregistra la căpitănia portului, fie cu propriul lui nume, fie cu cel al lui Max. Dacă semnase cu numele acestuia şi poliţia găsise în apă cadavre, dar nu şi pe ale lui Max, pentru ce nu apăruse asta în ziare? Toată povestea părea lipsită de logică, şi Max se frământase în legătură cu acele ambiguităţi, câtă vreme Robert se pregătise pentru plecare la Monte Carlo, şi pe urmă, în cele trei zile de absenţă ale preotului.

— Max!

Robert îi luă mâna şi i-o păstră într-a sa, cercetându-i faţa. Apoi adăugă:

— Arăţi mult mai bine decât ultima dată când te-am văzut. Cum se simte doamna pe care-am dus-o la spital?

— Se află încă acolo şi va mai rămâne o vreme.

Stăteau amândoi într-un separeu şi chelnerul le aduse două beri.

— Aş vrea să-ţi vorbesc despre ea, Robert, dar mai întâi, spune-mi ce-ai aflat.

— Da. Ei bine, ai citit ziarele. Ştii că poliţia a relatat că toţi cei de pe vas au fost ucişi. (Privirea îi era aţintită pe faţa lui Max.) Însă nu sunt foarte siguri în privinţa ta: spun că eşti dat dispărut şi presupus mort.

Max îşi desfăcu larg braţele.

— Eşti de părere că ar trebui să chem poliţia din Monte Carlo, să le spun că sunt în viaţă?

— Bineînţeles că da. Pentru ce crezi tu că n-ar trebui? Ai, cu siguranţă, rude care se îngrijorează în legătură cu tine...

Max scutură din cap.

— N-am pe nimeni.

— Atunci, poate prieteni. Iar autorităţile trebuie să menţină deschis dosarul investigaţiilor referitoare la

explozie până când vor avea deplină certitudine că eşti viu sau mort. Pentru ce nu vrei să le spui?

— Pentru că, deocamdată, îmi convine să existe oameni care să mă creadă mort.

Robert se uită la el cu atenţie.

— Ce anume a provocat explozia?

— Nu ştiu. Bănuiesc că un cazan care funcţiona prost. Am mai avut necazuri cu el şi înainte.

— Un cazan care funcţionează prost nu constituie un motiv pentru a ţine secret faptul că eşti în viaţă.

Aşteptă, dându-i răgaz să răspundă, apoi continuă:

— Max, ascultă-mă. Ştii bine că, dacă mi ascunzi o crimă, nu-ţi pot rămâne prieten.

— Nu ascund nici o crimă. Mă aflam la Londra, în legătură cu o afacere pe care alţii încercau să mi-o sufle. Am renunţat la acea afacere, dar nu vreau ca indivizii respectivi să ştie unde sunt acum.

Din nou Robert aşteptă, dar Max nemaispunând nimic, îşi continuă ideea:

— Ai putea furniza mai multe amănunte.

— Aş prefera să n-o fac. Robert, am fost prieteni încă de când mi-am pus pe picioare compania de aici, în urmă cu mai bine de un an. Ai vreun motiv să crezi că nu sunt demn de prietenia ta?

— Ah, ce inteligent ţi-ai formulat întrebarea! Nu, prietene, nu am nici un motiv să mă îndoiesc de ea, în ceea ce priveşte relaţiile dintre noi. Însă ceea ce faci acum depăşeşte cu mult aceste relaţii. Să pretinzi că eşti mort... asta înseamnă că te ascunzi, nu? Şi doamna de la spital? Se ascunde împreună cu tine?

— Bineînţeles.

Urmă o altă tăcere.

— Am trecut cu vederea multe lucruri misterioase în legătură cu tine, Max — spuse Robert în cele din urmă. Prudenţa, precauţia ta, ceea ce îmi închipuiam că

era ambiguitatea ta într-unele situaţii... Insă lumea este plină de tăinuire şi minciună, şi nu conţine mulţi oameni care să fie atât de buni şi generoşi ca tine. Şi îmi eşti drag. Presupun că nimic nu s-a schimbat cu adevărat, doar că acum eu posed o informaţie în plus cu privire la tine. Inţelegi, totuşi, că dacă cineva îmi pune întrebări referitoare la persoana ta, nu aş putea minţi pentru a-ţi păstra secretul.

— Inţeleg. Nu cred însă că cineva îţi va pune întrebări.

— Şi încă ceva. Nu vreau să te foloseşti de mine.

— N-aş face asta. Deşi cred că reciproca ar putea fi valabilă.

— Crezi că eu te folosesc? (Robert zâmbi larg.) Folosesc banii tăi, pe care mi-i dai de bunăvoie. Oamenii care fac fapte bune li se adresează adesea celor care au bani — la cine altcineva să apeleze?

— Eventual Cerului, prin rugăciuni.

— Sigur, fără-ndoială, şi asta fac şi eu. Iar una dintre rugile mele este ca tu să rămâi bogat şi generos.

Max chicoti.

— Eşti un om practic, Robert. Asta-i una dintre trăsnăile pe care le admir cel mai mult la tine. (Dădu din cap, aprobator, către chelnerul care le aduse încă două beri.) Acum, spune-mi ce altceva ai mai aflat.

— Ei bine, cadavrele celor din echipaj au fost găsite şi identificate, iar alte şapte, presupuse a fi ale oaspeţilor, au fost de asemenea identificate. Nu înţeleg...

— Şapte? Eram nouă.

— Cei de la poliţie spuneau că existau patru cabine de lux.

— Un cuplu adusese o prietenă. Instalaseră pentru ea un pat în camera de zi anexă a cabinei lor.

— Oricum, ei consideră că existau patru cabine de lux şi socoteau câte o pereche în fiecare din ele, plus o femeie singură, o anume *lady* Longworth, care...

— Cum? Ce spui?

— ... care se presupunea că te însoţea pe tine, este adevărat? Dar atunci, Max, nu înţeleg: cine este doamna pe care-am adus-o noi la spital?

In timp ce privea în gol, pe lângă Robert, mintea lui Max funcţiona cu toată viteza.

— Cine-a identificat-o?

— Denton Longwort. Fostul ei soţ. Se afla din întâmplare la Monte...

— Isuse Cristoase!

— Max.

— Iartă-mă.

Stătea ţeapăn pe scaunul său, simţindu-se cumplit de frustat. Ce naiba urmărea Denton? Ştia al dracului de bine că femeia pe care-o identificase nu era Sabrina. Şi atunci pentru ce...? Dar chiar *ştia*? Una dintre femeile de pe iaht semăna vag cu Sabrina — de fapt, ei toţi o tachinaseră cum c-ar fi imitat-o pe Sabrina, coafându-şi părul la fel ca ea, copiindu-i machiajul, cumpărându-şi rochiile şi bijuteriile de la magazinele preferate ale Sabrinei — însă un fost soţ n-ar fi trebuit să se lase înşelat. Decât dacă... Işi reaminti scena din apă, şi faţa Sabrinei când o ţinea el, în şalupă: lipsită de culoare, umflată, cu sânge şiroindu-i pe frunte şi scurgându-i-se din zeci de mini-tăieturi. Un bărbat se poate înşela, dacă o femeie care seamănă vag cu fost lui soţie era atât de rău învineţită, sau arsă, sau ciopârţită de schije încât să nu-i îngăduie să fie absolut sigur. Şi, în mod clar, ar presupune...

— Max?

... în mod clar ar presupune că era fosta lui soţie, dacă dorea ca ea să fie moartă. Iar Denton dorea foarte mult să creadă că Sabrina era moartă — ea, împreună cu Max — fiindcă amândoi ştiau prea multe lucruri.

— Max? Femeia care era cu tine...?

Max Stuyvesant, dat dispărut şi presupus mort. Cadavrul Sabrinei Longworth identificat de fostul ei soţ. *Nimeni* nu-i va mai căuta. Max şi Sabrina Lacoste, cu locuinţa într-un orăşel din Provence, erau absolut liberi.

I se adresă din nou preotului:

— Este soţia mea, Robert. Ne căsătorisem la Cap-Ferrat în dimineaţa exploziei. Numele ei e tot Sabrina; fusese Sabrina Robion. Celelalte persoane de pe iaht proveneau din Londra şi Paris; nu-mi erau prieteni apropiaţi, ci doar tovarăşi pentru câteva zile.

— Soţia ta. (Robert zâmbi şi acoperi mâinile lui Max cu ale sale.) Cândva îmi spusesei că niciodată nu te vei... Ah, dar n-ar trebui să ne amintim, nouă sau prietenilor noştri, de afirmaţiile noastre pripite din trecut. Mă bucur mult pentru tine, prietene. Insă e grav rănită, Max. Se va însănătoşi?

— Din punct de vedere fizic, cred că da. Dar şi-a pierdut memoria.

— Vrei să spui, în ceea ce priveşte accidentul?

— Cu privire la absolut totul cu excepţia denumirii obiectelor. Dar este o femeie remarcabilă, foarte rezistentă. Işi va reface aici o nouă viaţă, sunt convins. De fapt, abia aştept această nouă viaţă.

— Dar tu îi poţi vorbi despre trecutul ei, şi cu cât îi vei spune mai multe, cu atât mai probabil va fi ca ea să-şi reamintească totul.

— Nu ştiu. Ne cunoscusem doar cu puţine zile înainte de a ne căsători. Insă ei nu-i pasă de trecut, Robert. Are în faţă o nouă viaţă pe care trebuie să şi-o clădească, o viaţă complet nouă. Cei mai mulţi dintre noi ar da orice pentru a avea o asemenea şansă.

Sprâncenele lui Robert se ridicară.

— Oare aşa să fie? Cred, prietene, că vei descoperi că ei îi lipseşte foarte mult propriul trecut.

Max înălţă din umeri.

— Va face ceea ce trebuie să facă. Şi asta ni se aplică tuturor. Robert, aş vrea să-ţi cer încă o favoare. Sper să fie ultima.

Preotul zâmbi.

— Încă o declaraţie pripită. Cu ce-ţi pot fi de folos?

— Ştii că am închiriat un apartament, la Aix. Nu va fi suficient pentru două persoane. Am nevoie de o casă. Vreau să cumpăr una, şi mă gândesc la zona de podiş de deasupra Cavaillon-ului.

— Un loc frumos. Vrei să-ţi caut eu o casă?

— Una mai izolată. Ştii că nu-mi place să mă simt înghesuit.

— Vrei să spui că trebuie să-mi amintesc că te ascunzi. Ei bine, o să văd ce pot face. Tatăl unui dintre studenţii noştri vinde case în Lubéron. Îl voi întreba. Acum sunt nevoit să plec — mâine dimineaţă are loc întrunirea săptămânală a facultăţii noastre. (Il privi pătrunzător pe Max.) Dacă vei simţi cândva nevoia să discutăm...

— N-aş vrea să împovărez prietenia noastră. E-n ordine, Robert. Niciodată n-am avut nevoie să vorbesc despre problemele mele şi nici despre succesele mele, de altfel. Înţelegi...

Ezită, fiind un om căruia îi era greu să-şi exprime emoţiile, de orice fel ar fi fost ele. Apoi continuă:

— ... prietenia mea cu tine este cea mai strânsă din câte am avut vreodată. O apreciez. (Se ridică în picioare, ca şi cum ar fi spus prea mult.) Când Sabrina şi cu mine vom fi acasă la noi, te vom invita să luăm masa împreună. Vreau să te cunoască.

— Şi eu vreau s-o cunosc. Aş putea s-o vizitez la spital? Mi-ar face plăcere.

— Nu, ar fi mai bine să aştepţi. Sunt o mulţime de doctori şi de psihologi care intră şi ies tot timpul în şi din camera ei. Rareori este singură şi toate acestea o epuizează. Vei veni acasă la noi.

— Perfect. Dar dacă-ţi schimbi părerea... preoţii se pricep la vizite în spital, să ştii.

Max dădu din cap, abia mai auzindu-l. Dintr-o dată era nebun de nerăbdare să se reîntoarcă la ea. Străbătu în goană străzile, repetând cuvintele pe care i le spusese lui Robert. *Din punct de vedere fizic, cred că da. Din punct de vedere fizic, cred că da.* Insă lipsise de lângă ea vreme de două ore, şi-n timpul acesta...

Alergă spre camera ei şi o găsi stând în fotoliu, vorbind liniştită cu un medic pe care el nu-l cunoştea. Intotdeauna erau medici noi în camera ei, uneori discutând despre vreme, sau despre navigaţie pe Mediterana, sau despre mesele luate în restaurante de lux, dar de cele mai multe ori punând întrebări, supunând-o pe Sabrina unor teste, constatând cu mulţumire progresul vindecării rănii de la capul ei. Dintre toate acele conversaţii, pe multe ea le uita de la o zi la alta, sau chiar după un ceas, însă medicii erau răbdători — întotdeauna o luau de la capăt.

— Amnezia dumneavoastră, *madame* — spunea un doctor — este de două feluri. Cea anterogradă, care vă face să uitaţi ceea ce am spus eu în dimineaţa aceasta, va trece, de asta vă asigur cu toată certitudinea. Dar cealaltă, cea retrogradă, este mai gravă. Nu pot face pronosticuri cu privire la durata ei.

— Nimeni nu mi-a spus lucrurile astea — zisese Stephanie.

— V-a spus primul dumneavoastră medic. Aţi uitat. Se-ntâmplă.

— Ni se pare ciudat — îi mărturisi Stephaniei alt doctor, într-o zi când Max se afla acolo — însă tipul dumneavoastră de pierdere a memoriei nu se integrează perfect în modelul de amnezie post traumatică. Credem că este posibil ca dumneavoastră să suferiţi în primul rând de o amnezie psihogenică, adică o amnezie care rezultă atunci când un pacient încearcă să ascundă o

traumă psihică predominantă, disociindu-şi eul de mediul înconjurător. Dacă-i aşa, amnezia dumneavoastră are prea puţină legătură cu accidentul de pe barcă.

Stephanie îl privi ţintă.

— Vreţi să ziceţi că eu *vreau* să uit totul? Că mă abţin să-mi aduc aminte?

— Nu în mod conştient vă împiedicaţi să vă redeşteptaţi amintirile, *madame*, dar este posibil ca subconştientul dumneavoastră să realizeze acest lucru. S-ar putea să fi fost implicată în nişte împrejurări care v-au provocat multe conflicte interioare, pe care nu le-aţi rezolvat şi care, de fapt, v-au produs atâta suferinţă, încât atunci când aţi încercat să le rezolvaţi, n-a fost nevoie de mai mult de o lovitură la cap pentru a vă face să vă rupeţi cu totul de ele.

Ea scutură din cap, apoi se opri, deoarece mişcarea îi accentua durerea.

— Ce fel de împrejurări?

— N-am cum să ştiu, *madame*.

— Ceva... de natură criminală?

— E posibil.

— Nu-i posibil, interveni Max. Ea nu este o criminală, nu-i capabilă de fapte criminale. Cred că ne-ajunge, nu vom mai avea asemena şedinţe.

— Pentru ce credeţi asta? îl întrebă Stephanie pe doctor. Că reprim aspectele personale ale vieţii mele?

Medicul o privi cu interes, remarcând gradul de inteligenţă care-i permitea să reformuleze în felul acesta propria lui teorie.

— Memoria dumneavoastră, *madame*. Este intactă în ceea ce priveşte limba vorbită — de fapt, ştiu acum că vorbiţi cu aceeaşi fluenţă italiana, engleza şi franceza — şi-i tot atât de intactă în privinţa denumirilor obiectelor şi a felului în care îndepliniţi o mulţime de acţiuni. Azi-dimineaţă v-aţi încheiat singură bluza.

Stephanie se uită în jos, la nasturii albi ai bluzei de mătase cu dungi albastre şi albe pe care Max i-o adusese în ajun, într-o cutie mare ce conţinea şi o fustă neagră, lenjerie intimă, ciorapi de mătase şi o pereche de pantofi albaştri cu toc înalt.

— Nu mi-am dat seama când am făcut asta.

— Exact — a fost ceva automat. Ceva ce ştiaţi dinainte. Dar ce se întâmplă cu restul vieţii dumneavoastră, *madame*? Vă puteţi aminti de alte momente în care vă încheiaţi bluza, poate când eraţi copil şi vă ajuta mama dumneavoastră? Gândiţi-vă la mama dumneavoastră, *madame*, ţinându-vă în poală — da? — şi arătându-vă cum să vă încheiaţi bluza. Sau luându-vă la magazin, să alegeţi o bluză, sau poate nu o bluză, ci o păpuşă, sau o carte de colorat. Sau orice altceva. Dumneavoastră şi mama dumneavoastră, mergând împreună la cumpărături; gândiţi-vă la asta, *madame*; dumneavoastră împreună cu mama, într-un magazin, alegând ce să cumpăraţi pentru a duce acasă. Vă puteţi gândi la asta, reuşiţi să vă concentraţi asupra acestei imagini? Gândiţi-vă la mama dumneavoastră, *madame*, şi la lucruri pe care le făceaţi împreună — târguiaţi, intraţi şi ieşeaţi din magazine — sau poate nu făceaţi neapărat cumpărături, eventual...

— Laura, spuse Stephanie.

— *Madame*! (Emoţionat, el îi strânse mâna.) Acesta-i numele mamei dumneavoastră? Nu vă opriţi, *madame*, continuaţi, vă rog, să vă concentraţi: mama dumneavoastră e Laura, iar tatăl este... Haideţi, *madame*, spuneţi-mi numele mamei şi pe cel al tatălui dumneavoastră.

— Nu ştiu.

— Haideţi, vă ajut eu. Numele dumneavoastră este Sabrina. Cel al mamei este Laura, iar al tatălui este...

— Nu ştiu! Nu ştiu dacă numele mamei mele este Laura; nu ştiu nici măcar dacă Sabrina e realmente al meu. Aşa zice Max, însă nu-l simt ca fiind al meu...

— Cam care ar fi numele dumneavoastră, *madame*?

Ea scutură din cap şi medicul se opri, aşa cum proceda întodeauna, deoarece durerea se înteţea când pacienta îşi mişca aşa capul; şi atunci nici ea nu mai spunea nimic.

În ianuarie, Max o luă acasă. Medicii şi surorile i-au spus „la revedere" cu afecţiune şi regret — voiau s-o ajute, indiferent de cât de mult ar fi durat, însă ea continua să fie închisă într-un spaţiu vid, fără nici un trecut, iar soţul ei a declarat că nu vor reveni acolo.

In timp ce se îndepărtau cu maşina, Stephanie se uită înapoi, la clădirea spital.

— Acasă, murmură.

Acesta era singurul „acasă" pe care şi-l ştia. Medicii, surorile şi ceilalţi pacienţi fuseseră singurii ei prieteni. Işi împreună mâinile în poală şi stătu liniştită în interiorul căptuşit cu catifea al unui Renault albastru-închis, condus de-a lungul unor străzi complet necunoscute ei, de către un bărbat care afirma că era soţul ei, spre un viitor pe care-l pregătise el. Purta un taior din tweed, dăruit de el — parte dintr-o garderobă completă şi bogată pe care i-o adusese la spital în decursul ultimelor două luni. In timp ce-l urmărea cum manevrează cu uşurinţă maşina prin traficul din Marsilia şi apoi prin ţinuturile deluroase, se simţea ca un copil într-o barcă purtată de curent către un loc atât de îndepărtat încât nu putea fi ghicit şi nici măcar imaginat.

Când ajunseră la Crillon nu se opriră, ci străbătură oraşul până ce intrară pe un drum ce urca spre un platou cu o largă perspectivă aspra văii. Pe platou, o placă mare, montată lângă o poartă de piatră, amintea istoria satului şi a câmpiei înconjurătoare. Max coti pe poartă şi conduse

pe lângă câteva locuinţe risipite la distanţe mari unele de altele, retrase faţă de drumeagurile ce şerpuiau printre copacii înalţi şi tufişuri care le ascundeau de vecinele lor. În acea comunitate mică şi discretă, Robert le găsise cel mai retras loc dintre toate: o casă de piatră construită la capătul drumului, în mijlocul unei păduri de câţiva acri şi bine adăpostit în spatele unui zid înalt, din piatră, dincolo de care se trecea printr-o poartă de fier forjat.

— Acasă! exclamă Max, făcând ecou cuvântului rostit de Stephanie cu două ore mai înainte.

Deschise portiera şi o ajută să coboare.

Şi după aceea, aproape fără nici un efort, ea se pomeni locuind acolo. *Madame* Besset — menajera — despachetă şi-i aranjă îmbrăcămintea; grădinarii îşi duseră mâna la şapcă şi unul dintre ei îi oferi o crizantemă aurie din seră. Omul care se ocupa de întreţinerea casei trase un şezlong într-un colţ confortabil al terasei, de unde ea putea privi în jos, spre oraş, cu acoperişurile lui de ţiglă portocalie înghesuite printre străzi înguste, întortocheate, cu piaţete aglomerate, şi cu turlele înalte ale bisericilor profilându-se pe fundalul câmpurilor de dincolo de el. Terasa era acoperită cu dale de piatră albe, strălucind palid sub cerul de un albastru intens şi soarele de iarnă. În spatele Stephaniei, pietrele din care era clădită casa păreau netede şi calde. Ceva mai jos, o râpă se prăvălea, plină de bolovani şi stânci înconjurate de tufişuri dese şi pini ce se agăţau cu tenacitate de panta abruptă.

„Aş putea sări în prăpastie“ — gândi Stephanie prima oară când Max o instală pe şezlong şi când privi peste zidul scund ce împrejmuia terasa. „Doar aş zbura peste zid şi aş dispărea. Nimeni nu mi-ar duce lipsa fiindcă n-ar şti că am murit.“

Tremură sub palidele raze ale soarelui de ianuarie. *Nimeni care m-a cunoscut vreodată nu ştie unde mă aflu.*

Zilnic stătea culcată pe terasă şi asculta sporovăiala doamnei Besset, în bucătărie, mormăitul coborât al vocii lui Max, la telefonul din biroul său, zgomotele făcute de grădinarul care împingea roaba, intrând şi ieşind din seră, fluieratul îngrijitorului casei, în timp ce repara vreo ţiglă spartă de pe acoperiş. Aceştia erau singurii oameni pe care-i văzuse de când sosise la Cavaillon. Nimeni nu venea în vizită, iar ei nu se duceau nicăieri.

— Ne vom duce, când îţi vei fi recăpătat puterile, spunea Max. Nu-i nici o grabă, şi între timp nu poţi afirma că aici n-ar fi un loc plăcut.

Era un loc frumos — casa de piatră înălbită de soare, cu obloane de un albastru viu, cu muşcate roşii şi roz pe pervazul ferestrelor, şi funii de usturoi şi ierburi uscate atârnate în bucătărie. Dormitorul Stephaniei se afla la parter — o cameră mică, mobilată cu un pat înalt cu patru coloane, o comodă pictată, şi o măsuţă, lângă pat, pe care *madame* Besset punea zilnic flori proaspete. Când sosiseră, Max o conduse în camera ei.

— Te vei însănătoşi, îi spusese.

Şi astfel, ea îşi împărţea timpul între dormitor şi terasă, cu colţul ei adăpostit de unde putea admira priveliştea acoperişurilor din Cavaillon, ascultând totodată zgomotele din casă şi din grădină. Stătea culcată pe şezlong şi soarele o pătrundea, amorţind ultimele urme ale durerilor datorate intervenţiilor chirurgicale. Purta o pălărie, pentru a împiedica soarele să-i înrăutăţească durerile de cap şi spre a-i proteja pielea sensibilizată de grefele de pe faţă; şi zilele se topeau unele într-altele, în timp ce ea stătea uneori nemişcată ore de-a rândul, ascultând trilurile argintii ale păsărilor şi hârşâitul sec al foarfecelor, când grădinarul tundea gardul de ilice, şi mirosind aroma şofranului şi a usturoiului din ciorba provensală pe care-o gătea madame Besset, sau mireasma

trandafirului roşu pe care Max i-l adusese în acea după-amiază.

Luă trandafirul din vază şi-l apropie de nas, inspirând adânc parfumul suav. *Trandafirii. Am tăiat trandafiri... cu un foarfece, un foarfece de argint, şi i-am pus într-o vază, una înaltă cu un desen... un soi de desen...*

Dar glasul lui Max, în birou, deveni mai tare, repetând ceva pentru a preciza un lucru, şi ea îşi pierdu şirul gândurilor.

Glasul lui îi răsuna într-una în urechi, ca urzeala neîntreruptă a unei ţesături. Zi de zi, dimineaţa şi după-amiaza stătea în biroul lui, la telefon. Luau prânzul şi cina împreună, iar după masa de seară stăteau împreună pe canapeaua din camera de zi, terminându-şi de băut vinul în timp ce Max vorbea. Îi povestea despre călătoriile lui, despre cunoştinţele pe care şi le făcuse pe patru continente, despre colecţia lui de artă, despre copilăria petrecută în Olanda, Belgia şi Germania.

— Întotdeauna am fost un singuratic. Niciodată n-am stat într-un loc îndeajuns de mult pentru a-mi face prieteni.

— Şi eu am umblat mult prin lume, spuse Stephanie.

— Unde? o întrebă el repede.

— Nu ştiu. (Il privea cu ochi nedumeriţi.) Nu ştiu.

Stăteau fiecare la câte un capăt al divanului lung, cu toate luminile camerei de zi stinse, în afară de una. Încăperea era spaţioasă şi cu plafon înalt; pardoseala, din plăci de piatră albe, pătrate, era acoperită de covoare basarabeneşti, ţesute cu un model înflorat, cu nuanţe de portocaliu, verde şi maron; pe toată lungimea tavanului se întindeau grinzi de lemn, sculptate de mână; mobilele acoperite cu huse erau confortabile, iar pe pereţi erau agăţate picturi reprezentând câmpurile de lavandă şi viile din Provence. Un tablou mare — un peisaj sălbatic din

munţii Alpi[1], purtând semnătura lui Lèon Dumas — era pus în cel mai avantajos loc, pe un şevalet, lângă şemineu.

Se făcuse aproape miezul nopţii şi casa era tăcută; menajera şi grădinarul plecaseră, păsărelele se culcaseră.

— Ce purtam? întrebă pe neaşteptate Stephanie. Când m-ai întâlnit, ce purtam?

— O fustă lungă şi o bluză, cu umerii descoperiţi, aşa cred.

— Ce culoare aveau?

— Nu-mi amintesc. Nu prea dau atenţie îmbrăcăminţii.

— Nu-i adevărat. Tu ai cumpărat toate lucrurile pe care le am şi mi se potrivesc perfect, atât ca mărime, cât şi ca stil şi culoare. Max, te rog, ce culori purtam? Din ce era făcută fusta? Dar bluza?

— Din bumbac. Bluza era albă, iar fusta cu dungi roşii şi albe.

— De unde le cumpărasem?

— Habar n-am. Probabil din Franţa.

— N-ai văzut vreo etichetă pe ele?

— Nu. (O privi cu atenţie.) La spital n-ai pus nici una din întrebările astea.

— Pe-atunci nu m-am gândit la ele. Ai văzut etichete pe vreunul din lucrurile mele de îmbrăcăminte?

— Pe şalupă ai scos din valiză o rochie de seară de la „Valentino" şi două bluze „Dior".

— Atâta tot?

— Nu terminasem cu despachetatul. Eu voiam să admiri, din salon, cerul deasupra Monte-Carlo-ului, aşa că am trecut în partea din faţă.

---

1 *Alpii* = Lanţ muntos, în regiunea deltei Ronului (Franţa). (n.t.)

— Asta a fost tot ce-ai văzut? Nici o etichetă particulară?

— Ce te face să te gândeşti la asta?

— Dac-aş fi avut o croitoreasă, m-ar cunoaşte.

— Nu era nici o etichetă.

Stephanie se încruntă, studiindu-i chipul. Nu-l credea. Ceva nu era în ordine, ştia asta, chiar dacă nu-şi imagina ce anume putea fi sau pentru ce ar minţi-o. Se simţea nerecunoscătoare că se-ndoia de el după tot ce făcuse pentru ea, dar nu-şi putea alunga certitudinea că i se ascundea adevărul.

— Geantă aveam?

— Desigur, dar nu obişnuiam să scotocesc prin ea.

— Mă fardam?

— Puţin. Nu foarte mult. Nici n-aveai nevoie.

— Cum era părul meu?

— Lung. Superb. Dacă vrei, îl poţi lăsa să crească din nou.

— Cred că-l voi lăsa. (Işi privi mâinile.) Ai zis că nu mai fusesem căsătorită. Când ţi-am spus asta?

— Curând după ce ne-am întâlnit. De ce?

— Nu ştiu. Cred... poate... ar fi posibil să nu fie adevărat.

— Nu, zău? Pentru ce crezi aşa ceva?

Ea rămase tăcută, brusc nedorind să-i destăinuie gândurile noi ce-i răscoleau mintea în fiecare zi.

— Ce-ai făcut după ce ţi-a murit mama?

Max nu se grăbi să răspundă, neştiind dacă trebuia să dea curs întrebării ei. *Nu-i necesar* — îşi spuse-n gând. *Cu cât vorbim mai puţin despre toate astea, cu atât mai bine.*

— Tata şi cu mine călătoream tot timpul dintr-un loc într-altul. Pentru o vreme în Spania, apoi la Londra. Despre mama ţi-am vorbit ieri. Ţi-am amintit.

— Oh! (Îşi îndreptă trupul.) Max, mi-am amintit!

Pentru prima oară de când se trezise, la spital, zâmbi — un zâmbet slab, care-l făcu pe Max să-şi ţină respiraţia, invadat de un val de dorinţă care-l ameţi. O dorise în fiecare minut al săptămânii trecute, de când veniseră la Cavaillon, dar se abţinuse şi îi dăduse Stephaniei propriul ei dormitor, simţindu-se ţinut la respect de expresia distantă din ochii ei, când îl privea: expresia unei străine, a cuiva care nu are nici o dorinţă să se apropie de el. Ştia că din partea ei asta nu era adevărat. Legătura lor amoroasă din octombrie, în cursul săptămânilor dinaintea exploziei iahtului, fusese cea mai pasionată din câte cunoscuse el într-o întreagă viaţă de relaţii sexuale.

Se reîntâlniseră la Londra, la câţiva ani după ce Max o cunoscuse întâia oară, pe când ea şi Denton, proaspăt căsătoriţi, erau oaspeţi pe iahtul lui. Pe vremea aceea, ea nu era obişnuită cu purtările lor, opunându-se drogurilor şi actelor sexuale întâmplătoare pe care ei, ceilalţi, le considerau ca de la sine înţelese. Când o revăzuse, la sfârşitul lui septembrie, stând alături de Brooks şi Gabrielle la „Annabel's", în ochii ei citise o foame de aventură şi un soi de nerăbdare, ca şi cum ar fi încercat să comprime totul într-un răstimp foarte scurt. Asta-i plăcuse, era modul în care trăise el întotdeauna.

O rugase să-i decoreze şi să-i mobileze noua casă din oraş, şi ea se achitase de acea sarcină realmente formidabil, iar apoi casa devenise şi a ei când se instalase acolo pentru un week-end, în care-l impresionase prin aceeaşi intensă dorinţă de a trăi toate experienţele posibile, ca şi cum ar fi fost unicele clipe pe care le puteau petrece împreună.

Atunci se îndrăgostise de ea. După ce plecase, prezenţa ei îl obsedase. Dar, în aceeaşi perioadă de timp, el fusese preocupat de firma lui, „Westbridge Imports", de încercările lui Denton de a i-o prelua, de zvonurile cum că ar fi existat unii reporteri care se interesau de

poveşti referitoare la contrabanda cu obiecte de anticariat şi la opere de artă falsificate. Fusese extrem de ocupat cu încheierea operaţiunilor sale din Londra şi înfiinţarea companiei „Lacoste et Fils“ la Marsilia, precum şi cu plecarea din Anglia câtă vreme mai putea, spre a începe o nouă viaţă, cu o nouă identitate, în Franţa. Astfel că nu recunoscuse faptul că se îndrăgostise de ea şi că, realmente, dacă n-ar fi survenit explozia de pe iaht, ar fi cerut-o în căsătorie.

Acum, la Cavaillon, văzându-i surâsul, văzându-i ochii cum revin la viaţă, nu putea aştepta mai mult. O luă în braţe.

— Frumoasa, adorata mea Sabrina — îi spuse, acoperindu-i gura cu a sa.

Ea îl lăsă s-o ţină îmbrăţişată, dar buzele îi erau ca moarte sub ale lui, şi mâinile îi rămăseseră în poală, aşa că, după câteva clipe o eliberă.

— Ceea ce ne unea era atât de memorabil! şopti el, dar apoi îşi dădu seama de ironia exprimării.

Nimic nu era memorabil pentru această femeie, şi aşa trebuia să fie: puteau continua să fie împreună numai dacă ea rămânea închisă în amnezia ei, crezând că era soţia lui şi neştiind nimic despre bomba de pe iaht, sau despre faptul că fusese pusă acolo nu numai pentru a-l ucide pe Max Stuyvesant, ci şi pe Sabrina Longworth.

— Memorabil — repetă Stephanie cu amărăciune. Ar fi trebuit să fie mult mai mult decât atât.

— Era mai mult, şi vom avea din nou acea fericire. Fii atentă ce-ai spus tu însăţi, Sabrina: acum a fost prima dată când te-ai dovedit capabilă să te gândeşti la tine cu umor. Eşti pe cale de însănătoşire.

Luându-i mâna care nu-i opuse nici o rezistenţă, adăugă:

— Dacă tu vrei să mai aşteptăm, dacă insişti să dormi la parter...

— Da.

— De acord, pentru un timp. (Îi sărută degetele şi palma mâinii.) Te ador, Sabrina, tu eşti tot ce-mi doresc. Vei veni la mine, şi îţi promit că vom fi totul unul pentru altul. Nu avem nevoie de nimeni altcineva. Tot ce dorim, tot ce ne trebuie, se află aici.

In vreme ce el îi săruta mâna, Stephanie se uita la creştetul capului său. Îi simţea buzele atingându-i uşor pielea, dar asta era tot. *Dacă este soţul meu, ar trebui să simt ceva. Ar trebui să-l doresc.* Şi în clipa aceea înţelese că ştia ce-i aceea dorinţă sexuală, că o trăise cândva, dar acum nu simţea nimic.

La două săptămâni după ce sosiseră, vremea se schimbă: cerul părea jos, devenind de un cenuşiu întunecat, iar vântul se intensifică, îndoind arborii şi făcând să geamă obloanele. Ploaia începu să ude lespezile albe ale terasei, şi aerul îngheţat se strecură în casă. Pentru prima dată, Max şi Stephanie luară prânzul în casă, într-o cămăruţă de lângă bucătărie, în care se aflau o masă rotundă din lemn de măslin şi patru fotolii din împletitură de nuiele, acoperite cu perne. *Madame* Besset copsese pâine, şi încăperea era plăcut mirositoare şi călduţă, în timp ce, dincolo de ferestre, vântul culca iarba.

Ceva se eliberă în Stephanie. Teama încordată din ultimele două săptămâni începu să slăbească, trupul i se relaxă pe pernele înflorate de pe fotoliul ei, îşi ridică paharul şi văzu cât de frumos era auriul palid al vinului în lumina pâlpâitoare a sfeşnicului.

Sunt în viaţă şi pe cale de însănătoşire — îşi spuse-n gând. *Şi mă însănătoşesc pe zi ce trece — în curând îmi voi reaminti totul. Deja îmi aduc aminte de întâmplări petrecute ieri şi alaltăieri, şi ştiu câteva lucruri despre mine însămi.*

Şi le repetă în minte:

*Cunoşteam pe cineva care se numea Laura,*şi care se poate să fi fost mama mea, iar eu tăiam trandafirii cu un foarfece de argint şi călătoream mult.*

Deodată simţi că-şi pierde curajul. Nu era mult. De fapt, era mai nimica.

— Sabrina?

Max se uita la ea.

— Iartă-mă. Nu te auzeam.

— Iarăşi visezi...

Se întrerupse şi-şi ridică ochii spre *madame* Besset, care tocmai intrase-n cameră.

— A venit cineva care vrea să vă vorbească în biroul dumneavoastră. O persoană foarte serioasă. Se numeşte Părintele Chalon, deşi dacă l-aţi vedea n-aţi crede că-i un prelat, şi zice că aşteaptă până vă terminaţi prânzul.

— Nu, pofteşte-l aici, va mânca împreună cu noi. E un prieten bun — adăugă, adresându-i-se Stephaniei. Abia aşteptam să faci cunoştinţă cu el.

Stephanie îşi înălţă privirea când intră străinul: era scund şi zvelt, cu o barbă tunsă îngrijit, castanie înspicată cu fire argintii, şi cu ochi căprui-închis, adânciţi în orbite, deasupra unui nas subţire. Nou-venitul se aplecă să-i sărute mâna.

— Încântat de cunoştinţă. Max îmi vorbeşte deseori despre dumneavoastră.

— Şezi la masă cu noi, zise Max. *Madame* Besset aduce chiar acum mâncarea.

— Mulţumesc.

Robert luă loc, continuând s-o privească pe Stephanie. „Foarte tânără", constată în gând. „Câţi ani să aibă, treizeci? Poate treizeci şi unu, treizeci şi doi. Zveltă, o alură frumoasă; poate-a făcut atletism."

Recunoscu îmbrăcămintea pe care-o purta: bluza albă cu guler rulat şi jeans-ii albaştri pe care Max îi cumpărase

în cursul unui drum la Marsilia. Robert îl însoţise, amuzându-se să constate siguranţa lui Max în privinţa măsurilor şi a stilului: se pricepea cum să îmbrace o femeie.

Însă mai mult decât de orice altceva, Robert era impresionat de frumuseţea ei, o frumuseţe vibrantă, însufleţită de curiozitatea şi inteligenţa din ochii strălucitori. Asta nu fusese vizibil când ajutase la aducerea ei la Marsilia. Ştiuse doar că, probabil, cândva fusese frumoasă. Acum, privind-o ca şi cum ar fi fost un portret de Botticelli în palatul Uffizi sau una dintre superbele femei din picturile de la Luvru ale lui Tizian, simţea atracţia pe care-o exercită frumuseţea: dorinţa de a ţi-o apropia, de a absorbi ceva din perfecţiunea ei, de a crede că, prin însuşi faptul că ea există, lumea poate deveni un loc fără dureri, griji, sau păreri de rău. Îşi dădu seama de tăcerea ce se lăsase şi spuse:

— Mă bucur să văd cât de mult v-aţi revenit.

Stephanie se uită întrebător la Max.

— Robert ne-a însoţit la Marsilia şi la spital, îi explică el.

— Şi n-aş fi prezis o însănătoşire atât de rapidă. Văd că vânătăile au devenit palide, iar umflăturile contuziilor au cedat. Cum merge rana de la cap? Aceea ne-a speriat foarte tare.

Instinctiv, mâna Stephaniei se duse spre cicatricea ascunsă sub păr.

— E mult mai bine. Mă simt mai bine.

— Şi v-a revenit şi memoria?

— Nu.

Aruncă o privire spre Max şi i se adresă pe un ton de uşor reproş:

— Făgăduisei că nu...

— I-am spus numai lui Robert, fiindcă ne este foarte apropiat. Nu voi spune nimănui altcuiva. Îţi promit.

— Ne este apropiat?

Stephanie aşteptă ca *madame* Besset să aducă o farfurie şi tacâmuri pentru Robert, apoi un platou lângă el, astfel încât să se poată servi singur. Max turnă vin, în timp ce Robert tăie o felie dintr-o pâine mare, rotundă, pusă-n mijlocul mesei.

— Robert şi cu mine lucrăm împreună la ceva, spuse Max. Ceva care nu te-ar interesa, dar...

— De ce nu?

— Ei bine, poate că da, cândva, însă nu astăzi. Oricum, Robert a avut o viaţă cu totul neobişnuită. Ţi-ar putea povesti câte ceva despre ea.

— Dacă pe *madame* ar interesa-o, zise Robert.

— Oh, nu „*madame*", protestă Stephanie. Sună de parcă n-aş fi eu.

— Mulţumesc. Aşadar, Sabrina. Un nume foarte drăguţ. Dacă te interesează cu adevărat...

— Da.

Şi spre propria-i surprindere, chiar o interesa. Era pentru prima oară de când se afla în casa asta că simţea o scânteie de curiozitate. Nu deschisese nici una dintre cărţile de care era plină biblioteca; nu frunzărea ziarul *Le Figaro*, când îl găsea, în fiecare dimineaţă, pe treptele de la intrare, şi nici nu citise *Madame Figaro*, revistă spumoasă care venea odată cu ediţia de vineri a ziarului. Se gândise, fără entuziasm, să se ducă la Cavaillon, mai ales în zilele de târg, dar Max spusese că deocamdată nu s-ar putea duce, şi ei nu-i păsase îndeajuns cât să insiste.

Însă astăzi afară urla vântul, camera în care mâncau era confortabilă, şi i se părea excitant să discute cu cineva care nu era nici doctor, nici soră medicală, şi nici Max. Astăzi, peste tristeţea profundă care-i apăsa sufletul ca o povară grea, şi peste spaimele sau senzaţia de vid care-i bântuia nopţile, se simţea fremătând de viaţă şi bucuroasă că trăieşte. Îi zâmbi lui Robert. Îi plăcea omul acesta, cu pantalonii lui de catifea reiată şi bluza bleumarin, îmbrăcată peste o cămaşă cu guler răsfrânt, şi cu

părul tuns neregulat, ajungându-i până la guler. Semăna cu un şcolar.

— Ce vârstă ai? îl întrebă Stephanie.

— Patruzeci şi unu, răspunse el prompt. Patruzeci şi doi luna viitoare.

— Pari mai tânăr.

— Mă simt tânăr. Probabil datorită mersului cu bicicleta, în sus, spre Mont Ventoux, o dată pe săptămână. Poate mă vei însoţi, într-una din zile.

— Nu ştiu dacă mă pricep să merg cu bicicleta.

— Cel mai uşor mod de a afla este să-ncepi să pedalezi. Dacă descoperi că nu poţi, voi fi bucuros să te învăţ eu.

Stephanie se uită la Max.

— Mi-ar plăcea să încerc. Ar fi bine? Pot să cumpăr o bicicletă?

— Desigur, dacă asta doreşti. Vom aştepta — îi spuse lui Robert — până îşi va mai redobândi forţele.

— Are destule forţe chiar şi acum pentru câteva plimbări prin împrejurimi. Drumurile poştale care înconjoară viile şi livezile de cireşi sunt pustii, doar o singură dată pe zi vine poştaşul, cu maşina lui. Chiar şi tu ai putea merge pe ele.

Max zâmbi.

— Credeam c-ai renunţat să mă transformi într-un atlet. Dar dacă Sabrina vrea, sigur că poate să-ncerce.

Stephanie se simţea ca un copil între doi adulţi. Ei ştiau tot, iar ea nu ştia nimic. Se imaginase ghemuindu-se lângă ei, lăsându-i să aibă grijă de ea. Apoi, cu perversitate, se simţi fierbând de mânie. *Nu mă trataţi ca pe un copil!*

Dar, realmente, era ca un copil. Nu avea trecut, nici vreun cadru experimental pe care să se bazeze, luând ea însăşi decizii cu privire la viitorul ei.

În cazul acesta, mă voi preface, îşi spuse-n gând, după care i se adresă lui Robert:

— Ziceai că-mi vei povesti viaţa ta.

— Şi chiar aşa voi face. (Işi şterse farfuria cu o bucăţică de pâine, îşi termină vinul şi se rezemă de spătarul scaunului.) Tatăl meu era pirat. (Zâmbi văzând expresia Stephaniei.) Mă amuză să declar asemenea lucru şi, de fapt, când m-am făcut mai mare, asta ne-a spus mie şi fraţilor mei: era pirat în largul mării. Dar uneori era un personaj mai puţin spectaculos: un hoţ inteligent şi destul de norocos, care lucra ca steward pe o linie de croazieră extrem de luxoasă. Era foarte scund, dar neînchipuit de chipeş şi bine legat, şi fermeca pe toată lumea. Niciodată, nici înainte, nici mai târziu, n-am cunoscut vreun alt bărbat care să fie atât de iubit — adorat realmente — de absolut toţi. Inclusiv, bine'nţeles, de soţia şi cei şase fii ai săi.

— Asta n-o ştiusem — interveni Max. Şase băieţi! Fete nu?

— Mama spunea adesea că firea ei se întărise deoarece fusese nevoită să reziste de una singură împotriva a şapte bărbaţi. Şi era, într-adevăr, o femeie de o admirabilă forţă. Muncea în chip de cameristă la *Fouchard* — un hotel de lux, cu restaurant, pe care ghidul Michelin îl cota în fiecare an cu trei stele. Acolo era locul meu cel mai îndrăgit din lume: bucătăria.

— Ce fura?

Stephanie se aplecă înainte, cu bărbia sprijinită pe braţele îndoite, pentru prima oară fericită să urmărească atent pe cineva.

— Orice putea. Mici sume de bani a căror lipsă avea şanse să treacă neobervată; bijuterii — întotdeauna de la femei care aduceau cu ele, la bord, o asemenea grămadă de aur şi podoabe, încât dispariţia unei brăţări, a

unei broşe sau a unei agrafe cu pietre scumpe putea să nu fie remarcată decât după ce ele coborâseră înapoi, pe uscat. Treaba asta era extrem de riscantă şi prostească, fiindcă tata primea bacşişuri foarte generoase, şi fără-ndoială că era şi imorală, însă el era convins că altminteri nu şi-ar fi putut întreţine familia în mod mulţumitor. Şi pe urmă, înţelegi, avusese succes vreme de atâţia ani, încât totul începuse să i se pară foarte normal. După un timp, ajunsese să se vadă pe sine ca pe un afacerist. Intreprinderea lui, cu rutine regulate, cu sisteme de contabilitate şi cu un program fix, era bine înfiptă pe picioare.

Stephanie izbucni în râs. Max şi Robert se uitară la ea ca şi cum ar fi fost altă femeie. Şi, într-un fel, chiar era: faţa i se însufleţise ca niciodată până acum. Max avea impresia că femeia pe care-o cunoscuse la Londra revenise la el, exuberantă, plină de viaţă, bucurându-se de ea ca şi cum tot ce descoperea era nou şi minunat. Pentru Robert, clipa în care Stephanie a izbucnit în râs a fost cea în care a început s-o iubească aşa cum un adult iubeşte un copil rătăcit într-o lume plină de primejdii.

Bineînţeles că lumea ei e plină de primejdii, gândi el. *Pentru ce altceva ar pretinde Max că ar fi murit? Oare de cine fuge? Ce s-ar întâmpla dacă oamenii aceia, cine-or fi fiind, ar descoperi că el încă mai trăieşte? Unde s-ar putea duce această femeie-copil? La cine ar putea alerga să ceară ajutor? Ar veni la mine* — îşi răspunse Robert. *Iar eu aş avea grijă de ea.*

Gândul acesta constituia o promisiune.

— Unde se află tatăl tău acum? îl întrebă Stephanie.

— A murit cu mulţi ani în urmă. Totul s-a transformat într-o poveste tristă. Vezi tu, cu tot farmecul lui legendar, tata era un om cu un temperament violent. Acasă, mama îl ţinea sub control, însă departe de familie el era ca un arc

încordat, gata să explodeze la cea mai mică provocare. Nu se întâmpla des, însă, cu ştirea mea, se întâmplase de câteva ori înainte de ultima dată, când eu aveam şaisprezece ani. Un individ oarecare a încercat să-l şantajeze pe tata, cerându-i să-şi împartă cu el prada. S-au bătut. Insul acela avea un cuţit, şi tata a fost ucis.

Stephanie se uita la el cu ochii măriţi de uimire.

— Era foarte tânăr. Şi mama ta a rămas cu şase băieţi pe care trebuia să-i crească.

— Ai vorbit ca o mamă — comentă Robert, zâmbind.

Stephanie tresări, şi Max spuse:

— Sabrina nu are copii.

— De unde ştii? întrebă Stephanie.

— Mi-ai spus că n-ai fost măritată niciodată. Presupun că n-ai avut copii. Niciodată n-ai pomenit c-ai avea vreunul. Mi-a făcut impresia că nici nu ţi-ai dori.

Urmă o tăcere, care fu întreruptă de ea:

— Niciodată nu mi-ai vorbit despre asta. Ce altceva am mai spus şi tu nu mi-ai reamintit?

— Câteva fleacuri, nimic ce ne-ar putea ajuta să-ţi completăm imaginea trecutului. Aşteptam până ce aveai să te simţi mai bine şi ţi le-aş fi spus pe toate. Mă gândeam că dac-ar declanşa vreo amintire, le-ai face faţă mai uşor dacă ai fi mai înzdrăvenită.

— Max, mă simt bine acum.

— Eşti încă în convalescenţă. Vom relua totul, Sabrina, la momentul potrivit. Ai zis că ai încredere în mine şi sper să mi-o demonstrezi.

Umplu din nou toate trei paharele şi i se adresă preotului:

— Termină-ţi povestirea, Robert.

Acesta se uită când la Max, când la Stephanie. O văzu încleştându-şi mâinile. *Oare de disperare,* se întrebă,

sau ca un gest de resemnare? — şi îşi trase scaunul mai aproape de masă, pentru a-şi bea cafeaua pe care-o servea *madame* Besset.

— Ei bine, aşadar mama a rămas cu şase băieţi. Eu eram cel mai mare şi pe vremea aceea câştigam ceva bani, astfel că o puteam ajuta.

— Dar erai la şcoală, sublinie Stephanie.

— Nu. Am părăsit şcoala la doisprezece ani. Am făcut un adevărat scandal şi mama n-a mai protestat. Nu eram un elev bun. Ceea ce doream cu adevărat era să stau în bucătăria hotelului *Fouchard.* Aşa că mă duceam acolo să muncesc împreună cu mama, şi în timp ce ea făcea curăţenie prin camere, eu îmi găseam de lucru prin bucătărie. Spălam farfuriile, împătuream şervetele şi frecam tacâmurile. Şi pe urmă, într-o zi, ajutorul de bucătar a spus că-l puteam seconda la tăiatul legumelor. Asta am făcut până-ntr-al paisprezecelea an al vieţii mele. Când am împlinit cincisprezece, mi s-a îngăduit să ajut la prepararea salatelor. Pe la vârsta de şaisprezece ani, când tata a fost ucis, eram ajutorul bucătarului specializat în patiserie, şi-mi plăteau, nu mult, dar totuşi ceva.

— Şi pe urmă? întrebă Stephanie.

— Ei bine, la un moment dat am devenit bucătar-şef, cu propriul meu restaurant de trei stele. Mă bucuram de o reputaţie egală cu aceea a fraţilor Troignois, a lui Paul Bocuse, sau a lui Michel Guérard... toţi maeştri ai bucătăriei franţuzeşti. Eram cu toţii buni prieteni, compatrioţi şi devotaţi artei noastre. Şi, după câtva timp, aveam o soţie şi un copil.

— Oh! Dar atunci...

— Însă apoi, într-o zi, exact acum zece ani, lucram până târziu şi cineva a venit să jefuiască restaurantul. Şi viaţa mea s-a schimbat.

Făcu o pauză, şi Stephanie murmură:

— Un alt hoţ.

Robert se uită la ea încântat.

— Înţelegi cât e de ciudat că viaţa mi-a fost influenţată de doi hoţi. Ei da, un alt hoţ. A spart o uşă laterală în timp ce eu stăteam la biroul meu, lângă bucătărie. Am auzit un zgomot — spărgea seiful din camera şefului chelnerilor — şi când am dat peste el, am început să ne batem. Şi l-am ucis.

Stephaniei i se opri respiraţia.

— Aveai un cuţit. Din bucătărie!

— Ah, draga mea, te prinzi repede. Da, de data asta eu eram cel cu cuţitul. Însă el avea un revolver, şi deşi n-a apucat să-l folosească, toată lumea a fost de acord că fusesem în legitimă apărare şi că, prin urmare, nu puteam fi condamnat. Aşa că am rămas liber, iar restaurantul meu a căpătat puţin mai multă popularitate, şi totul ar fi fost foarte bine. Dar nu era. Fiindcă, vezi tu, pe când mă băteam cu individul acela, am descoperit în mine o furie pe care nu mi-o cunoşteam, şi o mare bucurie de a ataca. Am devenit tatăl meu, izbucnind într-o mânie ucigaşă, şi nimic, *nimic* nu m-ar fi putut opri să-l ucid. Când totul s-a terminat, l-am înţeles pe tata şi am înţeles că eram, cu adevărat, fiul lui.

Se aşternu tăcerea. Robert se uita la propriile-i mâini, crispate pe marginea mesei.

— Am înţeles, de asemenea, că noi toţi adăpostim înlăuntrul nostru o sământă fundamentală pentru propria fiinţă, chiar dacă nici nu bănuim că există acolo; o parte atât de profundă din noi, încât atunci când, în aroganţa noastră, pretindem că ne putem controla acţiunile, în realitate nu avem ochi în stare să vedem acea sământă, şi nici nu posedăm cunoaşterea de sine care ne-ar îngădui s-o îngropăm îndeajuns de adânc pentru a nu mai ajunge la ea. Astfel că nu cunoaştem decât o parte din noi înşine, şi adesea nu putem controla nici măcar acea parte. Nu-l cunoşteam pe omul care-l ucisese pe hoţul acela. Numele lui era Robert Chalon şi eu locuiam

în trupul lui, însă el îmi era necunoscut. Asta mă îngrozea. Şi atunci m-am gândit că era esenţial să aflu cine eram, şi să-mi folosesc cunoaşterea ca să-i ajut pe alţii să ştie cine sunt cu adevărat; să-i ajut să-şi înţeleagă esenţa firii lor şi să şi-o folosească spre bine.

— Ai supărat-o, îl dojeni Max.

Robert îşi ridică privirea şi văzu lacrimi sclipind pe faţa Stephaniei.

— Ah, Sabrina, iartă-mă! spuse luându-i mâinile între ale sale. Nu mi-am dat seama... Desigur, tot asta este şi suferinţa dumitale: nu cunoşti persoana care locuieşte în trupul dumitale. Ei bine, în cazul acesta, lasă-mă să te ajut, hai să încercăm împreună să-ţi reînviem trecutul şi să te readucem la adevăratul eu.

— Nu ştiu cum, replică Stephanie.

— Nici eu, însă poate că împreună vom reuşi să aflăm. Şi ştii ceva? Te voi învăţa să găteşti. Vrei? Aş fi în stare să pariez că în trecut ştiai, şi s-ar putea să-ţi reaminteşti, şi asta ne va ajuta să descoperim şi restul despre persoana ta. Ce părere ai?

— *Madame* Besset nu se va bucura — zise Max, şi Stephanie îşi dădu seama că, deşi se exprimase pe un ton glumeţ, discuţia nu-i convenea.

— Mi-ar plăcea — îi răspunse cu glas ferm lui Robert, fără a se uita la Max. Mi-ar plăcea chiar foarte mult.

— Atunci, aşa vom face. Eventual de două ori pe săptămână. Ţi-ar conveni?

Ea zâmbi calm.

— Nu sunt foarte ocupată, ar fi minunat. Insă nu vreau ca *madame* Besset să descopere că eu nu am memorie.

— Îi poţi da zi liberă?

— Oh, asta ar fi foarte bine. Ii voi spune că-şi poate lua două dimineţi... Oh! exclamă apoi, întorcându-se spre

Max. Iartă-mă. Te-ar supăra? Îi putem da doamnei Besset două dimineţi libere pe săptămână, nu-i aşa?

— Dacă asta te va face fericită...

— Îţi mulţumesc, spuse Stephanie.

Nici unul dintre ei nu comentă faptul că, în timpul mesei, ea îi ceruse de două ori voie lui Max, ca şi cum ar fi fost, realmente, un copil.

Robert se ridică în picioare.

— Trebuie să plec. Vă mulţumesc pentru prânz. A fost excelent. Vom stabili în care dimineţi...

— Pentru ce n-ai spus nimic despre Dumnezeu? îl întrerupse brusc Stephanie. Dacă doreai să-i ajuţi pe oameni să se regăsească, ai fi putut deveni un psiholog sau un psihiatru, dar te-ai făcut preot.

El se aşeză iar pe scaun.

— Constat că ştii câte ceva despre psihologi şi psihiatri.

— De la spital.

— Şi ştii mult mai mult decât atâta, sunt convins. Ei bine, vrei să-ţi vorbesc despre Dumnezeu. Cu mult timp în urmă, în vechime, când oamenii încercau să deseneze harta lumii, o trasau aşa cum o cunoşteau din cât navigaseră de-a lungul coastelor diferitelor ţări, însă fără aeroplane nu puteau şti tot ce există. Astfel că restul hărţii rămânea alb. In spaţiul acela alb desenau balauri şi alte făpturi care suflau foc pe nări, şi scriau: „Acolo unde nu cunoşti nimic, pune spaime." După ce l-am ucis pe omul acela, când am înţeles că nu ştiam nimic, lumea mea era plină de spaime. Şi singurul mod în care puteam trăi cu ignoranţa mea şi cu acele spaime era să recunosc că există mistere care ne domină vieţile şi pe care, probabil, nu le vom înţelege niciodată. Oamenilor le place să creadă că pot înţelege orice, dacă au destui bani şi timp, însă bineînţeles că asta nu-i adevărat. Aşa că am acceptat marele mister prin care suntem oameni, fiinţe deosebite şi, ca mulţi alţii de-a lungul istoriei, i-am dat

numele de Dumnezeu. Şi în acest nume sunt cuprinse toate lucrurile neştiute, şi forţele, şi energiile care ne fac să fim ceea ce suntem; temerile, visurile şi spaimele care ne bântuie; iubirea pe care-o dăruim şi cea pe care-o primim cu atâta recunoştinţă; spiritul care ne îngăduie să ne avântăm — doar dacă, nereuşind să-l hrănim, ne prăbuşim în adâncuri. Nu aş putea privi înlăuntrul meu şi nici să-i ajut pe alţii să facă acelaşi lucru, fără a recunoaşte dominaţia acestui mister asupra vieţii mele. Psihiatrii şi psihologii par a fi în stare să se descurce fără această recunoaştere. Ştii că mulţi dintre ei sunt sensibili şi uimitor de capabili în profesiunile lor, de ajutorare a aproapelui. Dar eu nu pot. Prin asta ţi-am răspuns la întrebare?

— Ce s-a întâmplat cu soţia şi copilul tău?

— Soţia mi-a murit acum doi ani. Copilul locuieşte la o familie, în Roussillon. Uneori ne socotim câştigurile şi pierderile. Vom discuta despre asta cândva. Acum îţi spun la revedere, dragă Sabrina. Şi ne vom revedea... poimâine? La nouă dimineaţa?

Stephanie se uită la Max.

— Perfect, îşi dădu el acordul. Te conduc, Robert.

Ea îi urmări cu privirea, ieşind din casă. Auzi scârţâitul obloanelor şi casa gemând sub rafalele de vânt şi văzu copacii zbătându-se sălbatic, ca nişte dansatori înnebuniţi. *Uneori ne socotim câştigurile şi pierderile.* Ea îşi pierduse memoria, dar se afla la adăpost, în casă, şi în interiorul acesteia Max şi *madame* Besset aveau grijă de ea. Era în viaţă; trupul îi devenea zi de zi tot mai puternic; îşi amintea de cineva care se numea Laura, şi de mirosul trandafirilor, şi de un foarfece de argint, şi de faptul că umblase mult prin lume, şi că ştia câte ceva despre psihiatri şi psihologi.

Iar acum avea un prieten care o va ajuta să-şi aducă aminte şi restul.

6

Sabrina şi Garth stăteau în sala principală, rotundă şi slab luminată, a Acvariului Shedd, întâmpinându-şi oaspeţii. Erau în februarie, la aproape patru luni după funerariile Stephaniei, şi Sabrinei ajunsese să i se pară atât de firesc să fie împreună cu Garth, să stea alături de el, ca gazde ale unei recepţii universitare, încât nu se mai mira de viaţa ei sau de siguranţa cu care şi-o însuşea. Durerea datorată morţii Stephaniei constituia o parte permanentă din fiinţa sa, înfigându-şi pe neaşteptate gheara în inima ei, însă dragostea pentru Garth şi pentru copii era mai puternică, întotdeauna nouă şi miraculoasă, un soi de magie pe care niciodată n-o cunoscuse.

În vasta sală a acvariului, ea şi Garth stăteau unul lângă altul, zâmbind şi salutând, adresându-li-se tuturor pe nume. Pe peretele circular din jurul lor, ferestre largi te lăsau să priveşti strălucitoarele lumi subacvatice ale peştilor exotici, ale crustaceilor, coralilor şi plantelor unduitoare care făceau faima zonei de lac a Chicago-ului. Garth îl alesese ca fiind un loc deosebit pentru o recepţie în cinstea principalilor sponsori ai Institutului de Inginerie Genetică, cât şi pentru a-i primi pe cei potenţiali, iar acum îşi privea oaspeţii cum trec de la o fereastră la alta, murmurând prin sclipirea sofisticată a acestora şi admirând

minunatele culori irizate ale peştilor-raritate şi formele fantastice ale crustaceilor proveniţi din toate oceanele lumii. Schimbă un zâmbet cu Sabrina.

— Mă bucur că eşti aici, îi spuse. Chiar şi cu peştii, fără tine recepţia asta ar fi fost tot atât de plictisitoare ca oricare alta.

— Pentru mine n-ar fi fost plictisitoare, replică Sabrina. Imi place să te urmăresc cum lucrezi cu oamenii şi să-ţi ascult discursurile, şi te iubesc pe tine, şi nu există nici un loc în care mi-aş dori acum să fiu decât chiar aici.

Oaspeţii comentau ce cuplu fermecător erau, Garth în smochingul său şi Sabrina într-o bluză aurie şi o fustă lungă de satin alb, pe care o adusese din dulapul ei de la Londra, şi când sosi Claudia Beyer, preşedinta universităţii, îi învălui şi ea într-o privire aprobatoare.

— Stephanie, Garth! Suntem mândri de voi. Avem un scop anume în seara asta?

Garth scutură din cap.

— Vrem doar ca toţi să se simtă doriţi şi iubiţi. Ne vom duce să-i căutăm în următoarele şase săptămâni şi sper că atunci se va încheia şi campania. Februarie şi martie constituie o perioadă de timp bună pentru a cere bani — până atunci, mulţi oameni au şi uitat cât au cheltuit cu prilejul Crăciunului.

Claudia zâmbi. Era înaltă şi foarte slabă, înconvoiată ca un arc, şi avea păr cărunt, pieptănat lins spre spate şi ochelari imenşi cu ramă de baga. Purta un costum negru — jachetă şi pantalon — cu o bluză albă plisată şi părea să fie sora geamănă a soţului ei, înalt şi slab, profesor specializat în istoria Franţei.

— Şi care-i ţinta pentru sfârşitul campaniei?

— Trei milioane patru sute — răspunse Garth cu răbdare, ştiind că ea avea o evidenţă exactă şi la zi a sumelor în căutarea cărora era fiecare persoană din

universitate. Asta ne va completa cele cincisprezece milioane, şi nu vom mai cere nimic până când nu vom decide să ne extindem.

— Au fost necesare o mulţime de recepţii — remarcă gânditoare Claudia.

— Totul s-a făcut din buget. Nu l-am depăşit.

— Ştiu. Este un buget foarte mare. Însă în seara aceasta s-ar zice că avem o reuşită. Îmi place ideea voastră cu acvariul.

— Nu-mi pot aroga meritele pentru ea — recunoscu Garth, aruncând o privire spre Sabrina.

Claudia dădu din cap.

— Aşa! Întotdeauna mi-au plăcut ideile Stephaniei. Te voi mai invita la prânz, Stephanie. Aş vrea să discut ceva cu tine. Să-ţi telefonez la magazin?

— Da. Dacă n-o să fiu acolo, o vei găsi pe Madeline. Mi-ar face plăcere să prânzim împreună. Ultima dată a fost foarte plăcut.

— Bine, ne-am înţeles.

Îi părăsi tot atât de brusc precum venise, îndreptându-se cu pas hotărât către un grup de oaspeţi care priveau un cârd de peştişori ce alunecau prin apa întunecată, dungile lor colorate luminând ca nişte neoane.

— Ce-a vrut să spună printr-un „buget foarte mare"? întrebă Sabrina.

— Că noi cheltuim o sumă mare pentru a colecta una mare, şi că ea ar cheltui mult mai puţini bani reuşind să strângă aceeaşi sumă. Aş face şi eu asta, dac-aş putea, însă n-am găsit nici o modalitate potrivită prin care să conving pe cineva să semneze un cec de şase sau şapte cifre fără a recurge la oarecare manifestări sociale spre a netezi calea.

— Ar fi mai indicat ca de asta să se ocupe Claudia. Tu ar trebui să te gândeşti la probleme ştiinţifice şi la conducerea institutului, nu să mergi de colo-colo cu mâna întinsă.

— Se ocupă, şi face şi ea tot ce poate, însă, de obicei, oamenii care semnează cecuri cu multe zerouri vor să vadă persoana care urmează să cheltuiască banii. Mi se pare de înţeles. Eşti extraordinar de frumoasă în seara asta. Îţi stă minunat în auriu, şi-mi place părul tău. L-ai tuns, nu-i aşa? Pare mai scurt...

Ea râdea.

— L-am tuns şi este mai scurt şi mă bucur că-ţi place.

Însă sub râsul ei apăru deodată o durere ascuţită, aproape tăindu-i respiraţia şi făcând-o să se închidă în ea. Stephanie avusese păr lung; amândouă îl purtaseră întotdeauna lăsat liber pe umeri, şi când una dintre ele avea chef să-l împletească sau să-l ridice într-un coc, cealaltă făcea acelaşi lucru. *Pentru ce mi-am tuns părul?* — se întrebă brusc. *Gândul ăsta a început să mă zgândărească prin ianuarie, şi ştiam că era ceva ce trebuia să fac. Oare de ce? Pentru ce sunt atât de sigură că este ceea ce trebuia să fac?*

— Iubito! şopti Garth cu glas blând.

— Iartă-mă, spuse ea, petrecându-şi un braţ pe după gâtul lui. N-am vrut să mă las furată de gânduri, părăsindu-te.

— Ştiu că nu, este ceva ce nu poţi controla. Cred c-ar fi bine să plecăm cât de curând vom putea. Ce zici?

— Zic c-ar fi minunat.

Însă, în acea seară, Garth şi Claudia Beyer erau gazde, aşa că au rămas pe durata dineului şi a scurtelor discursuri, şi apoi pentru dans.

— Suntem lipiţi aici — îi spuse Garth Sabrinei, în timp ce se mişcau în ritm domol la marginea ringului de dans. Nu pot pleca până ce nu pleacă şi Claudia.

Mâna Sabrinei alunecă spre a-i cuprinde mai bine umerii.

— Îmi place să dansez cu tine. Sunt foarte fericită că mă aflu aici.

— Iar eu sunt, de asemenea, fericit acolo unde eşti tu.

Continuă să danseze în tăcere.

— Cu toate acestea, uneori duc dorul magazinului „Ambassadors", spuse Sabrina în şoaptă, aproape cu precauţie, ştiind că lui Garth nu-i făcea plăcere să discute despre trecut. Toată afacerea aceea trăsnită din Europa, cu obiecte de anticariat; competiţia mult mai intensă decât aici...

Sprâncele lui Garth se ridicară.

— Doreşti mai multă agitaţie în viaţa ta?

Ea râse.

— Nu-mi pot închipui pentru ce mi-aş dori aşa ceva. Insă m-am tot gândit la „Ambassadors", Garth. Cred c-ar trebui să mă duc acolo, măcar pentru câteva zile. Au trecut două luni de când nu i-am mai verificat, şi perioada aceasta a inclus Crăciunul, iar ei au fost atât de ocupaţi... Oricum, nu cred că aş lipsi de-acasă mai mult de două luni, din vreme-n vreme.

— Nu ai încredere în Nicholas şi Brian?

— În Brian am încredere — a lucrat pentru mine mult timp. Insă cu Nicholas n-am colaborat niciodată, şi sunt atâtea de făcut pentru fuzionarea magazinului său cu „Ambassadors" şi, apoi, a amândurora cu „Collectibles" din Evanston, încât aproape am impresia că pornesc totul de la început, şi nu simt că am un real control asupra situaţiei decât dacă pot fi la faţa locului, cel puţin din când în când. Vreau să duc la bun sfârşit treaba asta. Pentru mine înseamnă mult.

— Ştiu că înseamnă. Şi bineînţeles că ar trebui să te duci acolo. Pe de altă parte, dispui şi de casa ta, în care poţi locui, ceea ce îmbunătăţeşte lucrurile.

— Şi o am şi pe doamna Thirkell. M-am hotărât s-o aduc aici, Garth. Acolo nu are nimic de făcut şi...

— S-o aduci aici?

— Ori o aduc, ori o concediez, şi asta n-aş vrea să fac. A fost cu mine chiar mai mult decât Brian. Şi pentru ce n-am avea pe cineva care să se ocupe tot timpul de casă şi de noi? Doar ştii cât este de pricepută şi devotată — cu ea, totul ar deveni mult mai uşor.

Muzica se opri şi ei rămaseră nemişcaţi, într-o uşoară îmbrăţişare. Peste umărul Sabrinei, Garth se uită la ceilalţi dansatori.

— Într-un campus universitar — spuse — ia naştere o evidentă ostilitate când profesorii par să trăiască la un standard mai ridicat decât ar trebui.

Sabrina se încordă.

— Cine decide cât de ridicat ar trebui să fie standardul de viaţă?

— Nimeni, ştii asta. Există un soi de standard nescris al comunităţii, pe care-l recunoaşte toată lumea. Şi nu întotdeauna este o proastă...

— Prin urmare, toţi cei care trăiesc în acea comunitate trebuie să se adapteze la respectivul standard, nu-i aşa? Ce-ar fi dacă aş angaja-o pe Juanita doar două zile pe săptămână în loc de una, sau dac-aş servi la masă vinuri mai bune, sau dac-aş cumpăra o maşină mai fantezistă? Oare limbile ar începe să se agite? Ne-ar picta cineva pe uşa de intrare un semn vrăjitoresc?

— Ascultă, nu eu am inventat asta. Face parte din lumea în care trăim. Şi nu întotdeauna este un lucru rău. Când aparţii unei comunităţi nu domneşti asupra tuturor celorlalţi şi nici nu le oferi motive să-şi închipuie că aşa te porţi. Eu trebuie să-mi folosesc timpul pentru realizarea unor lucruri mult mai importante decât să mă ocup de zvonuri şi sensibilităţi rănite. Nu susţin că acestea ar fi inevitabile, însă...

— Ai spus că există multă ostilitate.

— Ei bine, aşa ceva s-a mai întâmplat. Nu sunt şanse certe că se va întâmpla şi de astă-dată, dar ex-

o asemenea posibilitate. Şi de ce să riscăm? Ostilitatea crează o atmosferă neprielnică cercetării ştiinţifice şi construirii unui nou institut, mai ales dacă persoanele ostile ştiu că nu este probabil ca şi ele să dispună vreodată de resursele pe care le avem noi.

— Dar e ridicol, Garth. Nu-mi vine să cred că *tu* spui asta. Dacă ei nu-şi pot permite o menajeră cu normă întreagă, nu şi-o pot permite şi gata. Asta-i tot. Nu are nici o legătură cu aprecierea caracterului sau a capacităţilor lor ştiinţifice. Singura semnificaţie este că diverşi oameni au diverse conturi în bancă. Şi noi nu-i judecăm pe oameni după conturile lor bancare. Cel puţin, eu nu aşa procedez.

Se depărtaseră puţin de ringul de dans, retrăgându-se într-un colţ liniştit, şi discutau în şoaptă, cu capetele apropiate. Trupurile le erau încordate şi nimeni nu-i întrerupea.

— Tu n-ai trăit într-un campus, spuse Garth, pierzându-şi întrucâtva răbdarea. Ai putea încerca să-nţelegi cum se simt oamenii când abia reuşesc să întreţină o familie, fără a se gândi să aibă vagoane întregi de zorzoane şi nimicuri.

— Aş putea încerca să înţeleg? A fost o vreme când nu câştigam decât atât cât să mă întreţin doar pe mine, şi uneori nu eram sigură că aş reuşi nici măcar atât. Mi-a trebuit mult timp ca să transform „Ambassadors“ într-un succes; au fost ani îndelungaţi când nu aveam nici un „zorzon“, darmite vagoane întregi. Şi niciodată n-am încetat să fiu grijulie. Cunoşti toate astea. Ţi le-am povestit. Mă acuzi oare c-aş fi extravagantă şi risipitoare, Garth? Crezi că arunc cu banii?

— Nu, dar tu nu ştii...

— Ştiu îndeajuns cât să-ţi conduc gospodăria, şi nu am de gând să stau cu mâinile în sân şi să las câţiva profesori înguşti la minte să-mi spună cum s-o fac, cu regulile şi regulamentele lor nescrise. Nu am...

— ... de gând? Ce-nseamnă asta? Că vei face aşa cum pofteşti, fără a-ţi păsa de nimic şi de nimeni? Că nu dai doi bani pe ceea ce este important pentru mine?

— Ştii bine cât de mult îmi pasă de ceea ce este important pentru tine. Cred că acord foarte multă atenţie acestui lucru. Nu l-am neglijat niciodată, precum ştii. Am făcut o treabă bună pentru familia ta.

— Este şi a ta. (Trase adânc aer în piept.) Despre ce dracu' vorbim?

— Despre eleganta, pretenţioasa şi unica doamnă Thirkell.

Ochii li se întâlniră şi amândoi izbucniră în râs.

— Ei, bine, este mai curând simplă şi plăcută, decât pretenţioasă, admise Garth. Doamne, îmi pare rău, iubito. Am cam luat-o pe-alături, nu-i aşa?

— Şi mie îmi pare rău. N-ar fi trebuit să mă supăr. Niciodată nu mă supăr pe tine, cum de m-am putut purta aşa?

— Poate că ai căpătat agitaţia pe care ţi-o doreai. Totuşi, nu ştiu ce m-a apucat.

— Cred că eşti foarte stresat la institut şi îţi faci prea multe griji în legătură cu integrarea în comunitate. Dar eşti îndeajuns de valoros pentru a fi ceea ce vrei tu să fii, Garth. Toată lumea te place şi te admiră. Pentru ce te temi că ai fi altfel decât ei? Ce s-ar întâmpla dacă unele persoane ar crede că trăim peste standardul nostru de trai?

— Ne-ar putea face viaţa neplăcută. După cum ştii, ne aflăm într-o comunitate foarte mică, şi cu toţii avem nevoie unul de celălalt — pentru sprijin, pentru a obţine fonduri, pentru a face schimb de idei, chiar şi pentru a convinge administraţia că ne trebuie un alt secretar. Nu-i atât de simplu pe cât le pare celor dinafară.

— Eu sunt unul dintre aceştia?

— Nu, Doamne Sfinte, nu. Ascultă, dă-i drumul: adu-o înapoi de la Londra, dacă vrei. Doar n-o să iasă un

cutremur de pământ dintr-un fleac ca ăsta, ci doar o mică fisură în scoarţa terestră. Se vor obişnui toţi cu noua situaţie.

— Bravo.

Tăcură. După un timp, Sabrina întrebă:

— De fapt, chiar despre doamna Thirkell am discutat?

— Ei bine, nu întrutotul. Bănuiesc că sunt gelos pe Londra. Tu, iubito, încerci să-mi creezi un loc cald şi să-l faci să devină o parte din tine, dar, mult timp, acolo a fost casa ta. Mi te imaginez la Lodra, împreună cu prietenii tăi şi fără nimic care să-ţi amintească de noi, şi mi-a trecut prin minte — îmi trece deseori — că s-ar putea ca oamenii şi locurile acelea să te seducă din nou, convingându-te să te întorci acolo.

Ea îşi puse mâna pe obrazul lui.

— Nu există nici o şansă dintr-un milion pentru ca aşa ceva să se întâmple. Singura seducţie care mă interesează este cea a soţului meu. Dacă acum am fi acasă, ţi-aş dovedi asta prin câteva mişcări foarte interesante.

El chicoti.

—Voi ţine minte această promisiune. Muzica reîncepu şi, unul în braţele celuilalt, alunecară pe ringul de dans.

— Aşadar, s-o lăsăm pe minunata doamnă Thirkell să vină la Evanston. Ai dreptate, ar fi foarte bine pentru tine, şi cred că şi copiii ar iubi-o.

— Aşa cred şi eu.

— Când vrei să pleci?

— Peste o săptămână sau două. Cât timp voi fi acolo, aş putea să cumpăr câte ceva, dacă Madeline e de acord. Nu vreau ca ea să-şi închipuie că intenţionez să mă impun, însă avem clienţi care caută obiecte deosebite, pe care s-ar putea să le găsesc la Londra.

— Data viitoare las-o pe ea să rezolve treburile de la Londra.

— Nu cunoaşte Europa. Tot eu va trebui să fac asta, de câteva ori pe an. Chiar te supără?

— Îţi voi duce dorul. Dar bineînţeles că ar trebui să pleci.

Mâna ei îi cuprinse ceafa.

— S-ar isca multă ostilitate dacă te-aş săruta aici? Ar zice lumea că nu se potriveşte cu standardul nostru de viaţă?

— Dac-ar zice, să-i ia dracu'!

Se sărutară uşor, zâmbind.

— Mă uluieşte cât de mult te iubesc, şopti Garth.

Tocmai atunci, Claudia Beyer se apropie de ei, şi Sabrina şi Garth nu mai rămaseră singuri până aproape de miezul nopţii când, în cele din urmă, toată lumea plecă, încheindu-şi bine care haina de blană, care paltoanele de lână, pentru a se apăra împotriva vântului tăios al sfârşitului de februarie, care sufla dinspre lac împingându-i în timp ce coborau treptele spre limuzinele lor.

— Drăguţ din partea Claudiei — comentă Garth, când văzu limuzina care-i aştepta. Îmi place stilul ei de-a se purta.

— Este o femeie pe gustul meu, fu de acord Sabrina. Săptămâna trecută am discutat, luând prânzul amândouă. Este inteligentă şi-i pasă de oameni şi, mai ales, îi pasă enorm de universitate.

Şoferul ţinu portiera şi Garth urcă pe bancheta din spate, după Sabrina.

— Chiar mai mult decât îi pasă de oameni?

— Vrei să spui, dacă ar sacrifica oamenii spre binele universităţii? Nu ştiu. Nu sunt sigură. Sper că nu are nevoie să facă o alegere.

— Aşa sper şi eu.

Garth o înconjură cu braţul şi o ţinu strâns lângă el, în vreme ce limuzina se strecura prin traficul de pe Lake Shore Drive.

— Dacă te-ai fi căsătorit cu un bărbat bogat, ai fi putut călători mereu în felul acesta.

Sabrina nu spuse că, odată, se măritase cu un bărbat bogat şi că-i fusese de ajuns. Nu există nici un motiv pentru care să discute despre Denton — nu mai făcea parte din viaţa ei şi, de ani de zile, nu mai avusese nici un motiv să se gândească la el.

— Îmi place bărbatul cu care m-am căsătorit — spuse — cu sau fără limuzină. Crezi că seara asta a fost un succes?

— Ştiu c-a fost. Toţi te-au îndrăgit, ştii doar, şi consideră că dacă eşti legată de institut, acesta merită să primească banii lor cu greu câştigaţi sau cu greu moşteniţi. Dar, în momentul acesta, vreau să nu mă mai gândesc la bani, ci doar la noi.

O trase mai aproape de el şi se sărutară — un sărut lung, dovadă de obişnuinţă şi mulţumire, dar totodată un sărut plin de iubire şi pasiune, sentimente ce sporeau cu fiecare zi petrecută împreună. *Cinci luni, aproape şase* — socoti Sabrina în gând, sprijinindu-se mai bine de Garth, în căldura maşinii, în vreme ce fulgi de zăpadă începeau să zboare pe lângă ferestre. *Au trecut aproape şase luni de când am venit aici, amăgindu-i pe toţi, şi am rămas, şi am tot rămas, şi m-am îndrăgostit, şi pe urmă Stephanie...*

Stephanie.

Fu ca un strigăt mut înăuntrul ei. Stephanie murise, şi Sabrina avea impresia că locul în care fusese ea era un imens gol, o ceaţă, un nor, un spaţiu nesfârşit — infinitatea. Tot ce rămăsese era o amintire, un dor, o iubire.

Însă existau şi alte iubiri: Garth, copiii, munca ei, un mod de viaţă. Simţea că trăieşte în două planuri, trasă în două direcţii. *Sora mea e moartă, dar pentru prima oară posed mai mult decât am visat vreodată că mi-ar putea aparţine.*

— Ştii — spuse Garth gânditor, glasul sunându-i ca un murmur lângă urechea ei — uneori, foarte rar, vine un timp când vieţile noastre îşi găsesc un echilibru perfect, când totul este la locul său. Niciodată n-am crezut că aşa ceva s-ar putea întâmpla. Acum ştiu că e posibil. Fiindcă tocmai acum, iubito, acum trăim cel mai bun timp al nostru.

— Da.

Cuvântul fu un lung suspin, ca o rugăciune de recunoştinţă. Cearta cu Garth, toate micile ciondăneli şi tensiuni create de necesitatea de a învăţa să trăiască împreună în timp ce, faţă de restul lumii, pretindeau că erau căsătoriţi de doisprezece ani toate acesta piereau. Erau lipsite de importanţă. Important era că, deşi ea pierduse persoana care-i era cea mai apropiată din lume, îl găsise pe Garth, o familie, şi în plus, o iubire între un bărbat şi o femeie, aşa cum greu s-ar putea imagina. *Nu ştiu cum de poate fi aşa. Doar dacă, într-un mod ce depăşeşte logica, eu am devenit două. Şi dacă asta-i adevărul, priveşte, Stephanie, acum amândouă avem părul scurt.*

Oftă, oarecum ruşinată de închipuirea ei, şi se aşeză mai bine în braţele lui Garth, în timp ce maşina se îndreptă spre nord, luând drumul Evanston-ului, iar fulgii de nea zburau pe lângă ferestre, izolându-i de oraş şi de restul lumii.

— Mie mi se pare o serată cam suspectă[1] zise Cliff, pufnind în râs în timp ce turna peste prăjitura lui un mic lac de sirop.

---

1 Joc de cuvinte intraductibil, cuvântul englezesc *fishy*, din textul original, însemnând şi „dubios, suspect", dar şi *care miroase a peşte.* (n.t.)

— Ba nu. Mie mi se pare amuzant — spuse Penny, pe gânduri. Ca şi cum nimeni nu ţi-ar vorbi, tu te-ai putea uita la peşti şi ei ţi-ar ţine companie.

Sabrina îi aruncă o privire rapidă.

— Ţi s-a întâmplat asta în ultima vreme? Oameni care să nu-ţi vorbească?

— Oh, uneori. Ştii cum este.

— Nu, nu ştiu, interveni Garth. Tu şi Barbara eraţi cele mai bune prietene, aşa credeam. Ce se petrece, Penny?

— Nimic. (Penny îşi lăsă nasul în farfurie.) Doar că, ştii, mă gândeam şi eu, la peşti.

Cliff îşi vârî în gură o bucată de prăjitură.

— Multe dintre prietenele tale seamănă cu un fel de peşti. Adică aşa, cu gurile în veşnică mişcare şi holbându-se la tine de parc-ar fi în căutarea mâncării.

— Nu sunt aşa! strigă Penny, cu lacrimi în ochi. Sunt prietenele mele.

— Mi s-a părut că tocmai ai spus că nu-ţi vorbesc.

— Ba îmi vorbesc! Numai că...

— O.K., zise Sabrina, cred c-am discutat destul despre prietenele lui Penny. Poate Penny şi cu mine vom sta de vorbă despre ele mai târziu, între noi.

Apar necazuri — constată în gând, în vreme ce Penny îi aruncă o scurtă privire recunoscătoare — *dar vom avea grijă de asta. Indiferent ce-ar fi, nu au apărut de prea multă vreme, astfel încât să-şi fi făcut rădăcini adânci; altminteri aş fi auzit eu de asta.*

Îl privi pe Cliff cum îşi înfige furculiţa în prăjitură şi o roteşte prin farfurie, desenând opt-uri prin lacul de sirop. Părea absorbit în ceea ce făcea, dar ceva în felul în care îşi înclina capul îi spunea că îşi încorda auzul. *Se aşteaptă să mai spunem ceva* — îşi zise. *Despre ce? Despre noaptea trecută?*

— Chiar a fost amuzant, spuse cu glas tare. Toată lumea spunea că acela era cel mai bun loc pentru a

organiza petrecerea, deoarece este atât de deosebit, ba chiar puţin misterios. Ştiţi cum sunt ţinute acolo încăperile — întunecoase, astfel ca bazinele cu peşti să se vadă mai bine. Probabil c-a fost singura petrecere în cadrul universităţii la care participanţii stăteau pe întuneric.

Garth zâmbi.

— Unii spun că academicienii se află întotdeauna în beznă.

— Nu şi academicianul din această familie — sublinie Sabrina.

— Era acolo şi *Zi-i-pe-nume*? întrebă Cliff.

Glasul îi fusese noşalant, însă Sabrina văzu cum i se încleştează degetele pe furculiţă.

— *Zi-i-pe-nume*? repetă Garth.

— Ştii tu. Lun, sau Lon, sau Loony, sau aşa ceva.

— *Lu*, preciză Penny. Lu Zhen. Doar a fost aici, la masă, de vre-o sută de ori.

— De şase sau şapte ori, spuse Sabrina. Şi voi îi ştiţi numele.

— *A fost* acolo? îl întrebă Cliff pe Garth.

— Nu. N-a fost nici unul dintre studenţi. Ce diferenţă era dac-ar fi fost?

Cliff ridică din umeri.

— Eşti gelos, zise Penny.

— Ba nu sunt! Doar că mă *întrebam* şi eu. Nu trebuie să faci atâta caz.

— Mai vreţi prăjitură? întrebă Sabrina. Cliff? Mai vrei o bucată ca să sorbi tot siropul acela?

— Sigur că da.

— Lui Cliff nu-i place Lu, insistă Penny.

— Niciodată n-am afirmat aşa ceva!

Dar nu-ţi place, replică Sabrina în gând. *Nu-ţi place absolventul cu stea în frunte al tatălui tău, şi poate că*

asta n-ar trebui să ne mire. Iată încă o problemă la care e necesar să fim atenţi. Cred că va trebui să avem o mică discuţie înainte de a-l invita din nou la masă pe Lu.

— Ceea ce vreau să ştiu — spuse cu voce tare — este ce are de gând fiecare să facă în după-amiaza de azi?

— Ne-am putea duce la acvariu, propuse vesel Cliff. E ceva foarte potrivit pentru o după-amiază de duminică.

— Bună idee, se grăbi să-şi dea acordul Sabrina, pentru a preîntâmpina exclamaţia de nerăbdare pe care simţea că Garth era pe punctul de-a o scoate. Azi-noapte n-am reuşit să văd prea mult, eram foarte ocupaţi să discutăm cu participanţii. Dar aţi face bine să vă încotoşmăniţi; nici nu vă-nchipuiţi cât de groaznic este să mergi până acolo, de la maşină.

— Chiar ne ducem la acvariu? întrebă Cliff, nevenindu-i să creadă.

— Din partea mea e-n regulă, şi s-ar părea că toată lumea e de acord.

— Pot lua cu mine acuarelele? ceru voie Penny.

— Ar fi prea complicat, Penny. Ia-ţi mai bine creioane sau cretă colorată. De pictat, poţi picta acasă. Ce zici, Garth, eşti de acord cu acvariul?

— Numai dacă Cliff reuşeşte să-mi găsească un coelacant[1].

— Un ce? strigă Cliff.

— Stai să-ţi arăt.

Garth luă un creion şi o foaie de hârtie şi începu să deseneze. Penny şi Cliff se ghemuită lângă el, iar Sabrina îi privea pe toţi trei. „Vine un timp când vieţile noastre îşi

---

[1] *Coelacant:* peşte din familia Coelacantidie-lor, despre care se credea, la început, că are o şiră a spinării goală. Denumirea derivă din lb. greacă, în care *koilos* = gol iar *akantha* = şira spinării. (n.t.)

găsesc un echilibru perfect, când totul este la locul său."

Cât adevăr în aceste cuvinte, își spuse-n gând. *Pentru că problemele lui Penny și ale lui Cliff fac parte din creștere, și copiii cresc în salturi, nu lin — asta-i ceva ce-am învățat în ultimele cinci luni — și una dintre părțile minunate ale vieții noastre este să participăm la creșterea copiilor noștri: să-i formăm, să-i instruim, să-i îndrumăm. Ceva ce eu n-am avut niciodată și ce mi-am dorit întotdeauna. Și, Stephanie, copiii noștri sunt atât de drăguți, atât de plini de iubire și de viață, atât de inteligenți, și curioși și dornici să învețe! Tu ai făcut asta. Tu și Garth. Înainte să fi venit eu aici.*

— Ei bine, eu îl găsesc urât, declară Penny. N-ai decât să cauți vreunul, dacă ai chef, dar eu mă voi uita numai după lucruri frumoase, pe care să le pot desena. Vreau să desenz doar lucruri frumoase.

— Și totuși, pe lume există o mulțime de lucruri care nu-s frumoase, replică Cliff.

— Dar nu sunt obligată să le desenez, nu-i așa, mămico?

— Acum nu, răspunse Sabrina. Dacă, atunci când vei fi mare, te vei hotărî să devii pictoriță, s-ar putea să pictezi mai multe aspecte din întreaga lume, pe cele bune, ca și pe cele rele, pe cele frumoase, precum și pe cele urâte, pe cele vesele, dar și pe cele triste.

— Dar tu nu procedezi așa, obiectă Penny. Tu și Madeline nu cumpărați obiecte de anticariat urâte. Le cumpărați doar pe cele mai frumoase.

Ochii Sabrinei întâlniră privirea amuzată a lui Garth.

— Ai dreptate. Dar crezi c-aș avea mulți clienți, dacă le-aș cumpăra pe cele urâte?

— Nu, dar nici picturile mele nu le-ar cumpăra nimeni, dac-ar fi urâte.

— Cred că, în ceea ce privește arta, situația este alta. Artiștii ne prezintă viziunea lor asupra lumii, iar noi

o privim şi o înţelegem, atât cât suntem în stare, prin picturile, sculpurile sau cărţile lor. Probabil că fiecare operă de artă are mai multe înţelesuri dacă e privită de mai mulţi oameni, fiindcă fiecare din noi o vede în felul său propriu. Uneori, ceea ce vedem ne ajută să înţelegem puţin mai bine lumea sau, poate, să ne înţelegem mai bine pe noi înşine, să ştim cine suntem şi ce dorim...

Penny o urmărea cu atenţie, străduindu-se să priceapă totul.

— Este mai complicat decât în cazul obiectelor de artă vechi, încheie Sabrina. Într-una din zilele viitoare vom mai discuta despre toate acestea. (Trase cu lingura, în farfuria ei, câteva căpşuni dintr-un castron de sticlă.) Însă chiar aveam de gând să vorbim despre obiectele de anticariat şi s-ar putea ca momentul de acum să fie foarte potrivit.

— Mă duc să mă uit la televizor — zise Cliff, ridicându-se de pe scaun.

— Nu, vreau să rămâi aici, spuse Sabrina. Şi, de altminteri, nici nu ai voie să te uiţi la televizor dimineaţa, ştii bine.

— Mda... da', mămico, *obiecte de anticariat*!

— Ştiu că nu constituie o atracţie pentru tine, însă vreau să rămâi aici pentru că, de fapt vreau să discutăm despre magazinele mele.

— „Collectibles", spuse Penny.

— A spus *magazinele*, sublinie Cliff.

Sabrina dădu aprobator din cap, completând:

— „Collectiblo", şi „Ambassadors", şi „Blackford's".

— Da, dar astea sunt cele de la Londra, zise Cliff. Tu nu lucrezi la ele, lucrezi la „Collectibles".

— Însă sunt proprietară pe câte jumătate din fiecare. Astfel încât trebuie să urmăresc ce cumpărăm şi ce vindem, câţi bani câştigăm, tot felul de probleme. Şi

nu-i de ajuns s-o fac prin telefon. Patronii trebuie să-şi verifice averea personal, cel puţin din când în când.

Sufrageria deveni tăcută. Apoi Penny scoase un ţipăt:

— Nu poţi! Nu poţi să te duci acolo!

— Pleci la Londra? întrebă Cliff. Nu poţi. Trebuie să rămâi aici!

Garth şi Sabrina schimbară o privire. „Ar fi trebuit să ne aşteptăm la asta“, îşi spuseră în tăcere.

— Hei, voi doi! interveni Garth cu fermitate. Ia ascultaţi-mă un minut. Mama voastră pleacă la Londra pentru câteva zile, trei sau patru, atâta tot, şi pe urmă se întoarce.

— Data trecută când te-ai dus la Londra nu te-ai mai întors, protestă Cliff cu tărie. Ai trimis cadouri, dar n-ai venit înapoi. Nici măcar nu ne-ai scris.

— Ba m-am întors, replică Sabrina calm.

— Ei bine, da, în cele din urmă, dar a durat o veşnicie, şi tăticu' a trebuit să plece după tine, să te aducă.

— De data asta nu va fi nevoie, zise Sabrina.

— Tăticule, o s-o laşi să plece? i se adresă Cliff lui Garth.

— Nu voi încerca s-o opresc, dacă asta mă-ntrebi.

— Dac-ar fi soţia mea, eu aş opri-o.

— Ba n-ai opri-o! se jelui Penny. În zilele noastre soţii nu-şi mai împiedică nevestele să facă ce vor ele.

— Atunci, roag-o! îi strigă Cliff lui Garth.

Apoi, cu fulgere în priviri, se întoarse spre Sabrina.

— Dacă ne-ai iubi cu adevărat, n-ai pleca. Nimeni nu mai are o mamă care pleacă la Londra. Toate stau acasă.

— Mi-ai trimis acuarelele şi toate chestiile alea — spuse Penny printre lacrimi — şi mi-au plăcut, dar nu le voiam, adică nu le-aş fi vrut dacă asta era tot ce puteam avea, adică te voiam *pe tine*, şi tu ai plecat, şi nici nu ne-ai mai telefonat!

Pentru că tatăl vostru credea că mă veţi uita, îi răspunse Sabrina în gând. *Fiindcă eram o intrusă, care luase locul mamei voastre despre care nici măcar nu ştiaţi că murise, iar eu nu aveam dreptul de a fi aici... până când n-am înţeles cât de mult vă iubeam, cât îl iubeam pe el, şi că toţi trei deveniseţi întreaga mea viaţă. Şi pe urmă, el a venit să mă ia acasă.*

— ... câteva zile, spunea Garth. V-am zis: trei sau patru, atâta tot. Este o călătorie de afaceri. E-acelaşi lucru ca atunci când plec eu la câte-o conferinţă. Intotdeauna mă înapoiez, nu? Iar mama voastră se va înapoia şi ea.

— Nu există nici o dovadă ştiinţifică a acestei afirmaţii, declară Cliff, pe un ton categoric.

— Ascultaţi-mă — zise Sabrina, întinzându-şi mâinile spre ei.

Într-o clipă, Penny şi Cliff îşi puseră în ele fiecare câte o mânuţă.

— Voi şi tăticul vostru sunteţi pentru mine cele mai importante fiinţe din lume. Munca mea e şi ea importantă, şi de aceea voi pleca în această foarte scurtă călătorie, şi tot de aceea voi pleca din nou, probabil de câteva ori pe an, însă vă promit un lucru... — mă ascultaţi? Aşteptă până când dădură din cap că „da“. Ochii le erau aţintiţi asupra ei — ai lui Penny plini de lacrimi, ai lui Cliff atenţi şi întunecaţi.

— Vă promit că întotdeauna mă voi întoarce la voi. Niciodată nu vă voi părăsi definitiv. Voi sunteţi toată viaţa mea şi nimic nu m-ar putea sili să renunţ la voi. Vă iubesc, vă iubesc, şi nimic nu va schimba vreodată asta.

Penny sări în sus şi îşi aruncă braţele în jurul Sabrinei.

— Te iubesc, mămico!

Pe deasupra capului fetiţei, Sabrina întâlni din nou ochii lui Garth. „Te iubesc“, îi spuse privirea ei.

— Hei, mămico, spune-mi, ai cumva necazuri sau probleme? o întrebă Cliff. Vreau să zic, magazinele tale funcţionează-n pierdere? Pen'că te-am putea ajuta, eventual lucrând, după şcoală, la „Collectibles", şi n-ar trebui să ne plăteşti tot atât de mult cât pe altcineva care nu face parte din familie, şi dac-ai economisi bani, poate că n-ar trebui să pleci dincolo.

— Oh, Cliff, eşti extraordinar.

Fiul meu dulce şi cu spirit negustoresc — gândi. *Până la un moment dat copil, iar în următoarea clipă aproape bărbat!*

— Nu, continuă cu glas tare. Nu am necazuri, dar îţi apreciez oferta, şi dacă treburile vor merge prost, vom mai discuta propunerea. De acord?

— De acord, se învoi Cliff, sărind în picioare. Dar am o idee. Dac-am merge şi noi cu tine?

Sabrina izbucni în râs, minunându-se de încăpăţânarea lui.

— Este o idee splendidă şi-ntr-o bună zi mă veţi însoţi şi vom vizita o mulţime de locuri, în Londra şi poate că şi prin alte părţi. Vă promit şi asta.

— Când pleci? întrebă Penny, încă îngrijorată.

— Peste câteva zile. Însă mai înainte se va întâmpla ceva minunat. Aveam de gând să păstrez secretul, dar m-am răzgândit, e mai bine să ştiţi de pe acum. Vom primi un cadou pentru casa noastră. Un cadou care se numeşte doamna Thirkell.

— Ea nu-i de-aici — declară Cliff, opunându-se în mod automat la orice avea vreo legătură cu Londra. Locuieşte dincolo de ocean şi are grijă de casa mătuşii Sabrina. Nu aveam nevoie de ea aici.

— O să ne facă paturile? întrebă Penny.

Cliff îşi schimbă imediat atitudinea:

— Da? Ni le va face? Şi va pune masa, şi va spăla farfuriile?

Sabrina zâmbi.

— Ne va ajuta atât cât vom vrea, dar cred că i-ar părea foarte rău să creadă că vă lipseşte de plăcerea de-a face voi unele treburi.

— Nu, n-o să-i pară. Nu trebuie să ştie că treburile astea le facem noi.

— Hai să vorbim despre toate acestea când va sosi aici, interveni Garth. Deocamdată, de vreme ce încă nu este la noi, trebuie să vă îngrijiţi singuri de curăţenia din camere şi dacă vă grăbiţi, vom putea pleca la acvariu.

— Mda, dar...

— Gata, Cliff. Lasă vorba.

Cliff ridică din umeri cu exasperare şi, împreună cu Penny, porni spre uşă. Sabrina şi Garth îi priviră cum urcă scara în fugă.

— Ar trebui să curăţ prin bucătărie.

— Asta o vor face Penny şi Cliff, înainte să plecăm. Te-ai purtat minunat cu ei. Este uimitor câtă nevoie au copiii să li se împrăştie neliniştile. Oare tot atâta nevoie aveam şi eu? Nu-mi amintesc. Dar tu, ce crezi?

— Probabil că da, deoarece călătoream mult şi niciodată nu simţeam că aparţinem vreunui loc anume. Până când am ajuns la Juliette: patru ani de liceu în acelaşi loc. Dar cel mai mult ne alungam noi înşine temerile. Intotdeauna, fiecare dintre noi...

Cuvintele i se opriră în gâtlej.

Garth o ridică de pe scaun şi o trase aproape de el, aşezând-o pe genunchii lui, ca pe un copil. O iubea cu o dragoste atât de profundă şi totală, încât nu-şi putea imagina viaţa fără ea, însă ştia cum se ajunsese aici. *Două femei* — îşi spuse-n gând — *două jumătăţi într-o singură femeie, şi acum, printr-un soi de miracol, amândouă sunt aici, făcând parte din mine aşa cum Stephanie niciodată n-a făcut, pe vremea când eram căsătoriţi. Există un mister în asta: în ceea ce erau fiecare, individual, şi în ceea ce Sabrina şi cu mine am făurit. Şi deşi*

mie, ca om de ştiinţă, mi-e greu să recunosc, poate că acesta-i un mister pe care nu-l vom înţelege niciodată. E un mister cu care vom continua să trăim, şi pe care, în momentele noastre cele mai fanteziste, îl vom numi magie.

— Nu-i nimic, mi-e bine — spuse Sabrina, ascunzându-şi faţa în umărul lui. Iţi mulţumesc, iubitule. Iţi mulţumesc pentru toate. (Se ridică în picioare.) Ar trebui, într-adevăr, să ne gândim la o călătorie în Europa pentru noi toţi: Londra şi Paris, poate şi sudul Franţei... Provence. Ştii, niciodată n-am fost la Avignon, sau la Arles, sau la Cavaillon... Oh, Garth, hai să facem o asemenea călătorie!

Garth zâmbi.

— Toate locurile acestea într-o singură călătorie?

— Nu, nu putem, ai dreptate. Dar hai să ne gândim la ea. Eventual în vacanţa de primăvară? Sau la vară?

— Una din astea două. Sau în octombrie. Voi avea o conferinţă la Haga. Am putea reţine copiii de la şcoală... numai că aş vrea puţin timp numai pentru noi doi.

— Oh, aşa aş vrea şi eu. Dar nu putem pleca, pur şi simplu, după ce eu le-am făgăduit...

— Vom face ambele călătorii. Vom găsi noi o modalitate.

Işi zâmbiră unul altuia. *Atâtea planuri, atâta timp pentru atâtea planuri minunate!*

Încă se mai gândea la asta, două săptămâni mai târziu, în timp ce se îndrepta cu maşina spre Chicago: cum odinioară îşi închipuise că doar ia cu împrumut această familie, iar acum ştia că o va avea pentru totdeauna. Şi că va rămâne cu ei — se gândea ea, amuzată — fiindcă ea îşi tot amânase călătoria la Londra pentru ca, în final, să renunţe la ea definitiv în favoarea viitorului previzibil. Avea prea multe de făcut aici, şi Londra nu i se părea atrăgătoare, mai cu seamă

de când sosise doamna Thirkell şi luase-n mână organizarea casei şi familiei lor.

„Marea organizatoare" — o numi în gând, zâmbind, în timp ce intra în „Koner Building". Văzu imediat un bărbat care se rezema de o coloană, aşteptând-o.

— Koner, se prezentă, întinzându-i mâna.

Era scund şi îndesat, cu un nas turtit, de boxer, ochi negri ce aruncau în toate direcţiile priviri pătrunzătoare, favoriţi mari, îmbrăcat într-un costum şi o cămaşă de comandă, la care purta pantofi din piele de căprioară bleumarin. Un lanţ de ceas, din aur, îi atârna de-a curmezişul pântecelui impunător.

Sabrina dădu mâna cu el. Discutaseră la telefon, dar niciodată nu-l întâlnise, şi acum se uitară unul la altul câteva clipe, să vadă dacă se plăceau îndeajuns pentru a face următorul pas, acela de a colabora.

William Koner cumpărase cu câteva luni în urmă depozitul părăsit, de zece etaje, situat în suburbia Printer's Row a Chicago-ului. In decursul îndelungatei sale istorii, clădirea fusese renovată o dată, de către Ethan Chaltam, însă după aceea rămăsese în paragină, şi Koner îl angajase pe Vernon Stern, un arhitect, să proiecteze renovarea, cu magazine la parter şi apartamente deasupra, iar arhitectul, printr-un apel telefonic, o rugase pe Sabrina să se ocupe de interioare. Acum era prima oară când Sabrina avea să-i cunoască pe amândoi şi să se plimbe prin clădire.

În aşteptarea lui Stern, Koner umbla încoace şi-ncolo, nerăbdător să înceapă. Sabrina — îmbrăcată în nişte jeanşi decoloraţi, o bluză neagră cu guler rulat şi un blazer din catifea cafeniu-roşcată, stătea cocoţată pe pervazul unei ferestre, plin de pete de vopsea şi cioburi de ipsos.

— De ce mă vreţi pe mine pentru lucrarea asta, domnule Koner? Niciodată nu m-am ocupat de decorarea

interioară a unei clădiri de asemenea dimensiuni. N-am lucrat deloc cu apartamente mansardate.

— Corect, ştiu toate astea. (Scoase din buzunar o pipă şi-şi ciocăni dinţii cu ea.) Madeline Kane m-a dus să văd casa pe care-o decorezi, la Lake Forest. O treabă frumoasă. Aspect de vechi pe-afară, de vechi şi nou, perfect îmbinate, în interior. Mi-a plăcut. I-a plăcut şi soţiei mele. Iar Madeline susţine că eşti cea mai bună în domeniul acesta.

— Şi dumneavoastră îmi încredinţaţi lucrarea asta datorită unei locuinţe pe care-am proiectat-o şi recomandării Madelinei?!

— De ce nu? Primele mele două soţii au cumpărat o mulţime de lucruri de la ea. Ziceau că se pricepe în meseria ei. Nevastă-mea — soţia curentă — spune că aţi adus magazinul ăla la nivel mondial, şi că aveţi un soi de înţelegere cu vreo două magazine din Londra, şi că, de fapt, şi dumneavoastră aţi venit din Europa. Eu zic că sunteţi ambiţioasă şi inteligenţă şi că aveţi „clasă". N-am nevoie de o nevastă ca să-mi spună asta. Prin urmare, pentru ce n-aţi lua lucrarea pe care v-o ofer?

Sabrina izbucni în râs.

— Cred c-ar trebui s-o iau.

Îşi zâmbiră unul altuia.

— Şi las-o baltă cu povestea asta cu „domnule Koner", zise el. Prietenii îmi spun Billy. Iar eu îţi voi spune Stephanie, doar dacă n-ai ceva împotrivă.

— N-am nimic împotrivă.

Uşa se deschise larg şi Vernon Stern îşi făcu apariţia. Era înalt, blond, bronzat şi chipeş de parc-ar fi ieşit din paginile unei reviste. Părul îi era tuns cu grijă; purta jeanşi şi cizme de cowboy şi o haină de tweed peste o cămaşă de mătase purpurie descheiată la gât. Era de o impecabilă dezinvoltură. Sabrina se pomeni că zâmbeşte. Stern crease la Chicago multe clădiri impresionante,

însă el însuşi părea să fie cea mai impresionantă creaţie a sa.

Când fură prezentaţi, ochii lui se măriră, aşa cum se întâmpla cu toţi bărbaţii când făceau cunoştinţă cu ea. Sabrina abia dacă mai observa asta. Dar el îşi prelungi mai mult decât era necesar strângerea de mână şi o studie ca şi cum ar fi evaluat o pictură.

— Frumoasă, spuse. Rareori găseşti astăzi o frumuseţe care să nu fie sculptată de un specialist în chirurgie plastică sau care nu-i acoperită de straturi şi straturi de cosmeticale. Este o plăcere să te cunosc, Stephanie.

— Sunt o admiratoare a clădirilor dumitale, replică Sabrina, trăgându-şi uşor mâna dintr-a lui.

El înclină capul, continuând s-o privească, apoi, fără grabă, desfăşură planurile pe care le adusese. Sabrina îşi scoase planşeta cu clamă, un creion şi ruleta, şi începură să se plimbe prin clădire. Sosise şi secretara lui Koner, care acum se târa, invizibilă, în spatele lor, luând notiţe. Când ajunseră la etajul nouă, Sabrina se opri lângă o fereastră.

— Ce uluitoare privelişte a oraşului. Ar trebui să facem ceva spectaculos, aici sus. Pot vedea planurile acestui etaj?

Stern le desfăşură pe podea şi îngenunchează toţi trei în praful şi sfărâmăturile de tencuială de pe jos, pentru a se apleca deasupra lor.

— Dar este identic cu cel al celorlalte caturi, remarcă Sabrina.

— E treaba dumitale să-l faci să arate spectaculos, zise Koner.

— La ce te gândeşti? o întrebă Stern pe Sabrina.

Ea privi din nou vastul spaţiu.

— Mă gândeam la două apartamente în loc de patru. E greu să găseşti, în oraş, apartamente de cinci sau şase sute de metri pătraţi. (Se uită la tavanul înalt.) Sau

aţi putea realiza apartamente de aceeaşi suprafaţă, făcându-le pe două nivele, cu o cameră de zi înaltă de două nivele, având ferestre pe toată înălţimea, şi — eventual — o scară în spirală. Aşa puteţi beneficia de întregul efect al priveliştii şi obţineţi o iluminare incredibilă.

— Bună idee, zise Stern, pe un ton sec.

Sabrina se retrase.

— Iartă-mă. E domeniul dumitale, nu al meu.

— Ai fi bună şi-n acesta. I-am prezentat ambele idei lui Billy şi le-a respins.

— Vreau maximum de apartamente cu putinţă, declară Koner. O sută optzeci de metri pătraţi e prea de ajuns pentru un apartament în oraş, iar din patru pe etaj se pot scoate mai mulţi bani decât din două.

— Nu neapărat, protestă Stern. Am discutat, dacă-ţi aduci aminte, despre cât de mult ai putea lua în plus pentru apartamente mai mari la cele două etaje de sus. De fapt, am adus şi acele planuri, pentru orice eventualitate. Răsfoi hârtiile, până ajunse la ultimele.

Sabrina se aplecă deasupra lor.

— Oh, îmi place! Ai găsit o soluţie excelentă. Dar cum vor folosi împreună holul central şi liftul?

— În felul acesta.

Stern scoase un creion şi, alături de Sabrina, se aplecă mai aproape de plan.

— Ar trebui să mărim holul aici şi să adăugăm un ascensor în spatele celui existent...

Ea aprobă printr-o înclinare a capului, iar el, continuând să vorbească, trasa schiţa cu linii îndrăzneţe şi rapide. După câteva clipe, desenă şi ea o propunere de schiţă, pe un colţ al foii. Stern se încruntă, o modifică, iar mai făcu o schimbare, apoi zâmbi. Vorbeau în şoaptă şi creioanele lor erau foarte active. Sabrina uită absolut tot în afara bucuriei de a crea un spaţiu, închipuindu-şi-l şi manevrându-l cu creionul şi cu imaginaţia ei. Urma

indicaţiile lui Stern, însă ori de câte ori oferea ea o sugestie, el o trata cu seriozitate şi, o dată, îi adresă un zâmbet încântat care-o făcu să se îmbujoreze de mândrie. Dar Koner, stând în picioare lângă ei, interveni:

— V-am spus: patru apartamente pe etaj.

— Ceea ce este exact ce vei obţine, dacă insişti, replică Stern, rostindu-şi răspicat cuvintele.

Se ridică în picioare şi-şi scutură praful de pe genunchii jeans-ilor.

— Dar Stephanie are câteva idei grozave — spuse — şi cred c-ar trebui să le cântăreşti cu toată seriozitatea.

— Consideri că sunt grozave fiindcă le sprijină pe ale dumitale.

Buzele lui Stern se desfăcură într-un zâmbet larg.

— În mod inevitabil, eu admir persoanele care sunt de acord cu mine.

Sabrina se ridică şi ea în picioare, ţinând în mână desenele lui Stern.

— Cu această concepţie a planurilor, *Koner Building* ar putea atrage asupra sa atenţia multora. Iar despre Billy Koner s-ar spune că este un vizionar.

— Dar cu asta nu-ţi cumperi de mâncare, ripostă Koner.

Sabrina întâlni ochii lui Stern şi văzu în ei o enervare şi o frustrare pe măsura celor de care se simţea ea însăşi cuprinsă. *Probabil că toţi proiectanţii şi arhitecţii doresc să se descurce fără clienţii lor,* — îşi spuse-n gând — *cel puţin, o parte din timp.*

— Ei bine, zise cu glas tare, poate că ai dreptate. Este posibil ca apartamentele obişnuite să se vândă mai lesne decât cele spectaculoase.

— Cele obişnuite sunt exact ceea ce-şi doresc oamenii, întări Koner. Nu vor fi surprize, ci casele în care să se simtă confortabil. (Se uită la Sabrina, în timp ce ea

înfăşura planurile.) În cartierul ăsta, pot primi trei sute de mii pe un apartament mansardat de două sute douăzeci de metri pătraţi. Cererea-i mare acum. Perechilor tinere le plac mansardatele şi le place şi oraşul.

— Îmi închipui că sunt şi aventuroase, spuse Sabrina, pe un ton dezinvolt. Poate că le plac surprizele, nu numai un culcuş confortabil. Poate c-ar alege clădirea dumitale, preferând-o altora, dacă ar excita imaginaţia: ceva care să-i amuze să mobileze sau să le facă plăcere să le arate prietenilor.

Koner rămase-n loc, privind spaţiul pustiu. Stătu aşa mult timp, cu capul aplecat, adâncit în gânduri. Sabrina schimbă o privire cu Stern şi aşteptară amândoi, sperând că Billy Koner se va răzgândi.

— Hm, poate — zise el într-un târziu. Oamenii de felul ăsta, dacă-i poţi găsi, plătesc pentru prestigiu. Nu le place să plătească pentru lucruri banale. Mă voi mai gândi. O să mai răsucesc pe-o parte şi pe alta câteva cifre, în biroul meu. Nu promit nimic, însă s-ar putea.

Sabrina şi Stern schimbară un zâmbet.

— Bravo! îi şopti Stern.

Apoi i se adresă lui Koner:

— Cât timp te joci dumneata cu cifrele, noi ne vom confrunta ideile cu privire la caturile inferioare, dar dă-ne de ştire cât mai curând posibil.

Koner se grăbi să aprobe.

— Sigur. Bineînţeles. N-avem timp de pierdut.

— Mai am de terminat casa de la Lake Forest, spuse Sabrina, calm.

El se încruntă.

— Cât durează?

— Două sau trei săptămâni.

— Dar e vorba de terminarea unei lucrări, nu-i nevoie de norma-ntreagă, nu-i aşa? Te-ai putea întâlni şi cu Vern, în acelaşi timp.

— Terminarea unei lucrări înseamnă uneori perioada cea mai încărcată. Voi face tot ce pot, dar până-n aprilie n-o să am mult timp.

— Asta-i o lucrare importantă, Stephanie. Oamenii îşi fac timp pentru lucrări importante.

Ea trase adânc aer în piept.

— Am familie. Conduc, împreună cu Madeline, magazinul „Collectibles". Am un proiect la Lake Forest, pe care intenţionez să-l finalizez cât mai bine cu putinţă. Imi voi da toată silinţa, Billy, asta-i tot ce pot promite.

O măsură cu privirea.

— Poate că nu eşti destul de flămândă. Poate mi-ar trebui cineva care-ar fi dispus să azvârle la o parte orice altceva pentru a-mi face mie lucrarea.

— Poate un astfel de om îţi trebuie — replică ea, vocea devenindu-i rece. Niciodată n-am lăsat baltă pe cineva; niciodată n-am depăşit ca bani sau ca timp vreun proiect, decât dacă clienţii mei au făcut prea multe modificări, însă nu pot garanta nimic decât dacă, atunci când încep o lucrare nouă, am controlul asupra ei. Dacă asta nu-ţi este de ajuns, îţi sugerez să găseşti pe altcineva.

Încruntându-se, Koner încercă s-o silească să-şi plece privirea, dar apoi clătină din cap ca pentru sine şi-i întinse mâna.

— Nu vreau pe nimeni altcineva. Tu, Vern, eşti de acord să lucrezi cu Stephanie?

— Perfect de acord.

— Ei bine, atunci e-n ordine. (Işi strânseră şi ei mâna.) Aşadar, ne-am înţeles.

— Îţi voi trimite contractul meu, spuse Sabrina. Va trebui să-l pui pe avocatul dumitale să-l studieze.

— N-ar trebui să fie prea complicat, nu-i aşa? In definitiv, nu eşti arhitectă. Dumneata faci treaba cea simplă: zugrăveala şi covoarele. Asta n-ar trebui să necesite mai mult decât un contract simplu. Şi, bineînţeles, un preţ fix. Am discutat despre asta.

— Şi eu am spus că nu lucrez în felul acesta.

Sabrina se duse până-n mijlocul vastului spaţiu liber. Pereţii din cărămidă zugrăvită arătau peticiţi; fisuri lungi se întindeau ca nişte fulgere pe tencuială; o conductă electrică atârna de grinzile de oţel de pe plafonul netencuit; ramele ferestrelor erau crăpate, iar majoritatea geamurilor — sparte; toaletele fuseseră jefuite de vandali; stâlpii de oţel ce se înşiruiau de la un capăt la celălalt al clădirii erau roşii şi cojiţi; pardoseala era un jalnic mozaic de linoleum, fâşii de covor, vopsea şi scânduri ale podelei originale.

— Partea cea simplă — repetă gânditoare. Să-ţi spun ceva, Billy. Îţi voi trimite contractul, care este probabil unul destul de standard, şi după ce vei fi văzut planurile lui Vern îţi voi prezenta o evaluare a numărului de ore pe care le voi avea de lucrat — o evaluare, nu o ofertă cu preţ fix — şi când vom termina, dacă vei considera că am făcut o lucrare mult prea complicată sau că ţi-am încărcat factura cu prea multe ore, voi înapoia zece la sută din costul total cerut de mine.

— Vrei să zici că faci un fel de pariu?

— Cam aşa ceva.

— Cine decide cât de complicată a fost lucrarea sau câte ore ar fi trebuit să necesite?

— Dumneata.

— Ca să vezi! Ei bine, ne-am înţeles. Eşti O.K., Stephanie. Eşti sigură pe dumneata. Îmi placi.

— Şi mie-mi place, spuse Stern, strângând mâna Sabrinei. Abia aştept să lucrez cu dumneata.

Conduse maşina spre casă într-o stare de euforie. *Oh, Garth, nici nu mai pot aştepta până când o să-ţi povestesc...* Acum, acesta era miezul vieţii ei: la capătul unei zile minunate, la capătul oricărui fel de zi, ceea ce-şi dorea cel mai mult era să împărtăşească totul cu soţul

său. *Întotdeauna voi avea nevoie de asta: să-ţi povestesc tot, astfel încât totul să devină al nostru, nu numai al meu.*

Pe întreg drumul spre casă şi când intră pe alee, se bucură de entuziasmul ei ca de o comoară, dar, când opri maşina, o văzu pe Penny venind în goană spre ea, hohotind de plâns. *Oh, nu acum. Mai târziu, dar nu acum. Doresc cu adevărat ca tocmai în aceste clipe să fiu fericită cu Garth...* Dar constată că maşina lui nu se afla în garaj, şi apoi, în secunda în care deschise portiera. Fetiţa se repezi în braţele ei, aşa că Sabrina îşi alungă bucuria şi îngenunche acolo, pe alee, ţinând-o strâns pe Penny.

— Sst, sst, draga mea. Vom rezolva noi, indiferent ce-ar fi.

După câteva clipe, suspinele lui Penny se potoliră şi respiraţia i se linişti.

— Hai să mergem înăuntru, spuse Sabrina. Altminteri vom îngheţa în pietrişul aleii şi tăticu' va trebui să o cioplească pentru a ne elibera. Mi-ar plăcea o ceaşcă de ceai. Tu ce-ai zice de o ciocolată fierbinte?

Penny aprobă din cap.

— Ea zicea să-mi dea ceai.

— Vrei să spui doamna Thirkell? Ei, ce să-i faci, nu este la noi decât de câteva zile, şi bănuiesc că nimeni nu i-a spus că, în cazul unei crize, cel mai bun lucru e ciocolata fierbinte. Vino, iubito, şi pe urmă vom sta de vorbă.

Sabrina prepară o ciocolată fierbinte în timp ce doamna Thirkell pregătea un ceai proaspăt, şi apoi Sabrina şi Penny îşi luară ceştile în camera de zi şi se ghemuiră pe una din canapelele adânci de lângă fereastră. Vântul se intensificase şi ramurile arborilor se izbeau de zidurile casei, iar cerul se acoperea de nori.

— Oare la Chicago nu-i primăvară în martie? murmură Sabrina. Ei bine, ar fi trebuit să mă obişnuiesc cu asta. Nici la Londra nu este.

— Poftim? întrebă Penny.

— Nimic important, scumpo. Acum spune-mi ce s-a întâmplat.

Dar Penny, ţinându-şi cu mâinile încleştate ceaşca, devenise brusc incapabilă să vorbească şi obrajii i se înroşiră ca focul. Se strânse într-un colţ al canapelei şi izbucni iarăşi în plâns.

— Penny, spuse Sabrina, pe un ton tăios. Dacă nu-mi spui despre ce-i vorba, nu te pot ajuta. E ceva în legătură cu şcoala? Sau...

Se uită la mutriţa lungă a lui Penny şi îşi aminti de discuţia de la masa lor, în urmă cu două săptămâni. *Ca şi cum nu ţi-ar vorbi nimeni, tu te-ai putea uita la peşti, şi ei ţi-ar ţine companie.*

— ... sau cu prietenii tăi?

— Nu sunt prietenii mei! Nu mă vor!

— Bine, dar de ce nu-mi povesteşti tot?

— Nu pot. Doar că ele... ei bine, ştii tu, ele se joacă şi vorbesc şi se uită la tine, ştii tu, ca şi cum ar vorbi despre tine, şi râd, da' tu nu ştii de ce, şi nici ce spun ele...

— Unde, Penny?

— Oh, pretutindeni, dar mai ales pe terenul de joacă, în recreaţie. Stau adunate laolaltă, ştii tu, aşa, îngrămădite, toate fetele, şi tot aşa şi băieţii, şi fumează, ştii tu, îşi răsucesc ţigări din iarbă, şi spun lucruri dintr-alea... ca de pildă că, după şcoală, or să se ducă acasă la unul din copii, şi vreau să merg şi eu, dar nu pot, adică vreau, dar mi-e frică, aşa că spun că trebuie să merg cu tine la cumpărături, sau aşa ceva, şi fetele îmi zic „bebeluş" şi spun că nu sunt prietena lor şi pe urmă...

Stăpânindu-şi mânia, Sabrina o întrebă cu calm:

— Şi pe urmă ce? Ce s-a întâmplat astăzi, Penny?

Penny se luptă cu ea însăşi, apoi cuvintele curseră şuvoi:

— Greg — ăsta-i unul dintre băieţi — mi-a dat o ţigară, nu mai rămăsese decât o bucată mică, dar am luat-o pentru că... ştii tu... nu voiam ca ei să râdă de mine, dar n-am putut s-o bag în gură, mirosea urât şi era cleioasă şi *n-am putut*, pur şi simplu, aşa că el mi-a smuls-o înapoi şi, pe un ton scârbit, a spus: „Oh, la naiba!" — iartă-mă, mămico, dar aşa a spus, şi pe urmă m-a împins înapoi pân-am ajuns la gard şi el s-a frecat de mine, ştii tu, aici, jos, şi a spus că aveam multe de învăţat şi mi-a zis „Henny-Penny"[1] şi pe urmă toţi mi-au zis aşa şi mă arătau cu degetul şi eu am luat-o la fugă, dar Greg m-a prins şi mi-a pus mâna aici şi a spus că ce plată sunt şi pe urmă m-a... m-a aruncat cumva spre Wally, şi Wally m-a împins către Cal, şi toţi au făcut asta, de parcă aş fi fost o... o minge de fotbal sau aşa ceva, şi am ameţit şi plângeam şi atunci fetele au zis că trebuiau să mă lase în pace şi pe urmă eu am fugit de-acolo.

Sabrina o strângea la piept, atât de înfuriată încât nici nu putea vorbi. Sărută fruntea lui Penny şi ochii ei închişi şi uzi de lacrimi şi se legănă împreună cu ea.

— Şi m-am dus la baie şi m-am spălat pe faţă. Nu ştiam ce altceva să fac, şi mi-era foarte cald, mămico, dar îmi era şi frig, şi-mi clănţăneau dinţii întruna, şi pe urmă, la matematică, doamna Thorne m-a întrebat dacă sunt bolnavă şi eu am spus că nu, şi la istorie domnişoara Daley a zis că par bolnavă, dar eu am spus că mi-e bine şi pe urmă, când am venit acasă, tu nu erai aici şi doamna Thirkell a spus că trebuie să mănânc prăjiturele şi să beau ceai, dar eu te voiam doar pe tine.

Sabrina continua s-o ţină strâns, legănând-o, înnebunită de mânie şi de teamă. *Ce să facem?* — se gândea. *Cum s-o apărăm? În fiecare zi pleacă din casa asta şi*

---

1 *Henny-Penny* (limba engleză) = alintare traductibilă prin: Penny-Puişorul. (n.t.)

de lângă oamenii care o iubesc şi încearcă s-o facă să se simtă împăcată cu ea însăşi, şi se duce într-o lume care este atât de mare şi de dură, şi nu suntem decât noi doi, Garth şi cu mine, care încercăm s-o protejăm. Cum s-o facem? Lacrimile lui Penny se opriseră. Acum doar suspina. Sabrina îi mângâie părul negru şi des, ridicându-i-l de pe frunte şi văzu, parcă pentru prima dată, cât de frumoasă era, cu faţa ei — un oval aproape perfect, cu ochii de un albastru închis, şi cu cârlionţi bogaţi şi negri. Trupul îi era subţire şi tare: era o bună înotătoare şi devenea o talentată jucătoare de tenis. Dar tot ce văzu Sabrina fu un copil fragil care avea nevoie de apărare.

— Penny, tu vrei să fii prietenă cu fetele acelea?

— Păi, sigur că da. Adică, oricine vrea.

— Pentru ce?

— Fiindcă sunt cele mai bune. (Penny o privi cu seriozitate.) Ştiu mai mult decât oricine despre absolut totul, şi sunt atât de mature, şi ele hotărăsc cine să meargă-n fruntea şirului când ne ducem la masă şi cine intră primul în şcoală când plouă... ştii tu, toate chestiile de felul ăsta. Dacă eşti prieten cu ele, întotdeauna capeţi ce-i mai bun şi te distrezi cel mai bine, fiin'că ele au mai mult haz decât oricine altcineva.

— Tot ele obţin şi notele cele mai bune?

— Nu, dar asta nu-i... vreau să zic, eu iau note bune, dar nu sunt atât de iubită ca ele.

— Dar, din câte-mi spui, nu-mi par foarte drăguţe.

Urmă o pauză.

— Sunt drăguţe dacă te plac.

— Ei bine, asta poate s-o facă oricine. Mai greu este să te porţi drăguţ cu persoane care *nu-ţi plac* prea mult. Oamenii care pot face asta sunt cei pe care-i admir eu şi cu care vreau să mă împrietenesc.

Penny oftă, însă rămase tăcută.

— Despre câţi băieţi şi câte fete vorbim noi acum? întrebă Sabrina.

Penny închise ochii şi numără.

— Şase băieţi şi cinci fete.

— Nu-s prea mulţi. Şi cum sunt ceilalţi din clasa ta? Nu vrei să fii prietenă cu ei?

— Sunt O.K. Numai că nu sunt... interesanţi.

— Ce-i cu Barbara Goodman? Acum câteva luni era cea mai bună prietenă a ta.

— Şi-acum mai suntem prietene, sau cam aşa ceva. Uneori cam le dă şi ea târcoale, şi pe urmă zice că doar vrea să fie cu mine... e o treabă încurcată. Nu cred că ştie ce vrea.

— Ai discutat cu ea despre asta?

Penny scutură din cap.

— Cum i-aş putea spune că vreau să mă placă pe mine mai mult decât pe ei, când eu... cumva... vreau să-mi placă ei mai mult decât ea?

— Îmi face impresia că nici una dintre voi nu ştie ce vrea.

Penny îşi ronţăi o unghie.

— Ei, lasă, să vorbim atunci despre restul problemei, zise Sabrina, trăgându-se puţin înapoi, astfel încât să poată vedea faţa fetiţei. Înţeleg că ei folosesc droguri la şcoală şi, sunt sigură, şi după şcoală. Iar eu bănuiesc că asta-i ceea ce ce-ţi cer să faci când te invită să te duci împreună cu ei acasă la unul dintre ei. Am dreptate?

— Aşa cred. Nu m-am dus niciodată, dar ei vorbesc despre asta.

— Şi-n afară de fumat, mai şi beau?

— Mai mult bere. Cel puţin aşa zic ei. Şi whisky, uneori.

— Şi ce altceva mai fac, după şcoală?

Urmă o pauză lungă. Penny întinse mâna să-şi ia cana cu ciocolată şi o bău. Apoi spuse:

— Fac sex.

Sabrinei i se tăie respiraţia. *Sunt copii de unsprezece ani. Ce s-a întâmplat pentru a grăbi vieţile într-atât încât au devenit nişte copii care n-au copilărie?*

Ea şi Penny discutaseră despre asta în octombrie, într-o altă zi când fetiţa se înapoiase acasă de la şcoală ruşinată şi speriată că toţi colegii vor crede că ea era un bebeluş „pentru că“ — spusese ea — „în vestiarul sălii de gimnastică ei şoptesc şi chicotesc şi vorbesc despre... ştii tu... sex şi chestii de-astea... şi eu nu vreau să fac! Niciodată!“

Pentru moment, Sabrina lăsase să treacă vorbele pe care le spusese Penny. Existau lucruri mai importante despre care trebuia să discute.

— Vei face, Penny, îi spuse. Dar pentru asta, aşteaptă. Nu transforma iubirea într-o acţiune murdară; nu o schimba în ceva la fel de banal ca o strângere de mână. Aşteaptă până când cineva va fi atât de important în viaţa ta, încât vei voi să împarţi cu el ceea ce simţi în modul acesta care nu se aseamănă cu nici un altul.

Şi Penny păruse că acceptă asta, că înţelege că putea să aibă propriile idei şi sentimente în legătură cu iubirea şi să nu-i fie ruşine că difereau faţă de cele ale colegilor ei.

Însă când avuseseră convorbirea aceea, în octombrie, Penny se frământase în legătură cu lucrurile despre care discutau ceilalţi din clasa ei, nu cu ceea ce făceau ei. Acum, se pare că le şi făceau.

Sabrina privi prin fereastră strada liniştită pe care locuiau. Câţiva ulmi şi arţari înalţi şi paşnici alcătuiau un lung tunel de ramuri desfrunzite, pe care primii muguri primăvăratici abia începeau să-şi croiască drum spre soare. Pe ambele laturi ale străzii se înşiruiau case, toate la exact aceeaşi depărtare faţă de stradă, toate zugrăvite frumos, cu acoperişuri etanşe împotriva ploii şi a zăpezii,

cu ferestre în spatele cărora atârnau jaluzele sau draperii, cu peluze fără buruieni, cu trotuare lipsite de crăpături. Totul cu o înfăţişare confortabilă, ordonată, sigură, apărată. Insă copiii din acele case, precum şi din alte case de pe străzi care arătau întocmai ca aceasta îşi croiau propriul drum printr-o lume care nu era nici sigură, nici apărată, şi cine-ar fi putut prezice cum avea să fie acel drum? *Ce făceam eu când aveam unsprezece ani?*

Oh, noi eram atât de izolate! — îşi spuse. *Trebuie să fi existat droguri şi la Juliette, însă nimeni dintre cunoştinţele noastre nu le foloseau, cel puţin nu pe faţă. Stephanie şi cu mine nu cunoşteam pe nimeni care să fi băut mai mult de un pahar de şampanie la petrecerile organizate în cadrul şcolii. Nu cunoşteam pe nimeni care să se fi preocupat serios de sex; cel puţin nu înainte de absolvire. Intr-un fel, socoteam că nu vom deveni adulte decât după ce absolveam liceul. Colegii lui Penny, la unsprezece ani, îşi închipuie că sunt deja adulţi.*

— Mămico? îndrăzni Penny, uitându-se la Sabrina cu ochi încărcaţi de îngrijorare. Eşti tare supărată pe mine?

— Nu, scumpo, sigur că nu. Mă gândesc însă la băieţii şi fetele din clasa ta. Dacă tu nu vrei să faci lucrurile acelea...

— Nu vreau! Ţi-am mai spus cu mult timp în urmă — ţii minte? — numai că acum ei vorbesc întruna despre asta şi dacă nu vrei să faci ce fac ei, râd de tine şi asta doare, şi pe urmă ei nu-ţi mai vorbesc şi trec aşa, pe lângă tine, ştii tu, de parcă nici n-ai exista, ca şi cum ai fi un nimeni...

— Sau te aruncă de la unul la altul — adăugă Sabrina, când Penny tăcu. De ce n-ai venit acasă când ţi-au făcut asta?

— Nu puteam. Ar fi râs de mine şi mi-ar fi zis „bebeluş“ şi ar fi spus tuturor.

— Da, şopti Sabrina.

Impunerea puterii şi presiunea psihologică prin batjocorire fuseseră un element al vieţii chiar şi la şcoala exclusivistă a Juliettei.

— Dar, Penny, ai spus că ai vrut să te duci împreună cu ei, după cursuri, dar îţi era teamă. Asta înseamnă că totuşi te gândeşti să faci lucrurile acelea pe care le fac ei?

Urmă o lungă tăcere. Penny îşi răsucea o şuviţă de păr în jurul degetului, încruntându-se din cauza concentrării intense asupra problemei.

— Penny?

— Nu, spuse fetiţa în cele din urmă.

Sabrina oftă.

— M-ai minţit vreodată, Penny?

Copila scutură din cap şi ochii i se umplură de lacrimi.

— Dar acum?

Penny îşi răsucea şuviţa de păr, cu privirea în jos şi tăcând.

Sabrina îşi termină ceaiul, dar continuă să ţină ceaşca în mână, ca pe un suport moral. *Niciodată n-am avut o fiică, niciodată n-am ajutat pe cineva să crească, să devină adult. Ce s-ar întâmpla dacă aş spune ceva greşit?*

Se revedea pe sine, mai devreme în aceeaşi zi, împreună cu Vernon Stern, emoţionată de propria-i competenţă, mândră de îndemânarea sa. Acum era plină de îngrijorare. *E mai uşor să proiectezi o clădire decât să ajuţi un copil să devină adult,* îşi spuse cu mâhnire. Se uită la capul plecat al lui Penny şi la degetele ei nervoase, la linia încordată a gâtului şi la trupuşorul subţire, ghemuit în colţul canapelei. *Oare ce ar vrea Penny să-i spun?*

Se auzi trântindu-se uşa din spate şi intră Cliff, scoţându-şi ghiozdanul din spinare. O mânecă a cămăşii costumului de fotbal îi atârna, sfâşiată la umăr.

— Mămico, poţi să-mi repari asta? Îmi trebuie mâine.

— Ai putea să spui „bine v-am găsit", zise Sabrina.

— Oh, da, bine te-am găsit. Bună, Penny. Voi două aveţi o convorbire intimă?

— Da, confirmă Sabrina.

— Imi poţi repara cămaşa?

— Mai târziu. Ai multe lecţii pentru acasă?

Cliff ridică din umeri.

— Asta ce-nseamnă? insistă ea.

— Puţintele. N-o să-mi ia mult timp.

— Chiar şi la ştiinţele naturale?

— O.K., O.K. O să le fac. Să-ţi las cămaşa?

— Pune-o în maşina de spălat. Nu pot să cos prin noroi.

— O.K. Ce-avem la masă?

— Nu ştiu. Pentru ce n-o întrebi pe doamna Thirkell?

— Cum se face că tu nu mai găteşti?

— Acum am o discuţie între patru ochi.

— O.K., repetă Cliff, apăsând cuvântul.

Porni spre uşă, bodogănind:

— Să spăl cămaşa, să vorbesc cu doamna Thirkell, să-mi fac lecţiile... Doamne, chiar sunt pus la treabă, pe-aici.

Sabrina îşi înăbuşi râsul. Se reîntoarse spre Penny şi-i remarcă din nou faţa îndurerată şi poziţia încordată. *Incă mai aşteaptă*. Insă Cliff ocazionase un răgaz şi îngrijorarea Sabrinei se domolise. Era mama lui Penny şi a lui Cliff, iar ei o iubeau şi aveau încredere în ea, şi cel mai bun lucru pe care-l putea face era să le spună ce simţea ea că este corect şi important. Şi dacă ar face unele greşeli, spera că aveau s-o ierte cândva.

— Penny, cred că nu-mi spui adevărul. Cred că doreşti atât de mult să fii primită în grupul acela, încât ai fi gata să li te alături, chiar dacă asta te înspăimântă.

Penny stătea nemişcată, muşchii gâtului şi braţele tremurându-i de încordare. Sabrina inspiră adânc şi continuă:

— Ei bine, asta n-o s-o faci.

Capul lui Penny se ridică brusc, cu ochii măriţi de mirare.

— Utilizarea drogurilor şi a alcoolului de către copii este ilegală, însă, oricum, este o prostie imensă. Aveţi trupuri sănătoase şi minţi limpezi, dar vi le puteţi deteriora chiar mai înainte de-a începe să ştiţi cine sunteţi şi cum puteţi deveni o parte din lumea care vă aşteaptă. Totul vă aşteaptă — prietenia, învăţătura, aventurile, iubirea — însă trebuie să ajungeţi la ele treptat, făcând tot timpul descoperiri şi învăţând cum să vă adaptaţi la viaţă. Dar copiii aceia din şcoala ta vor să rişte totul deoarece îşi închipuie că a pretinde că sunt oameni mari e ceva grozav. Şi nici măcar nu ştii ce înseamnă asta.

Penny se uita fix la ea, şi Sabrina îşi dădu seama cât de pătimaş vorbise.

— Sexul nu este pentru copiii de unsprezece ani, Penny, adăugă ea mai calm. Pot ei să zbiere despre asta cât să se-audă de-aici până-n ţara vecină, dar de ştiut despre ce-i vorba, nu ştiu. Sunt prea tineri. Data trecută când am vorbit despre această problemă, ţi-am spus că relaţiile sexuale nu sunt un sport care se practică după orele de şcoală sau un mod de a-ţi scărpina o mâncărime; relaţiile sexuale sunt un limbaj, înseamnă a-ţi folosi trupul pentru a spune „te iubesc". Îţi aduci aminte, nu, Penny? Ei bine, copiii aceia din şcoala ta nu au nici cea mai vagă idee despre cum ar trebui să facă asta. Sunt ca nişte jucării de tinichea cărora cineva le-a adăugat câteva rotiţe ce se-nvârtesc, însă înăuntru nu au nimic...

Lui Penny îi scăpă un chicotit, dar Sabrina era pornită, şi aproape că nici nu băgă de seamă.

— Încă nu sunt bine asamblaţi; inimile şi capetele lor, emoţiile lor, gradul în care se înţeleg pe sine şi lumea încă nu sunt coapte. Nu au capacitatea de a-şi evalua trupurile. Mimează nişte mişcări şi îşi închipuie că sunt grozavi, dar nu descoperă cum să transforme relaţiile sexuale într-un act de iubire, bucurie şi extaz. Şi eu nu te voi lăsa să zădărniceşti satisfacţiile neasemuite ale sexului şi tot ce te mai aşteaptă, numai pentru că o mână de puşti fac pe grozavii şi râd de tine. Se grozăvesc ei, dar nu sunt decât nişte copilaşi. De fapt, sunt gata să pariez că ei râd fiindcă, în fond, sunt tot atât de speriaţi ca şi tine, deşi ar trebui să-i strângi cu uşa ca să recunoască.

Buzele lui Penny se întredeschiseră. Ochii nu i se dezlipiseră de pe faţa Sabrinei.

— În concluzie, dacă descopăr că te-ai dus la cineva acasă, indiferent cine, chiar şi în casele prietenelor tale, fără permisiunea mea, dacă descopăr că ai consumat droguri sau băuturi, sau c-ai făcut sex — şi mă pricep de minune să descopăr tot felul de lucruri, ştii bine, Penny — te pedepsesc aspru pe timp de un an. Nu o săptămână sau o lună — un an întreg. Terminăm cu orele de pictură sau cu materialele pentru desen; gata cu invitaţiile unor prietene, să doarmă la noi o noapte; s-a zis cu filmele de sâmbătă după-amiaza sau cu vizitele la muzeul de artă, la planetariu sau la acvariu cu Cliff, cu tata şi cu mine. E limpede?

— Nu-i cinstit, protestă Penny, deşi vorbele îi ieşiră slab — nu ca un ţipăt de apărare, ci ca o văicăreală standard, atât de legată de adolescenţă, încât copiilor le poate scăpa de pe buze şi-n somn.

Sabrina observă că muşchii încordaţi ai lui Penny se relaxaseră şi tremurul îi încetase.

— Eu consider că-i cinstit, deoarece cred că aşa-i corect. Şi că este important pentru creşterea ta. Pentru când vei fi pregătită să părăseşti casa părintească şi să decizi singură ce este cinstit şi corect şi important, iar tatăl tău şi cu mine nu vom mai avea vreun cuvânt de spus, însă până atunci...

— Nu vreau să plec de-acasă! strigă Penny, aruncându-se în poala Sabrinei. Vreau să rămân aici întotdeauna, cu tine şi cu tăticu' şi cu Cliff, şi casa noastră şi toate să fie mereu aşa cum sunt acum!

Sabrina îşi lipi obrazul de părul lui Penny!

— Te vei face mare, scumpa mea Penny, şi-ţi vei croi propria ta viaţă. Vei crede în tine însăţi şi vei avea încredere în deciziile tale, şi vei şti ce fel de om vei vrea să fii şi cum să devii acea persoană. Dar, deocamdată, suntem cu toţii aici, împreună, în familia şi-n casa noastră, şi aşa va rămâne încă mult timp de-acum încolo. Îţi făgăduiesc.

Îşi ridică privirile. Garth stătea în picioare, în pragul uşii, ţinându-şi în mână pelerina de ploaie şi servieta şi privind-o atent. Îşi înălţă întrebător sprâncenele şi Sabrina scutură din cap.

— Nu, nu ne întrerupi. Am avut o discuţie serioasă şi tocmai am rezolvat toate problemele. Nu-i aşa, Penny?

Penny se ridică de pe canapea.

— Aşa cred.

— Dar? insistă Sabrina.

— Nu ştiu ce să le spun când ei... ştii tu.

— Spune-le că mama ţi-a promis că te pedepseşte pe-un an de zile dacă te duci cu ei. Am procedat aşa cu Cliff, astă toamnă, şi s-a dovedit o soluţie minunată.

— Cu Cliff? Ai făcut aşa cu Cliff? De ce? Ce făcuse?

— Păi asta e ceva între Cliff şi mine. Dar a avut efect în cazul lui şi sunt sigură că tot aşa va fi şi pentru tine. De fapt, acum, că mă gândesc, este uimitor cum câteva idei de bază pot fi utilizate în zeci de situaţii, ca nişte ingrediente în mai multe reţete. În felul acesta, a fi părinte devine o treabă mult mai uşoară decât ţi-ai fi închipuit.

Garth chicoti.

— E mai uşor doar când eşti îndeajuns de isteţ pentru a imagina cum să foloseşti ingredientele. Penny, astăzi am văzut două dintre marionetele tale expuse într-o vitrină a magazinului „Kroch". Nu ne-ai spus că vor fi acolo.

Penny sări în sus, uitând de orice altceva.

— În vitrină? Marionetele mele? De ce?

— Erau acolo câteva cărţi referitoare la artă şi la îndeletniciri pentru mâini îndemânatice, clădite într-un fel de turn ce ameninţa să se prăbuşească, şi în faţa lui fuseseră puse două marionete foarte frumoase, cu un cartonaş pe care scria că erau făcute de Penny Andersen. Le-am spus tuturor trecătorilor că creatoarea este fiica mea. Au fost extrem de impresionaţi.

Penny ţopăia de pe un picior pe celălalt.

— Putem merge să le vedem? Probabil că doamna Casey le-a împrumutat celor de la magazin, dar nu-mi spusese nimic. Ne putem duce? Te rog! Chiar acum? *Te rog!*

Garth şi Sabrina schimbară o privire rapidă. Ora cinci după-amiaza era timpul pe care şi-l rezervau lor, un ceas de tihnă pentru un pahar de vin şi o sporovăială despre felul în care-şi petrecuseră fiecare ziua.

— De acord, zise Garth, facem repede o plimbare până la „Kroch", şi pe urmă mama şi cu mine vrem să stăm puţin împreună.

— O.K., dar putem pleca chiar acum?

Sabrina privi în urma lor — Garth, înalt şi suplu, cu părul său puţin prea lung, cu haina peticită în coate şi cu pantofi scâlciaţi. *Avem destui bani pentru a cumpăra de toate, lucruri noi şi bune* — gândi — *dar n-o facem pentru că încă-l mai îngrijorează eventualele comentarii ale colegilor lui. Presiunea psihologică. Nu chiar atât de diferită de cea cu care se confruntă Penny. Poate niciodată nu vom scăpa de ea: să ne întrebăm mereu ce văd alţii când se uită la noi, ce ar dori ei să vadă şi ce vrem noi să le arătăm. Biata Penny, să fie nevoită să se izbească de toate astea la vârsta ei!*

Însă când Penny şi Garth se înapoiară, Penny nu vorbea decât despre vitrină şi despre şeful magazinului, care-o felicitase pentru talentul ei artistic.

— Sunt celebră! O să-mi dea fotografia la ziar! Trebuie să-i spun lui Cliff!

După ce urcase în grabă scările, Garth şi Sabrina se aşezară pe canapea. Îşi făcu apariţia şi doamna Thirkell, aducând pe o tavă o sticlă de vin şi două pahare, alături de un platou cu margini aurite, plin de gustări.

— Au fost o mulţime de telefoane astăzi, *my lady*. Mesajele se află pe biroul dumneavoastră. V-aş fi spus mai devreme, dar n-am vrut să vă întrerup discuţia cu Penny.

— Îţi mulţumesc, doamnă Thirkell. Cina la şapte jumătate, te rog — am cam întârziat. Şi, te rog, vrei să te asiguri că Cliff îşi spală bine mâinile? Pare decis să păstreze mereu asupra lui o pată din terenul de fotbal.

Doamna Thirkell zâmbi.

— Am fotografia unui celebru jucător englez de crichet care-şi primeşte trofeul cu mâini impecabil de curate. I-o voi arăta lui Cliff.

Aduse mici îmbunătăţiri felului în care aşezase sticla de vin şi platoul, cercetă cu o privire rapidă camera, spre a se încredinţa că totul era în ordine, apoi plecă.

Garth umplu paharele.

— Oare stă la pândă ca o pisică, în aşteptarea momentului cel mai prielnic pentru a-şi face apariţia?

— Probabil şi-a potrivit venirea în funcţie de plecarea lui Penny la etaj, spuse Sabrina, privindu-l cu atenţie. Chiar te supără? Ştiu că nu se află de multă vreme la noi, Garth, dar s-a adaptat perfect, şi-i atât de bine c-o avem, încât nu-mi vine să cred că te enervează.

— Nu te deranjează că se-nvârte în jurul nostru şi sporovăieşte când ar trebui să fim şi noi singuri?

— A sporovăit, cum zici tu, ceva mai puţin de un minut.

— Şi pentru ce naiba îi dă înainte cu formula aia regalistă a ei, *my lady*? Nu este potrivită cu ţara asta, şi copiii n-o înţeleg.

— Copiii o consideră extrem de amuzantă. Intotdeauna mi-a spus aşa, Garth, şi se pare că-i face plăcere să continue.

— Stephaniei Andersen niciodată nu i s-a adresat cu *my lady*.

— Nu, dar se uită la mine şi crede că semăn întocmai cu *lady* Sabrina Longworth, şi poate că nu vrea să se gândească la femeia aceea ca la o moartă. Poate va renunţa la formula asta, după ce va sta aici un timp, dar dacă nu se va întâmpla aşa, nu cred că e ceva pentru care să ne facem probleme. În fond, ce anume te deranjează? Faptul că eşti servit? Asta e, nu-i aşa? In adâncul sufletului, băiatul de fermier din Minnesota se simte vinovat că trăieşte ca un capitalist şi că, prin urmare, exploatează munca omenească. Doamne Sfinte! Garth, doamna Thirkell face o muncă pe care o adoră şi de care se achită splendid. De fapt, slujba ei nu diferă de a ta,

la universitate, sau de a mea, la „Koner Building". Pentru ce n-am lăsa-o să se bucure de ea, iar noi de ce să nu ne bucurăm de roadele muncii sale?

— „Koner Building". Aveam de gând să te întreb despre asta de îndată ce mă întorceam acasă. Ai avut o zi bună?

— Da. (Sabrina simţi o izbucnire de supărare.) Fir-ar să fie. A fost o zi minunată, şi abia aşteptam să-ţi povestesc.

— Iartă-mă, o întrerupse Garth înconjurând-o cu braţul. Aveai dreptate să spui că aici se-ntâmplă prea multe, şi sunt mai enervat decât îmi închipuiam. Însă n-am de gând să-mi descarc nervii pe tine.

Sabrina îşi strecură o mână pe după ceafa lui şi-i apropie buzele de ale ei, şi se sărutară cu o intensitate şi o pasiune mai mari decât tensiunile nervoase care apăruseră între ei.

— Te iubesc, spuse Garth. Niciodată n-am vrut să te rănesc în vreun fel. Ceea ce clădim împreună este bine, şi dacă m-aş gândi că eu distrug...

— N-ai putea distruge ceea ce există între noi. In după-amiaza asta, pe toată durata drumului spre casă, m-am gândit întruna că nimic din ceea ce făcusem nu era complet până nu voi împărţi totul cu tine. Simţeam că voi exploda, atâtea aveam să-ţi spun. Şi vreau să ştiu şi cum a decurs ziua ta, despre toţi cei cu care ai discutat, şi vreau să aflu când vine insul acela — îmi scapă numele — de la biroul congresmanului...

— E gata masa, *my lady* — anunţă doamna Thirkell, din prag.

Sabrina simţi cum se încordează muşchii lui Garth. Rămase nemişcată: situaţia asta trebuia s-o rezolve el însuşi.

— Tocmai la timp — zise el după câteva clipe, cu o ironie pe care numai Sabrina o sesiză.

Apoi, îi şopti la ureche:

— Iar tu şi cu mine, *my lady*, mult-iubita mea *lady*, vom sta după aceea în faţa focului; doar noi doi, în vreme ce restul micului nostru univers va dormi, şi orice ne-ar trebui, ne vom servi unul pe altul, fără ajutorul nimănui.

Sabrina râse uşor. Îşi întoarse capul şi-l sărută.

— Eşti un bărbat minunat, şi te iubesc, şi sunt nemaipomenit de fericită că am în faţă o viaţă-ntreagă pe care s-o împart cu tine.

Înapoindu-se în bucătărie, doamna Thirkell clătină din cap aprobator. Extraordinar lucru, cum înfloreşte dragostea! Avea propriile sale motive să ştie asta: deja o iubea pe doamna Andersen aproape tot atât de mult cât o iubise pe lady Longworth. Şi de fapt, avea chiar impresia că doamna Andersen *era*, într-un mod ciudat, însăşi sora ei. Doamna Thirkell nu era o persoană mistică; se mândrea că vede lucrurile aşa cum sunt, însă adevărul era că în doamna Andersen le vedea pe ambele surori şi, deşi aşa ceva i se părea ciudat şi imposibil de înţeles, aşa era şi gata. *Şi-i mulţumesc lui Dumnezeu,* gândi doamna Thirkell, ducând în sufragerie castronul cu supă. *Aşa cum e, familia aceasta este o familie minunată şi, Domnul mi-e martor, eu sunt în câştig.* Apoi, cu glas tare, întrebă:

— Penny, ce-ar fi să mă ajuţi să servesc supa?

7

Stephanie era singură. Max plecase la Marsilia, *madame* Besset se dusese la piaţă, iar casa era adâncită în tăcere, cu excepţia răpăitului pe acoperiş al unei ploi intense de martie.

— Voi lipsi doar două zile — spusese Max de dimineaţă, în timp ce-şi pregătea un mic geamantan.

După aceea plecase. Stephanie umbla fără un scop anume prin camere, atingând mobilele cu degetele, urmărind cu ochii, prin geamurile şiroind de ploaie, imaginea tulbure a colinelor învăluite în ceaţă.

— Casa mea, zise cu glas tare. Aceasta este casa mea.

Îi plăcea tăcerea. De când, în urmă cu o lună, sosise aici împreună cu Max, acum era întâia oară când rămânea singură acasă. Prima dată când putea să-şi asculte propriile gânduri o zi întreagă, fără vreo întrerupere.

— Locuiesc aici. Chiar dacă nu ştiu nimic despre mine, am aceste camere de care sunt legată, şi un nume — Sabrina Lacoste, deşi mi se pare oarecum nepotrivit — şi o menajeră, un grădinar, un om care se ocupă de întreţinerea casei, şi... un soţ.

Madame Besset lăsase pentru prânzul Stephaniei un platou cu roşii de Provence şi friptură de viţel tăiată

felii. În mica sufragerie, tacâmul era pus pentru o singură persoană, alături de o sticlă cu vin şi un filtru de cafea gata pregătit, doar să fie acţionat. Bucătăria era imaculată, casa sclipea de curăţenie, rufele spălate şi călcate fuseseră împăturite şi rostuite la locul lor, plantele îşi primiseră apa zilnică. Nu rămăsese nimic de făcut.

Stephanie ieşi din bucătărie şi urcă scara, spre dormitorul cel mare pe care, de o lună, Max îl folosea singur. *Madame* Besset trecuse şi pe aici: patul era făcut, hainele orânduite cum trebuie, baia frecată bine. Însă prezenţa lui Max plutea în atmosferă, în cartea de pe noptiera lui, în peria pentru păr şi o tăviţă cu ace de cravată şi butoni pentru cămaşă, aflate pe masa de toaletă, într-un teanc de monede rămas pe birou — Stephanie învăţase că el nu purta niciodată mărunţiş asupra lui — alături de un toc, înfipt într-un suport special, şi de portretul Stephaniei fotografiată de Robert în faţa căminului din camera de zi — înrămat într-un cadru de argint.

Într-o doară, Stephanie trase de mânerul sertarului de la birou. Era închis. *Ce ciudat* — gândi. *Bănuiesc că nu avea încredere în mine. Sau în madame Besset.*

Încercă sertarele. Şi ele erau încuiate. Poate că nu avea încredere în nimeni.

Când, la micul-dejun, îi spusese că va pleca într-o scurtă călătorie în scopuri de afaceri, ea întrebase: „Ce afaceri?“, iar el răspunse scurt: „Exporturi“, apoi schimbase subiectul. „Dar vreau, realmente, să ştiu“, insistase Stephanie. „Ai spus odată că tu şi Robert lucraţi împreună, dar când i-am pus întrebări în legătură cu asta, a spus că prin acele cuvinte înţelegeai că-i dai bani pentru operele lui de binefacere. Sunteţi amândoi secretoşi. Imi displace.“

— Nu suntem secretoşi. Îmi închipuiam că ţi se părea plictisitor. Fac export cu utilaje agricole şi pentru construcţii, către ţările în curs de dezvoltare. Tractoare,

stivuitoare cu furcă, grape — tot ce le trebuie şi ce pot cumpăra.

— Te duci acolo, în toate acele ţări?

— Uneori. De obicei, nu. Îmi folosesc biroul şi depozitul din Marsilia, şi lucrez aici.

— Dar ce faci, efectiv?

— Tocmai ţi-am spus...

— Nu, vreau să spun, dacă nu eşti nevoit să călătoreşti în ţările acelea pentru a face vânzări sau a încheia contracte, şi dacă nu scrii contractele şi nu te duci să cumperi tu însuţi tractoarele şi stivuitoarele — cel puţin presupun că aşa este — şi dacă nu efectuezi, personal, livrările către clienţi, atunci ce faci?

El chicotise:

— După cât se pare, nu prea multe. Ei bine, de fapt, fac vânzări şi negociez contracte, de obicei, prin telefon. Am reprezentanţi locali, care se ocupă de detalii. Insă, în principal, lucrez cu agenţii guvernamentale. Cu cât mai săracă e ţara, s-ar zice că tot pe-atât mai obstrucţionist e guvernul respectiv, şi chiar şi cele mai bune guvernări nu sunt decât o ierarhie de agenţii al căror personal e constituit din oameni ce nu urmăresc decât să-şi păstreze slujba. De obicei, aceştia sunt fratele, sau vărul, sau nepotul cuiva, şi asta le dă o anumită siguranţă de sine. Aceştia sunt cei prin care se fac treburile. Cei fără relaţii sunt, îndeobşte, cei mai inteligenţi şi mai interesanţi, însă îşi petrec timpul protejându-se prin punerea de beţe-n roate la fiecare etapă a fiecărei negocieri, complicând totul în aşa hal încât numai ei pot să descurce lucrurile. Iar eu îmi petrec timpul scoţând din roţi beţele puse de ei.

Stephanie zâmbise.

— Îmi place ce spui. Îmi place să te ascult — transformi totul într-o poveste.

El se schimbase la faţă şi-i luase mâna.

— Îmi displace să te las aici. Aş vrea să mă-nsoţeşti, însă n-aş putea să petrec nici un pic de timp cu tine.

— Dar Robert? Ziceai că lucraţi împreună.

— Robert şi-a asumat sarcina de-a salva tineretul lumii. Are câteva cohorte de ajutoare — preoţi din diferite ţări — şi colindă pretutindeni, educându-i şi calificându-i pe tineri şi găsindu-le slujbe. Eu îi dau bani, asta-i tot ce fac. E foarte simplu.

Simplu — îşi repetă în gând Stephanie, stând în dormitorul lui cu mâna pe capacul-rulou al biroului. *Foarte simplu. Atunci, pentru ce încuie totul?*

Se aşeză pe marginea patului şi se uită la fotografia ei de pe birou. „Te iubesc" — îi spunea Max în fiecare seară, când o săruta pe frunte şi pe obraz, lăsând-o să se ducă în cămăruţa de la primul etaj, care încă mai era doar a ei. În seara precedentă, o îmbrăţişase, ţinând-o strâns câteva clipe, înainte de a-i da acel sărut cast pe obraz şi pe frunte. Şi când îi dăduse drumul, Stephanie încercase, pentru prima oară un sentiment de pierdere, şi aproape că schiţase gestul de a se reîntoarce la căldura braţelor lui.

Dar nu se reîntorsese. Pentru că nimic altceva nu se schimbase: ea continua să creadă că el îi ascunde ceva. Şi tot nu se putea încrede în el.

Stând pe pat, asculta răpăitul ploii. Incepea să nu se simtă bine în acea tăcere pe care o gustase cu atâta plăcere cu puţin mai înainte. Atmosfera din dormitor părea apăsătoare, înăbuşind zgomotul ploii. Stephanie îşi încleştă mâinile, şi zgomotul i se părea tot mai surd. O cuprinse un tremur. Se simţea ca şi cum ar fi fost din nou pierdută în ceaţa care-o învăluise când se afla la spital.

— Nu vreau să fiu singură — spuse cu voce tare. Niciodată n-am fost singură şi nici acum nu vreau să fiu.

Pentru o clipă, i se opri respiraţia. *Niciodată n-am fost singură*. Să fi fost adevărat? Dacă da, atunci trebuie să fi locuit împreună cu părinţii ei până când a plecat la colegiu — *dacă* s-a dus la un colegiu — iar pe urmă continuase, probabil, să locuiască împreună cu ei, sau se măritase imediat — *dacă* se măritase; Max afirma că ea-i spusese că nu fusese căsătorită — şi apoi locuise cu soţul ei... şi cu copiii? Dar Max zisese că ea nu avusese copii.

Şi pe urmă? Cum ajunsese ea de acolo, de unde o fi fost — la părinţi, la colegiu, sau la fostul soţ — să fie soţia lui Max, pe un iaht, în largul coastelor franceze?

Ceaţa o înghiţi cu totul, tăcerea o învălui în întregime. *Oh, te rog, vino înapoi! Tu, trecutul meu... tu, propria mea* viaţă... eul meu, revino, te rog! Vreau să ştiu cine sunt!

Sări în picioare şi coborî scara în fugă. Pantofii ei cu talpă moale nu stârneau aproape nici un zgomot pe lemnul lustruit şi, în tăcerea apăsătoare, alergă tot mai repede, înapoi, în bucătărie. Deschise robinetul şi ascultă clipocitul apei; deschise congelatorul şi luă câteva cuburi de gheaţă pe care le lăsă să cadă într-un pahar, clinchetul lor limpede răsunând liniştitor. Prânzul ei o aştepta pe masă. Duse platoul cu roşii şi friptură de viţel în camera în care serveau micul-dejun şi se aşeză pe scaunul în faţa căruia erau puse farfurii provensale smălţuite în albastru şi un pahar de vin din cele caracteristice regiunii, care-n mâna ei părea masiv şi greu. Se servi singură turnându-şi vin roşu în pahar, şi rămase mult timp nemişcată, ţinând paharul şi privind picăturile grele de ploaie ce săreau în sus după ce izbeau terasa, pleoscăind de-a lungul trunchiurilor copacilor.

Nu vreau să fiu singură — repetă, uitându-se la scaunul gol din dreapta ei. Îl dorea pe Max.

În cursul după-amiezei aprinse focul în bibliotecă şi se ghemui într-un fotoliu de piele, răsfoind o carte

despre picturi şi sculpturi ale unor artişti francezi. Dar când o auzi pe *madame* Besset revenind, se duse repede în bucătărie, dornică de prezenţa cuiva.

— Oh, dar eşti udă leoarcă! exclamă.

— A trebuit să înot ca o raţă, *madame* Sabrina, răspunse cu voioşie menajera. S-ar zice că bunul Dumnezeu a răsturnat oceanul taman peste Cavaillon. O faptă ciudată din partea Domnului, dar dacă-i vorba, multe lucruri legate de Dânsul par deseori ciudate, nu-i aşa?

Lăsă să-i cadă pelerina de ploaie pe dalele pardoselii şi îşi frecă viguros părul cu un prosop, până când bretonul îi stătu zbârlit deasupra ochilor ei negri şi a sprâncenelor ridicate. Chipul îi era rotunjit de doi obraji bucălaţi, trupul — dolofan şi voinic, braţele — musculoase de pe urma muncii la ferma familiei.

— Te pomeneşti că la primăvară o să cresc înaltă ca grânele noastre, din cauza ploii ăsteia bune — râse şi începu să-şi orânduiască târguilile.

— Dă-mi voie să te ajut, propuse Stephanie.

— Nu, *madame*, dumneavoastră staţi colea. Poate aţi dori o cafea cu lapte?

— Nu, vreau să fac ceva, vreau să te ajut să pui toate la locul lor.

Gândindu-se adânc, *madame* Besset îşi înclină capul într-o parte.

— Nu, *madame*. Nu-i bine.

— Dar aşa vreau eu, şi-atunci înseamnă că-i bine.

— Iertaţi-mă, *madame*, însă unele lucruri sunt corecte şi altele, nu. Am fost învăţată foarte clar ce-i corect, şi nu trebuie să-mi cereţi să uit învăţăturile primite.

— Ceéa ce este corect la ferma dumitale s-ar putea să nu fie corect în casa aceasta. Cât timp lucrezi aici, tot ce trebuie să-ţi aminteşti este că bine şi corect este ceea ce spunem noi, *monsieur* şi cu mine. Şi m-am plictisit să stau mereu când ici, când colo, fără nici o ocupaţie,

aşa că, *madame* Besset, mă vei face fericită dându-te mai la o parte astfel încât să pot lucra împreună cu dumneata.

Era cea mai autoritară vorbire de până acum a Stephaniei, şi mirarea mări ochii menajerei. Până-n clipa de faţă avusese impresia că lucra pentru soţ, deoarece el era singurul care dădea ordine. Acum vedea că de-aici înainte aveau să fie două persoane cărora trebuia să se dea ascultare — un bărbat cu opinii hotărâte şi o femeie care se schimba după cum bătea vântul. Însă slujba era bună şi bine plătită, aşa că, bineînţeles, *madame* Besset avea să se adapteze. Provenea dintr-o veche familie de fermieri şi viticultori francezi care învăţaseră, de-a lungul secularei istorii a regiunii Provence, să se adapteze iar şi iar pentru a supravieţui. Aşadar, răspunse zâmbind:

— V-aţi însănătoşit, *madame* Sabrina. Mă bucur că vă văd aşa. Şi-mi face plăcere să-mpart cu dumneavoastră munca asta.

În timp ce goleau împreună paporniţele mari cu care mergea de trei ori pe săptămână la piaţă, *madame* Besset fredona un cântec popular. Bucătăria era confortabilă şi veselă, cu o pardoseală din plăci albe şi cu dulapuri vopsite în alb. Suprafaţa meselor era şi ea acoperită cu plăci de faianţă roşie, ca şi cuptorul mare prevăzut cu o vatră pentru grătar, iar Stephaniei îi plăcea acest colorit. Ea şi *madame* Besset aşezau în grămezi alimentele pe care le scoteau din coşuri: vinete lucioase, portocale, lămâi, praz, roşii coapte, varză roşie, măsline marinate, andive palide şi spanac verde-închis. Toate luminile erau aprinse şi atât zarzavaturile, cât şi ustensilele de aramă, borcanele cu marmeladă şi sticlele cu oţet străluceau în culori vesele, în contrast cu ferestrele cenuşii ca plumbul pe care se prelingea ploaia. În timp ce trebăluia împreună cu *madame* Besset, Stephanie se simţea cuprinsă, încetul cu încetul, de o senzaţie de bine.

Mă întreb dacă am avut multe prietene, se gândea în vreme ce punea la locul lor uleiul auriu, de măsline, și brânza de capră învelită în frunze de castan. *Sunt sigură ca da. Sunt sigură că aveam o prietenă foarte apropiată. Uneori acesta-i cel mai bun lucru de pe lume.*

— La cină *madame* va avea tocană de pui — spuse menajera, studiind cu atenţie doi pui palizi, întinşi pe masă, cu aripile desfăcute, şi căutând fulgii pe care măcelarul îi trecuse cu vederea. Şi salată de andive. Ar mai dori *madame* şi altceva?

Stephanie curăţa cartofi mici şi albi, pe care-i punea într-un coş.

— Aş dori să nu-mi mai spui *madame*.

— Dar atunci cum să vă spun, *madame*?

— Am un nume.

— Să vă zic pe nume? Oh, *madame*, asta n-ar fi deloc bine. Aşa cum v-am mai amintit, am fost învăţată ce se cade şi ce nu, şi asta ar fi total incorect. Numele dumneavoastră mi-ar încleia limba. Nu, *madame*, asta nu se poate.

Stephanie oftă.

— Atâtea reguli, atâta formalism...

Doi cartofi căzură pe jos şi ea se aplecă să-i ridice, apoi continuă:

— Dumneata şi doamna Thirkell sunteţi exact la fel: atât de stricte în privinţa formalismului...

— Cine, *madame*?

Stephanie îşi îndreptă trupul. Ochii îi străluceau.

— Doamna Thirkell, repetă.

— Şi cine-i aceea, *madame*?

— Oh... o persoană pe care-am cunoscut-o cândva.

Vorbea cu detaşare, însă în sinea ei era profund emoţionată. *Doamna Thirkell. Trebuie să fi fost o menajeră, ca madame Besset. Unde se întâmpla asta? Nu ştiu,*

dar deocamdată nu are importanţă, fiindcă încep să-mi amintesc. Îmi amintesc.

— Nu sună ca un nume franţuzesc — zise *madame* Besset, pierzându-şi interesul pentru acea problemă.

Găsi o pană şi-şi continuă jumulitul, comentând:

— În zilele noastre nu te mai poţi încrede în măcelari.

Stephanie o privea cu atenţie.

— Vreau să-nvăţ să conduc maşina, spuse.

Madame Besset îşi ridică ochii spre ea.

— Da, *madame*.

— Şi aş vrea să mă înveţi dumneata.

— Oh, *madame*, *monsieur* Lacoste s-ar supăra. Ar zice că asta-i treaba dânsului, nu a mea.

Stephanie mărea maldărul de cartofi din coş. Max nu voia ca ea să plece de-acasă. Găsea mereu motive s-o constrângă să rămână aici ori de câte ori îi sugera Stephanie vreo excursie la Cavaillon sau prin împrejurimi, sau chiar până la „Auberge de la Colline", micuţa cafenea de la capătul străzii lor.

Fuseseră cândva acolo, pentru masa de seară, şi stătuseră lângă un imens cămin cu foc la vedere şi cu un grătar ce se înălţa deasupra vetrei din cărămidă, dar asta nu se întâmplase decât o singură dată. Însă Robert spusese că era posibil ca ea să-şi amintească mai multe lucruri dacă vedea mai mult.

Trebuie să văd şi să aud — se hotărî în gând Stephanie. *Orice, pentru a-mi zgândări memoria. Trebuie să văd mai mult decât casa şi grădina asta. Trebuie să redevin o parte din lumea înconjurătoare. Şi atunci, lumea va reveni la mine. Trebuie să plec de aici. Prin urmare, trebuie să fiu în stare să conduc o maşină.*

— Cereţi-i dânsului, *madame*, o sfătui *madame* Besset cu blândeţe. În zilele noastre, toate femeile conduc.

Chiar şi cei mai retrograzi bărbaţi s-au obişnuit cu gândul ăsta.

Stephanie izbucni în râs.

— Îi voi cere. Dar el nu-i aici, şi nu ştiu cu certitudine cât de mult va lipsi, şi sunt nerăbdătoare să încep. Vreau tare mult, insistă ea.

— Bine. Este, fără-ndoială, foarte greu să trăieşti aici, atât de departe de oraş. Sigur că ai nevoie de o maşină. Bine, *madame*. (Stătu să cumpănească.) Am putea începe, iar pe urmă, de cum se înapoiază *monsieur*, va continua dânsul. N-aţi condus niciodată, *madame*? Deloc, deloc?

Trebuie să fi avut o maşină. Trebuie să fi gătit mâncare. Femeile fac astfel de lucruri. Dar nu-mi amintesc... Oh, Doamne, de mi-aş aduce aminte!...

— Nu, răspunse cu glas tare. N-am învăţat niciodată. Dar aş vrea să-nvăţ. Chiar acum. In după-amiaza asta.

— Dar plouă, *madame*! Nu-i cel mai bun...

— Vom merge încet. Doar aici, sus. Te rog! Este foarte important pentru mine. Azi nu ne vom duce până la Cavaillon.

— Aşa sper şi eu! mormăi nemulţumită *madame* Besset.

Apoi înălţă din umeri.

— Bine atunci, dacă vreţi să aşteptaţi numai o clipă...

Puse puii într-o oală, împreună cu zarzavaturile tocate în apă, azvârli deasupra o mână de verdeţuri, potrivi un capac pe oală şi micşoră flacăra de sub ea.

— Gata, *madame*. Puii fierb cât noi o să conducem.

Max plecase cu Renault-ul cel mare, lăsând în garaj un Alfa-Romeo. În timp ce, împreună cu Stephanie, trecea pe lângă el, *madame* Besset clătină din cap.

— În mod clar, nu cu ăsta.

Deschise uşa garajului şi amândouă, îmbrăcate cu pelerine de ploaie şi cu glugile trase pe cap, străbătură în fugă cei câţiva paşi până la Citroen-ul menajerei. Stephanie se aşeză la volan.

— Acum, fiţi atentă, *madame*, zise *madame* Besset, în mod vizibil plină de importanţa a ceea ce făcea.

Stătea mai dreaptă, arătând cu degetul pe măsură ce explica.

— Asta-i cheia. Ambreiajul. Frâna. Pedala de acceleraţie. Schimbătorul de viteze. Radioul. Pe-ăsta nu trebuie să-l luaţi în seamă, *madame*; nu-i bine să vă distragă atenţia.

Numi pe rând toate părţile componente ale maşinii, arătându-i cele cinci poziţii ale schimbătorului de viteze, apoi îi spuse Stephaniei să răsucească cheia de contact.

— Din fericire, am intrat cu spatele pe alee, aşa nu aveţi decât să mergeţi înainte.

Începând din acea clipă, vreme de o oră, micul Citroen se târî prin ploaia ce continua să toarne cu găleata de-a lungul şoselei care înconjura platoul de deasupra Cavaillon-ului. Stephanie stătea cu trupul ţeapăn, ţinându-şi mâinile încleştate pe volan, şi cu faţa încordată de concentrare, ridicând piciorul prea repede sau nu îndeajuns de repede, apăsând frâna prea uşor sau prea brusc, sau ridicând piciorul de pe ambreiaj cu o zvâcnitură care-o făcea pe *madame* Besset să ţipe, luând curbele prea strâns sau insuficient de strâns, smucind volanul la stânga sau la dreapta când vreun arbore îi apărea în faţă. Dar în curând începu să conducă mai lin, mişcările îi deveniră mai sigure şi corpul i se relaxă.

— Foarte bine, *madame*, o încurajă menajera. S-ar zice c-aţi mai făcut asta şi-nainte, atât de repede învăţaţi.

— Da, şopti Stephanie, îmi vine foarte la îndemână.

De fapt, se simţea minunat. Maşina, cu zumzetul ei plăcut, o făcea să se simtă puternică şi fericită când se supunea comenzilor sale — ţâşnind înainte, oprindu-se, cotind la stânga sau la dreapta, sau accelerând la drum drept. Işi ţinea trupul relaxat şi privirea înainte. Mergea cu mai puţin de douăzeci de kilometri pe oră — zidurile de piatră ude şi porţile de fier ce păzeau casele de piatră, grădinile şiroind de ploaie, tufişurile şi copacii înalţi treceau pe lângă ea lent, însă Stephanie avea impresia că zboară. *Mă pot duce oriunde*, gândea. *La Cavaillon şi în alte locuri despre care vorbesc Max, madame Besset şi Robert: Aix-en-Provence, Roussillon, Arles, Saint-Rémy, Gordes, Avingnon. Pot merge oriunde. Sunt liberă.*

Făcu încă un mic circuit, apoi se opri lin în faţa intrării de la „Auberge de la Colline".

— Foarte bine, *madame*, aprecie menajera. O oprire frumoasă, fără zvâcnituri. Dar încă n-am ajuns acasă.

— Nici nu ne întoarcem încă, replică Stephanie cu fermitate.

Privi cu atenţie aleea de acces, măsurându-i din ochi lărgimea dintre cei doi stâlpi de piatră. Apoi inspiră adânc şi intră cu maşina printre ei, până la zona de parcare. Acolo, la acea oră a zilei, se aflau doar câteva maşini, însă Stephanie nu se gândise că avea să fie nevoită să manevreze automobilul într-un parcaj şi, în timp ce, acum, încerca să facă faţă acestei probleme, maşina continua să înainteze.

— *Madame*! exclamă menajera alarmată.

Stephanie se întoarse spre ea, s-o întrebe ceva, însă nu mai avu timp: maşina ajunsese la un şir de tufişuri de la capătul terenului şi se opri brusc, cu farurile înfipte în ramuri.

— Oh, nu! Oh, cum am putut...!

Umerii Stephaniei se prăbuşiră în timp ce se uita cu jale la tufele care înconjurau botul maşinii.

— Îmi pare atât de rău, *madame* Besset! Uite ce i-am făcut maşinii dumitale! Îmi pare extrem de rău...

— Vă rog, *madame*, nu vă necăjiţi. V-aţi descurcat bine...

— Dar uite ce-am făcut! Pentru ce n-am pus piciorul pe frână? Pur şi simplu, nu mi-am amintit de ea. (Vocea i se ridica.) Am uitat, am uitat, nu-mi pot aduce aminte... asta e ce nu-i în ordine cu mine!

— *Madame*, vă rog!

— Dar o să-ţi cumpărăm o maşină nouă. Imi pare atât de rău, ar fi trebuit să-mi dau seama că nu ştiu să conduc.

— *Madame* !

Stephanie se întoarse spre ea şi *madame* Besset îi puse o mână pe braţ.

— Aţi condus foarte bine. V-aţi descurcat excelent pentru cineva care n-a condus niciodată. Sunt sigură că nu mi-aţi stricat maşina, poate că va avea nevoie doar de niţică vopsea nouă. Nu mă supără câtuşi de puţin şi nu trebuie să vă necăjească nici pe dumneavoastră. Este o problemă măruntă, şi totul va fi în ordine.

Imediat, Stephanie îi adresă un zâmbet timid.

— Îţi mulţumesc. Cred că acum ar fi bine să ieşim de-aici.

— Ah, nu, *madame*! Nu mai încercaţi nimic deocamdată. Încă n-am exersat mersul în marşarier. O să scot eu de-aici maşina şi poate-ar fi preferabil să conduc tot eu până acasă.

Stephanie scutură din cap.

M-am descurcat bine, gândi. *M-am descurcat excelent şi nu voi abandona.*

— Eu voi ieşi cu maşina de aici şi eu voi conduce până acasă. Dar nu imediat. Mai întâi vom lua câte un pahar de vin. L-am meritat amândouă. Biata *madame* Besset! Ţi-a fost teamă pentru viaţa dumitale?

Madame Besset deschise gura să riposteze, apoi o închise. Se aflau în maşina ei, şi cu siguranţă n-ar fi fost corect ca ea să bea vin împreună cu *madame* într-o cafenea — sau oriunde altundeva! — dar lucra pentru *madame*, şi *madame* devenise dintr-o dată foarte încăpăţânată şi mai sigură pe sine, şi se părea că *madame* nu avea să se răzgândească în privinţa vinului, sau poate în legătură cu nimic altceva, numai şi numai pentru că ea ar fi ridicat obiecţiuni.

Cafeneaua era aproape pustie, mesele — aşternute cu ştergare şi şerveţele roz, scaunele în formă de scăriţă trase sub mese, pardoseala de piatră — proaspăt spălată, în aşteptarea muşteriilor ce aveau să se îmbulzească pentru cină. Stephanie şi *madame* Besset se aşezară lângă şemineu, în care flăcările se înălţau în interiorul unui soi de cort indian din buşteni. Mâncărurile stăteau la cald pe vatra din cărămizi.

— Vin roşu — propuse Stephanie, uitându-se la *madame* Besset care, după o uşoară ezitare, aprobă printr-o înclinare a capului.

Rămaseră tăcute, privind focul — *madame* Besset cu buzele strânse într-o expresie resemnată, Stephanie zâmbindu-şi sieşi şi simţindu-se din nou extraordinar de bine.

Proprietarul cafenelei le aduse vinul şi două felii de pere în aluat — „pentru a da puteri unor doamne drăguţe pe o vreme foarte ploioasă, împreună cu respectele mele."

Stephanie îl urmări cu privirea în timp ce se îndepărta.

— Ce purtare amabilă!

— Mai mult ca probabil şi-o aminteşte pe *madame*, de când a cinat aici cu *monsieur*, şi speră că veţi mai veni — spuse *madame* Besset, ştiind prea bine că la masa lor nu se afla decât o singură doamnă drăguţă.

— Oh, cât eşti de aspră! Cred că, pur şi simplu, se simţea generos şi voia să însenineze o zi ploioasă. (Gustă vinul.) E foarte bun. Ei bine, vom mai veni. Imi place încăperea aceasta şi-mi place şi proprietarul, iar vinul este excelent. (Luă o înghiţitură din para în aluat.) Totul este excelent. Cred că vom veni deseori să luăm masa de seară aici... bineînţeles, în zilele când dumneata eşti liberă.

Încăperea era liniştită. Doi bărbaţi stăteau la o masă din fund, citind ziare; alţi doi, în apropierea lor, jucau şah, în timp ce un al treilea îi asista; într-un colţ, un om stătea singur, cu o carafă de vin şi o farfurioară cu alune. Din bucătărie se auzea zăngănitul farfuriilor, al oalelor şi al tigăilor. Stephanie avu imaginea ei însăşi şi a doamnei Besset stând la măsuţa lor — două femei bând împreună câte un pahar de vin, într-o zi de iarnă, învăluite în căldura focului, şi mantalele lor din care picura apa atârnate alături, într-un cuier-pom — şi simţi un val de simpatie pentru *madame* Besset.

Aşa se împrietenesc femeile, îşi spuse-n gând, apoi întrebă:

— Eşti căsătorită, *madame* Besset?

— Da, *madame*.

— Şi? Aveţi copii?

— Da, *madame*.

— Sunt mici ? Incă mai locuiesc acasă?

— Nu, *madame*.

— Oh! Nu-mi place aşa! exclamă Stephanie. Vreau o conversaţie, nu întrebări şi răspunsuri, de parc-ai fi un elev la examen. Sunt convinsă că putem discuta ca două femei — ce-ar fi rău în asta? Îţi făgăduiesc să nici nu ştiu de dumneata când suntem acasă, dacă aşa preferi. Ba chiar ţi-aş putea da porunci pe un ton foarte de sus, dacă aşa ai fost învăţată să crezi că este corect.

Pe buzele menajerei flutură un zâmbet şi muşchii feţei sale începură să se relaxeze. Simţea influenţa căldurii focului şi a excelentului vin roşu însoţit de pară, şi-i plăcea — astăzi mai mult decât înainte — această doamnă atât de frumoasă şi drăguţă, care, uneori, se purta atât de copilăreşte, părând pierdută şi speriată, pentru ca în momentul următor să fie atât de femeie. Şi întotdeauna singură.

Madame Besset se adânci în gânduri şi se pomeni aplecându-se înainte. Două femei care discutau: nu putea fi nimic rău în asta. De fapt, ar fi chiar foarte plăcut.

— Ei bine, *madame*, am şapte copiii, trei băieţi şi patru fete, născuţi când eu aveam între şaisprezece şi douăzeci şi opt de ani. Bineînţeles că acum s-au făcut mari, şi patru dintre ei au propriile lor familii, dar la copiii tăi te gândeşti mereu tot ca la nişte copii.

— Şi soţul? Posedă o fermă, acolo unde locuiţi?

— Da, împreună cu tatăl şi cu unchiul meu. Este destul de mare pentru a întreţine două familii — pe a unchiului şi pe-a noastră.

— Mama dumitale a murit?

— De treizeci de ani. Un soi de tumoare... nimeni-n-a ştiut ce era de fapt, şi ea nu se încredea în doctori. Şi pe urmă, a fost prea târziu.

— Aşa că n-ai avut-o alături, să te ajute la creşterea copiilor.

— Nimeni nu m-a ajutat cu copiii. Am noroc să sunt voinică, *madame*, şi plină de voioşie. Şi că ştiu ce-i bine şi ce nu, aşa că pot să îi învăţ şi pe copii, pentru ca, mai târziu, să ştie să se poarte ca să nu aibă necazuri.

Stephanie zâmbi.

— Când vorbeşti aşa, pare simplu.

— Şi aşa şi este, *madame*, dacă te porţi cum trebuie, fără să şovăi, şi dacă ai o inimă iubitoare.

— Şi dumneata...

— Iertaţi-mă, *madame*, mai doriţi vin?

Proprietarul cafenelei apăru pe nesimţite lângă masa lor. Chelia îi strălucea sub lumina lămpilor de pe plafon, şi sprâncenele lui negre se arcuiau întrebător.

— Eu nu, răspunse Stephanie. Dar *madame* Besset...?

— Nu, nu, mi-e de-ajuns, *madame*. Sunt mulţumită.

— Eşti, într-adevăr? întrebă Stephanie. Vreau să spun, eşti mulţumită cu viaţa, cu familia şi cu ferma dumitale?

— Desigur, *madame*. Cerul m-a binecuvântat. M-am născut la ferma mea, am călătorit câte puţin...

— Unde?

— Poftim, *madame*?

— Cât de departe ai călătorit?

— Oh! m-am dus o dată pe mare, la Nisa şi la Marsilia, dar sunt prea aglomerate. Mie-mi plac câmpurile şi colinele, şi cerul întins. Am fost la Orange şi Vence, însă nicăieri n-a fost mai bine decât aici. De fapt, nicăieri n-a fost nici măcar tot atât de bine. Vedeţi dumneavoastră, *madame*, noi toţi avem un loc care ni se potriveşte; este o prostie să pierzi timpul căutând altceva. Ştiu că-i posibil să existe multe distracţii în alte locuri despre care nici n-am visat vreodată, precum şi bogăţii şi necazuri, dar cred că m-aş simţi pierdută dacă nu m-aş afla în locul meu; şi-atunci, ce-aş deveni?

Lacrimile înţepau ochii Stephaniei, şi îşi îndreptă privirea în altă parte, uitându-se la foc.

— *Madame*? se îngrijoră menajera, aplecându-se spre ea. Am spus ceva ce nu se cuvenea?

— Nu, sigur că nu. (Stephanie se întoarse spre ea şi văzu îngrijorarea aşternută pe faţa femeii.) Mă gândesc doar că te invidiez. Viaţa este atât de limpede, atât pentru dumneata, cât şi pentru familia dumitale. Cu toţii

vă cunoaşteţi, ştiţi de unde veniţi şi încotro vă îndreptaţi, de unde vă trágeţi şi... cine sunteţi.

Madame Besset scutură uşor din umeri.

— Nu-i nici o greutate în asta: suntem noi înşine şi încercăm să purtăm ca toţi ceilalţi. Ne simţim bine împreună. Cât despre mine, am un soţ bun şi copii buni, o slujbă bună la dumneavoastră şi la *monsieur* şi sunt sănătoasă. Asta-i de ajuns pentru a-l face fericit pe orice om.

— Dar de ce lucrezi pentru noi? N-ai spus că ferma dumitale ajunge pentru întreţinerea familiei unchiului şi a dumitale?

— Păi, sigur că da, însă fiii noştri şi familiile lor o vor vrea în curând pentru ei înşişi. Intotdeauna tânăra generaţie arde de nerăbdare să se elibereze de cea în vârstă. Unchiul meu nu are copii, aşa încât cei trei băieţi ai noştri vor prelua ferma, iar noi ne vom retrage într-o casă cu grădină mare, pe care-am cumpărat-o în Saint-Saturnin-les-Apts, cam la treizeci de kilometri de aici. Aşa că pun deoparte banii pe care mi-i plăteşte *monsieur*, pentru anii viitori. Şi să ştiţi, *madame*, că-mi place munca mea. Imi face plăcere să am grijă de un cămin — la asta mă pricep cel mai bine — iar dumneavoastră şi *monsieur* aveţi nevoie de mine. Aşa că, asta e...

— Pentru ce avem nevoie de dumneata? întrebă Stephanie, curioasă.

— Fiindcă eu cred că încă nu v-aţi găsit locul care vi se potriveşte. *Monsieur*, poate, dar dumneavoastră încă mai căutaţi. Daţi impresia că nu ştiţi ce să aşteptaţi unul de la celălalt, aproape ca şi cum aţi fi doi străini, care abia acum faceţi cunoştinţă. Şi bineînţeles că nu-i aşa... Dar, iertaţi-mă, despre asta nu trebuie să vorbim.

— Nu dormim împreună. Asta era să spui?

— Nu se cade să discut eu despre asta, *madame*.

— Dar cu siguranţă au existat perioade, în viaţa dumitale de femeie căsătorită, când n-ai dormit cu soţul dumitale.

— *Madame* !

— Oh, n-am vrut... n-am avut intenţia să spun că te-ai fi culcat cu altcineva. Mă gândeam că poate-ai fost bolnavă, sau că soţul dumitale era bolnav, şi că unul dintre voi s-a mutat în altă cameră, astfel încât să nu deranjeze somnul celuilalt.

— Ei bine, s-a mai întâmplat din când în când...

— Şi aşa este acum, cu *monsieur* şi cu mine. Am fost rănită şi dormeam prost, aşa că ne-am gândit c-ar fi mai bine să am o cameră separată.

— Pentru totdeauna, *madame*? întrebă *madame* Besset cu îndrăzneală.

Stephanie ezită în faţa acestei probleme, pusă atât de direct.

— Totul se schimbă. Poate că nu pentru dumneata şi familia dumitale, dar asta-i adevărat pentru cei mai mulţi dintre noi. Nu pot prezice, aşa ca dumneata, ce se va întâmpla săptămâna sau luna următoare.

Îşi consultă ceasul — cel de aur, pe care Max i-l dăruise când sosiseră la Cavaillon, spunându-i că de-acum ea avea să dorească să ştie cât e ora, spre a-şi alcătui propriul ei program, în loc să se supună celui pe care i-l impunea spitalul.

— Ar trebui să ne ducem acasă. *Monsieur* va telefona şi s-ar supăra dacă nu m-ar găsi.

— Da, *madame*. (Strângându-şi buzele, menajera reveni la rigiditatea sa de mai înainte.) Dacă *madame* doreşte ca eu să conduc...

— Nu, vreau să conduc eu până acasă. Şi trebuie să-nvăţ să merg în marşarier, nu-i aşa? Nu pot să merg numai înainte, toată viaţa.

Madame Besset zâmbi uşor.

— Asta-i adevărat, *madame.*

— Aşa că mă vei învăţa. Trebuie să-ţi mulţumesc pentru multe lucruri, *madame* Besset. (Stephanie îi luă mâna, ţinându-i-o strâns, împotriva retragerii instinctive a menajerei.) Însă cel mai mult, pentru după-amiaza aceasta. Am petrecut minunat. Şi cred că suntem prietene. Poate, cândva, mă vei lua la ferma dumitale. Mi-ar plăcea s-o văd. Şi să-ţi cunosc familia.

— Dacă doreşte *madame...*

— Am spus şi eu, aşa — replică Stephanie cu o uşoară enervare, ducându-se să-şi ia haina de ploaie.

Atmosfera prietenească a după-amiezei pierise: nu mai erau decât două femei într-o cafenea, lângă un foc ale cărui fălcări se stingeau, înconjurate de zgomotul de farfurii din bucătărie... şi se făcuse vremea să plece acasă.

Afară se lăsase întunericul şi străbătură amândouă, grăbite, zona de parcare, pe sub felinarele înalte care iluminau picăturile de ploaie ce cădeau pleoscăind în bălţi sau alunecau pe frunze. Stephanie se aşeză la volan, gândindu-se la cum avea să conducă pe întuneric, prin ploaie, şi cum va merge în marşarier, şi se răsuci către *madame* Besset, spre a sugera că, la urma urmei...

Nu — se gândi. *Femeia asta nu s-a depărtat niciodată la mai mult de cincizeci de kilometri de casa ei. Dacă ea este-n stare să conducă, sunt şi eu!*

Şi astfel, cu *madame* Besset dând indicaţii, Stephanie trecu schimbătorul de viteze în marşarier, apăsă cu precauţie pedala de acceleraţie şi, foarte lent, eliberă ambreiajul. Privind peste umăr, merse cu maşina înapoi, descriind o jumătate de cerc, până ce ajunse în faţa stâlpilor de stuc de la intrare. Se uită la *madame* Besset, care, cu o expresie solemnă, dădu din cap aprobator şi repetă instrucţiunile în legătură cu viteza-ntâi şi a doua.

Iar Stephanie ieşi cu maşina printre porţi şi coti la dreapta, pe şosea.

Farurile străpungeau bezna şi ploaia deasă doar pe o distanţă de câţiva metri în faţa lor, şi felinare nu existau, dar ea conduse fără şovăire, ghidându-se după zidurile de piatră din dreapta ei, care duceau până la propriul ei zid, la propria ei casă. Trecu prin poartă şi opri chiar în faţa uşii garajului. Răsuci cheia de contact şi lăsă să-i scape un oftat prelung. *Am reuşit. Fără să intru în nimic. Poate câteva zgârieturi, dar n-am distrus această maşină minunată!*

Străbătură în fugă cei câţiva paşi de la maşină până la garaj. *Madame* Besset se duse la bucătărie, însă Stephanie rămase în garaj, în picioare lângă maşina de sport a lui Max. *O voi conduce şi pe-asta* — îşi spuse-n gând. *Ca şi Renault-ul lui. Sau... pentru ce n-aş avea propria mea maşină? Nu pot să cer voie de fiecare dată când vreau să mă duc la piaţă. Îi voi spune de îndată ce se-ntoarce acasă.*

Îşi puse mâna pe maşina lucioasă, ca şi cum aceasta ar fi fost o fiinţă vie. *Mă voi duce oriunde, voi întâlni oameni, voi intra în magazine, voi cumpăra tot felul de lucruri pentru mine, voi vorbi cu oricine voi dori. Şi, după o vreme, voi descoperi unde îmi este locul — cel care mi se potriveşte. Şi atunci nu voi mai fi pierdută.*

8

Madame Besset era plecată, aşa că Robert şi Stephanie dispuneau singuri de bucătăria luminoasă. Un vânt de martie sufla tăios pe lângă ferestre, dar soarele strălucea, florile începuseră să răsară în grădina proaspăt greblată, şi muguri micuţi apăruseră pe cioturile de ramuri ale platanului, tunse în toamna trecută, gata acum să crească din nou, cu mai multă putere. În Provence, vara aproape sosise. Robert stătea lângă cuptor, cu Stephanie alături, şi, cufundând o lingură în sosul ce clocotea într-o oală, o scoase plină şi suflă uşor peste ea.

— Acum, Sabrina, ia să vedem ce-am realizat. (Luă o mică sorbitură.) Ah, da. Este un adevărat miracol, cât de puţine ingrediente se pot împreuna într-o atât de sublimă armonie. Ce păcat că oamenii şi guvernele lor nu sunt în stare să înveţe acelaşi lucru.

— Dacă este un miracol, cum ar putea ei să-nveţe aşa ceva? întrebă Stephanie.

El chicoti.

— Cu asta m-ai încuiat. Nu pot decât să se roage. Dar asta pare să fie o soluţie nepotrivită pentru problemele omenirii.

— Robert, tu trebuie să crezi în rugăciuni.

— Şi chiar cred. Însă nu mă încred în puterea şi fervoarea lor pentru a aduce marile schimbări de care are nevoie omenirea. Ca să existe progres şi speranţă, oamenii trebuie să treacă la fapte. Acum, ia gustă asta şi spune-mi dacă-i mai putem aduce vreo îmbunătăţire.

Stephanie luă lingura şi sorbi din ea.

— Oh, ce gustos! Dar... poate puţin mai condimentat?

— Bine. Foarte bine. E o adevărată plăcere să ai un elev care învaţă atât de repede. Să adăugăm un strop de zeamă de lămâie — zise, tăind una, în timp ce vorbea — şi pe urmă încă un vârf de sare şi piper...

— Niciodată nu cântăreşti nimic, Robert? Întotdeauna vorbeşti despre „o mână" de zahăr, sau scorţişoară „cât iei între degete", sau „un strop" de zeamă de lămâie, sau de „câteva" capere... Cum pot eu să-nvăţ reţete de felul acesta?

— Nu vei învăţa reţete, le vei crea înţelegând legătura dintre un ingredient şi altul. Ştii, arta culinară se aseamănă cu viaţa: nu ţii morţiş la rigiditate şi absolutism; cauţi varietate, flexibilitate şi libertate. Fără acestea, găteşti mâncăruri insipide şi trăieşti o viaţă meschină. Prin lecţiile noastre ai învăţat deja asta. Cred, draga mea, că-n viaţa ta ai făcut multă bucătăreală, probabil nu artă culinară de înaltă clasă, ci mâncăruri simple de zi cu zi, care, după toate probabilităţile, erau foarte gustoase, deoarece constat că, în bucătărie, te simţi ca-acasă. Nu ai impresia asta?

— Nu. Totul îmi pare nou. (Ridică storcătorul de lămâie.) A trebuit să-mi explici cum să-l folosesc, şi nu ştiam ce sunt şi cum se utilizează multe dintre ustensilele de bucătărie şi — adăugă, vocea fiindu-i întreruptă de un suspin — nici măcar nu ştiam să curăţ un cartof, până când nu mi-ai arătat cum să ţin...

— Sst, sst, draga mea Sabrina, încercă el s-o liniştească, luându-i din mână storcătorul de lămâie,

înconjurând-o cu braţele şi ţinând-o strâns, cu blândeţe. Ştiu că-i groaznic pentru tine, şi că te îngrijorează, dar te descurci minunat. Asta-i doar cea de-a doua lecţie a noastră, şi poţi constata cât de multe ai învăţat. Cât priveşte trecutul tău, nu cred că-l poţi sili sau că-i poţi porunci să se întoarcă la tine. Va reveni aşa cum va voi el, şi la timpul ales de el. Trebuie să ai răbdare. Nu te strădui prea tare. Relaxează-te şi bucură-te de casa asta plăcută şi de oamenii care ţin la dumneata.

Se depărtă de ea şi, schimbând uşor tonul, continuă:

— Ei poftim! Max va fi aici peste două ore, şi noi încă n-am terminat de pregătit cina. Acum trebuie să facem sosul pentru scoicile Saint-Jacques, să preparăm un *coq-au-vin*[1], şi pe urmă prăjitura de ciocolată, pentru desert. Ştii, eu nu mănânc aşa în fiecare zi — dacă m-aş îndopa astfel, aş avea un burdihan remarcabil — chiar şi în Provence. Însă cu prilejul unei mici petreceri, pentru a-l întâmpina pe Max la întoarcerea acasă şi pentru a sărbători cea de a doua ta lecţie de artă culinară, încheiată cu atâta succes, este un meniu bun. Şi acum, draga mea, mai întâi să tăiem mărunt carnea de pui şi, cât timp va fierbe, vom pregăti sosul de arpagic.

Îmi place Robert — gândi Stephanie. *Şi-mi place madame Besset, şi-mi place camera asta, toată în alb şi roşu şi strălucind de curăţenie, şi-mi place soarele după o săptămână de ploaie.*

Se simţea uşoară şi fericită, trebăluind cu un rost prin bucătărie, folosindu-şi mâinile, gândind, făcând planuri, creând. I se părea de neînţeles şi înspăimântător că starea ei psihică putea trece atât de brusc de la teamă şi depresiune la fericire, pentru ca apoi să revină, pe neaşteptate, la cea dinainte, exact ca acum, când o apăsase întreaga povară a ceea ce nu cunoştea cu privire la arta culinară, dar, de îndată ce-o consolase Robert,

---

1 *Coq-au-vin* (lb. fr. în original) = cocoş în sos de vin. (n.t.)

trecuse iar, brusc, la starea de bucurie. Acum se simţea întocmai ca atunci când, cu o săptămână în urmă, condusese maşina menajerei: era o persoană reală, o persoană sigură pe sine, gândindu-se la prezent şi nu la un trecut care, pentru ea, era pierdut.

Urmărea mâinile lui Robert cum se mişcă rapid şi fără ezitări, cu o perfectă economie a mişcărilor, şi încercă să-l imite. În timp ce lucra, el descria fiecare etapă, ba chiar îi povesti istoricul mâncărurilor şi al condimentelor pe care le foloseau, şi anecdote referitoare la ele.

— Ştii, Lewis Caroll a fost cel care, în *Alice în Ţara Minunilor*, a făcut-o pe morsă să spună că o franzelă, piper şi oţet, ar...

— *Alice în Ţara Minunilor*? Ce-i asta? O poveste? Despre o morsă care vorbeşte? Ce ciudat. O am aici? Mi-ar plăcea s-o citesc.

Robert tocmai vâra o cratiţă cu capac în cuptor şi nu-i răspunse până când nu se întoarse din nou spre ea. Îi era cumplit de milă de această femeie, atât de frumoasă, atât de plină de viaţă şi curiozitate, cu o minte isteaţă şi deschisă spre lucruri noi... dar care nu avea nimic de care să se agaţe, decât de lucrurile de aici şi de-acum.

Cât de firesc considerăm că ne este trecutul, reflectă. *Fără a ne da seama, zi de zi o lăsăm în urmă pe cea de ieri şi, mergând înapoi, o săptămână, o lună, şi poate ani, din care extragem amintiri ce ne conferă siguranţa locului nostru în lume şi ne dau o bază pentru ziua de mâine. Cum ar fi să mă trezesc şi să nu am nimic în urmă de care să mă agăţ, nici măcar propriul meu nume? Nici nu-mi pot imagina. Mi se pare un fel de moarte.*

Dar această femeie frumoasă nu era moartă: era tânără şi vibrantă de energie şi revenea la viaţă...

Cu ajutorul nostru, gândi Robert. *Cu toţii trebuie să fim buni faţă de ea, şi foarte grijulii. Depinde de noi pentru toate zilele de azi care vor deveni pentru ea ieri, pentru bazele pe care le pune spre a-şi clădi viitorul. Îi putem oferi securitate şi timp pentru a deveni noua Sabrina Lacoste. Îi putem dărui dragoste. Şi dacă noi vom face asta cu statornicie, ea îşi va reveni, cu graţia şi stilul care-i sunt proprii, chiar dacă niciodată nu-şi va recupera trecutul.*

Gândurile îi fuseseră rapide şi începu să vorbească chiar în timp ce se întorcea de la cuptor.

— Cred că am eu un exemplar din *Alice în Ţara Minunilor.* O să-l caut. Este o ficţiune plină de înţelepciune, scrisă de un matematician care ştia multe despre slăbiciunile omeneşti, inclusiv ale sale. Dacă atunci când o vei citi îţi vei pune întrebări, trebuie să le discuţi cu mine. Sau cu Max, bineînţeles. Şi acum, draga mea, totul e pregătit, şi mă apuc să fac curăţenie prin bucătărie, în timp ce dumneata vei îmbrăca o rochie festivă. Vom bea ceva în bibliotecă de îndată ce va sosi Max.

— Curăţenia o va face *madame* Besset, mâine — spuse Stephanie.

El zâmbi.

— Sunt convins că ar face-o. Dar eu i-am invadat bucătăria, şi singura modalitate prin care mă pot asigura că, data viitoare când voi da ochii cu ea, vom avea o întâlnire plăcută, este s-o las aşa cum am găsit-o. Ba chiar mai bine, dacă-i posibil, deşi cu *madame* Besset aşa ceva este foarte dificil. Hai, du-te şi pregăteşte-te. Max a spus că vine la şase fix, şi întotdeauna e punctual.

— Îţi place Max, nu-i aşa? îl întrebă Stephanie, neîndurându-se să plece.

— Foarte mult. Este un om de cuvânt.

— Ştii cumva...

Şovăi, apoi îndrăzni:

— Ştii ce face, în călătoriile lui de afaceri?

— El spune că exportă utilaje agricole şi de construcţie.

— Şi-l crezi?

— N-am motive să nu-l cred. Dumneata ai?

— Nu ştiu. Se înconjoară de un zid. Niciodată nu ştiu ce gândeşte.

— Te iubeşte. Asta ştiu.

Stephanie rămase tăcută. După câtva timp, spuse:

— Am impresia că nu-l crezi cu adevărat când spune în ce-i constau afacerile.

— Sabrina, eu nu-l numesc pe bunul meu prieten un mincinos.

— Dar te-ai exprimat aşa: „El spune că exportă utilaje..."

— Ah! Ai o minte isteaţă — sesizezi subtilităţile. Ei bine, el îmi spune asta şi eu nu-i pun la îndoială vorbele, dar cred că Max este un om care nu s-ar mulţumi cu atât şi, prin urmare, mi se pare posibil, ba chiar probabil, ca el să fie implicat şi în alte întreprinderi care-i solicită inteligenţa mai mult decât nişte utilaje agricole sau de construcţii.

— Spunea că vă dă bani, dumitale şi altor preoţi de prin întreaga lume.

— Aşa şi este. De fapt, eu mă bazez mult pe contribuţia lui bănească — este substanţială.

— Programe educaţionale şi de calificare în diverse meserii?

— Da, pentru tineret. Găsim locuinţe pentru ei, le dăm posibilitatea să-şi ajute părinţii şi fraţii sau surorile mai mici, îi învăţăm cum să se implice în sistemul politic, dacă există vreunul.

— Există aşa ceva?

— Multe ţări nu au cunoscut decât dictatura.

— Şi voi îi învăţaţi despre politica din acele ţări?

— Cum să zic, într-un anume fel, da. Dragă Sabrina, dacă nu te duci să te aranjezi, Max te va găsi ca pe o bucătăreasă, în loc de stăpâna acestei case. Te-ar putea confunda cu *madame* Besset.

Stephanie nu-i înapoie zâmbetul. Se uita la el cu atenţie.

— Foarte bine, mă voi duce, dar n-am terminat cu întrebările. Îmi face impresia că, atunci când îmi vorbeşti despre mâncare şi bucătăreală, intri până şi-n cele mai mici amănunte, dar de cum te întreb ceva despre dumneata, devii extrem de vag.

— Acum du-te, o îndemnă Robert cu blândeţe. A fost o zi bună, plină de multe lecţii.

— Oh! exclamă Stephanie schiţând un gest de frustrare. Şi tu şi Max sunteţi atât de misterioşi uneori!

Însă în timp ce făcea baie, uită de Robert, gândindu-se numai la Max. Fusese plecat opt zile şi, cu fiece zi care trecea, casa păruse să devină mai mare şi mai tăcută.

Ei bine, m-am obişnuit cu el — îşi spuse, ieşind din cadă şi întinzând mâna să-şi ia prosopul. *Este un bărbat care umple mult spaţiu. Şi conversaţia cu el este interesantă.*

Îmbrăcă o bluză de mătase de culoarea fildeşului şi un pantalon tot din mătase ivoire, pe care Max i-l cumpărase într-o zi, într-un *boutique* din Aix-en-Provence, în timp ce ea se afla la spital. Acum era prima oară când le purta şi senzaţia răcoroasă şi moliciunea bluzei, ca şi felul în care îi flutura pantalonul erau atât de plăcute, încât se răsuci pe călcâie, într-o piruetă plină de încântare. *O îmbrăcăminte foarte sexy* — aprecie în gând, fixându-şi un colier de aur pe care Max i-l dăruise chiar înainte de plecarea la Marsilia, deşi nu prea ştia ce înseamnă o îmbrăcăminte sexy.

Îşi trecu un pieptene prin păr, care începuse să crească. Max pomenise de câteva ori, după ce ea îl întrebase în legătură cu asta, despre cât de superb fusese, dar că nu exista nici un motiv pentru a-l lăsa să crească. Dar ea dorea s-o vadă pe cealaltă persoană care fusese cândva, pe cea la care nu putea ajunge şi nici nu şi-o putea imagina.

Îşi ridică părul, să-ţi vadă fruntea. Cicatricea era lungă, însă îngustă şi netedă, şi începuse să se decoloreze. Medicul spusese că peste câteva săptămâni avea să fie tot mai palidă, pentru ca, apoi, aproape să dispară. Obrajii, gâtul şi zona din jurul ochilor încă mai purtau urmele cicatricelor, dar, cu fiecare săptămână care trecea, acestea deveneau mai puţin vizibile. Acum, de la distanţă, abia dacă mai puteau fi distinse.

Foarte curând o să arăt ca nouă — gândi Stephanie, încălţându-se cu o pereche de pantofi crem. *Peticită perfect. Singurul lucru care îmi va lipsi va fi eul meu cel adevărat.*

Îşi privea în oglindă imaginea şi ştia că era frumoasă şi că se îmbrăcase astfel încât să-şi pună cât mai bine în valoare silueta zveltă. Luă un cordon din inele masive de aur şi şi-l petrecu prin găicile pantalonilor. Se fixa în faţă, printr-o cataramă complicată, cu un ciorchine de perle.

— Trăsnet! spuse cu voce tare, în engleză, şi-şi văzu ochii, în oglindă, mărindu-se de uimire. *Smashing*! repetă. În ce loc mă aflam, unde oamenii spuneau *smashing*?

Lumina unor faruri trecu pe lângă fereastră. Auzi o maşină oprindu-se şi o uşă trântindu-se.

Mă voi gândi la asta mai târziu. A venit Max.

Ieşi în fugă din camera ei şi se afla deja în hol când uşa din faţă se deschise şi el păşi înăuntru. Era în braţele lui chiar mai înainte ca uşa să se fi închis.

— Prea mult — spuse el, acoperindu-i gura cu a sa. Prea mult am stat departe de tine.

Trupul Sabrinei se trezi. Înăuntrul ei mici flăcări licăriră, înălţându-se tot mai sus, apoi, într-un vârtej sălbatic, o cuprinseră cu totul într-o izbucnire de căldură şi lumină. Îşi înfipse degetele în umerii lui Max şi se lăsă pradă strânsorii braţelor lui, simţind că se topeşte de dorinţa ce-o îndemna spre el.

— Dumnezeule ! şopti el, ridicând-o de pe pardoseală, ai revenit, minunata mea Sabrina...

Se îndreptă spre scară, purtând-o pe Stephanie, ghemuită în braţele sale, cu faţa lipită de gâtul lui. Dar tocmai atunci se auzi, slab, zgomotul unui capac pus peste o oală şi al unei uşi de cuptor ce se închide. Capul Sabrinei se ridică, trupul i se încordă.

— Oh, Max, am uitat. Robert e în bucătărie...

— Să-l ia naiba!

— Nu, n-ai înţeles: el şi cu mine am pregătit cina. Ne aşteaptă.

— Lasă-l să ne-aştepte.

— *Nu!* strigă, luptându-se să stea din nou pe picioarele proprii.

El îi dădu drumul.

— Bine, dar atunci ce dracu' vrei?

— Robert şi cu mine am preparat mâncarea pentru masa de seară. E ceva foarte deosebit, s-a străduit mult să gătească pentru tine ceva special, spre a-ţi ura bun-venit acasă, şi vreau să luăm masa asta împreună. Şi pe urmă, după ce pleacă Robert...

— Cină! O afurisită de cină este atât de al dracului de importantă pentru tine încât o pui înaintea...

— Nu vorbi aşa!

Intesitatea cu care îl dorea o făcea să tremure, dar era mânioasă pe el că nu-i păsa de Robert.

— Pentru Robert este important, iar el este cel mai bun prieten al nostru, şi n-o să-l lăsăm să stea singur, în bucătărie, ca pe-un servitor, după ce şi-a petrecut întreaga zi învăţându-mă şi gătind pentru tine şi spunându-mi cât de mult ţine la tine. Cina va dura două-trei ore, şi dacă nu poţi aştepta nici măcar atât ca să te culci cu mine, atunci n-o vom mai face deloc.

Max stătea la picioarele scării, privind-o cu ochii îngustaţi. Stephanie îi susţinea privirea fără să clipească. După câteva clipe, el zâmbi şi-şi ridică mâinile la buze.

— Sabrina mea cea plină de patimă. Ai revenit. Ce s-a întâmplat în săptămâna asta, de mi te-a trezit?

Vasăzică, aşa eram înainte, gândi Sabrina. *Îmi susţineam punctul de vedere, spuneam ce gândeam, chiar dacă nu era plăcut. Mă bucur. În cursul tuturor acestor luni, nu mi-a plăcut deloc să mă simt neajutorată.*

— Am învăţat să conduc maşina — răspunse, şi îşi răsuci mâna în cea a lui Max, împletindu-şi degetele cu ale sale şi conducându-l spre bucătărie. Max o studie cu atenţie pe toată durata mesei. La început, îl lăsă pe Robert să susţină conversaţia, povestind ce se mai întâmplase în Cavaillon, dar după supă se destinse, lăudând mâncarea şi pe bucătarii care-o preparaseră, admirând gustul cu care fuseseră alese vinurile şi sporovăind degajat şi amuzat în legătură cu Marsilia. La un moment dat, pomeni despre un reprezentant comercial din Guatemala, pe nume Carlos Figueros, pe care-l întâlnise acolo. Stephaniei i se păru că, în timp ce vorbea despre el, schimbase o privire rapidă cu Robert, dar nu putea fi sigură. Singurul lucru de care era foarte conştientă era atenţia cu care o privea Max, ochii lui nepărăsindu-i faţa în tot timpul celor două ore şi jumătate când stătură la masă.

Apoi Robert plecă, făgăduind să revină peste două zile pentru o nouă lecţie de bucătărie şi, de cum încuie Max

uşa casei, Stephanie fu în braţele lui, iar pe urmă, pentru prima dată, urcară scara împreună, spre camera lui.

El îi scoase bluza peste cap, mângâindu-i sânii în timp ce i-i dezgolea; apoi se luptă, neîndemânatic, cu închizătoarea cordonului de aur şi perle.

— Pentru ce naiba porţi chestia asta... mormăi.

Stephanie izbucni într-un râs nervos.

— Poate că-mi doream o centură de castitate!

Panica creştea înlăuntrul ei. *Nu ştiu ce să fac. Nici măcar nu ştiu dacă doresc asta.* Dar el se aplecă spre a-i lua în gură sfârcul sânului, şi ei i se tăie respiraţia. Îşi descheie singură cordonul şi lăsă să-i cadă pantalonul, iar apoi, cu ochii măriţi, se uită prin cameră fără a vedea nimic, în vreme ce el o dezbrăca în întregime. Îşi feri de el privirea, auzindu-l cum se dezbracă el însuşi, până când o trase lângă el, şi tresări, şocată, la atingerea pielii lui pe-a sa. Sânii îi erau apăsaţi pe părul des de pe pieptul său; mâinile lui îi alunecau peste spinare, pe fese, pe mijloc, pe coapse, ca şi cum ar fi modelat argilă, şi apoi, deodată, Stephanie îi scăpă un lung suspin, care rupse tăcerea. Nu-şi amintea nimic despre cum făcuse dragoste cu el în trecut, însă mâinile lui erau insistente, şi trupul ei înfierbântat de dorinţă şi însetat să-l primească, veni în întâmpinarea lui. El ştia ce să facă.

În zori se îmbrăcară amândoi în câte un halat de mătase de-al lui Max, Stephaniew suflecându-şi mânecile până la coate, şi coborâră în sufragerie să ia micul-dejun. Mâncară *coq-au-vin* rece şi câteva felii de tort de ciocolată şi terminară sticla cu vin de Burgundia.

— O cină dublu de bună — aprecie Max. Îi sunt îndatorat lui Robert şi încă şi mai mult ţie. Nu mi-a fost atât de foame şi nici nu m-am simţit atât de mulţumit din douăzeci şi patru octombrie.

— Ce s-a întâmplat la douăzeci şi patru octombrie? întrebă Stephanie într-o doară. Abia se dezmeticea din

moleşeala nopţii, amintindu-şi cum se simţise când trăise din plin acele clipe, ca şi cum nici unul dintre ei n-ar fi avut vreun trecut şi, astfel, ar fi fost în fine egali.

— Nimic. Aşa mi-a venit să zic.

— Nu, nu-i adevărat. Ai numit o dată anume. Spune-mi ce-a fost.

— E ceva ce mai poate aştepta.

— Max!

— Bine. În ziua aceea a explodat iahtul. De atunci, n-am mai avut nici o certitudine cu privire la când ne vom regăsi, aşa că niciodată nu mă simţeam mulţumit. Până aseară. Asta-i ceea ce am vrut să spun.

— Dar tot nu mi-ai spus ce s-a întâmplat. De fiecare dată când te întreb, amâni răspunsul.

— Nu-i nici o grabă. S-ar putea ca, auzind detaliile, să suferi un şoc. Oricum, nu-i acum momentul să scoatem totul la suprafaţă. Îmi pare rău c-am pomenit despre asta. Mai bine vorbeşte-mi tu. Spune-mi ce-ai vrut să zici când m-ai anunţat că ai învăţat să conduci. Se pare că-i o glumă, însă am impresia că mi-a scăpat poanta.

— N-a fost nici o glumă. *Madame* Besset m-a învăţat să conduc.

— *Madame* ... repetă el, încruntându-se. Îţi promisesem să te învăţ eu, când va sosi timpul.

— Ei bine, timpul a sosit, şi tu nu erai aici. (O scânteie de enervare răzbătu prin moleşeala ei.) Max, doar nu sunt nici copil, şi nici prizonieră. Sau sunt? Ai de gând să mă ţii veşnic sub lacăt?

— Bineînţeles că nu, nu fi absurdă. Voiam să mă încredinţez că te simţi bine şi că ţi-ai recăpătat îndeajuns forţele.

— Mă simt bine şi puternică de cel puţin o lună.

— Dar tot mai ai dureri de cap, şi deseori, eşti deprimată...

— Iar condusul mă face să mă simt şi mai bine. Mă face să mă simt minunat.

După câteva clipe de tăcere, el ridică din umeri.

— Pe unde ai condus?

— Doar pe-aici, pe sus. De două ori. O dată pe o ploaie torenţială, şi altă dată într-o zi cu cer albastru şi nori pufoşi şi cu păsărele zburând în jurul nostru, şi aveam impresia că zbor şi eu, laolaltă cu ele. Era absolut splendid. Îmi plăcea. Nu voiam să mai opresc vreodată. Voiam să merg la Cavaillon, însă *madame* Besset a socotit c-ar fi mai bine să te aştept pe tine.

— Asta-i primul lucru raţional pe care l-am auzit despre ea. Ar trebui s-o concediez. Nu avea dreptul...

— Max, n-o vei concedia! M-a învăţat pentru că am insistat eu, şi ţin la ea şi vreau s-o am aici. Şi nici nu ştiu ce ne-am face fără ea.

El o privi câteva clipe.

— Bine, atunci, de data asta, rămâne. Dar înţelege-mă, Sabrina, nu accept servitori care-mi încalcă regulile în propria mea casă. Eu nu dau instrucţiuni la nimereală, şi mă aştept ca toată lumea să înţeleagă că ele trebuie să fie respectate cu scrupulozitate şi întotdeauna.

— Toată lumea? sublinie Stephanie, rezemându-se de spătarul scaunului şi mărind astfel distanţa dintre ei. Te referi nu numai la servitori, ci şi la mine, nu-i aşa? Trebuie să mă supun *cu scrupulozitate* poruncilor tale, în propria ta casă. Nu-i oare şi casa mea?

— Bineînţeles că este. O stăpânim împreună, tot aşa cum ne împărtăşim vieţile, ceea ce ne dă amândurora satisfacţie şi o enormă plăcere. Dar tu nu cunoşti nimic despre lume, Sabrina; ştii că trebuie să înveţi absolut orice. Până când vei reuşi asta, te afli sub îngrijirea mea şi trebuie să te bazezi pe mine, lăsându-mă pe mine să te îndrum. Doamne Sfinte! dac-ai şti câte griji mi-am făcut în legătură cu tine la spital... că fără

mine, să te veghez, ai fi murit? Mi-ai fost încredinţată, Sabrina, şi eu voi decide cum să te apăr, astfel încât nimeni şi nimic să nu-ţi poată face vreun rău.

Ea fu uluită, aproape descumpănită de violenţa cuvintelor lui.

— Şi am nevoie de ordine în viaţa mea, continuă el. Casa aceasta este un refugiu pentru mine, ca şi pentru tine. Iţi făgăduiesc să am grijă de tine. Niciodată nu vei duce lipsă de nimic. Voi face tot ce stă în puterea mea pentru a te vedea mulţumită şi fericită. Dar nu poţi lupta împotriva mea, Sabrina. Am trăit multă vreme după propriile mele legi; niciodată nu m-am supus regulilor stabilite de alţii, şi n-am nici un interes să-nvăţ să trăiesc într-un haos.

— Tot ce-am făcut a fost c-am învăţat să conduc. Ce legătură are asta cu haosul?

— Nici una; ai dreptate, desigur. Exagerez. Dar nu voi accepta nici o încălcare a autorităţii mele.

— Autoritatea ta?!

— Draga mea, doar nu crezi că m-aş pleca în faţa oricărei persoane. Cât priveşte lecţiile tale de conducere auto, ar fi fost chiar atât de dureros să aştepţi încă o săptămână sau două? Dacă mi-ai fi cerut, aş fi fost încântat să te învăţ. De fapt, avusesem această intenţie.

Stephanie tăcu. Bucuria ei de-o săptămână în legătură cu faptul că învăţase să conducă, plăcerea de a-i fi ţinut piept lui Max în problema cinei luate împreună cu Robert, moleşeala senzuală a nopţii — toate acestea pieriseră. Se simţea neajutorată, vulnerabilă şi singură ca pe vremea când fusese în spital şi în săptămânile următoare, după ce Max o adusese în această casă.

„Voi decide cum să te apăr astfel încât nimeni şi nimic să nu-ţi poată face vreun rău."

„Am trăit multă vreme după propriile mele legi."

„Nu voi accepta nici o încălcare a autorităţii mele.“

Îşi privi mâinile, împreunate, cuminţi, în poala sa. Singurul lucru pe care nu-l spusese era că, dacă ei nu-i plăcea, n-avea decât să plece. *Dar unde m-aş duce? Nu ştiu nimic. Bani nu am, şi n-am nici un alt loc al meu. Nu-l am decât pe acesta şi pe Max, care să aibă grijă de mine.*

Simţi un nod în gât şi-şi închise pleoapele pentru a-şi reţine lacrimile. Pe nimeni decât pe Max. Exista şi Robert, şi ar fi putut să aibă grijă de ea, dar el avea propria sa viaţă, cu restricţii în multe privinţe. Exista şi *madame* Besset, dar ea avea un soţ, o familie, o fermă, şi ştia ce se cade şi ce nu, iar ca stăpâna ei să vină să locuiască la ea, fie şi temporar, cu siguranţă era ceva ce nu s-ar fi cuvenit.

Tăcerea se prelungea. Max nu avea de gând s-o rupă, iar Stephanie nu putea. Cerul se lumina. Vedea cum bucătăria se trezeşte la viaţă, dar ceea ce vedea cel mai limpede era că ea însăşi se afla singură, alături de un bărbat pe care abia îl cunoştea, într-un orăşel adăpostit printre câmpurile şi colinele din sudul Franţei, şi că nu poseda nimic al său propriu, nici măcar numele ei. Avea doar ceea ce-i dădea Max. Undeva, în lumea asta, existau oameni care o cunoşteau şi care se întrebau ce i se întâmplase, dar ea îi pierduse. Nu avea nici o legătură cu restul lumii, decât pe Max. Nu avea nici o familie, în afară de Max. Îi pierduse pe toţi, inclusiv pe ea însăşi, cu excepţia lui Max.

— Draga mea — spuse el în cele din urmă, luându-i mâinile împreunate între ale sale. Vom face multe împreună, vom merge în multe locuri. Vei învăţa atâtea lucruri, încât va fi ca şi cum n-ai fi uitat. Nu te vei simţi niciodată deprimată. Acum, haide. Vom muta lucrurile tale în camera mea.

Ieşi din sufragerie în urma lui, mătasea fină a hainei de casă a lui Max mângâindu-i pielea, înfăşurându-se în jurul ei, învăluind-o. *Îi aparţin*, gândi, străbătută de un fior.

În mica încăpere care fusese a ei, Max scoase din dulap îmbrăcămintea, punând-o pe pat. Vârî cosmeticele într-o cutie, pantofii într-alta, lenjeria şi bluzele într-o a treia.

— Putem rezolva totul în două drumuri, zise.

Aşeză rochiile pe braţele întinse ale Stephaniei şi luă două cutii.

— Tu vei hotărî unde vei pune fiecare lucru. Am cumpărat în plus, pentru tine, un dulap şi un birou.

Mirată, se opri la picioarele scării şi se uită înapoi, la el.

— Nu le-am văzut.

— Le-am pus în camera de alături. Dacă vrei să le ai în dormitor, le voi muta.

La cel de-al doilea drum, Max făcu o pauză lângă arcada largă ce ducea spre camera de zi. Acum se luminase de ziuă şi, pentru prima oară, văzu încăperea.

— Ce-ai făcut aici?

În spatele lui, Stephanie rămase brusc în loc.

— Am schimbat câteva lucruri.

— Asta văd şi eu.

Puse pe jos cutia pe care-o căra şi înaintă. Stephanie îl urmărea cu privirea din prag. Cu paşi mari el dădu ocol încăperii, examinând aranjamentul mobilierului, lămpile şi platourile cu fructe, felul în care fuseseră grupate micile sculpturi, tablourile şi covoarele, ca şi cum ar fi fost prima oară când le vedea. Apoi reveni în mijlocul camerei.

— Pentru ce ai făcut asta?

— Înainte nu era bine.

— Ce nu era în ordine?

— Nu exista armonie.
— Ce te-a făcut să crezi asta?
— Nu ştiu. Pur şi simplu, ştiam.
— Pur şi simplu, ştiai? Ţi-a venit aşa, deodată şi de nicăieri, ideea că această cameră nu era armonioasă?
— N-a fost o idee. Aşa simţeam. *Ştiam* că-i aşa. Şi ştiam că puteam s-o aranjez mai bine. Mi-ar fi plăcut să schimb câteva mobile, dar m-am descurcat cu ce aveam aici şi cu câteva piese pe care le-am găsit în pod.
— Ce te făcea să-ţi închipui că puteai să le aranjezi mai bine?
— *Nu ştiu*. Doar că aşa credeam.
— Fără a te baza pe nimic altceva?
— Oh!... exclamă ea, şi i se tăie repiraţia. Te gândeşti că am mai făcut asta înainte. Crezi că am ştiut ce să fac pentru că asta era profesia mea. Dar ai spus că niciodată n-am vorbit despre vreo profesie. Am pomenit vreodată ceva despre decorarea încăperilor?
— Nu, replică el, pe un ton categoric. Şi n-am nici un motiv pentru a crede că asta ar fi fost profesia ta. Va trebui să vedem ce alte inspiraţii îţi mai vin. Ai mai avut vreunele, în timp ce găteai împreună cu Robert?
— El zice că-i convins că am petrecut mult timp prin bucătării.
— O presupunere uşor de făcut, şi care se aplică majorităţii femeilor. Unde-ai găsit covorul din faţa şemineului?
— În pod. *Madame* Besset m-a dus acolo. Cred că-i foarte frumos. Urzeala este bătută, iar culorile...
Nu-şi încheie fraza şi glasul i se stinse.
— Pentru ce nu m-ai aşteptat, să mă întrebi dacă poţi face asta?
Pe Stephanie o cuprinse brusc mânia. Muncise din greu ca să înfrumuseţeze această cameră şi ştia că izbutise. El nu-i mulţumea şi nici măcar nu recunoscuse

că ea îi îmbunătăţise aspectul. În schimb, o luase la întrebări şi o tratase ca pe-o slujnică incultă. „Îţi făgăduiesc că voi face tot ce-mi stă în puterea mea pentru a te vedea mulţumită şi fericită." *Ei bine, mai are multe de învăţat* — îşi spuse ea în gând, iar cu glas tare, ripostă pe un ton tăios:

— Schimb-o cum era înainte!

— Nu, spuse el, gânditor. N-o voi schimba. Este, într-adevăr, mult mai bine, mult mai plăcută de cum era. De fapt, e superbă. Ai un gust excelent. Iţi mulţumesc, draga mea. Sper să arunci o privire şi asupra celorlalte încăperi ale casei, fără a mai aştepta să fiu eu plecat.

Mânia Stephaniei se evaporă, fără a mai avea vreo ţintă împotriva căreia să se reverse. *Naiba să-l ia*, îl ocărî în gând, întrebându-se dacă înainte de a-şi pierde memoria fusese în stare să-i ţină piept. Însă nu se cunoscuseră decât vreme de câteva zile. *Nu-l cunoşteam, şi nici acum nu-l cunosc. Mă-ntreb cât timp va mai trece până-l voi înţelege.*

Max se uita la ea, aşteptându-i răspunsul.

— Desigur , mi-ar face plăcere — rosti, urcând scara în urma lui.

Le trebui doar o jumătate de ceas pentru a-i instala lucrurile în dormitorul lui, făcându-l să devină şi al ei. Max îi atârnă lucrurile într-unul din dulapurile zidite şi în dulapul cel nou. Stephanie aşeză bluzele şi lenjeria de mătase în comoda pe care o luase el în acelaşi timp cu dulapul şi îşi aranjă cutia cu bijuterii şi cosmeticalele pe măsuţa de toaletă. Max înlocui becul ars de la una din lămpile de pe noptiere.

— Max — întrebă Stephanie, în timp ce stivuia câteva cărţi lângă lampa ei — avem vreun exemplar din *Alice în Ţara Minunilor*?

— Habar n-am. Nu citesc ficţiuni. De ce?

— Mi-a pomenit Robert despre cartea asta. Mi-ar plăcea s-o citesc.

— Atunci, dacă n-o avem, o s-o cumpărăm.

Stephanie căscă, simţindu-şi brusc pleoapele atât de grele încât nu le mai putea ţine deschise.

— Cred că trebuie să mă culc. (Îl privi cu oarecare mirare.) Tu nu eşti obosit?

— Nu, de multe ori am stat treaz toată noaptea. Tu culcă-te. Voi fi la parter, în biroul meu.

Stephanie ar fi vrut să întrebe: „Pentru ce ai stat treaz?", dar era prea somnoroasă, tot trupul îi atârna greu — picioarele, braţele, gâtul, pleoapele. Se întinse pe patul lui Max — *nu, acum este şi patul meu* — şi, înainte de a adormi, îl simţi învelind-o cu pătura.

Max stătu aplecat deasupra ei, contemplându-i frumuseţea care continua să i se pară uimitoare chiar şi când revenea lângă ea dintr-o altă cameră a casei. Expresia i se întunecă în clipa în care ochii i se opriră asupra micilor cicatrice de pe faţa ei şi asupra aceleia mari, de pe frunte, parţial vizibilă prin păr. Faptul că frumuseţea îi putea fi diminuată de ceva îl înfuria. Îi considera frumuseţea ca pe un lucru de artă, iar el era un colecţionar de obiecte de artă; toată viaţa studiase arta şi îşi făcuse în întreaga lume cunoştinţe printre oameni care, la rândul lor, o apreciau şi o cultivau.

Arta constituise totodată şi domeniul în care se situau afacerile lui, vreme de două decenii, până-n octombrie trecut. Fusese, probabil, contrabandistul cu cel mai mare succes din lume, alcătuind planuri potrivit cărora oamenii lui din America Centrală şi de Sud, cei din Orientul Mijlociu ca şi cei din Extremul Orient să prade muzee, morminte şi temple antice — uneori chiar părţi întregi din temple, demontate în vederea transportului — şi să le scoată fraudulos din ţările lor, aducându-le în Europa şi în America, unde aşteptau colecţionarii dornici să plătească pentru ele sume enorme. Avusese un succes nemaiîntâlnit fiindcă era mult mai mult decât un simplu

om de afaceri: ca şi clienţii săi, cunoştea valoarea intrinsecă a ceea ce obţinea, şi deseori ei veneau să-i ceară sfatul cu privire la completarea unei colecţii sau la vânzarea unor piese de care se plictisiseră.

Acum, în timp ce privea în jos, la femeia din patul său, furia lui era aceeaşi cu aceea pe care-ar fi simţit-o dacă una dintre acele opere de artă de neînlocuit ar fi fost deteriorată, nu în mare măsură, însă îndeajuns pentru a arunca o umbră asupra perfecţiunii ei şi a-i diminua valoarea pentru oricine care-ar fi dorit-o.

Cu toate acestea, simţea şi o anumită satisfacţie: cicatricele de pe faţa ei şi pierderea memoriei o făceau mai puţin perfectă şi, prin aceasta, mai dependentă de el. Iar el avea nevoie de dependenţa ei. Iubirea pentru ea devenise în ultimele luni o obsesie, dorinţa sfâşiindu-l oriunde s-ar fi aflat, indiferent ce-ar fi făcut; şi îşi dădu seama că, deşi noaptea abia se sfârşise, ea trebuia să fie a lui în întregime şi permanent, iar el să primească din partea ei o pasiune egală cu a lui.

Era sigur că asta avea să devină realitate cu timpul, că deja începuse, aşa încât atunci când, după ce dormise, ea veni în biroul lui şi el, stând în picioare, o îmbrăţişă încrezător, retragerea ei instinctivă îl uimi şi apoi îl înfurie. Braţele i se încordară.

— Ce este?

Stephanie văzu răceala de gheaţă din ochii lui şi trupul i se înmuie. Rămase, pasivă, în braţele lui.

— Nu ştiu. Doar că... nu mă aşteptam.

— Nu te aşteptai ca soţul tău să te îmbrăţişeze în casa în care locuiţi împreună, după o noapte de dragoste cu el?

Nu-i răspunse. Felul în care vorbise el făcea ca purtarea să-i pară absurdă, dar ceva în felul în care o trăsese lângă el, ca şi cum ar fi avut acest drept...

Dar oare nu avea un asemenea drept? Se căsătorise cu el. Locuia împreună cu el. Făcuse dragoste cu el toată noaptea.

— Ei bine? întrebă el din nou.

— Nu ştiu.

Se depărtă de el, şi Max nu încercă s-o reţină.

— Nu te *cunosc*! izbucni ea. Niciodată nu m-ai lăsat să aflu cine eşti tu de fapt.

Sprâncenele lui se ridicară.

— Ce-ai vrea să ştii?

— Oh... o sumedenie de lucruri. Ce doreşti cu adevărat, ce anume te îngrijorează, ce te face fericit, de ce te temi...

— *Tu* te temi? Asta-i ceea ce te frământă?

— Nu, ar trebui să mă tem? De ce? De explozia de pe iaht? Nu mi-ai spus nimic despre ea. Sau de tot ce ştii în legătură cu mine...

— Pentru ce crezi că nu ţi-am spus tot ce ştiu în legătură cu tine?

— Nu ştiu. Aşa simt.

— La fel cum ai simţit că n-ar fi armonie în camera de zi?

El zâmbea, dar chipul Stephaniei era întunecat.

— Da. Întocmai aşa. Ceva, între noi, nu este armonios, şi trebuie să existe un motiv pentru asta. Şi mai sunt şi alte lucruri pe care vreau să le ştiu. Cred că-mi ascunzi ceva, şi vreau să ştiu despre ce este vorba şi pentru ce faci asta. Vreau să ştiu dacă nu cumva nu eşti chiar atât de sigur pe tine cum pretinzi a fi, dacă te frământă teama că nu întotdeauna ai putea controla lucrurile din jurul tău sau ceea ce ţi se întâmplă.

— Nu mi-e teamă, nu sunt îngrijorat şi nu ascund nimic — declară el, pe un ton categoric. Ştii despre mine tot atât cât oricine altul, probabil chiar mai mult. Eu nu-mi exteriorizez sentimentele aşa ca Robert — asta

va trebui să accepţi. Acum, gata: nu-mi fărâmiţez timpul cu speculaţii. Ce ţi-ar plăcea să facem astăzi?

Ea se gândi să încerce din nou să-l facă să înţeleagă cât era de important pentru ea să capete un răspuns; că atâta vreme cât el îi ascundea unele lucruri, atâta timp cât ea simţea că între ei doi nu există armonie, nu-l putea iubi. Apoi, cu un mic gest de resemnare, renunţă. *Mai târziu* — îşi spuse, aşa cum părea să i se întâmple adesea în legătură cu Max. Mai târziu avea să-l facă să priceapă şi, poate, atunci îl va iubi.

— Am putea face o plimbare cu maşina? îl întrebă. Adică, vrei să vii cu mine, când mă voi duce la Cavaillon? Am lua prânzul acolo, iar eu aş putea vedea oraşul.

— Mai lasă-mă cinci minute, să termin ce am de lucru aici.

Se duse la biroul lui şi începu să caute ceva printre hârtiile împrăştiate pe o mapă mare. Stephanie îl urmări câteva clipe cu privirea, încercând să vadă pe faţa lui dacă era supărat. Dar aceasta nu exprima altceva decât atenţie concentrată şi, după un timp, ea ieşi din cameră şi se duse la bucătărie.

Madame Besset tocmai deschidea uşa cămării, cu chipul foarte încruntat.

— S-a întâmplat ceva? întrebă Stephanie.

— Nu, *madame*, deşi am unele temeri. Toate se află exact la locurile lor şi nimic nu-i spart. Sunt foarte mulţumită să constat asta.

— Mă bucur că eşti mulţumită, replică Stephanie cu seriozitate. N-am vrut să crezi că ţi-am invadat bucătăria.

— Numai o armată invadează, *madame*. Două persoane doar mută lucrurile din loc. Am simţit c-au fost deplasate. Anticipaţi ca aşa ceva să se întâmple des?

— Cât de des cu putinţă, spuse Stephanie, pe un ton mai tăios decât avusese intenţia.

Fiecare dorea să aibă o răspundere a sa: *madame* Besset voia să aibă în seamă bucătăria; Robert voia să se ocupe de şcoala pe care-o conducea şi de lecţiile lor de artă culinară; Max voia să aibă grijă de ea şi de casă.

Şi ar trebui să am şi eu o răspundere — îşi spuse în gând. *Dar nu ştiu ce anume ar putea fi. Dacă m-aş pricepe cu adevărat la ceva — dacă mi-am câştigat viaţa cu o profesie oarecare — n-ar fi trebuit să-mi reamintesc până acum de asta? Măcar câteva indicii?... Ei bine, poate c-am avut un indiciu. Am refăcut aranjamentul camerei de zi, şi Max a zis că am bun-gust. Un gust excelent, a spus. „Poate c-ai făcut asta în chip de hobby." Dar chiar dacă am făcut-o ca pe un hobby, ştiam totuşi cu precizie cum voiam să arate totul. Şi, în final, a arătat exact aşa cum sperasem, şi am fost fericită să realizez asta...*

Poate ar trebui să-mi iau o slujbă. I-aş putea ajuta pe oameni să-şi înfrumuseţeze locuinţele. Nici măcar nu le-aş lua bani. Aş face-o numai pentru că aşa aş fi fericită. Şi pentru că în felul acesta aş căpăta un alt nume — decorator de interioare — şi o identitate. Aş şti exact cine sunt. Şi poate că, atunci, voi putea fi eu însămi.

Deodată deveni conştientă de încruntarea menajerei.

— Iartă-mă, îi spuse cu blândeţe. Vreau să spun, mi-a făcut plăcere să învăţ de la părintele Chalon — ţii minte că ţi-am spus că a fost bucătar la un restaurant de trei stele? Şi sper că va veni deseori să-mi dea lecţii.

— Ştiu cine este, *madame*. Chalon e binecunoscut pretutindeni. Oamenii au plâns când s-a retras. Pe nimeni altul nu l-aş fi lăsat în bucătăria mea.

Care va să zică n-ai fi lăsat?! — protestă Stephanie, în sinea ei. *Asta-i casa mea şi eu hotărăsc cine intră în ea. Astăzi ţi-am salvat slujba.*

Dar îl auzi pe Max venind pe coridor şi îşi dădu seama că nu merită să se certe în legătură cu asta. Ea şi *madame* Besset aveau să se înţeleagă mai uşor evitând discuţiile dificile, lăsând lucrurile să se potolească de la sine, ca şi cum ar fi fost aranjate de altcineva, şi găsind mijloace prin care să evite discuţia cu privire la cine lua cu adevărat decizii în casa asta.

Mă-ntreb dacă tot aşa procedează şi alţi oameni — gândi.

Însă în clipa următoare Max intră, şi iată-i acum îndreptându-se spre garaj.

— Dacă puteţi, luaţi nişte făină! le strigă din urmă *madame* Besset. Credeam că-mi ajunge, dar şi pentru plăcintă, şi pentru pâine...

Max închise uşa, acoperindu-i glasul.

— Oare trebuie să aducem făină pentru bucătăreasa noastră?

—. Oh, neapărat, confirmă Stephanie. Diseară trebuie să strălucească, pentru a depăşi performanţele lui Robert. Prezic că vom avea o cină memorabilă.

— Războiul celor două pateuri de ficat, parafrază Max, deschizând portiera de pe partea şoferului. Ei, ia să vedem cum te descurci.

Stephanie se aşeză la volan, pentru moment inhibată. Simţea privirea lui Max pe faţa şi pe mâinile ei, şi nu-şi putea aminti cu ce anume trebuia să înceapă.

— Cheia, îi spuse el.

— Ştiu, replică ea cu răceală.

Şi apoi totul îi reveni în minte şi nu mai avu nici o ezitare.

Porni motorul, apoi scoase maşina din garaj lin, în marşarier, şi, trecând de poartă, ieşi pe stradă.

— Dar nu ştiu cum să ajung la Cavaillon.

— Coteşte la dreapta chiar cum ieşi din curte şi ţine drumul drept, coborând colina.

El părea amuzat şi Stephanie îşi dădu seama că ţinea volanul cu mâinile încleştate şi că scrâşnea din dinţi. *Semăn probabil cu un războinic pregătindu-se să* escaladeze zidurile de apărare, îşi spuse în gând. Mă voi simţi mai bine dacă îmi voi închipui că lângă mine stă madame Besset. Şi izbucni în râs.

— Ce este? o întrebă Max.

— Încercam să-mi închipui că eşti *madame* Besset, dar era ceva peste puterile imaginaţiei mele.

El chicoti.

— Mă bucur să aud asta.

Schimbul de cuvinte o relaxase. Acum mâinile i se odihneau uşor pe volan şi, pentru prima oară, îşi îngădui să privească peisajul. Ochii i se îndreptară de la stânga la dreapta, cuprinzând cu lăcomie decorul pe care nu-l zărise decât în fugă, cândva, când Max o adusese aici, de la spital.

De pe terasa lor, priveliştea asupra Cavaillon-ului fusese destul de neclară: o încâlcitură de acoperişuri de ţiglă portocalie, câteva blocuri din beton, o şosea. Dincolo de acestea se întindea o vale, pe care parcele mici, cultivate cu viţă de vie, pepeni galbeni şi cartofi, se adăposteau între Cavaillon şi colinele line ale lanţurilor de dealuri al Lubéronului. Acum vedea oraşul şi câmpurile din cu totul alt unghi: forme noi, colorit nou — un oraş adevărat.

Când intră în localitate şi porni pe străzile ei mărginite de arbori, încetini.

— Încotro să mergem?

— Oriunde vrei.

Ea zâmbi şi conduse la întâmplare, cotind unde avea poftă. Trecu pe lângă supermarket-ul „Grand Marché", cu parkingul său plin de maşini, şi de parcajul pentru camioane din spatele lui; pe lângă case dintre care unele aveau verande şi grădiniţe; trecu prin faţa unor

mici prăvălii şi bistrouri; a unor vile şi blocuri de locuinţe. Apoi văzu că prăvăliile îşi schimbă înfăţişarea: acum vitrinele străluceau şi prezentau rochii elegante şi pantofi de calitate, bijuterii şi tot felul de alte nimicuri strălucitoare. Pe urmă, înaintea lor se deschise strada principală din Cavaillon, cu fântâna ei deasupra căreia se înălţa o statuie. Incercând să vadă tot, Stephanie conducea mai încet, abia târându-se, şi în curând alţi şoferi începură s-o claxoneze, strigând la ea, ameninţând-o, şi spunându-i în diferite moduri unde-ar trebui să se ducă şi ce să facă acolo.

— Nu-i lua în seamă, o sfătui Max.

Ea dădu din cap, însă de fapt abia dacă auzea ce-i spuneau sau ce-i strigau ceilalţi şoferi. Se afla în mica ei cochilie, tremurând de încântarea descoperirii. Oh, oamenii aceia, atâţia oameni, bătrâni sau tineri, sfrijiţi sau graşi, mergând pe trotuare cu paşi leneşi sau hotărâţi, scoţându-şi jachetele şi hainele, sub soarele de martie, şi dând la iveală un caleidoscop de cămăşi cu diferite imprimeuri şi pantaloni de stofă cadrilată, sclipind ca nişte fulgere de lumină printre costumele serioase ale oamenilor de afaceri şi rochiile colorate ale doamnelor. Şi în jurul ei zvânceau nebuneşte atâtea maşini, ai căror şoferi gesticulau când ochii ei îi întâlneau pe-ai lor; şi atâţia biciclişti, făcându-i semne voioase cu mâna, prin traficul înşelător; şi vitrinele magazinelor, ademenind-o cu mărfuri expuse atrăgător, şi cafenelele de pe trotuare, cu chelneri purtând şorţuri albe şi ţinându-şi sus tăvile, în timp ce se strecurau, pieziş, printre mesele înghesuite, la care stăteau oameni citindu-şi ziarul sau discutând cu capetele apropiate, izbind în masă pentru a sublinia o opinie importantă... Cât de minunat era totul, cât de zgomotos şi plin de viaţă şi de activitate, după tăcerea din casa de piatră de pe deal.

Stephanie era entuziasmată, ca şi cum şi-ar fi sfărâmat cătuşele, eliberându-se, sau ca şi cum ar fi ieşit chiar atunci din găoacea în care fusese prizonieră. *Îmi place să fac parte din lume, îmi place să trăiesc şi să fiu eu, aici, acum... indiferent cine-aş fi.*

Bucuroasă, devenind tot mai sigură pe sine, conducea mai uşor, mărind viteza pentru a ţine pasul cu traficul. Coti, intrând în principala zonă comercială a oraşului, nemaitemându-se că va zgâria aripile maşinilor parcate sau că va urca pe trotuar când întorcea la colţuri. Ajunsă pe bulevardul Gambetta, îşi permitea deja să arunce priviri rapide în vitrinele magazinelor de pe ambele laturi ale acelei străzi largi. Şi pe urmă privi, şi tot privi, nemaisăturându-se, vitrina unui magazin. În cele din urmă, apăsă pedala de frână.

— Max, trebuie să opresc. Unde pot parca?

— Nicăieri, răspunse el pe un ton sec, uitându-se în susul şi-n josul străzii. Ei bine, poate că acolo. Ai mai parcat în altă parte decât în garajul nostru?

— Nu prea. N-ai vrea să parchezi tu? Te voi aştepta în magazinul acesta.

El îi urmări privirea. Era cel mai mare magazin de pe stradă, şi vitrinele sale uşor prăfuite se întindeau de-o parte şi de alta a uşii deasupra căreia, în litere mari de aur, decorative, scria *Jacqueline en Provence.* În vitrine, Max văzu mobile şi obiecte de ceramică, perne pentru pardoseală, platouri, draperii şi lămpi mari cu picior, înghesuite unele într-altele.

— Ca să ne remobilăm casa? întrebă.

— Oh, da, dacă găsim ceva...

Deschise portiera şi coborî din maşină. Nu se gândise să remobileze casa; nu se gândise la nimic altceva decât să vadă ce era înăuntru. O fascina şi nici măcar nu auzi mormăitul enervat al lui Max, când dădu ocol maşinii şi se urcă la volan.

— Aşteaptă-mă acolo, îi spuse el. Nu te depărta.

— Da, răspunse Stephanie.

Însă deja traversa trotuarul, îndreptându-se spre uşă.

Abia intrată, se opri şi privi în jur. Cu greu aveai loc să te mişti: etajere şi rafturi — ele însele obiecte de anticariat — susţineau bibelouri şi vaze de porţelan translucid; canapele, fotolii şi balansoare vechi erau grupate în jurul unor mese şi birouri lustruite de vremuri, încărcate cu farfurii adânci de argint sau cristal, pline cu vechi bile de sticlă, inele pentru şerveţele de masă, candelabre pentru lumânări, solniţe. Pe pardoseală, oriunde se găsise un spaţiu de câţiva centimetri, se aflau coşuri conţinând feţe de masă şi seturi de şerveţele. Totul, în acel magazin, conţinea ceva care, la rândul său conţinea altceva; podeaua era acoperită cu covoare, pe pereţi erau agăţate draperii şi tapiserii, din tavan atârnau candelabre. Aerul mirosea a mătase, a lână şi a bumbac proaspăt călcat cu fierul; era impregnat de aroma de lămâie a lustrului de mobilă şi de mireasma dulce, uşor prăfoasă, a catifelei şi tapiseriilor vechi şi a covoarelor cu culori spălăcite de vreme. *Parc-ar fi podul cuiva* — gândi Stephanie, ştiind că acesta era cel mai minunat loc din lume şi simţind că venise acasă.

— Da, *madame*?

O femeie înaltă, de o frumuseţe austeră, apăruse dintr-o altă încăpere. Purta o rochie dim mătase gri, perfectă prin simplitatea ei, iar părul blond-cenuşiu îi atârna pe spate, lăsându-i faţa liberă.

— Ce-aţi dori să vă arăt?

— Oh, biroul acela — spuse Stephanie, alegând o mobilă la întâmplare. Pare foarte vechi.

— Şaptezeci şi trei, poate şaptezeci şi patru de ani. Construcţia sertarelor şi curbura picioarelor...

Deschise un sertar şi Stephanie se aplecă să se uite mai bine. Mirosul prăfos al lemnului o învălui şi, brusc,

simţi că ameţeşte. Fără a se gândi, îngenunche pe pardoseală şi-şi petrecu uşor mâna peste lemnul neted al picioarelor şi în jurul sculpturilor acestora, ca un orb care identifică trăsăturile unui chip.

— Este într-o stare foarte bună — spuse în cele din urmă, ridicându-se în picioare.

— Da, confirmă femeia, privind-o cu atenţie. *Madame* se pricepe la mobile?

— Nu, nu ştiu nimic, dar mi-ar plăcea să ştiu. Îmi plac piesele vechi, îmi place să lucrez cu ele, să le aranjez...

Se apropie de un birou şi atinse un sfeşnic ce stătea în mijlocul său. Animale fantastice se jucau la baza lui, iar braţele i se ridicau ca trei ramuri, susţinând unsprezece lumânări.

— Îmi puteţi spune ceva despre acesta? Şi cât costă?

— A fost făcut de Ladatte, cam prin 1770. După cum vedeţi, este din bronz aurit, iar lumânările par să se înalţe ca nişte flori. Este una dintre piesele mele favorite. Perechea ei se află la Palazzo Reale[1], în Torino.

— Şi preţul?

— Cincizeci de mii de franci, *madame*.

Stephanie atinse iar sfeşnicul.

— E un preţ bun?

Femeia zâmbi.

— Este o ocazie unică.

Stephanie se întoarse spre ea.

— Şi se va potrivi perfect în locuinţa cuiva şi, în cazul acesta, costul n-ar fi un scop în sine.

— Întocmai cum spune *madame*.

Îşi zâmbiră una alteia, şi vânzătoarea întrebă:

— Mai este ceva ce v-aş putea spune, *madame*?

---

1 *Palazzo Reale* (lb. italiană) = Palatul Regal.(n.t.)

— Oh, vreau să ştiu cât mai multe despre toate. Imi place locul acesta, şi să mă aflu aici... aş vrea să nu plec niciodată.

Se uita pretutindeni, şi privirea i se opri pe un cuier-pom în care atârnau feţe de masă cu imprimeuri îndrăzneţe, colorate în nuanţe vii de galben, albastru, ocru şi cu pete de un roşu-vermillon, aruncate parcă la întâmplare.

— M-aţi lăsa să lucrez aici? întrebă pe neaşteptate. Aş face orice, orice aţi avea nevoie, şi ştiu că aş putea să învăţ, sunt *sigură* că aş putea să învăţ şi să devin utilă, şi aş vrea atât de mult să fiu aici! Aş vrea mai mult decât...

Îl văzu pe Max deschizând uşa şi îşi coborî glasul:

— De fapt, nu ştiu cu adevărat dacă aş putea... adică, ar trebui să întreb... pe cineva, dar dacă aş putea lucra aici, m-aţi primi?

Femeia se uită la Max, în timp ce acesta se apropia de ele. Apoi se întoarse cu spatele la el şi cu faţa spre Stephanie, ca şi cum ar fi încheiat o alianţă.

— Aş vrea să-mi fie posibil, *madame*. Îmi plăceţi foarte mult, dar, mă-nţelegeţi, am actualmente două femei care lucrează pentru mine şi nu mi-aş putea permite nici o altă persoană, mai ales pe cineva pe care ar trebui să-l calific. Imi pare realmente rău. Eventual, dacă aţi vrea să mă mai întrebaţi din nou peste câteva luni... Cine ştie? Poate se mai schimbă ceva.

Max auzi ultimele cuvinte.

— Să întrebi peste câteva luni? repetă întrebător, adresându-i-se Stephaniei.

— Dacă pot lucra aici.

— De ce?

— Pentru că-mi place. Îmi place să fiu aici...

Îşi reţinea lacrimile, cu impresia că o uşă, pentru scurt timp deschisă ca prin farmec, se închisese iarăşi. Se strădui să-şi mai pledeze cauza:

— N-am nimic de făcut, Max, şi vreau să fac ceva, şi ar fi atât de minunat dacă aş putea lucra aici...
— Neapărat aici, sau oriunde altundeva?
— Chiar aici.
— Mai există şi alte magazine.
— Nu de felul acestuia.
— Spuneai că ai vrea să redecorezi casa, să cumperi mobile noi. Asta ar trebui să-ţi ocupe timpul pentru o vreme destul de îndelungată.
— Pot face şi asta. Dar vreau şi să fiu aici.
— Aş prefera să fii acasă. Acum, că ştii să conduci, ai posibilitatea să vizitezi şi alte oraşe, să cumperi orice ai dori, atât pentru casă cât şi pentru tine. Nu-i nici o nevoie să lucrezi.
— Oh, tu vorbeşti despre bani. Eu vorbesc despre cu totul altceva. Vreau să muncesc. Vreau să muncesc aici.
— Pentru ce?
— Nu ştiu. Ce importanţă are? Max, vreau asta atât de mult! Te opui fiindcă nu vrei ca eu să muncesc? De ce n-aş face-o? Mi-ar plăcea să găsesc ceva la care să mă pricep bine, ceva de care să fiu mândră. Motivul nu îl constituie, în nici un caz, banii, ştii bine. Aş lucra pe degeaba, numai pentru a fi aici.

Urmă o tăcere. Max privea dincolo de ea, nemaivăzând nimic din acea prăvălie, în schimb vedea magazinul „Ambassadors" al Sabrinei Longworth, din Londra. Încă de pe vremea când ea se afla în spital, el luase în considerare posibilitatea ca Sabrina să-şi recapete memoria, şi imaginase câteva scenarii pentru a face faţă unei asemenea situaţii, dacă ar surveni. Toate erau construite în jurul faptului că pe iahtul său existase o bombă şi că el — probabil şi ea — constituiseră ţinta.

Ceea ce-i putea spune era doar atât: că ea fusese luată în vizor din cauza lui. Însă nu-i era îngăduit să-i

explice pentru ce nu voia ca ea să lucreze într-un loc public, fie şi într-un oraş atât de mic cum era Cavaillon — centrul regional al pepenilor şi, în nici un caz, o zonă în care să vină vara autobuze pline de turişti sau hoarde de vizitatori. Deoarece, la scurt timp după ce se mutaseră aici, îşi dăduse seama că, totuşi, nu se puteau considera liberi. Atâta vreme cât nu exista nici un cadavru al lui Max Stuyvesant, cel care pusese bomba va continua să se întrebe dacă el era cu adevărat mort. Şi-l va căuta.

Nu-i putea spune toate acestea fiindcă ea nu ştia nimic despre Max Stuyvesant. Nu ştia că Max Lacoste îşi vopsise părul şi lăsase să-i crească o barbă care să i se potrivească la noul nume, şi că trăia mai retras ca niciodată până atunci, evitând locurile căutate de turiştii englezi. Nu exista nici un motiv pentru ca ea să ştie ceva din toate astea. Însă acum îi cerea ceva ce părea atât de simplu, încât el nu ştiu cum ar fi posibil s-o refuze în continuare. Ceva ieşise la suprafaţă din adâncurile amneziei sale şi o adusese aici. În sinea lui, ridică din umeri: un risc în plus. Şi ei îi va face plăcere.

— Ei bine, *madame* — i se adresă proprietarei magazinului, care se retrăsese cu câţiva paşi, spre a le îngădui o discuţie între patru ochi — soţia mea pare că vrea să fie ucenică în magazinul dumneavoastră. Fără nici un salariu. Asta elimină problema ştatelor dumneavoastră de plată. M-aş aştepta totuşi să redeschideţi discuţia privitoare la un salariu peste aproximativ şase luni, când amândouă veţi şti ce poate face ea.

Stephanie se uită la el cu o asemenea recunoştinţă, încât femeii i se tăie respiraţia. Care să fi fost cauza datorită căreia o fiinţă tânără şi frumoasă era într-atât de dependentă de un bărbat? Stătea în faţa lui, cu o expresie tot atât de plină de speranţă ca aceea a unui copil, cu trupul uşor aplecat înainte, ca şi cum ar fi vrut să smulgă de la el răspunsul râvnit.

E imposibil să spun nu — îşi zise în sinea ei femeia. *Trebuie s-o ajut să plece de lângă soţul ei, chiar dacă numai pentru câteva ceasuri pe zi.*

— Mi-ar face mare plăcere să vă am aici, *madame*, spuse. Mă numesc Jacqueline Lapautre. Îmi veţi spune Jacqueline, şi sunt sigură că vom colabora în perfectă armonie.

— Ooh! oftă prelung Stephanie, întinzându-i mâna. Sabrina Lacoste. Vă mulţumesc, vă mulţumesc. Voi face orice doriţi. Pot veni zilnic?

— Două zile pe săptămână ar fi de ajuns, zise Max.

Jacqueline îşi întoarse privirea spre el.

— Pentru motive de stabilitate şi continuitate, ar fi mai bine, *monsieur*, dacă Sabrina ar veni în fiecare zi, câteva ore.

— Bine, vom încerca o lună. Vreau să fii acasă pentru prânz, Sabrina.

Ochii Stephaniei îi întâlniră pe cei ai Jacquelinei; apoi se uită la Max.

— Dacă lucrez, aşa ceva mi-ar fi imposibil. Dar ai spus că vei călători mult... şi vom avea totuşi cina împreună... şi micul-dejun. Asta este suficient, Max.

— De acord, spuse el. Atunci, stabiliţi o înţelegere. Te aştept în maşină, ceva mai în josul străzii.

După plecarea lui, cele două femei se priviră.

— Doreşte să mă protejeze, încercă Sabrina să explice.

Jacqueline zâmbi.

— Din câte ştiu eu, aici nu există ameninţări. (Întinse mâinile şi Stephanie i le luă.) Bine-ai venit, draga mea. Cred că ne vom înţelege excelent.

9

Sabrina coborî pe scara din vitrina magazinului „Collectibles" şi aranjă perdeaua veche de dantelă pe care tocmai o agăţase de o tijă fixată în plafon. Razele soarelui de aprilie se strecurau prin geam, desenând arabescuri pe fotoliul italienesc tapiţat cu mătase şi pe scăunelul pentru picioare, acoperit cu o broderie cusută, pe care le aşezase în faţa draperiei. Contemplă aranjamentul, apoi aduse o lampă din bronz masiv, în stil „Art déco" şi o instală lângă fotoliu.

— Oh, Stephanie, îmi place! exclamă Madeline Kane, venind din camera din spate.

Era mică de înălţime şi zveltă, cu o faţă îngustă, delicată, dominată de doi ochi negri, pătrunzători.

— Nu mi-aş fi închipuit că se potriveşte aşa de bine, adăugă.

— Încă mai lipseşte ceva. Ce-am făcut noi cu ochelarii aceia vechi, pe care i-a adus cineva luna trecută?

— Nu cumva sunt pe biroul Louis XV? Îi aduc imediat.

Când reveni cu ei, Sabrina îi puse pe braţul fotoliului, cu ramele lor rotunde, din sârmă subţire, şi cu lentile de sticlă sclipind în soare.

— Şi o carte — murmură, ducându-se în magazin, unde găsi un exemplar din 1870, legat în piele, al povestirii *Alice în Ţara Minunilor*, cu titlu aurit şi margini puţin roase.

— Stephanie şi cu mine îndrăgeam cartea asta, şopti.

O răsfoi până găsi o pagină care-i plăcea, apoi o puse pe şezutul fotoliului, deschisă la o ilustraţie ce-o reprezenta pe Alice în vizită la Miriapod.

— Ce-ai spus? o întrebă Madeline.

— Ah, vorbeam de una singură. Când eram adolescentă îmi plăcea mult cartea asta, şi mă gândeam că sunt ani de zile de când n-am mai citit-o. Nu sunt sigură nici dac-a trecut prin mâinile lui Penny şi ale lui Cliff. O să-i întreb.

Îşi consultă ceasul şi adăugă:

— Trebuie să mă schimb şi să plec. Cum de s-a făcut atât de târziu?

— Te-ai amuzat. Îmi place ce-ai realizat, pare atât de confortabil, încât m-aş muta aici pe loc.

Sabrina râse.

— Tu eşti cea mai bună clientă a noastră.

Auzi telefonul şi se grăbi s-o asigure pe Madeline:

— Răspund eu. Oricum mă duceam într-acolo.

Ajungând la masa lungă şi îngustă pe care-o foloseau drept birou în camera din spate, ridică receptorul.

— Doamnă Andersen, sunt eu, Brian.

— Oh. (Îi trebuiră câteva clipe pentru a trece cu gândul de la Evanston la Londra, de la „Collectibles" la „Ambassadors".) Brian, am cam întârziat. N-aş putea să te chem eu?

— Mă întrebam doar când veţi veni să ne mai vedeţi.

— De fapt, chiar m-am gândit la asta. Îmi programasem să vin în februarie, dar n-am putut pleca. E ceva care nu-i în regulă?

— Cred c-ar fi o idee foarte bună să ne vizitaţi. Doar e magazinul dumneavoastră. Vreau să zic, sunt convins că sunteţi foarte ocupată cu propria dumneavoastră viaţă, însă spuneaţi că veţi fi în stare să faceţi faţă la

amândouă, şi dacă vă aşteptaţi ca eu să conduc aici treburile şi să mă descurc şi cu Nicholas...

— Stai o clipă.

Ăştia doi nu se-nţeleg — îşi spuse în gând — *şi Brian a ajuns în pragul isteriei, şi cine ştie în ce stare e şi Nicholas?*

— Brian, voi veni. Doar că nu ştiu cu precizie când anume. Îţi telefonez mâine. Sunt convinsă că putem rezolva problema de-acum prin telefon, indiferent care-ar fi ea.

— Aş prefera, realmente, să veniţi aici.

Nu pot pleca. Am prea multe de făcut.

Asta se întâmplase în februarie, când îi spusese lui Garth că va pleca la Londra: totul, în Evanston, o hărţuise, aşa că îşi anulase planurile. „Mă voi duce acolo în martie" — îşi zisese, dar tocmai atunci începuse lucrul la *Koner Building*, aşa că martie venise şi trecuse. Şi acum era aprilie, şi Brian insista că are nevoie de ea, şi cererile lui nu făceau altceva decât s-o enerveze.

Ca şi mai înainte, îi trecu prin minte că ar fi o idee bună să vândă magazinul „Ambassadors" şi să taie cu totul legăturile sale cu Londra. Însă imediat se gândi că încă nu venise momentul. Poate cândva, în viitor, dar deocamdată nu. Era prea curând.

Se ruşină de acest gând şi-l alungă. Era prea devreme pentru a decide ceva, avea destul timp. Dar pentru moment, când Brian, speriat, ridica glasul, nu putea întoarce spatele propriului ei magazin şi nici celui al lui Nicholas — „Blackford's".

— Voi face tot posibilul să ajung acolo, Brian. Lucrez aici la un proiect. Ai putea aştepta două săptămâni?

După o scurtă pauză, veni răspunsul:

— Dacă-i absolut necesar...

— Doamne Sfinte, Brian, toate aluziile acestea la un dezastru... Nu-mi pot imagina că nu vei reuşi să faci

faţă relaţiilor cu Nicholas sau oricărei probleme pentru încă două săptămâni. Mă bazez pe abilitatea şi ingeniozitatea ta, să ştii.

— Bine. Da, fără-ndoială. Ştiu asta. Voi depune toate eforturile. Când credeţi că...

— Nu ştiu. Te voi chema când voi fi luat o decizie.

În camera de toaletă pe care ea şi Madeline o încropiseră luând o parte din spaţiul lor de lucru, îşi spălă faţa şi mâinile, îşi scoase blugii şi sweaterul şi deschise un mic sac de voiaj cu care venise la birou în acea dimineaţă. Peste câteva minute ieşi îmbrăcată într-un taior de tweed roşu şi cu o bluză de mătase gri pal.

— Mă întorc la două — spuse, în timp ce trecea pe lângă masa lungă şi îngustă la care şedea Madeline, având în faţă un sandwich şi un termos.

— Poftă bună!

Sabrina sesiză intonaţia tristă din glasul ei şi se întoarse înapoi.

— Te reţin de la ceva ce-ai fi vrut să faci?

— Nu, bineînţeles că nu. Mi-ai vorbit despre întâlnirea asta încă de săptămâna trecută.

— Dar ceva te necăjeşte.

— E chiar atât de evident? Ce mizerabil jucător de poker aş fi! Nu-i nimic important, Stephanie.

— Dacă te necăjeşte, este important. Nu cumva-i chiar această întâlnire a mea?

— Oh, într-un sens, da. Mai curând este vorba despre cel cu care te întâlneşti. De fapt, despre *toate* persoanele pe care le cunoşti tu. Sunt atât de interesante şi importante: fac tot felul de lucruri, fac să se întâmple diverse lucruri. Eu nu cunosc pe nimeni de soiul ăsta. Nu am nici un prieten a cărui fotografie să fi fost publicată vreodată într-un ziar.

Sabrina zâmbi.

— Şi criminalilor li se publică fotografia în ziare.

— Ştii ce vreau să spun. De acord, sunt geloasă. Însă mă bucur pentru tine. Pe tine te amuză tot ce faci, îţi creezi propria ta distracţie. Asta-i o artă, şi mă tem că eu n-am învăţat-o niciodată. Mă tot gândesc că dac-aş şti măcar cum să procedez, viaţa mea ar fi mult mai distractivă şi amuzantă. Nu că viaţa nu mi-ar fi bună, înţelegi; doar că ştiu că există, acolo, undeva, aventuri la care eu nu mă pricep să ajung. Ei, na-ţi-o! La dracu! Nu trebuie să mă asculţi văicărindu-mă. Acum pleacă, Stephanie, îmi închipui că nu vrei să te laşi aşteptată de preşedinta unui colegiu.

Sabrina se aplecă şi-o sărută pe obraz.

— Mă întorc curând.

Claudia Beyer locuia la câteva blocuri distanţă faţă de campus, şi în timp ce Sabrina se apropia de casa ei, o văzu venind din cealaltă direcţie. Îşi zâmbiră de la depărtare.

— Sincronizare perfectă — constată Claudia, în vreme ce-şi strângeau mâinile. Mă bucur să te văd. Sper că nu te supără să vii aici — este singurul loc în care pot fi sigură că nu ne va deranja nimeni.

— Îmi place aici, spuse Sabrina, străbătând, în urma ei, casa răcoroasă până ajunseră în salonul luminos. Şi-i încântător să vezi spaţiul acesta la lumina zilei. N-am fost la tine decât noaptea.

— Pentru nevoile facultăţii este prea mare, dar e absolut necesar. Sper să vă am, pe tine şi pe Garth, la o cină fără pretenţii.

— Ne-ar face plăcere.

Sabrina inspiră adânc mireasma trandafirilor, muşcatelor, busuiocului, cimbrului şi a răsadurilor gata să fie transplantate în grădină şi adăugă:

— Este o încăpere minunată.

— Centrul meu terapeutic. Întotdeauna îmi odihneşte sufletul, indiferent cât de frustrată şi furioasă m-ar fi făcut să mă simt necazurile de la serviciu. Însă are

nevoie de câteva mobile, şi sper că-n problema aceasta mă vei ajuta.

O fată în rochie albă puse un castron cu salată *niçoise* pe o masă de lângă un smochin înalt. Alături aşeză un coş cu pâine şi o micuţă carafă cu ulei de măsline.

— Mulţumesc, Violette, îi spuse Claudia. *Nous aurons notre dessert immédiatement après, s'il vous plaît, et ensuite notre café.*

— *Est-ce que madame désire du vin?*

— *Non, merci*[1], spuse Sabrina, zâmbind.

Şi continuă, tot în franceză:

— Nu aş mai putea lucra după-amiază, dacă aş bea vin la prânz.

— Iarăşi mă uimeşti, i se adresă Claudia, după ce Violette plecase şi luaseră amândouă loc la masă. Franceza ta este perfectă.

— Mi-am petrecut copilăria şi adolescenţa în Europa. M-a amuzat să rostesc câteva cuvinte în franceză, n-am deseori prilejul s-o vorbesc. Şi cât de fericită eşti că ai, chiar în casă, un pic de Franţă.

— Iar tu, din câte-am înţeles, ai un pic de Londră.

Sprâncenele Sabrinei se înălţară.

— Veştile despre doamna Thirkell au ajuns chiar până la biroul tău?

— Sper că, mai devreme sau mai târziu, eu aud absolut tot.

— Şi asta ai auzit de la cineva căruia nu-i convenea?

— Da, dar şi de la alţii care nu aveau nimic împotrivă. Întotdeauna există persoane care cred că puritatea cercetării ştiinţifice are de pierdut dacă profesorii se şi

---

1 Traducerea conversaţiei redate în textul original în franceză este următoarea: „...Vom servi desertul imediat după aceea, dacă eşti drăguţă, iar apoi cafeaua."; „— Doamna doreşte vin?"; „— Nu, mulţumesc." (n.t.)

distrează sau dacă se dedau la lux. Şi mai există şi acelea — dintre care nu toate se află în campus — care se întreabă de unde vin banii cu care se plăteşte o menajeră.

— De unde vin? Nu înţeleg...

— Lasă, vom discuta despre asta mai târziu. Serveşte-te cu salată, te rog.

Sabrina se gândi dacă să insiste, apoi renunţă. Aici se afla în calitate de oaspete.

— Vorbeşte-mi despre Violette.

— Când Philip şi cu mine ne-am căsătorit, la început am locuit la Paris, cât timp a studiat el la Sorbonna, şi ne-am făcut mulţi prieteni. Îi revedem când vizităm Franţa, şi toţi par să aibă cel puţin o fiică a cărei dorinţă arzătoare este să vină în America pentru a învăţa engleza şi a se duce la un colegiu şi, bineînţeles, să locuiască la noi. Astfel că, de-a lungul anilor, am avut mai multe ajutoare. Îmi place, să ştii; în general, sunt fete drăguţe. Violette a sosit abia săptămâna trecută, şi asta explică de ce încă vorbim în franceză. Mi-ai spus că ai crescut în Franţa, dar prea multe altele nu mi-ai spus. Vorbeşti foarte puţin despre propria ta persoană.

— Prefer să-i ascult pe ceilalţi.

— Da, la asta te pricepi bine. Şi eu la fel, dar, în cazul meu, este o parte din munca mea. Am căpătat impresia că te porţi aşa fiindcă ai un trecut despre care nu vrei să discuţi.

Sabrina zâmbi uşor şi-şi turnă în farfurie puţin ulei de măsline.

— Mă simt foarte fericită trăind în prezent. Acesta îmi ajunge din plin, fără a readuce din urmă trecutul. Uneori îmi închipui că prezentul se aseamănă cu o plimbare prin grădina Luxembourg din Paris: există atâtea căi pe care poţi alege încotro să mergi şi cum să ajungi acolo, atâtea privelişti noi şi lucruri la care să te

gândeşti, când coteşti după fiecare colţ, şi atâta frumuseţe pretutindeni, încât devine aproape posibil să uiţi că pe lume există şi lucruri ca urâciunea şi tristeţea, durerea şi pierderea celor dragi.

— Îmi place figura asta de stil — viaţa asemuită cu grădina Luxembourg. Şi a dumitale trebuie să fie, într-adevăr, foarte fericită, dacă o vezi aşa. Însă urâciunea, tristeţea şi durerea există totuşi dincolo de grădină. Nu le poţi ignora. Şi probabil că ţi-ai avut şi tu partea ta.

Violette reveni cu o carafă cu apă minerală şi două pahare cu picior, şi Sabrina o privi cum le aşează pe masă.

— Cu toţii ne avem partea noastră de durere. Problema constă în a găsi o modalitate pentru a o echilibra — durerea sau amintirea ei — cu lucrurile minunate din jurul nostru. Mie mi se pare că ne petrecem cea mai mare parte din viaţă căutând ceva cu care să contrabalansăm durerea, apoi altceva cu care să contrabalansăm fericirea, deoarece ne simţim tot atât de dezorientaţi de perfecţiune cât şi de necazuri. Ştii, munca mea se bazează în întregime pe echilibru — fiecare casă pe care o proiectez depinde de asta. Şi mi-ar face mare plăcere să te ajut, cu camera aceasta. De fapt, chiar am o masă italienească, din sticlă şi oţel, care s-ar potrivi perfect aici.

— Tu îţi echilibrezi viaţa. Te-am observat. Eşti tânără, dar ştii foarte bine cine eşti şi cum vrei să-ţi conduci propria-ţi viaţă. Prea mulţi oameni, prea multe femei au nevoie de timp îndelungat pentru a descoperi asta. Unii nu reuşesc niciodată.

— Tu trebuie să fi descoperit foarte de timpuriu. Nu multe universităţi mari au ca preşedinte o femeie. Ai urmărit întotdeauna acest ţel?

— Nici gând. Când m-am căsătorit, aveam scopuri mult mai tradiţionale. Dar tu te aşteptai să te căsătoreşti cu un profesor universitar şi să ai propria ta carieră?

— Nu ştiu sigur la ce anume se aştepta fiecare din noi. Am avut atâtea visuri de tot felul. Philip s-a alăturat ţelurilor tale tradiţionale sau el a fost acela care le aştepta?

Claudia izbucni în râs.

— Dai dovadă de multă intuiţie. El şi familia lui le doreau, iar eu eram prea tânără şi nu m-am opus. Familia lui se trage din nobilimea franceză, încă de pe vremea cruciadelor, şi ştiu cu toţii foarte bine cum ar trebui să fie orânduită lumea, aşa că, pur şi simplu, am hotărât că eu aş fi o perfectă soţie şi mamă, încadrându-mă în cea de-a douăzecea şi ceva generaţie de femei. I-am considerat de-a dreptul înspăimântători. Tu şi Garth aţi fost de acord, de la început, cu toate ţelurile voastre?

— Nu în felul în care o facem acum. Ne-am schimbat, după cum s-au schimbat şi toate cele din jurul nostru. Te-ai împăcat bine cu părinţii lui Philip?

— Eram foarte bună cu ei, iar ei mă plăceau. În timpul meu liber scriam poezii, şi ei credeau că asta era un hobby blând, potrivit pentru o femeie. Însă, vezi tu, am început să public, şi m-am înapoiat la şcoală, şi pe urmă am predat altora cursuri de poezie şi, după o vreme, am devenit decan al studenţilor la Colegiul pentru Femei din Massachusetts, şi preşedintele la Midwestern, şi iată-mă aici.

— Şi Philip? A fost de acord cu toată această evoluţie a ta?

— Oh, îmi place cum te exprimi. „Toată această evoluţie." I-ar plăcea şi lui Philip... acum. Pe vremuri s-ar fi încruntat, considerând că eşti ironică faţă de atitudinea lui.

— Ar fi avut dreptate. (Ochii li se întâlniră şi izbucniră amândouă în râs.) Dar acum îţi aplaudă succesele?

— Mai mult sau mai puţin. Nu-i uşor pentru un bărbat, fie că este francez, american sau de orice alt neam,

să stea în umbră, ca să zicem aşa, în timp ce soţia lui ţine discursuri şi este privită cu atenţie şi câştigă mult mai mulţi bani decât el.

— Şi are mai multă putere.

— În măsura în care cineva care are legătură cu universitatea ar avea putere.

— Dar în cadrul campusului?

— Da. Este interesant că-ţi dai seama de asta. Atât de mulţi oameni se gândesc numai la poziţia socială şi la faptul că eu am un câştig bănesc care-l depăşeşte pe-al lui!

— Dar v-aţi descurcat — pe el nu-l supără că tu ai propria ta viaţă. Sunteţi fericiţi unul cu celălalt.

Claudia zâmbi uşor, ca şi cum ar fi privit în ea însăşi.

— Depinde de ziua din săptămână. Bărbaţii par să aibă mai multă nevoie decât femeile să ştie ce urmează să se întâmple. Le place ca viaţa să fie ca un grafic, cu linii clare arătând direcţiile şi tendinţele, şi totul să stea strâns în jurul unui centru: cum a fost şi cum o să fie. Dacă descoperă brusc că acele linii nu sunt chiar atât de clare şi nu duc spre centru — ştii ce-a scris Yeats[1]: „Totul se împrăştie; centrul nu poate reţine nimic" — atunci se simt prinşi ca într-o capcană în ceva ce desfide legile naturii sau, cel puţin, legile după care vor ei să trăiască, şi le este greu să facă faţă la aşa ceva, şi cu atât mai mult, să accepte situaţia.

— Şi ce se întâmplă atunci?

— Cred că asta ar trebui să constituie un subiect de discuţie pentru o altă zi. Deocamdată, am consumat timpul nostru vorbind despre mine, deşi plănuisem prânzul

1 *Yeats* (William Butler) (1865-1939) = scriitor irlandez, autor de eseuri, poeme şi drame (*Dreidre*). Premiul Nobel în 1923. (n.t.)

acesta ca să te ascult pe tine. Pentru moment, renunţ – eşti prea încăpăţânată pentru mine. Mai dă-mi amănunte despre masa italienească pe care vrei s-o pui în camera asta.

Sabrina descrise masa pe care o cumpărase la o vânzare publică din Lake-Forest, şi apoi discutară despre alte lucruri. Glasurile lor coborâte erau singurele zgomote din încăperea scăldată-n soare. Dincolo de peretele de sticlă doi căţeluşi se jucau în cerc, unul după altul, deasupra unei peluze întinse, pline de tufişuri de caprifoi şi liliac, ale căror ramuri se încovoiau până la pământ sub povara florilor. Sabrina era cuprinsă de o profundă pace sufletească. Frumuseţea din jurul ei, familia sa, căminul şi munca, sănătatea şi puterea trupului ei, când juca tenis şi mergea cu bicicleta şi urca scări la Collectibles, şi prietenii ei, incluzând-o pe femeia inteligentă şi plină de forţă care stătea acum în faţa ei — totul o umplea de exuberanţă. Moartea Stephaniei, de care era conştientă ca de un râu subteran ce curgea pe sub toate gândurile sale, nu putea îneca tot ce făcea ca viaţa să-i fie atât de frumoasă. Era prea tânără, prea vibrantă pentru a nu deschide larg braţele să îmbrăţişeze o lume atât de minunată.

Acesta era motivul pentru care n-o trăgea inima să plece la Londra — se gândea — deşi acea viaţă de libertate încă o mai tenta din când în când, ca un cântec de sirenă. Nu avea nevoie de Londra — viaţa aceasta îi era de ajuns. „Cel mai bun timp al nostru."

— Şi îl apreciem foarte mult pe Garth — spuse Claudia, în vreme ce-şi terminau cafeaua şi biscuiţii. Aduce prestigiu universităţii, pentru a nu mai pomeni despre o mulţime de bani sub formă de credite pentru cercetare. Îţi vorbeşte vreodată despre ele?

Sabrina sesiză intonaţia prea dezinvoltă cu care fusese pusă întrebarea şi ridică brusc capul, ca şi cum ar fi răsunat un clopoţel de alarmă.

— Uneori. E foarte mândru de el, dar cred că tot atât de mândru este şi de banii pe care-i colectează pentru noul institut.

— Da, face o treabă extraordinară.

Lăsă o mică pauză şi continuă:

— Trăim vremuri grele pentru universităţi, Stephanie. Nu ştiu cât de mult discutaţi voi, Garth şi cu tine, despre asta, însă sunt vremuri în care-i bine să fim precauţi. Şi atenţi.

— Atenţi la ce?

— La ceea ce gândesc alţii despre noi. O mulţime de oameni nu înţeleg ce facem noi şi dacă cineva care se ia drept cruciat declară că risipim banii pentru proiecte prosteşti — chipurile c-am cheltuit de pomană dolarii contribuabililor — toţi ceilalţi sunt gata să-l creadă.

— Şi atunci, ce urmează?

— Atunci cruciatul capătă mai multă atenţie din partea televiziunii şi a presei şi, după o vreme, Congresul dă înapoi când vine timpul să reînnoiască fondurile pentru cercetare. Congresmanii nu ştiu nici o boabă în legătură cu cercetarea, bineînţeles; nu se pot gândi mai departe decât până la următoarele alegeri, aşa că n-au cum să înţeleagă proiecte ce pot necesita ani de zile şi uneori dau rezultate atât de spectaculoase cum ar fi un vaccin împotriva poliomielitei, iar alteori să se constate că nu duc nicăieri şi că nu aduc nici un beneficiu.

— Te referi la congresmanul Leglind, spuse Sabrina.

— Văd că ai citit ziarele. Da, Oliver Leglind, dar acesta-i unul dintre mai mulţi. E cel mai rău, însă fără alţii n-ar avea nici o influenţă.

Sabrina îşi puse ceaşca de cafea pe farfurioară.

— Ce legătură are asta cu Garth?

— Nu vorbesc numai despre Garth. Are legătură cu noi toţi. Dar profesorii din prima linie, ca să zicem aşa — cei mai vizibili, cei mai implicaţi în proiectele bazate pe

fonduri guvernamentale — ar trebui să fie mai conştienţi de miza care-i în joc şi cât de vulnerabilă poate fi universitatea.

— Crezi că Garth nu-i conştient de primejdiile acestor timpuri?

— N-am spus c-ar fi primejdioase, am spus dificile. Şi sunt convinsă că este conştient.

— Atunci nu înţeleg rostul acestei conversaţii, declară Sabrina, pe un ton categoric.

Părea evident că undeva, în remarcile Claudiei, exista o ameninţare, însă nu reuşea s-o identifice. Era ca şi cum ar fi învăluit-o nişte umbre — un avertisment referitor la ceva împotriva căruia trebuia să lupte.

Claudia oftă.

— Să ştii, Stephanie, că nu numai pe Garth îl apreciem. Mă bucur foarte mult că te pot socoti ca pe o prietenă. Nu există mulţi oameni cu care un preşedinte universitar să poată discuta deschis.

— Dar nu vorbeşti deschis.

— Ţi-am spus că mă îngrijorează congresmenii cu influenţă care caută universităţi pe care să le atace când sunt în căutarea unei soluţii urgente legate de bani. Nu ştiu cât de serioasă poate fi situaţia de-acum. Încerc să fiu pregătită, în caz că este gravă, aşa că am nevoie să vorbesc, chiar dacă, deocamdată, n-am nimic anume de spus.

— Discuţi despre toate astea şi cu Philip?

— Philip se plictiseşte lesne de problemele administrative.

Sabrina avu o tresărire interioară. Aşadar asta era una dintre problemele lor. Fie că pe Philip îl plictiseau realmente problemele administrative şi, spre binele soţiei sale, el nu voia să suporte acea plictiseală, fie se prefăcea că-i plictisit spre a o împiedica pe ea să discute acasă treburi legate de munca sa, pentru că şi acum, după atâta timp, el încă nu-i putea recunoaşte poziţia socială, mai

vizibilă şi mai puternică decât a lui. Şi astfel, în acest menaj drăguţ, alcătuit din doi oameni inteligenţi, binecrescuţi şi sofisticaţi, Claudia nu putea vorbi despre munca şi grijile ei fiindcă soţul n-o asculta. Şi Claudia trebuia să se întrebe cine-ar fi putut-o asculta cu simpatie fără să repete şi altora ce spunea ea. Astăzi îşi asuma un risc, dar nu era pregătită pentru a-şi lua unul mai mare, fiind totalmente sinceră. *Aşa cum ar putea fi* — gândi Sabrina — *dacă prietenia noastră se va întări.*

Se ridică şi-i întinse celeilalte mâna.

— Trebuie să mă duc înapoi. Madeline mă aşteaptă. Îţi mulţumesc pentru prânz şi pentru conversaţie. Sper că vom putea face asta deseori.

Claudia se ridică la rândul său.

— *Deseori* este un cuvânt care-mi place. Îţi voi telefona în curând.

— Sper că data viitoare să vii la mine acasă. Doamna Thirkell nu ştie franceza, însă va fi încântată să gătească ceva bun pentru noi.

— Îţi mulţumesc, mi-ar face plăcere.

Sabrina mergea cu paşi mari în lungul străzii presărate cu stropi de soare printre umbrele mişcătoare ale frunzelor proaspăt înverzite pe arţarii şi ulmii ce se arcuiau deasupra capului ei.

Umbre — îşi zise-n gând. *Va trebui să-i povestesc lui Garth.*

Aerul primăvăratic era blând şi mirosea a pământ proaspăt greblat şi a iarbă tunsă, a liliac şi narcise, şi Sabrina simţi din nou senzaţia de bine care-o copleşise în casa Claudiei. Însă acum un fir întunecat se întreţesea prin urzeala acelei stări.

Va trebui să-i spun lui Garth.

Îl salută printr-o fluturare a mâinii pe proprietarul farmaciei de peste drum şi se opri să schimbe o vorbă

cu directorul firmei „Soreson's Fireplaces". La următorul cvartal de case întâlni o vecină care pornise la cumpărături, în căutarea unei rochiţe pentru nepoata ei.

— Optzeci de dolari e prea mult, nu crezi? o întrebă, când Sabrina se opri în pragul magazinului. Vreau să zic, pentru un copil de trei ani.

— Este un preţ foarte mare.

— Fiica mea ar spune că arunc banii pe fereastră, că doar cât de mult o s-o poarte o fetiţă de trei ani? Dar e drăguţă, nu eşti de aceaşi părere? Aşa-s francezii: se pricep la ţesături. Ştii, e din Provence, şi mie-mi place.

— Atunci ar trebui s-o cumperi. De fapt, rochiţele de felul acesteia nu sunt făcute pentru copii, şi nici pentru părinţii lor, ci pentru bunici.

— Vrei să spui că noi îi răsfăţăm prea mult.

— Şi cei rău în asta, dacă o faci faţă de cineva pe care-l îndrăgeşti?

— Absolut nimic. Ei bine, o cumpăr. Îţi mulţumesc, Stephanie. Mă bucur că ai fost aici.

Şi eu mă bucur că sunt aici, gândi Sabrina. *Claudia a exprimat bine acest lucru: mi-am creat aici un loc al meu.*

Se afla la câţiva metri de „Collectibles" când văzu un băieţel stând la colţul blocului, aşteptând şi izbind cu piciorul în pietre, să-i treacă timpul. Inima îi zvâcni.

— Cliff, ce nu-i în ordine? Ce s-a-ntâmplat?

— Nu cine ştie ce.

— *Nu cine ştie ce*? Ce-nseamnă asta? Dacă nu s-a întâmplat mare lucru, pentru ce te-nvârteşti pe-aici, aşteptându-mă... pe mine mă aşteptai, nu-i aşa?

După ce el confirmă, dând din cap, ea continuă:

— Şi de ce mă aştepţi, când ar trebui să fii la... la matematică, nu? Aproape de sfârşitul orei, şi apoi istorie americană. Şi pe urmă ora de fotbal.

— Mda, mămico, tu ţii minte absolut tot.

— Nu ţin minte ca azi să fi fost vacanţă.

Băiatul izbi altă piatră.

— M-am plictisit.

— Te-ai plictisit?

— Ştiam tot despre ce era vorba acolo.

Sabrina se uită cu atenţie la faţa închisă-n sine.

— Hai să ne plimbăm puţin, îi spuse.

Se îndreptară spre lac. Cliff era înalt aproape cât ea, încă un băiat, dar cu un simţ al decenţei, al onestităţii şi al umorului care prevestea ce fel de bărbat avea să fie. Însă acum nu se vedea nici urmă de umor pe chipul lui, deşi Sabrina îşi spuse că băiatul părea mai mult tulburat decât mânios.

— Ai plecat de la ore pentru că te plictiseai?

— Nici nu m-am dus. Ştiam ce era în program.

— Din cauza temei pentru acasă pe care-ai făcut-o aseară?

— N-am făcut... Aseară n-am avut nici o temă pentru acasă.

— Credeam că întotdeauna ai lucrări pentru acasă.

El ridică din umeri.

— Bun, şi cum de ştiai ce aveau să facă azi, în clasă?

— Mi-a spus cineva.

— Cine?

Înălţă iarăşi din umeri.

— Cliff, datul din umeri nu-i un istrument adecvat pentru o conversaţie.

— Nu ţin minte cine mi-a spus. Cineva.

Un şir de bărci cu pânze întinse de-a lungul lacului, ca coada unui zmeu — triunghiuri albe profilându-se pe apa de un albastru intens: o clasă de iahting. *Mi-e dor de iahting*, gândi Sabrina. *Poate-l voi învăţa pe Cliff, pare că abia aşteaptă ceva nou.*

— Consideri că şcoala nu-i tot atât de bună anul acesta ca anul trecut? îl întrebă, în timp ce începeau să se plimbe pe marginea lacului.

Cliff ridică din umeri.

— Încetează, Cliff, aşa ceva nu voi tolera. Dacă eu îţi vorbesc respectându-ţi ideile şi sentimentele, poţi face şi tu acelaşi lucru faţă de mine.

Băiatul îi aruncă în fugă o privire piezişă, aproape o uşurare — gândi Sabrina — că ea nu-i permitea să fie necuviincios cu ea.

— Este O.K. Aceeaşi ca-ntotdeauna, bănuiesc.

— Dar anul trecut păreai mai entuziasmat.

El începu să înalţe din umeri, se reţinu şi mormăi ceva.

— N-am auzit ce-ai spus.

— Uneori lucrurile se mai schimbă.

— Vrei să-mi spui la ce lucruri te referi?

— Nu prea.

— De ce?

— N-ai înţelege.

— Aş putea să-ncerc. Câteodată mă pricep bine să înţeleg. Şi oare nu mă aşteptai pentru a-mi vorbi?

— E vorba de... (Ridică iar din umeri.) E vorba de individul ăla.

Sabrina fu pe punctul să întrebe care individ, dar imediat ştiu.

— Vrei să spui Lu Zhen. (Făcu o scurtă pauză.) Ştiu că nu-ţi place, Cliff, dar el nu-i decât o parte foarte mică din viaţa ta, nu-i aşa? E studentul tatălui tău, dar nu rămâne aici decât până când îşi ia doctoratul în filosofie, şi pe urmă se înapoiază în China. Chiar că nu prea are mult de-a face cu tine.

— Va veni la cină săptămâna viitoare.

— Ei bine, şi asta-i atât de îngrozitor? Se află într-o ţară străină, şi tatăl tău consideră că este drăguţ din partea noastră să-i oferim, din când în când, o atmosferă de familie. Intotdeauna el e foarte plăcut, deşi este atât de absorbit de munca lui încât cu greu reuşim să-l facem să se relaxeze. Nu crezi c-ar trebui să-l primim frumos?

— Îl urăsc.

— E o declaraţie dură, spuse Sabrina după o clipă. Ura este o povară prea grea pentru a o purta cu tine, ca pe un rucsac supraîncărcat. Sau pătrunde în tine şi rămâne mereu acolo, indiferent ce-ai face. Chiar şi când te trezeşti, dimineaţa, simţi înăuntrul tău un bulgăre şi ştii că există ceva ce nu-i în ordine, şi după câteva clipe îţi aduci aminte ce anume: urăşti pe cineva.

Cliff o privea cu ochii măriţi.

— Cum de ştii toate astea?

Cu un gest degajat, ea îi înconjură umerii cu braţul.

— Am avut şi eu clipele mele neplăcute: lucruri de care mă temeam, persoane care nu-mi plăceau, oameni pe care credeam că-i urăsc... şi, mai ales, oameni pe care-i invidiam.

— Eu nu invidiez pe nimeni, se grăbi să declare Cliff.

— Bun, şi-atunci, despre ce-i vorba?

— Pur şi simplu, îl urăsc. Nu-l vreau în preajma mea. Nu aparţine familiei noastre. Este atât de diferit...

— Cliff! Doar nu fiindcă este chinez?

— Se deosebeşte prea mult de noi. Ar trebui să fim împreună numai cu oameni ca noi. Aşa-i cel mai bine pentru toată lumea. Toţi copiii de la şcoală zic la fel.

— Dumnezeule Sfinte!

Merseră în tăcere o vreme.

— Mi se pare de-a dreptul uimitor. Vrei să spui că dac-ar apărea cineva din Antarctica sau Noua Zeelandă — sau ce-ai zice de un marţian sau de cineva de pe Venus — dacă unul din aceştia şi-ar face apariţia, nu le-ai deschide uşa casei pentru simplul motiv că nu seamănă cu noi?

— Asta-i altceva.

— Cum, altceva?

— Aceia ne-ar putea spune de unde vin.

— Asta face şi Lu Zhen. Ne povesteşte cum a copilărit la Beijing şi cum l-a trimis guvernul lui aici, ca să...

— Ai dreptate! El vorbeşte şi vorbeşte, şi toţi îl ascultă şi voi vă închipuiţi că-i grozav de *fascinant* numai pentru că vine din altă parte!

Braţul Sabrinei continua să înconjoare umerii lui Cliff în timp ce se plimbau încet, păşind în acelaşi ritm.

— Presupun că-i acordăm multă atenţie. Poate fiindcă ne este milă de el pentru că este singur, pe când noi ne avem unul pe altul.

— Nu-i singur!

— Oh, el crede că este. Mie mi se pare că atunci când cineva vorbeşte mult, o face din cauză că nu are multe persoane care să-l asculte. Aşa că înmagazinează lucruri de povestit până când se află la masă, împreună cu oameni prietenoşi, şi atunci, pur şi simplu, se revarsă.

Cliff izbi cu piciorul o piatră şi o urmări cu privirea, cum se rostogoleşte pe potecă şi pe urmă în iarbă.

— N-am cum să-l ajut, dacă-i singur. Şi continui să-l urăsc.

Ajunseră la o intersecţie şi Sabrina se întoarse pentru a se înapoia la „Collectibles“, luându-l pe Cliff cu ea.

— Nu-ţi voi cere să-l iubeşti, Cliff, şi nici măcar să-l placi. Însă pentru tatăl tău este important să-l ajute. Am impresia că e un student strălucit, şi tăticul tău...

— Exact! Şi eu n-o să fiu niciodată la fel de strălucit ca el, sau nici măcar pe-aproape. Aşa că nu contează ce vreau eu. Nimeni nu dă nici un afurisit de ban pe asta!

— Noi dăm „un afurisit de ban“, deşi nu sunt foarte încântată să te aud pronunţând cuvântul acesta. Te iubim, Cliff, şi vrem să fii fericit. Doar pentru că un student strălucit...

— Şi eu nu sunt!

— Ce legătură are asta cu faptul că noi te iubim sau nu?

— Uite că are. Fiin'că oamenii care-i plac cel mai mult tatei sunt barosani, absolvenţi de facultate şi doctori şi super-cercetători şi tot rahatul ăsta.

— Oh, Cliff! (Se opri şi-i puse mâinile pe umeri.) Ştii cât se poate de bine că tatăl tău te iubeşte mai mult decât pe orice student pe care l-a avut sau îl va avea vreodată. Chiar crezi că există o şansă cât de mică pentru ca un student să se ducă să asiste la unul din cursurile profesorului Andersen şi ca profesorul Andersen să spună: „Ei bine, ce părere aveţi, am găsit pe cineva pe care-l iubesc mai mult decât pe fiul meu?"

Un soi de râs gâlgâi în gâtlejul lui Cliff.

— Bine, dar...

— Dacă tu crezi că există o astfel de şansă, eşti mai prost decât credeam, iar eu cred, dimpotrivă, că eşti foarte inteligent.

— Nu la fel de inteligent ca „Zi-i pe nume".

— Nu ştiu precis cât de inteligent poţi fi, şi nici tu nu ştii. Deocamdată nu te-ai manifestat cu adevărat. Eşti un elev bun, Cliff; eşti curios în legătură cu lumea şi, când îţi pui mintea la contribuţie, înveţi multe şi am impresia că asta-ţi face plăcere. Dar nu înţeleg cum ai putea fi indiferent ce soi de student — bun, prost, sau strălucit — dacă chiuleşti de la şcoală în mijlocul dupăamiezei şi dacă nu eşti cinstit în privinţa temelor pentru acasă pe care le ai.

Cliff se uită în fugă la ea.

— Ca de exemplu?

— Ca de exemplu cele de aseară. Cred c-ai avut câteva teme. Cred că nu ţi le-ai făcut. Şi, cu puţin în urmă, mi-ai spus că n-ai avut nici una.

— Mda, s-ar putea să fi avut câteva, dar nu...

— Cliff!

— N-am avut chef să le fac! Nu simţi niciodată că n-ai poftă să te duci la lucru?

— Ce să zic, mie-mi place munca mea, aşa că această comparaţie nu-i bună. Dar, fără-ndoială, există multe lucruri pe care nu mă îndeamnă inima să le fac.

— Aşa că nu le faci.

— Doar dacă nu trebuie să le fac. Temele pentru acasă sunt ceva ce trebuie să faci.

Merseră încet până la următorul colţ, apoi cotiră. Cliff văzu încotro se îndreptau.

— Te întorci la lucru?

— Trebuie să mă opresc acolo, s-o întreb pe Madeline dacă are nevoie de ceva. A fost singură toată după-amiaza.

— Pot veni şi eu?

— Sigur că da. Însă cred c-ai face mai bine ca, în drum spre casă, să treci pe la şcoală să-ţi iei cărţile, nu? Şi poţi afla ce teme pentru acasă ai la matematică şi la istoria americană.

— Nu vreau să le spun c-am chiulit.

— Spune-le că a trebuit să discuţi cu mine. Cam acesta chiar şi este adevărul, nu-i aşa?

— Dar elevii n-au voie să plece fără a cere voie.

— Asta ar fi fost bine să-ţi aminteşti înainte s-o fi făcut. Problema asta va trebui să ţi-o rezolvi singur, Cliff.

— Şi cu ora de fotbal cum rămâne?

— Ce-i cu ea?

— Mă pot duce?

— Din partea mea, n-am nimic împotrivă dacă n-au nici cei de la şcoală.

— Şi dacă ei zic că n-am voie, pentru că, într-un fel... am chiulit?

— Asta-i alt lucru pe care va trebui să-l rezolvi. În ceea ce mă priveşte, cred că erai necăjit şi doreai să stai de vorbă cu mine şi nu voiai să aştepţi, aşa c-ai plecat fără să te gândeşti bine la fapta ta. Dar n-ai mai făcut aşa ceva înainte şi nici nu se va mai repeta, astfel că nu

mă-ngrijorează. Ceea ce nu înseamnă că tot aşa vor privi lucrurile şi cei de la şcoală.

Ajunseră la „Collectibles". Cliff râcâi trotuarul cu piciorul.

— I-ai putea da un telefon directorului şi să-i spui c-a fost o urgenţă.

— Aşa ceva nu voi face, Cliff. E problema ta.

Sabrina îi înconjură umerii cu braţul şi-l sărută pe obraz, apoi adăugă:

— Te vei descurca bine. Am mare încredere în tine. Şi te iubesc şi sunt foarte mândră de tine.

— Chiar eşti?

— Sigur că da. În casa noastră eşti cineva cu totul şi cu totul deosebit.

Cliff zâmbi slab.

— Mda, dar tu eşti o mămică.

După câteva clipe se întoarse şi, cu capul în piept, se depărtă cu paşi lenţi. Sabrina îl urmări cu privirea. La următorul colţ, capul lui se înălţă şi pasul i se lungi. *Bravo, băiete. Întotdeauna să înfrunţi viaţa cu capul sus.*

Şi aşa îl descrise pe Cliff — plecând cu paşi mari şi cu capul sus — când, mai târziu, în aceeaşi seară, îi povesti toate acestea lui Garth. Plecaseră toţi — Penny, Cliff şi doamna Thirkell — retraşi fiecare în dormitorul său, iar ei doi stăteau singuri în camera de zi, cu un termos de cafea şi vinul rămas de la cină pe o măsuţă scundă, în faţa lor. Sabrina purta un capot din catifea bleumarin pe care Garth i-l dăruise când o adusese de la Londra, de Crăciun.

— Îmi place atingerea asta — spuse Garth, înconjurând-o cu braţele în timp ce ea îşi rezema capul de umărul lui.

— Catifeaua?

— Doamna de sub catifea.

Ea râse uşor, ridicându-şi privirea spre el, şi se sărutară; la început calm — un sărut prietenesc — apoi

mai intens — doi oameni care încă se mai descopereau unul pe celălalt.

— Te iubesc, spuse Garth.

Sabrina oftă.

— Îmi petrec toată ziua alergând încoace şi-ncolo, foarte ocupată, discutând cu oamenii, şi de îndată ce încetinesc ritmul, primul lucru spre care mi se îndreaptă gândurile eşti tu.

— Ştiinţific vorbind, aş zice că aceasta-i reacţia corectă. (Fără a-şi lua braţul de pe umerii ei, se apleca şi umplu cu vin ambele pahare.) M-am gândit la tine astăzi, în timp ce jucam tenis cu Nat, şi când ţineam cursurile despre maladiile autoimune, şi pe urmă, când m-am întâlnit cu Lu Zhen, pentru a discuta despre lucrarea lui de cercetare, şi în timp ce luam prânzul împreună cu decanul, şi în drum spre casă.

— Asta denotă că profesorul are dificultăţi în a se concentra. Trebuie să fie din cauza vârstei sale înaintate.

— Aşa şi este. Înseamnă c-am devenit îndeajuns de matur pentru a nu lăsa micile preocupări să interfereze cu pasiunea pentru soţia mea. Vrei să-mi spui cum ţi-ai petrecut ziua?

— Oh, nu prea.

— Probleme?

— Întotdeauna există probleme. Exact când îmi închipui că m-am ocupat îndeajuns de cele ale lui Penny, apar ale lui Cliff.

— Ce nu-i în ordine cu Cliff, în afară de faptul că este un băiat de doisprezece ani impulsiv şi închis în sine?

— Până acum niciodată n-a fost impulsiv şi închis în sine, Garth. Este nefericit din cauza studentului tău favorit.

— E gelos. Va trece peste asta. Am încercat să discut cu el, însă n-a vrut să asculte.

— Ar asculta dacă l-ai lua într-un colţişor liniştit. Suferă şi are nevoie de tine, şi tot ce vede este atenţia pe care i-o acorzi lui Lu Zhen când vine aici, la cină.

— Este oaspetele nostru. Cliff ştie că nu l-am uitat doar pentru că, într-o seară, nu-l răsfăţ. Dumnezeule! E fiul meu, nu are nevoie să-i dovedesc zilnic că-l iubesc.

— Cu toţii avem nevoie de dovezi zilnice că suntem iubiţi.

Garth se uită la ea.

— Ţie îţi dau asemenea dovezi?

— Da, întotdeauna, este — parţial — motivul pentru care totul între noi este atât de minunat. Şi le dai astfel de dovezi şi lui Cliff şi lui Penny, numai că ei nu înţeleg întotdeauna acest lucru. Cred că nu se poate să fii subtil în privinţa iubirii cu copii de vârsta asta.

— Bine, o să discut cu el. Nu sunt sigur de ce-i voi spune, altceva decât că-i voi repeta că-l iubesc, dar, oricum, voi încerca.

— Doreşte să-l consideri ca pe o persoană deosebită.

— Aşa îl şi consider. Ar trebui să ştie. Mă uit uneori la el şi mă întreb cum de-am fost atât de binecuvântat să am copii atât de reuşiţi. Şi nu numai să-i iubesc, ci şi să-mi placă. De fapt, cred că aceasta-i cea mai extraordinară binecuvântare posibilă: să-ţi placă proprii tăi copii ca oameni lângă care să trăieşti.

— I-ai spus vreodată aşa ceva?

— Probabil nu chiar cu aceste cuvinte, răspunse Garth după câteva clipe. Am presupus că reieşea din tot ceea ce făceam împreună.

— O presupunere poate cam exagerată.

— Dar ştii şi tu că nu le place să fie giugiuliţi. Doisprezece ani nu-i o vârstă grozavă pentru exprimarea prea multor emoţii.

— Crezi c-ai putea găsi o cale de mijloc între laudă şi giugiuleală?

Garth chicoti.

— Mă voi gândi la asta. Mai e şi altceva în legătură cu Cliff?

— A prins de la colegii săi de şcoală ideea că ar trebui să avem relaţii doar cu cei de aceeaşi rasă cu noi.

— Doamne Sfinte! Oare-n zilele noastre nu-i învaţă pe copii despre o lume tot mai unită? Şi că trebuie să căpătăm o gândire nouă şi să facem un salt înainte, încercând să nu mai fim o oală care clocoteşte de duşmănie, şi tot felul de lucruri dintr-astea?

— Nu ştiu cu precizie ce-i învaţă — bănuiesc că va trebui să aflu. Este înspăimântător; ai putea deschide cândva vorba despre asta. I-am pomenit de marţieni care-ar veni la uşa noastră, şi dacă el i-ar lăsa să intre şi-aşa mai departe. Ai putea porni de la o asemenea idee.

El chicoti iar şi o sărută.

— Ar fi un bun punct de plecare. Nu urma să iei azi prânzul cu Claudia? Cum a fost?

— Perfect. Imi place foarte mult. Are nevoie de cineva cu care să discute. Sper să n-o dezamăgesc.

— De ce ai dezamăgi-o?

— S-ar putea să nu-i ofer răspunsuri potrivite atunci când îi sunt necesare. Actualmente este îngrijorată, printre altele, în legătură cu Congresul.

— Preşedinţii de universitate îşi fac întotdeauna griji în legătură cu Congresul. Prea mulţi congresmani votează în funcţie de capricii sau temeri de ordin politic, aşa că nu pot fi convinşi şi nici nu-i posibil să le prevezi acţiunile. Aşa ceva tulbură pe orice om care crede că merită să-ţi trăieşti viaţa învăţând minţile altora să gândească clar, şi îngijorează al dracului pe cineva care se bazează pe ei pentru fonduri băneşti. Există o persoană anume care-o îngrijorează?

— Oliver Leglind. Şi Claudia crede că tu ar trebui să fii conştient de primejdii. Ea le numeşte dificultăţi.

— Îşi închipuie că n-aş fi conştient?

— Zice că-i convinsă că eşti. Totuşi, acesta-i încă unul din lucrurile care te tulbură. De fapt, pe noi amândoi.

— Nu-i sfârşitul lumii, iubito. E doar o parte din climatul nebun, politic şi academic, în care lucrez. Eşti şi tu îngijorată?

— Puţin. Claudia mi-a spus să fim atenţi. A avut un motiv pentru a-mi da un astfel de sfat. Iar ea *este* îngrijorată. Lucrul era foarte clar.

— Mda, întotdeauna suntem atenţi când e vorba de credite guvernamentale, şi mulţi dintre noi deschidem bine ochii — am pierde prea multe proiecte dac-am rata aceste fonduri. Dar această problemă nu trebuie să ne invadeze liniştea căminului. Avem destui oameni care ne sâcâie, ba cu una, ba cu alta, fără a-l mai adăuga pe listă şi pe Oliver Leglind.

— Oh! Asta-mi aduce aminte de ceva. Chestia cu oamenii care ne sâcâie cu tot felul lucruri. Se pare că la „Ambassadors" există un soi de criză. Cel puţin, aşa crede Brian.

— Aşa că vrei să pleci la Londra.

— De fapt, nu vreau, dar socotesc c-ar fi mai bine. După cum ştii, nu m-am dus acolo în februarie, şi...

— Iubito, nu trebuie să-mi explici nimic. Numai să nu lipseşti prea mult.

— Nici nu pot. Am de lucrat la primele specificaţii tehnice pentru Billy Koner, iar Madeline şi cu mine aşteptăm un nou transport de mărfuri, cam peste zece zile. Oh, dar de ce n-ai veni cu mine? Am putea transforma plecarea asta într-o vacanţă.

— De astă-dată nu-i posibil. Tu ai probleme cu Brian, Nicholas şi Billy Koner, iar eu va trebui să mă gândesc la proiectul de cercetare al lui Lu Zhen şi la Cliff, şi poate chiar la Oliver Leglind. Vom pleca totuşi curând

şi într-o vacanţă. Mi-ar plăcea să petrec puţin timp în Europa împreună cu tine. Când vom fi amândoi pregătiţi pentru asta, doar noi doi, fără nici un proiect lăsat baltă, acasă.

O înconjură cu braţele pe Sabrina, rezemându-i trupul de al său. Rămaseră îndelung tăcuţi, în casa ce moţăia în liniştea nopţii târzii, când duşumelele încetează să mai scârţâie, când forfota din bucătărie se potoleşte, iar glasurile şi râsul de peste zi nu se mai aud; când strada din faţa casei devine o panglică neagră ce se desfăşoară prin oraşul adormit; când felinarele desenează cercuri de lumină palidă pe trotuarele pustii şi când casele de peste drum veghează ca nişte santinele întunecate, profilându-se pe cerul înnorat, cu slabe luciri trandafirii dinspre zgârie-norii Chicago-ului, aflat la o depărtare de doar câteva mile.

— Nu-i uimitor — şopti Garth — cum fiecare îndrăgostit îşi închipuie că el a inventat iubirea? Oamenii se îndrăgostesc în cele mai improbabile momente şi locuri, şi se minunează de vraja dragostei, şi cântă bucuria pe care le-o dăruieşte, şi cred că nimeni altcineva n-a cunoscut vreodată ceea ce-au descoperit ei...

O strânse mai aproape pe Sabrina, iar o mână i se strecură sub capotul ei, cuprinzându-i sânul cald.

— ... Şi oricine care gândeşte astfel are dreptate. Noi am inventat-o, noi am creat cuvintele prin care s-o exprimăm — este iubirea noastră şi a nimănui altcuiva. Devine o oglindă doar a noastră, pentru noi doi, şi oricât de mulţi poeţi ar scrie despre ea, niciodată nu poate fi împărtăşită decât între cei doi din oglindă.

O sărută, limba lui întredeschizându-i buzele. Sabrina i se răsuci în braţe şi amândoi îşi împreunară trupurile ca doi călători ce revin acasă, ştiind că uşa le va fi întotdeauna deschisă.

Când se desprinseră unul de celălalt, zâmbeau, lăsându-se copleşiţi de dorinţă, şi o păstrară strâns, minunată şi sălbatică şi numai a lor.

— Orice s-ar mai întâmpla în viaţa noastră — spuse Garth — indiferent ce-ar mai interveni, noi ne-am creat aşa cum suntem unul faţă de altul, fiecare o parte din celălalt, şi nimic nu poate schimba asta. Nimic nu ne poate răpi vreodată acest lucru.

— Garth — zise Sabrina, mângâindu-i obrazul — e vremea să ne ducem la culcare.

El se ridică în picioare, împreună cu ea, şi se îndreptară spre scară, ţinându-se îmbrăţişaţi. „Tu ştii foarte bine cine eşti şi cum vrei să-ţi conduci propria-ţi viaţă." *Oh, da!* — gândi Sabrina, amintindu-şi vorbele Claudiei. *Da, împreună cu bărbatul acesta, în acest loc şi cu nimeni altul, niciodată.*

Urcară scara, sincronizându-şi paşii, şi luminile casei lor — ultimele încă aprinse pe strada pe care locuiau — se stinseră una câte una.

10

Stephanie îşi construia o viaţă. Fiecare zi, fiecare săptămână, devenea o parte dintr-un nou trecut, şi când se trezea în fiecare dimineaţă cu Max alături de ea, în lumina soarelui ce se revărsa prin ferestrele neacoperite de perdele peste contururile familiare ale dormitorului, nu mai încerca sentimentul apăsător de-a fi singură şi pierdută într-o pustietate. Acum, pentru ea exista un ieri de care să-şi amintească şi un azi, pentru care să-şi facă planuri, ca şi un mâine pe care să-l aştepte.

Avea un program de activitate. De cinci ori pe săptămână, de la nouă la unu, lucra la *Jacqueline en Provence*. O după-amiază pe săptămână gătea împreună cu Robert. Celelalte după-amieze erau pentru Max, doar dacă acesta nu era plecat, şi atunci ea se ocupa de redecorarea camerelor casei, sau sporovăia cu *madame* Besset, sau, uneori, stătea pe şezlong, în camera de zi, citind cărţi din biblioteca lui Max.

Pe un raft de sus găsise un exemplar ilustrat din *Alice în Ţara Minunilor* — un volum vechi, legat în piele, aflat în stare foarte bună, cu o panglică aurie în chip de semn de carte, şi într-o zi, după prânz, când *madame* Besset era plecată la piaţă, îl deschise. Începu să citească şi după un timp ridică ochii, simţind cum inima

îi bate cu putere. Citise zece pagini, în engleză, fără a ezita sau a se poticni la fiecare cuvânt.

Însă pentru ce s-ar fi mirat? La spital descoperiseră că ea vorbea fluent în trei limbi.

Dar este atât de uşor — îşi spuse-n gând, şi se uită iarăşi la pagina din faţa ei.

„Alice luă evantaiul şi mănuşile şi, deoarece pe coridor era foarte cald, continuă să-şi facă vânt tot timpul cât vorbi:

— Doamne, Doamne! Ce ciudat este astăzi totul! Şi ieri lucrurile s-au petrecut întocmai ca de obicei. Mă-ntreb dacă nu cumva am fost schimbată peste noapte? Lasă-mă să mă gândesc: eram, într-adevăr, aceeaşi, când m-am trezit azi-dimineaţă? Parcă-mi amintesc că mă simţeam puţin altfel. Dar dacă nu-s aceeaşi, următoarea întrebare este: «Oare cine sunt?» Ah! asta-i o mare nedumerire!"

Stephanie îşi ţinu respiraţia. *Cred că nu sunt singura care-şi pune întrebarea asta.* Citi cartea până la capăt, apoi reveni la început şi o citi din nou, oprindu-se îndelung la o pagină de la mijloc.

„Grifonul adăugă:

— Vino, haide s-auzim câteva dintre aventurile tale.

— V-aş putea povesti aventurile mele... începând cu cele de azi-dimineaţă — spuse Alice, cu oarecare timiditate. Dar nu are nici un rost să mă întorc la ziua de ieri, fiindcă pe atunci eram o altă persoană."

Poate există o mulţime de moduri în care ne putem rătăci — gândi Stephanie contemplând poza cu Grifonul. *Şi pe urmă, Alice se regăseşte — se întoarce de unde a pornit. Poate asta-i ceea ce voia Robert să descopăr, atunci când mi-a vorbit despre cartea aceasta.*

Puse volumul pe masa din bibliotecă şi îl păstră acolo, de unde-l putea lua şi citi ori de câte ori avea poftă.

Mă-ntreb dacă am citit-o şi înainte. Dacă mi-aş concentra memoria, s-ar putea să-mi amintească de ceva.

Întotdeauna încerca să-şi aducă aminte de ceva, străduindu-se să alcătuiască amintiri din diverse asocieri. „Casă“ — spunea cu glas tare şi, închizând ochii, îşi imagina o casă, camere, mobile, grădini... însă singurele încăperi şi grădini pe care şi le putea închipui erau ale sale, cele de acum. Când se gândea la cuvântul „cămin“, încerca să-şi imagineze o familie, dar nici o faţă nu-i răsărea în minte, şi o copleşea o adâncă tristeţe. Dar o dată cu trecerea săptămânilor, încetă să se chinuie să sfâşie bezna ce-i ascundea trecutul. Medicii de la spital spuseseră că era posibil ca memoria să-i revină într-o bună zi. Robert spusese acelaşi lucru. Până atunci, avea o viaţă, şi asta va trebui să-i fie de ajuns. Când Max era acasă, îşi petreceau după-amiezele ducându-se cu maşina până-n oraşe din apropiere, explorând străzi întortocheate, scotocind prin magazine şi discutând. Pe măsură ce Stephanie acumula un nou depozit de amintiri şi muncea, şi conducea maşina, şi simţea viaţa reclădindu-se în jurul ei, devenea tot mai îndrăzneaţă.

— De fapt, nu-mi vorbeşti deloc despre tine — spuse într-o după-amiază, în timp ce se adăposteau de o ploaie de aprilie la restaurantul „Les Deux Garçons“ din Aix-en-Provence. Întotdeauna îmi închizi gura, de parc-aş fi un copil.

— Ce vrei să ştii? o întrebă el.

Stăteau chiar lângă uşa de intrare a cafenelei, cu faţa spre bulevardul Mirabeau, şi el se uita cu atenţie la profilul Stephaniei în timp ce ea privea lucrătura plină de fantezie a balcoanelor din fier forjat ale caselor de pe partea cealaltă a străzii largi, mărginite de copaci. Ea purta nişte jeanşi albi şi o bluză neagră, pe gât, cu un colier de argint şi cercei lungi, pe care-i cumpărase

doar cu un ceas înainte. Cicatricele abia dacă i se mai vedeau, şi frumuseţea îi era aproape tot atât de izbitoare ca înainte, iar Max se simţi invadat de un val de mândrie. El realizase asta. El o salvase pe Sabrina Longworth de la moarte şi de la distrugerea frumuseţii sale; el o crease din nou, în chip de Sabrina Lacoste, a cărei frumuseţe şi a cărei inteligenţă îi aparţinea acum cu adevărat lui. Stând în cafenea, se simţea relaxat şi expansiv; totul mergea atât de bine, încât îi venea să creadă că aşa avea să fie mereu.

— Ţi-am povestit despre moartea mamei mele şi despre cum cutreieram lumea cu tatăl meu... ţi-aduci aminte toată astea?

— Da, desigur, răspunse ea uşor enervată, ca şi cum memoria n-ar fi constituit niciodată vreo problemă. Şi despre Olanda, şi Belgia, şi Germania, şi Spania... bineînţeles că-mi amintesc. Şi pe urmă v-aţi dus la Londra. Dar cum te simţeai, singur, doar tu cu tatăl tău? Te iubea?

— Nu-mi pot aminti. Rămâneam împreună pentru că nu aveam pe nimeni altcineva. O vreme, m-am temut de el; avea o fire arţăgoasă şi nu-i plăcea să stea mult în acelaşi loc — o combinaţie proastă, fiindcă era mereu în căutare de motive pentru care să ne mutăm şi, de obicei, motivul consta în faptul că se bătuse cu cineva. Odată am nimerit la mijloc, nu mai ţin minte cum, şi am fost stâlcit zdravăn. M-a luat la Londra şi, când m-am însănătoşit, l-am părăsit.

— O înşiruire atât de rece a faptelor! constată Stephanie. Nici un sentiment, doar fapte. În viaţa ta n-a existat nici iubire, nici plăcere?

— Exista „necesitatea". Asta-i ceea ce-i mână de-a lungul vieţii pe cei mai mulţi dintre oameni. Câţi crezi că sunt îndeajuns de norocoşi pentru a găsi iubirea? (Îi

luă mâna.) Dacă aceasta apare, chiar şi când soseşte târziu, este cu atât mai bine.

— Şi plăcerea, amuzamentul?

— Niciodată n-am fost sigur ce-i aceea. Nu mă întreb dacă mă amuz. Îmi place ceea ce fac, oare asta-i suficient?

— Ce anume faci?

— Trăiesc împreună cu tine şi te ajut să cunoşti această regiune a Franţei — Provence; îmi petrec timpul cu Robert şi cu partenerii de afaceri din Marsilia...

— Vreau să spun, ce faci pentru a-ţi câştiga traiul?

— Ţi-am explicat. Export de utilaje agricole şi de construcţii către ţările în curs de dezvoltare.

— Mi-ai spus asta înainte de a-mi fi pierdut memoria?

— Nu-mi amintesc. E posibil, dar, aşa cum ţi-am povestit, noi discutam mai mult despre viitorul nostru.

— Ei bine, cred că te ocupi cu mult mai multe decât cu exportul de utilaje.

— Chiar crezi aşa? Şi de ce crezi asta?

— Pentru că-ţi place mult ceea ce faci. Şi tu nu eşti un om plictisitor. Îţi place să sfidezi dificultăţile. Prin urmare, cred că faci ceva mai interesant decât să exporţi maşini, şi aş vrea să ştiu ce anume.

Chelnerul le aduse cafeaua şi Max îl aşteptă să plece.

— Ştii, Sabrina, de când ai fost rănită, acesta-i primul compliment pe care mi-l adresezi.

Ea păru mirată.

— Adevărat? Îmi pare rău; ai fost foarte bun cu mine.

— Există o diferenţă între complimente şi exprimarea recunoştinţei.

— Adică, ai vrea să te admir ca persoană. Din cele ce ştiu, te admir. Robert spune că eşti om de cuvânt.

Aşa ceva admir. Dar cum să aflu dacă există mai multe lucruri demne de admirat... sau mai puţine?

Max începea să se enerveze. O iubea, era obsedat de ea, dar nici chiar ea nu avea dreptul să ştie mai multe despre el decât atât cât accepta el să-i împărtăşească. Niciodată nu fusese o fire deschisă, faţă de nimeni; nu intenţiona să înceapă acum. Dar ce-ar spune ea — se întrebă într-o doară — dacă-i mărturisea cu ce se ocupa? *Draga mea Sabrina, sunt proprietarul unui mic atelier de tipografie, în Marsilia, unde tipărim invitaţii la petreceri şi articole de papetărie cu antet, şi efectuăm mii de alte lucrări nevinovate, dar principala noastră treabă este să tipărim bani. Expediem către clienţii noştri din întreaga lume echivalentul a sute de milioane de franci în bancnote falsificate, ambalate bine şi cu grijă în interiorul utilajelor agricole şi de construcţii...* Habar nu avea cum ar reacţiona.

Dar acesta nu era decât un gând răzleţ. Nu-i va spune; nu va spune nimănui, fiindcă nu avea încredere în nimeni, cu excepţia câtorva oameni care lucrau împreună cu el. Şi nici n-ar avea vreo influenţă asupra vieţii lor comune. Vor continua să fie fericiţi şi ea îl va iubi ştiind exact atât cât ştia şi nimic mai mult. Asta era tot ce trebuia să ştie.

Însă deocamdată nu avea chef de joacă. Nu va pierde timpul ocolindu-i întrebările.

— Mă voi strădui să mă asigur că vei găsi tot mai numeroase lucruri demne de admirat, pe măsură ce vom sta mai mult împreună. Acum, vorbeşte-mi despre munca ta: ce-ai făcut în dimineaţa asta?

— Oh, încetează! strigă Stephanie. Nu sunt un copil şi nu voi accepta să mă tratezi de parc-aş fi. Clădeşti în jurul tău un zid de secrete. Te aştepţi ca eu să admir aşa ceva? Urăsc secretele — întregul meu trecut este un secret — şi acum refuz să trăiesc înconjurată de ele.

Îşi îmbrăcă haina de ploaie şi ieşi în fugă din cafenea. Ploaia se oprise, şi Stephanie îşi croi drum printre cei câţiva turişti care stăteau, uzi leoarcă, la mesele şi scaunele înşiruite, de parc-ar fi fost la teatru. Parcurse trotuarul larg al străzii şi, la capătul acesteia, coti spre piaţa principală, mergând repede şi trăgându-şi peste frunte gluga, pentru a se apăra de picăturile ce cădeau de pe arbori. Când ajunse în piaţetă, cu enorma ei fântână de un verde negricios, se aşeză pe bordura lată de piatră, privind în direcţia contrară celei din care-ar fi venit Max dac-ar fi urmărit-o.

Spinarea îi era ţeapănă, mâinile crispate, şi trecură câteva clipe până când îşi dădu seama că, acum, ceea ce simţea nu era singurătate sau îngrijorare, ca de atâtea ori mai înainte, ci o mânie intensă şi rece. Stătea în piaţeta măturată de vânt, şi panaşele cenuşii ale jeturilor de apă se înălţau clipocind în spatele ei, fără ca ea să le vadă, către cerul gri, iar pietrele ude luceau slab sub copacii picurând de apă. Lăsă mânia să-i crească, ştiind că asta era important pentru ea: mânia provocată de modul lui de-a o trata, ca pe un copil, constituia începutul curajului de a sta pe propriile-i picioare în această nouă viaţă pe care şi-o clădea. Îşi aminti că se simţise ca un copil în ziua în care-l cunoscuse pe Robert, când stătuse între el şi Max, la prânz; îşi aminti cum se simţise ca un copil când începuse pentru prima oară să gătească în bucătărie, când pentru prima oară se aşezase la volanul maşinii, când pentru prima oară se mişcase în braţele lui Max şi fusese invadată de spaimă la gândul de a face dragoste cu el.

Dar mă maturizez — îşi spuse. *Învăţ cum să mă descurc în viaţă. Şi Max, ca şi oricine altcineva, va trebui să mă trateze ca pe un adult, ca pe unul-de-ai lor.*

În faţa ei, trei femei conduceau un şir lung de şcolari, traversând piaţa. Copiii, purtând impermeabile galbene,

se înşiruiau unul după celălalt ca nişte mărgele, ţinându-se de o frânghie roşie care, în urma ultimului copil, se târa pe pietrele ude. Glasurile lor piţigăiate răsunau cu însufleţire prin piaţă, acoperind clipocitul fântânii. Stephanie îi urmări cu privirea şi, dintr-o dată, fu cuprinsă de un dor atât de puternic, încât se ridică în picioare şi porni spre ei, străbătând aproape jumătate din lăţimea plaţetei înainte de a se opri, dându-şi seama de ceea ce făcea. *Ce faptă nebunească! Oare de ce fac asta?* Se uită la ei cum intră pe o stradă îngustă şi dispar după colţ. *Mă-ntreb ce vârstă au. Opt? Nouă? Ce vârstă drăguţă — atât de sinceră şi plină de iubire.*

O fetiţă alergă pe lângă ea — una singuratică, îmbrăcată într-un impermeabil galben, cu faţa şiroind de lacrimi. Fără a se gândi, Stephanie întinse mâna şi o opri, apoi îngenunche lângă ea şi o îmbrăţişă strâns.

— E-n ordine, te voi ajuta, nu plânge. Spune-mi ce s-a întâmplat. Ţi-ai pierdut prietenii?

Copila dădu din cap, îngăimând printre lacrimi:

— Am văzut un căţel şi m-am oprit să-l mângâi... N-ar fi trebuit... ziceau să ne ţinem de sfoară... şi acum nu ştiu unde s-au dus!

— I-am văzut eu când au trecut. Îi vom găsi.

Stephanie îi dădu la o parte părul de pe faţa udă de plâns şi-i sărută fruntea şi obrajii. Prin impermeabilul gros simţea că fetiţa devenise o parte din ea: n-o putea ţine îndeajuns de aproape; ar fi vrut să nu-i dea drumul niciodată.

— Dar unde sunt? plânse copila. Or să fie atât de supărate... şi tăticu' şi mămica mă vor pedepsi, dacă află...

Cu părere de rău, Stephanie se ridică în picioare şi o luă de mână.

— Cum te cheamă?

— Lisa Vernet.

— Ei bine, Lisa, hai să-ţi găsim colegii şi poate că nimeni nu le va spune nimic, lui tăticu' şi mămicăi, despre ce s-a întâmplat.

Lisa îşi înălţă spre ea privirile, deschizând doi ochi mari.

— S-ar putea aşa ceva?

— Nu ştiu. Dar vom încerca.

Porniră la drum, mergând repede către strada pe care plecaseră şcolarii. Clădirile de aici erau din stuc vechi, patinat, cu obloane pătate şi decolorate de ploaie şi soare, cu uşi masive, din lemn, roase şi crăpate de vreme. Lăţimea străzii abia dacă era suficientă pentru trecerea unei maşini mici, şi trotuare nu existau. Stephanie şi Lisa merseră pe mijlocul caldarâmului ud până când ajunseră la o mică piaţetă din care se desfăceau trei străzi.

Lisa se uită în sus, aşteptând ca Stephanie să arate pe care din ele să apuce. Stephanie habar nu avea.

— Pe aici — zise cu siguranţă în glas, şi porni pe strada din stânga, identică în toate privinţele cu cea de pe care tocmai veniseră.

— ... şi joia totdeauna ne ducem undeva — sporovăia Lisa în timp ce mergeau. *Madame* Frontenac e profesoara noastră. O să vă placă, e foarte drăguţă, ca şi dumneavoastră, şi are şi ea o fetiţă, aşa că-i foarte bună cu fetiţele, foarte înţelegătoare, să ştiţi; şi pe urmă, chiar şi ea a fost fetiţă, până s-a făcut mare, şi îşi aduce aminte cum era. Da' cu băieţii e mai aspră, da' aşa-i şi corect, ei au nevoie de asta, sunt tare grosolani — unii dintre ei sunt bătăuşi — şi trebuie să li se spună...

Stephanie mergea cât de repede putea, cu Lisa agăţându-i-se de mână. Nu se vedea nici urmă de şcolari. Cât de departe puteau fi? Trecuseră doar câteva minute... Inima îi bătea cu putere — ar fi putut să se înşele; era posibil să se fi rătăcit amândouă. Lisa avea

să înceteze sporovăiala voioasă, devenind iar înspăimântată, şi vina era a Stephaniei, care pretinsese că era o adultă şi că putea să aibă grijă de un copil.

Strada cotea la dreapta şi merseră în continuare pe ea şi, deodată, peste ciripitul Lisei, Stephaniei i se păru că aude gânguritul unor voci tinere.

— Sst, Penny, taci o clipă — spuse. Vreau să ascult.

— Poftim? întrebă Lisa.

— Aşteaptă, zise Stephanie.

Stătură nemişcate şi auziră zgomot de glasuri şi râsete.

— Oh, i-am găsit! ţipă Lisa şi alergă înainte, pe după un alt colţ.

Stephanie o urmă şi găsi întregul grup de copii strâns ciorchine în jurul Lisei, toţi vorbind de-a valma.

Una dintre profesoare se apropie.

— Dumneavoastră sunteţi persoana cumsecade care-a găsit-o pe fetiţa noastră cea rea?

— Oh, dar nu-i deloc rea! protestă Stephanie.

Întinse mâna, prezentându-se.

— Sabrina Lacoste.

— Marie Frontenac — zise profesoara.

Stephanie zâmbi.

— Şi aveţi o fiică, prin urmare sunteţi foarte înţelegătoare cu fetiţele şi foarte aspră cu băieţii, mai ales cu cei bătăuşi.

— Ah, Lisa este o micuţă clevetitoare. Dar e interesant că-şi închipuie că sunt mai blândă cu fetele din cauza propriei mele fiice. Mă întreb dacă toate cred aşa. Probabil, de vreme ce Lisa vorbeşte despre asta. Şi poate chiar acesta-i adevărul. Ei, dar acum trebuie să facem ceva. (Se uită spre Lisa, înconjurată de prietenele sale, discutând toate, cu însufleţire, cu voci subţirele.) Nu-i putem lăsa pe copii să plece care-ncotro. Trebuie s-o pedepsim.

— Era înspăimântată — explică Stephanie. Se simţea singură şi pierdută, şi piaţeta îi părea străină, ca o lume pe care n-o cunoştea. Oare asta nu constituie o pedeapsă suficientă?

— Posibil, dar nu pot lăsa incidentul să treacă fără urmări. Trebuie să le spun ceva celorlalţi.

— Cereţi-i Lisei să le povestească, ea însăşi, cât de speriată era. Probabil va exagera — toţi exagerează, la vârsta ei — şi-n felul acesta lecţia va deveni mai bună decât orice le-aţi spune dumneavoastră.

Se priviră ochi în ochi şi izbucniră în râs.

— Ah, *madame* Lacoste, ce bine-i cunoaşteţi pe copii! Sunteţi profesoară?

— Nu.

— Dar, desigur aveţi copii.

— Nu. Şi nu cred că ştiam... (Vocea i se stinse.) Lucrez într-un anticariat, în Cavaillon — declară pe neaşteptate. „Jacqueline en Provence".

— Ah, cunosc magazinul acela, este superb. Oh, *madame*, nu aţi vrea să le vorbiţi cândva elevilor noştri despre ce sunt obiectele de anticariat? Copiii nu pot cuprinde cu mintea trecutul, şi i-aţi ajuta să înţeleagă cum acesta încă trăieşte şi se apropie de noi prin mobilier şi clădiri, prin artă şi alte lucruri din vechime.

— Nu sunt un expert, spuse Stephanie. Abia încep.

— Dar ştiţi totuşi mai multe decât noi. Vreţi să vă mai gândiţi la rugămintea mea?

Stephanie se gândi. Dorea s-o revadă pe Lisa, voia să fie printre copii. *Poate am fost profesoară. Sau, cine ştie, am avut copiii mei. Nu, Max a afirmat că n-am avut. Ce ciudat!*

— Poate mă voi gândi, zise. Vă voi telefona, dacă mă decid.

— Iată adresa şi numărul meu de telefon...

Marie Frontenac le scrise pe un carneţel şi desprinse foaia de deasupra, dându-i-o.

— Aştept să mă chemaţi. Acum trebuie să plec. Vă mulţumesc din inimă, *madame* Lacoste.

— Spune-mi Sabrina, te rog.

— Ah, Sabrina, îţi mulţumesc din suflet că ne-ai readus-o pe Lisa. Lisa, vino aici! Sunt sigură că vrei să-i spui la revedere acestei bune doamne care te-a salvat.

Stephanie se apleca şi Lisa o sărută pe un obraz, apoi pe celălalt, şi din nou pe primul.

— Vă mulţumesc, *madame*. Dar v-aş putea pune o întrebare?

— Bineînţeles.

Stephanie o înconjura cu braţele şi nu se mai gândea la nimic altceva decât la senzaţia plăcută a trupuşorului subţire, lipit de al său.

— Când mi-aţi zis să tac aţi spus: „Sst, Penny." Cred că vă străduiaţi să auziţi dacă şcoala mea era pe-aproape. Şi era.

— Da. Nu ştiu, Lisa. Poate mi-ai amintit de cineva care se numeşte Penny. Dar îţi cunosc numele şi voi reveni, într-una din zile, să te revăd.

— Oh, ce bine! (Se uită la Stephanie cercetător.) Şi nimeni n-o să spună...?

— Nu pare deloc necesar să li se spună părinţilor Lisei, nu-i aşa? o întrebă Stephanie pe Marie Frontenac. Cu condiţia ca Lisa să vorbească în faţa clasei, aşa cum am discutat.

— Ei bine, da. Cred că de astă-dată nu-i necesar. Fără-ndoială, dacă Lisa capătă obiceiul de a fugi din grup ori de câte ori are poftă...

— N-am fugit! protestă Lisa. M-am oprit ca să mângâi un căţel, dar pe urmă m-am pierdut şi a fost îngrozitor.

— Da, şi pe asta ne bazăm.

Marie Frontenac întinse mâna.

— Îţi mulţumesc încă o dată, Sabrina. Sper ca, atunci când mai vii, să avem timp să ne cunoaştem mai bine.

— Mi-ar face mare plăcere.

Stephanie se apleacă şi sărută fruntea Lisei.

— Pe curând, spuse şi, întorcându-se, porni înapoi, pe drumul pe care venise, încercând să-şi amintească unde cotise. Ici şi colo, ca pe nişte stâlpi indicatori, vedea ba un burlan rupt, ba o ciudată uşă roz sau o glastră de flori răsturnată, şi mergea ghidându-se după ele, gândind: *Îmi aduc aminte, îmi aduc aminte. Acum ţin minte totul.*

Dar peste câteva minute tăcerea străzii înguste începu s-o apese. Nimeni nu se zărea prin preajmă. Se întorcea, dar atât în faţă cât şi în urma ei strada era pustie. În zona aceasta nu existau indicii ale drumului parcurs mai înainte — putea să se afle la zece mile de piaţa cea mare, sau la câţiva metri de ea. Teama începea să-i crească. „Se simţea singură şi pierdută, şi piaţeta i se părea străină, ca o lume pe care n-o cunoştea. Oare asta nu constituie o pedeapsă suficientă?"

Dar eu nu sunt pedepsită — îşi spuse în gând. *N-am făcut nimic rău. Sau am făcut? Ce-am făcut, în toţi acei ani de care nu-mi pot aminti, care să mă fi adus aici*?

Începu să alerge, cotind după un colţ, apoi după altul, şi încă unul, căutând ceva ce i-ar părea familiar, dar acum toate clădirile erau identice, şi nu mai existau semne indicatoare, şi se întrebă dacă nu cumva doar îşi închipuia că aleargă, când de fapt stătea în loc. Gândul acesta o făcu să ameţească şi se rezemă de o clădire. *Nu ştiu unde mă aflu şi nici încotro mă duc.*

Teama spori şi mai mult în sufletul ei, şi porni iar să alerge, lăsându-şi mâna să se târască de-a lungul pereţilor clădirilor înghesuite. Şi apoi, brusc, când coti după un alt colţ, văzu deschizându-se în faţa ei piaţeta.

încadrată din toate părţile de clădiri şi cu fântâna în mijloc şi pe Max stând în picioare lângă aceasta.

— Ei bine, eşti mulţumită de excursia făcută? o întrebă el cu răceală.

— Mă bucur să te văd — spuse Stephanie.

Se simţi uşurată şi respiraţia începu să i se linişească. Îl sărută şi-i explică:

— Am dus o fetiţă înapoi la grupul de care se rătăcise. Sper că nu te-ai îngrijorat.

— Mi-a trecut prin minte că s-ar fi putut să nu te mai întorci.

Îl privi cu o expresie întunecată.

— Şi unde m-aş duce?

— Habar n-am. Rămâi cu mine numai pentru că nu ai altundeva unde te duce?

Se uită la el îndelung.

— Nu ştiu.

El o luă de mână şi merseră împreună pe strada secundară pe care parcase el maşina.

— Ţi-am mai spus, mă vei iubi. Cândva aşa a fost şi mă vei iubi iarăşi.

— Ba nu, dacă mă tratezi ca pe un copil.

— Te tratez ca pe o femeie. Nu despre mine vorbesc, Sabrina.

— Mi-ai povestit despre mama ta, despre Olanda, Spania...

— Şi asta ar fi trebuit să fie de ajuns. In timp ce el descuia maşina, Stephanie întrebă:

— Este o activitate criminală? Asta e? Nu-mi spui cu ce te ocupi pentru că-i ceva ilegal?

— Ar fi vreo diferenţă?

— Şi explozia aceea, pe iaht? Era legată de asta?

Max se instală la volan, frecând cu degetul mare cheia maşinii în timp ce Stephanie se aşeza lângă el.

— Ţi-am spus că explozia a fost un accident.

— Dar în spital mi-ai promis că-mi vei oferi siguranţă.

— Îţi aminteşti, aşadar, asta — constată el, pe gânduri. În acele prime zile uitai atât de multe lucruri...

— Îmi aduc aminte de glasul tău spunând asta. În fiecare zi cât am stat acolo mă gândeam la asta — că mi-ai făgăduit să mă ţii în siguranţă.

— Şi aşa voi face, afirmă el pornind maşina. Într-o lume în care oamenilor le este frig şi foame şi sunt lipsiţi de ajutorul unor prieteni, voi avea grijă ca ţie să-ţi fie cald, să fii bine hrănită şi să ai în preajmă persoane care ţin la tine.

— Şi ceea ce faci este ilegal?

— Ar fi vreo diferenţă?

— Nu. Dacă te-aş iubi, n-ar fi.

— Brutal, dar cinstit. Ei bine, mă vei iubi, Sabrina, şi s-ar putea ca într-o zi să-ţi spun ce fac, dar nu astăzi. Poveteşte-mi despre copilul pe care l-ai găsit.

De astă-dată, când el îi evită întrebările, nu mai exista nici un loc încotro să fugă, şi nici nu voia. Nu voia să fie singură, nici în Aix, nici oriunde în altă parte. Max era ancora şi centrul vieţii ei. Avea grijă de ea şi era un bun tovarăş. Erau căsătoriţi, deşi ea nu-l iubea. *Cel puţin, deocamdată* — îşi zise în gând. *Nu... cel puţin deocam*dată.

— Max, ţi-am pomenit vreodată de cineva pe nume Penny?

— Nu. (El întorcea acum maşina în piaţa principală, îndreptându-se spre ieşirea din oraş.) Cunoşti o persoană care se numeşte Penny?

— Cred c-am cunoscut. Şi sunt sigură că era o fetiţă. Una căreia i-am dat lecţii, sau... poate fiica mea.

— Mi-ai spus că n-ai avut copii. Şi niciodată n-ai zis că ai fi fost vreodată profesoară.

Stephanie oftă.

— Nu ştiu.

— Cum o chema pe fetiţa pe care-ai găsit-o?

— Lisa.

Îi povesti despre grupul de şcolari care se ţineau de sfoara roşie, şi despre Lisa Vernet şi Marie Frontenac, şi despre invitaţia de a le ţine mici lecţii copiilor.

— Marie Frontenac spunea că pentru copii e greu să înţeleagă trecutul. E ciudat că mi s-a cerut să vorbesc despre el mie, care nu am nici unul.

— Femeia n-a cerut un istoric personal. A cerut o discuţie despre felul în care trecutul parvine până la noi prin intermediul obiectelor de anticariat.

— Vorbea despre felul în care trecutul continuă să trăiască, ajungând până la noi. Încă mai trăieşte, nu-i aşa? Există aici, undeva, ca un alt cat dintr-o casă... dar încuiat. Dac-aş putea găsi drumul spre el...

Rămaseră tăcuţi. Înaintau printr-un peisaj ceţos, culorile din zare fiind palide, însă câmpurile din apropiere, de un verde intens, se întindeau alături de viile cu pământ bogat, negru, pe care vrejuri scheletice de viţă de vie se înălţau ca nişte santinele, în rânduri regulate. De-a lungul drumului, platanii îşi desfăceau mugurii proaspeţi, irişii înfloreau pe lângă ziduri de piatră, şi tufe de gălbenele începeau să-şi desfacă bobocii, de un galben palid, dar anunţând de pe acum culoarea intensă pe care aveau s-o capete, iar o mireasmă îmbătătoare umplea aerul pe distanţe de kilometri întregi.

Am colecţionat obiecte de artă şi de anticariat vreme de treizeci de ani, spuse Max, pe un ton detaşat. Piesele din casa noastră îmi aparţin.

Oh!

Stephanie încuviinţă din cap, ca pentru sine. Acesta era modul în care avea să afle amănunte despre el — prin frânturi de informaţii pe care i le oferea aproape din

întâmplare. *Numai că* — își zise-n gând — *Max nu face niciodată ceva din întâmplare.*

— În cazul ăsta, m-ai putea ajuta. Eu una nu mă pricep să vorbesc despre obiecte de anticariat.

Discutară despre tablouri și mobilă, argintărie, porțelanuri, dantelă veche și cristal tăiat, în vreme ce Max alegea drumuri lăturalnice, prelungind drumul. Pe Stephanie o uimea vastitatea cunoștințelor lui. Era ca și cum ar fi petrecut o viață întreagă studiind astfel de lucruri.

— În bibliotecă sunt câteva cărți care te vor ajuta, o informă el. Îți voi da o listă cu ele.

Soarele sfârșitului de după-amiază străpunse norii, revărsându-se asupra caselor din Roussillon cocoțate sus, pe dealuri, intensificându-le coloritul viu — oranj, roz, roșu.

— Fiul lui Robert locuiește aici — șopti ea. Mi-ar plăcea să-l cunosc cândva.

— Nu conta pe asta. Robert are mare grijă să ducă vieți distincte.

Stephanie zâmbi.

— Câte vieți are?

— Câteva, despre care am eu cunoștință.

Alte secrete — constată ea în gând. *Oare care-i problema cu acești oameni?*

Dar nu putea fi supărată, cu atâta frumusețe în jurul ei: casele din Roussillon, înroșite de văpaia soarelui, câmpurile și grădinile trezindu-se la o nouă viață, norii ce se desfăceau ca o cortină pe scenă lăsând să se vadă cerul de un albastru deschis și un corn palid de lună. Îi dispăruse și mânia de mai înainte, alungată de întâmplarea cu Lisa și Marie Frontenac. Pe măsură ce se apropiau de Cavaillon, se simțea cu inima tot mai ușoară, părăsită de orice teamă. Totul va fi bine. Tot ce-și dorea ea avea să se împlinească.

Și Max era alături: ea era în siguranță și apărată, închisă în mașina lui ca și cum s-ar fi aflat în brațele sale.

Ca şi cum ea ar fi fost acel corn de lună, strălucind datorită luminii primite de la soare, simţea cum absoarbe şi reflectă siguranţa de sine şi forţa lui, însuşindu-şi-le. *Dar nu vreau să fiu o reflecţie a lui Max. Vreau să fiu eu însămi.*

Şi dacă-i un criminal?

Oh, bineînţeles că nu este — îşi spuse după o pauză. *Îi plăcea să fie teatral şi era supărat pe mine, pentru că plecasem, aşa că face tot felul de aluzii, şi se preface, şi încearcă să mă sperie. Dar Robert nu i-ar fi prieten dacă el ar fi un criminal.*

Dar încă nu-i putea acorda lui Max încrederea pe care şi-o dorea acesta. Nu putea să alunge impresia că, deşi el era interesat şi pasionat şi părea s-o iubească în mod sincer, în persoana lui exista ceva primejdios. Astăzi fusese prima oară când ei îi trecuse prin minte că era posibil ca activităţile lui să fie de natură criminală, însă în fiecare zi ceva, la el, o făcea să creadă că ducea o viaţă periculoasă, sau că-i punea pe alţii în pericol, sau poate şi una şi alta.

Şi-n fiecare zi o minţea în legătură cu ceea ce ştia el despre trecutul ei.

Astfel că nu avea încredere în el şi nici nu-l iubea. Îşi păstra micul *eu* pe care-l avea — cele câteva luni de experienţă care constituiau tot trecutul ei — pentru ea însăşi.

Până nu voi redeveni o persoană întreagă — îşi spuse — *nici măcar nu voi şti dacă pot cu adevărat să iubesc pe cineva. Şi cine-ar fi acela, chiar de-aş putea? Nu cunosc pe nimeni. Cu toate acestea mi-ar plăcea. Aş vrea atât de mult să ştiu ce simţi când iubeşti.*

Îşi amintea cum îl întâmpinase pe Max după prima călătorie care-l îndepărtase de ea. Fusese convinsă că-l iubea, că-l dorea şi că era fericită să fie soţia lui. Dar atunci

fusese singura dată când crezuse asta. Niciodată nu mai simţise acelaşi lucru.

Aşadar, dacă l-am iubit cândva, şi mă încredeam în el — şi aşa trebuie să fi fost, dacă m-am căsătorit cu el — sentimentele acestea au dispărut.

— Eşti foarte tăcută, remarcă Max în timp ce suia dealul spre casa lor.

— Există atâta lucruri la care să mă gândesc — răspunse ea, vag.

— Ei bine, în momentul de faţă, hai să ne gândim la cină. Ţi-ar plăcea să mergem la Goult? Ultima dată când ne-am dus acolo ţi-a plăcut localul „La Bartavelle".

— Oh, chiar mult. Da, ar fi minunat. Dar n-ar trebui să plecăm, dacă *madame* Besset a şi început să pregătească masa.

— N-a început. I-am telefonat de la Aix.

— Oh! Vasăzică, ai plănuit asta dinainte?

— Doream să mă asigur că facem ceva deosebit. Mâine plec pentru o săptămână.

— Unde te duci?

— La Marsilia şi Nisa.

— De ce nu pot veni cu tine? N-am fost în nici unul din aceste oraşe.

— Mi-ar face plăcere să te am cu mine. Urăsc gândul unei săptămâni departe de tine. Dar n-am putea fi împreună. Am întâlniri ziua şi noaptea. Şi aş vrea să-ţi arăt în felul meu localităţile astea, când vom dispune de timp suficient. Ne vom duce acolo în curând, când nu voi avea la ce mă gândi decât la tine.

O sărută şi-i puse mâna pe sân, braţul lui cuprinzând-o în aşa fel încât se simţea cu totul învăluită de el. Stephanie îşi lăsă trupul să răspundă. Era mai uşor decât să dezbată înlăuntrul ei dacă dorea cu adevărat să facă dragoste cu el, şi era mult, mult mai uşor decât să-i spună că voia să se gândească la asta. Astfel că

trupul i se încălzi şi i se deschise spre el, deşi gândurile îi erau reci şi detaşate. Şi în timp ce urcau scara către camera lor, Stephanie îşi spunea că era soţia lui şi că el avea grijă de ea, şi prin urmare îi datora asta. Ştia că felul acesta de a gândi avea ceva eronat, dar lăsă lucrurile aşa cum erau. Avea să reflecteze la ele după plecarea lui.

Max privea cum se îndepărtează malul, în timp ce Carlos Figueros gonea cu mica lui ambarcaţiune spre largul mării, dincolo de bărcile cu pânze, dincolo de alte ambarcaţiuni cu motor, dincolo de iahturile ce se deplasau cu o graţie majestuoasă printre valurile mărunte.

— Acum suntem numai între noi, zise Figueros, oprind motorul.

Se aplecă înainte şi întrebă:

— Ce ai pentru mine?

— O listă de expedieri, răspunse Max scoţând din impermeabilul său un teanc de hârtii cu agrafe. Iar tu ai pentru mine...

— Plata pentru ultima şarjă de falsuri pe care le-am expediat. Şi un raport referitor la donaţii.

Scotoci prin buzunare şi scoase un plic comercial şi un carneţel, nu mai mare decât palma lui. Plicul i-l dădu lui Max.

— Optzeci şi cinci de mii de franci.

— Cât s-a donat?

— Max, protestă cu reproş Figueros. Crezi că nu sunt cinstit? Am donat opt mii cinci sute. Zece la sută. Nu astea ţi-au fost ordinele? Zece la sută din partea ta pentru oamenii preotului, restul — ţie.

Max întinse braţul şi Figueros îi puse în palmă carnetul. Răsfoi micile pagini, mijindu-şi ochii să poată citi scrisul mărunt de mână.

— Guatemala, Haiti, Chile. Nimic în Africa, de data asta?

— Nu, şi nici în Rusia sau Europa de Est, ori în Orientul Mijlociu, ori în China. Părintele Chalon a zis că nu vrea să împărţim banii în sume prea mici; că ar fi aproape acelaşi lucru cu a nu le da nimic. Vrei să procedăm altfel?

— Nu, părintele Chalon hotărăşte — veţi face aşa cum spune el.

Fără să-i numere, îşi vârî banii în buzunar, împreună cu foaia pe care-o citise, şi-i dădu lui Figueros teancul de hârtii:

— Iată graficul. Incepe luna viitoare, pe întâi mai, şi se întinde până la sfârşitul lui iulie. Ar trebui să te ocupi de asta.

Figueros întoarse paginile încet, citind fiecare rând. Max urmărea cu privirea o ambarcaţiune cu pânze, în care patru tineri făceau exerciţii de ridicare a rândunicii. Era nerăbdător să se înapoieze la mal, dar îşi ascundea nerăbdarea. Carlos Figueros era un om valoros pentru el.

— Nu există nici o cifră pentru expedierea către Anglia, remarcă Figueros în cele din urmă.

Max luă foile.

— Ar trebui să fie aici. Secretara mea urma să le primească înainte de a dactilografia astea. Voi discuta cu ea când ne întoarcem la mal.

— Nu-i acolo.

— În biroul ei? Ai verificat?

— M-am oprit să-i spun bună-dimineaţa, înainte de-a mă întâlni cu tine. Biroul era încuiat.

— Ceea ce nu înseamnă că acum ea n-ar fi acolo. N-a lipsit niciodată, nici măcar o zi. Ei bine, hai să mergem şi ne vom lămuri. Dacă-i bolnavă, îi putem telefona sau ne vom duce la ea acasă.

— De acord.

Figueros porni motorul. Barca vibră sub ei, apoi zvâcni înainte, descriind un arc larg şi îndreptându-se spre uscat. Se strecurară printre alte ambarcaţiuni, şi Max îşi aminti de ultima oară când se aflase într-o şalupă, gonind de la Monte Carlo către Nisa, cu Sabrina sângerând şi inconştientă, şi cu epava iahtului scufundându-se în urma lor. *Nu mai există nici o primejdie din partea aceea,* îşi spuse. *Ei cred că am murit amândoi.*

Ajunşi pe uscat, el şi Figueros se duseră la depozitul „Lacoste et Fils", de la capătul docului. Biroul se afla într-o clădire mică, anexată la una din laturile magaziei. Max apăsă clanţa, dar uşa era încuiată.

— Ciudat — murmură, şi scoase propria lui cheie.

Înăuntru, încăperea era umedă şi tăcută; birourile goale; fişierele închise; cărţile de telefon, atlasele şi hărţile — înşiruite ordonat pe rafturi. Max se uită la calendarul de pe birou.

— Sâmbătă, acum patru zile. În ziua aceea am discutat. Era ziua în care-am plecat la Nisa. Unde naiba este? Nu-mi amintesc să fi vorbit despre vreo vacanţă.

Ridică receptorul telefonului şi formă numărul de la el de-acasă. Îi auzi glasul înregistrat pe robot. Închise fără a lăsa un mesaj.

— Locuieşte nu departe de aici. Dau o fugă până acolo.

Figueros aprobă dând din cap.

— Vin cu tine.

Când bătură în uşa apartamentului situat într-o clădire înaltă de beton, la câteva blocuri depărtare de port, nu primiră nici un răspuns. Însă când Max ciocăni din nou, se deschise uşa de pe partea cealaltă a coridorului.

— Nu are nici un rost, *monsieur* — spuse bărbatul mărunt ce se ivi în prag.

Îşi ridică privirea tristă spre ei, adăugând:

— A fost pe-aici poliţia. Tânăra doamnă a avut un accident de maşină, împreună cu prietenul ei. Au murit amândoi.

— Acestea sunt nişte *Valdrôme*, spuse Jacqueline, desfăşurând un pachet de şervete groase, pentru marcat locul la masă. Şi pot afirma că sunt de foarte bună calitate.

Desfăcu un alt pachet din transportul sosit în acea dimineaţă.

— „Martine Nourissat": unele dintre cele mai fine feţe de masă pe care le-am găsit.

Stephanie îşi petrecu mâna peste ţesătură, un bumbac moale ca mătasea. Modelele variau de la un mic motiv floral, pe şervete, până la un îndrăzneţ desen stilizat, cu flori şi ramuri, pe feţele de masă. Ea şi Jacqueline stăteau pe pardoseală alături de stivele de pachete, având alături, pe o măsuţă scundă, un cuţit, un foarfece şi două ceşti cu cafea cu lapte. Încă nu deschiseră magazinul, şi încăperea cu plafon înalt era învăluită în umbre, acolo unde lămpile nu fuseseră aprinse. Dincolo de ferestre, bulevardul Gambetta gemea de funcţionari care părăseau cafenelele spre a se duce la lucru, de proprietari de prăvălii care-şi descuiau uşile, precum şi de camioane, maşini şi motociclete care aglomerau strada, într-o goană matinală punctată de claxoane şi scrâşnete de frână.

Înăuntru, la „Jacqueline en Provence", totul era tăcut şi paşnic; mobilele şi ţesăturile se înghesuiau, ca-ntr-o cameră de zi caldă, familiară; Jacqueline şi Stephanie discutau cu glasuri coborâte, sorbindu-şi cafeaua fierbinte. Jacqueline o rugase să vină devreme pentru a despacheta marfa sosită, şi pentru prima oară, după cele două săptămâni de când lucra Stephanie acolo, avuseseră timp pentru o discuţie tihnită. *Două femei*

stând de vorbă — gândi Stephanie. *Două prietene. La început exista doar madame Besset; acum există şi Jacqueline.*

— Bineînţeles că toate astea sunt noi — continuă Jacqueline, în vreme ce desfăceau alte pachete şi aşezau feţele de masă împăturite şi şervetele în coşurile în care urmau să fie expuse. Cele vechi, în majoritate din dantelă, cu excepţia câtorva din mătase şi in, se află în dulapul din partea cealaltă a camerei. Vom vorbi despre ele mai târziu.

— M-am uitat la ele ieri, când erai plecată — spuse Stephanie. Şi în camera din spate am găsit o carte despre ţesăturile vechi. Am citit-o azi-noapte.

Jacqueline îi zâmbi.

— În curând n-o să mai am nimic ce să te învăţ. Dar, draga mea, nu era nevoie să citeşti toată cartea într-o noapte. Nu trebuie să înveţi de parcă aş avea intenţia să-ţi dau un test.

— Oh, dar mi-a făcut plăcere. Întotdeauna citesc până târziu când soţul meu lipseşte din oraş.

— Soţul tău este un om impunător. Mi-ar plăcea să-l cunosc mai bine.

Jacqueline împături o faţă de masă mare, puse deasupra opt şerveţele asortate cu ea şi le legă laolaltă cu o panglică lată de mătase verde.

— Mi-a părut rău că n-ai putut veni la petrecerea mea de-acum câteva seri.

— O petrecere?

— Sâmbătă. Ţi-am trimis o invitaţie prin poştă. A fost o prostie, desigur, de vreme ce te văd în fiecare dimineaţă, însă îmi place formalismul invitaţiilor scrise şi elementul surpriză. (Îşi înclină capul pe un umăr, privind-o cu atenţie pe Stephanie.) Şi chiar eşti surprinsă, dar nu în felul la care mă aşteptam.

— Max nu mi-a spus. Sâmbătă ne aflam la Aix, însă am fi avut timp din belşug... de fapt, în seara aceea am luat masa în oraş. Voia să fim împreună, deoarece pleca a doua zi. Dar ar fi trebuit să-mi spună.

— Soţii cred deseori că deciziile lor nu necesită explicaţii.

Privirile li se întâlniră şi îşi zâmbiră.

— N-am ştiut că eşti căsătorită, spuse Stephanie.

— Nu sunt. Însă am fost, de două ori. Mă stânjeneşte să spun asta. Căsătoria nu-i acelaşi lucru cu împăturitul feţelor de masă: este ceva de proporţii mult mai mari, încât ar trebui ca fiecare să înveţe dintr-o primă greşeală şi să n-o repete niciodată. Însă eu am repetat-o. Când mi-am dat seama de asta, în al doilea an al celei de-a doua căsătorii, nu-mi venea să cred. Intotdeauna m-am mândrit cu inteligenţa mea. Cum de nu sesizasem deloc? Nu aveam nici măcar scuza tinereţii — trecusem de cincizeci de ani. Nu aveam absolut nici o scuză.

Stephanie se uită la ea surprinsă.

— Ce vârstă ai?

— Şaizeci şi doi peste două săptămâni. O vârstă bună, din multe puncte de vedere, deşi nu mi se pare că sunt la fel de răbdătoare cu proştii pe cât eram cândva, şi în fiecare an am impresia că există mai mulţi proşti decât ai crede că-i cu putinţă.

— Nu arăţi de şaizeci şi doi de ani.

— Şi cum arată oamenii de şaizeci de ani?

Stephanie râse.

— Nu ştiu. Doar... mai în vârstă. Nu ca o persoană care mută mobilele dintr-un loc într-altul, aşa cum faci tu, care te caţeri pe scări şi schiezi la Chamonix în afara pârtiei, şi care te agiţi ore de-a rândul fără să te aşezi pe vreun scaun. Şi bănuiesc că ar avea şi păr cărunt.

— Ah, ei bine, în privinţa părului mai e nevoie de un mic ajutor pe care i-l dau cu regularitate. Altminteri l-ai vedea cărunt, poate nu în întregime, dar destul cât să creeze o impresie. Şi să ştii că, în definitiv, şaizeci şi doi de ani reprezintă o vârstă foarte tânără. Nu există nimic care, la vârsta asta, să-l oprească pe om să se bucure de viaţă. Dar tu, draga mea. Ce vârstă...

— Crezi că te vei recăsători? întrebă Stephanie.

Jacqueline se uită la ea, cu o uşoară curiozitate. Ştia deja destule despre această femeie pentru a-şi da seama că nu ar fi în mod voit grosolană. Dar acum era grosolană. De ce ar supăra-o să fie întrebată ce vârstă are, când în mod evident era mult mai tânără decât Jacqueline? Ei bine, va lăsa pe altă dată. Deocamdată, răspunsul la ultima întrebare nu prezenta dificultăţi.

— Nu, în mod sigur nu. Nu am nevoie de sprijinul material al unui bărbat şi există întotdeauna posibilitatea unui alt eşec. Şi-mi place să trăiesc singură. Imi convine să trăiesc după un tipic şi un ritm pe care mi le stabilesc eu însămi. Nu devin o singuratică; am mulţi prieteni şi suficiente resurse. Şi un bărbat, desigur. Este esenţial să ai un bărbat, când îl doreşti. Sau, uneori, mai mulţi, deşi prefer câte unul singur, pe rând, şi pentru moment nu există decât unul.

Stephanie încetase să mai desfacă pachete şi stătea foarte liniştită, cu ochii nedezlipiţi de trăsăturile fin alcătuite ale Jacquelinei. Se simţea foarte fericită pentru că Jacqueline era atât de sinceră şi că, într-un fel, o făcea să fie parte din viaţa ei. Invăţa ce înseamnă cu adevărat să ai o prietenă. Se gândi la Max şi puse o întrebare care-ar fi părut inadmisibil de intimă, dar acum nu era, deoarece Jacqueline o făcuse admisibilă:

— Şi-l iubeşti?

— Nu, şi nici el nu mă iubeşte, declară Jacqueline fără a fi câtuşi de puţin stânjenită. Acest aspect al

relaţiei nu este deloc esenţial. Ne placem unul pe altul şi petrecem bine împreună, şi asta-i pe deplin suficient.

— Dar ai încredere în el.

— Încredere? Cred că acesta-i un cuvânt potrivit în cazul căsătoriei, nu în cel al unei înţelegeri de convenienţă. Este o întrebare pe care nu mi-am pus-o. Tu ţi-o pui în legătură cu soţul tău?

— Da, spuse Stephanie, şi încercă un minunat sentiment de uşurare când rosti afirmaţia, ştiind că Jacqueline îi oferise posibilitatea de a spune o mulţime de lucruri. Nu dacă ţine sau nu la mine. Ştiu că ţine. Dar dacă este... ceea ce spune că este.

— Ei, draga mea! Câţi dintre noi suntem ceea ce spunem c-am fi? Cu toţii avem trecuturi ascunse, pofte, sau temeri, sau uri, sau iubiri... (Câteva clipe, se uită pătrunzător la Stephanie.) Dar tu te gândeşti la mai mult decât atât. Vrei să spui că el nu este un om atât de onorabil pe cât pare?

Stephanie dădu afirmativ din cap.

— Asta ar trebui să devină clar cu cât trăieşti mai mult alături de el. Unul din lucrurile descoperite de mine cu privire la căsătorie este acela că aproape întotdeauna afli despre un soţ mult mai multe decât ai fi dorit vreodată să ştii.

— Vreau să ştiu totul, replică Stephanie. Nu-mi plac spaţiile albe.

— Ei bine, fiecare din noi avem propriile noastre nevoi. Eu cred că un mic mister ne menţine un interes viu. E ca soarele care se ascunde şi iese iar printre nori mari şi întunecoşi; dintr-o dată lumea se transformă într-una strălucitoare, şi dacă mai înainte moţăisem sau devenisem neatenţi, suntem imediat readuşi la viaţă şi la frumuseţe.

— Tu aşa simţi în legătură cu bărbatul cu care eşti acum?

— Ah, nu. Dac-aş simţi aşa, am avea o pasiune puternică în locul unei plăcute prietenii. Suntem foarte deosebiţi, şi nici unul din noi nu simte nevoia de a împărtăşi sau a se bucura prea mult de misterul celuilalt. Dac-ar fi să ne despărţim mâine, mi-ar lipsi foarte mult o vreme, dar i-aş purta o amintire frumoasă pentru timpul plăcut petrecut împreună, iar el ar face acelaşi lucru faţă de mine. Asta-i tot ce vreau.

Jacqueline luă alt pachet şi tăie cu grijă hârtia de ambalaj de-a lungul unei muchii, evitând să deterioreze ţesătura dinăuntru.

— Eşti măritată de multă vreme? întrebă.

— Nu. De câteva luni.

Mâinile Stephaniei i se odihneau în poală. Între sprâncene i se săpase o uşoară cută.

— Ei, vei descoperi cât de multe poţi afla în primul an. Probabil vei completa majoritatea acelor spaţii albe care nu-ţi plac.

Scoase uşor ţesătura din ambalaj şi începu să despartă feţele de masă şi şervetele. Fără a-şi ridica privirile, întrebă pe un ton detaşat:

— Ce vârstă ai, draga mea?

Urmă o pauză.

— Nu ştiu, spuse Stephanie în cele din urmă.

Capul Jacqueline zvâcni în sus.

— Cum aşa?

— Fiindcă nu ştiu nimic despre mine, decât ceea ce am făcut din octombrie până acum. Pentru că nu am memorie. Pentru că m-am rătăcit.

— Oh, micuţa mea dragă!

Jacqueline împinse la o parte feţele de masă şi şervetele şi o îmbrăţişă pe Stephanie.

— Ce lucru cumplit! Nu-ţi aminteşti nimic? Nu-ţi revine nimic din trecut?

— Câteva frânturi. Cred că numele mamei mele era Laura. Cunoşteam pe cineva care se numea Penny probabil o fetiţă. Niciodată n-am locuit singură. Tăiam trandafirii cu un foarfece de argint.

— Şi ştii să faci treabă de *designer*.

— Poate. Doar pentru că am refăcut aranjamentul...

Stephanie se smulse din îmbrăţişarea Jacquelinei.

— De unde ştii c-am rearanjat camera noastră de zi?

— Nu ştiam. Însă nu mă surprinde. Te-am studiat în cele două săptămâni de când eşti aici. Ai tot mutat lucrurile dintr-o parte într-alta a magazinului încă din ziua în care ai sosit.

— Oh!... nu mi-am dat seama... Îmi pare rău.

— De ce să-ţi pară?

— Pentru că-i magazinul tău, nu camera mea de zi.

— Dar cu cât mai mult îl tratezi ca pe camera ta de zi, cu atât mai bine arată. Sabrina, te-aş fi putut opri oricând. N-am făcut-o fiindcă ai bun-gust şi un excelent simţ al armoniei. Îmi place tot ce-ai făcut. Aş bănui că ai fost cândva proiectant de decoraţiuni interioare, sau măcar că te-ai ocupat de mobilier. Spune-mi, ce s-a întâmplat? Ai avut un accident? Ai fost rănită?

Stephanie îşi dădu la o parte părul, lăsând să i se vadă cicatricea de pe frunte.

— A fost o explozie, pe o şalupă. Max m-a tras afară şi m-a ţinut deasupra apei până ne-a luat o altă barcă. Asta-i ceea ce spune el. Eu nu-mi amintesc nimic. Am fost două luni într-un spital din Marsilia. Acolo era un medic extraordinar, specialist în chirurgie plastică, şi Max zice că acum arăt exact ca înainte. Dar...

— Da, şi...? Mai e ceva?

Stephanie confirmă dând din cap. Nu-i spusese asta lui Robert sau lui Max, dar voia să-i spună Jacquelinei.

— Cu aproximativ o săptămână în urmă am telefonat la spitalul din Marsilia şi am vorbit cu unul dintre

medicii care mă îngrijeau. Înţelegi, nu-mi pot aminti multe lucruri din cele care s-au întâmplat acolo, şi voiam să ştiu ce anume zisese el în legătură cu memoria mea. Şi mi-a spus că părerea lui era că nu fusesem lovită doar la cap, dar că exista ceva de care nu voiam să-mi amintesc, ceva ce voiam să blochez, astfel că am blocat totul. Numea asta „amnezie psihogenică".

— Este numai o presupunere a lui.

— Zicea că discutaseră cu toţii cazul meu şi că erau de acord.

— Bun. Şi tu ce crezi referitor la asta?

— Nu ştiu. Nu-mi iese din cap. Ce aş fi putut face de care să-mi fie atât de ruşine încât să mă străduiesc să uit?

— Poate era altceva, ceva ce-ai văzut sau auzit — oferi Jacqueline soluţii mai blânde. Pentru ce să te învinovăţeşti pe tine?

— Fiindcă simt că a fost ceva de care sunt vinovată. (Cuvintele abia i se auzeau.) Nu pot explica, dar mă trezesc dimineaţa şi primul lucru la cară mă gândesc este c-am făcut ceva rău. Şi nu-mi pot aminti ce anume. Pentru că nu-mi pot aminti nimic.

Sărmana mea micuţă — repetă Jacqueline, ţinând-o pe Stephanie strâns în braţe.

Stephanie se lăsă moale în îmbrăţişarea Jacquelinei. Se simţea în siguranţă şi apărată, şi dorea să poată rămâne acolo veşnic, netrebuind să se frământe în legătură cu cine era sau ce făcuse; doar să stea strâns lipită de Jacqueline, sorbind siguranţa de sine a acesteia şi puterea ei de control asupra propriei vieţi.

O bătaie în uşă le făcu să tresară.

— Oh, Dumnezeule! uite cât e ceasul, şi pachetele astea nu-s terminate!

Cu blândeţe, Jacqueline o dădu la o parte pe Stephanie şi se ridică în picioare, netezindu-şi fusta de lână,

aranjându-şi bluza de mătase şi trecându-şi palmele peste părul ei frumos pieptănat.

— Mă duc să descui uşa, Sabrina. Vrei, te rog, să iei restul de pachete în camera din spate şi să le desfaci acolo? Vom pune totul la loc mai târziu. Şi, draga mea — adăugă punându-şi mâna pe braţul Stephaniei vom mai sta de vorbă. Timpul acesta petrecut împreună a însemnat foarte mult pentru mine.

Şocul revenirii la viaţa normală o făcea pe Stephanie să tremure.

— Da, a fost minunat. Îţi mulţumesc.

Se aplecă spre cutiile rămase, ambalate în hârtia lor cafenie, şi, luând câteva, porni prin încăperea ticsită către camera din spate.

— Voi aprinde eu luminile.

— Bine — zise Jacqueline, care ajunsese la uşa din faţă şi o deschidea. Stephanie apăsă comutatoarele şi toate lămpile se aprinseră, iluminând curburile şi muchiile mobilelor, porţelanurile translucide expuse în vechi vitrine pictate, micile eşarfe de caşmir aruncate ici şi colo şi ţesăturile uzate ale tapiseriilor antice. „E ca soarele care se ascunde şi iese iar printre nori mari şi întunecoşi; dintr-o dată, lumea se transformă într-una strălucitoare, şi dacă mai înainte moţăisem sau devenisem neatenţi, suntem imediat readuşi la viaţă şi la frumuseţe."

Oh, mi-ar plăcea aşa — gândi Stephanie, copleşită brusc de un dor ce cuprindea întrega lume, dincolo de Cavaillon şi casa lui Max şi patul lui Max. *Aş vrea să ştiu cum este când simţi asta.*

Stătea în picioare, lângă o masă lungă de stejar aflată-n camera din spate, printre mormane de cadouri ce aşteptau să fie ambalate, lămpi ce trebuiau să fie reparate, draperii ce urmau să fie atârnate şi cutii nedeschise, care sosiseră cu transportul din acea dimineaţă.

Pe un mic birou se afla un ibric de cafea gol, în care fuseseră puse creioane şi stilouri, şi o ceaşcă pe jumătate plină cu cafea, rămasă din ajun. Cu gândurile în altă parte, Stephanie duse ceaşca la chiuveta din colţ, o spălă şi o lăsă pe margine, să se scurgă. Ridică o rolă de panglică irizată, căzută pe pardoseală, şi o puse într-o cutie, împreună cu altele de acelaşi fel. Împinse lămpile şi vazele şi carnetele aide-mémoire la o parte, pentru a face loc pe masa de stejar, şi folosi spaţiul acela pentru a deschide cutiile pe care le adusese. Şi-n tot acest timp gândea:

Niciodată nu voi şti cum e când simţi asta, atâta vreme cât sunt cu Max. Dar sunt legată de el; singura viaţă pe care-o cunosc este cu el. Şi-i o viaţă bună, ar trebui să fiu recunoscătoare; n-am nici un drept să mă plâng. Şi-n afară de asta, cum mă pot gândi să nu fiu cu Max? Sunt prea speriată. Nu ştiu cum să mă descurc fără protecţia lui.

Îşi aminti cât de în siguranţă şi apărată se simţise în maşina lui Max, pe drumul de întoarcere de la Aix, ca şi cum ea ar fi fost luna ce reflectă soarele, însuşindu-şi încrederea în sine şi puterea lui. Şi pe urmă dorise să rămână veşnic în braţele Jacquelinei, sorbindu-i siguranţa şi controlul de sine.

Când voi deveni eu însămi, cu propria mea forţă? Când voi ajunge să fiu mai curajoasă, mai aventuroasă?

Auzi glasuri răsunând în magazin: două femei discutau cu însufleţire despre o canapea din secolul al optsprezecelea, o voce de bărbat spunând ceva despre un grup de tablouri, şi Jacqueline zicând: „Bine, foarte bine, pe ultimele le-am vândut foarte repede, şi avem clienţi care aşteaptă. Aceştia doresc mai ales peisaje."

Bărbatul râse uşor.

Păcat. Cele recente sunt abstracte. Am adus diapozitive de-ale lor. Dacă nu sunt bune pentru magazinul tău, le pot duce la „Galerie Le Fève".

— Ba nu le vei duce! Pentru Dumnezeu, Léon, sunt reprezentanta ta. Ai fost de acord cu asta.

Cineva apăruse în pragul camerei din spate.

— Vă rog, *madame*, ce preţ are faţa asta de masă?

Stephanie se uită la pânza drapată pe braţul femeii.

— O mie cinci sute de franci. Inclusiv şervetele, desigur.

— Ei bine, îmi place nespus de mult şi trebuie neapărat s-o cumpăr. Şi vreau una în chip de cadou pentru casă nouă. Ce mi-aţi sugera? Ceva mai mic. Şi, desigur, nu tot atât de scump.

Stephanie îşi reţinu un zâmbet şi o conduse pe clientă în magazin.

— Avem câteva pe stelajul acesta. V-aş sugera să vă uitaţi la ele...

— Oh! Alegeţi dumneavoastră. N-o să mă invite la cină atât de des încât să fiu nevoită să mă uit la ea prea mult. Uite, ce ziceţi de asta? Galben — o culoare pe care o detest, dar probabil că ei îi va plăcea.

— Nu-i chiar galben, ci aureolin — spuse un glas bărbătesc. O nuanţă bogată, ţesută din lumină şi strălucire, plină de soare şi adieri de vânt proaspete, de tinereţe şi iubire, şi de făgăduinţa unor mâncăruri şi vinuri bune.

Stephanie şi clienta se întoarseră spre el. Se rezema de perete, zâmbind degajat — un tânăr abia ceva mai înalt decât Stephanie şi cam de vârsta ei, suplu, cu umeri laţi, blond şi foarte bronzat, îmbrăcat cu nişte jeanşi albaştri şi o cămaşă albă descheiată la gât. Faţa îi era îngustă, cu obrajii puţin supţi; ochii lui verzi îi întâlniră pe-ai Stephaniei cu o expresie de conspiraţie şi amuzament. Al lui era glasul pe care-l auzise ea în magazin, discutând despre tablourile Jacquelinei.

Se uitau unul la celălalt în timp ce clienta spunea:

— Aureolin? Aureolin? Niciodată n-am auzit de o asemenea culoare. Nici măcar nu ştiu cum se pronunţă. Ce este de fapt?

— Un galben-crom — explică Jacqueline, apropiindu-se de ei. Un pigment deseori folosit de pictori. Doriţi să cumpăraţi aceste două feţe de masă, pe cea roşie şi cea galbenă?

Stephanie le luă din mâinile clientei.

— Vi le voi ambala.

— Doar dacă *madame* nu doreşte să cumpere şi altceva, interveni Jacqueline.

Stephanie se îmbujoră. Nu se concentra; simţea ochii bărbatului aţintiţi asupra ei şi voia să se uite la el.

— Da, vă rog să mai priviţi în jurul dumneavoastră. Le voi pregăti pe acestea când veţi fi gata.

— Desigur, mă mai uit prin magazin. Am văzut o vază care mi-a plăcut...

Clienta se îndepărtă.

Îmi pare rău, îşi ceru scuze Stephanie faţă de Jacqueline.

— Oh, Léon are felul său propriu în care abate conversaţiile. Să vă prezint: Sabrina Lacoste, Léon Dumas. Sabrina, poate c-ai văzut câteva picturi de-ale lui Léon. De fapt, cred că ultima s-a vândut cu puţin înainte de-a fi venit tu să lucrezi aici.

— Am văzut-o şi o avem în camera noastră de zi, spuse Stephanie, în timp ce dădea mâna cu Léon.

— Care anume? întrebă el.

— Cel cu munţii Alpilles. Căsuţa din tablou îmi aminteşte de cele din picturile lui Van Gogh.

Ochii bărbatului străluciră.

— Am pus-o acolo ca pe un omagiu adus lui. Ai fost în munţii aceia? Sau ai urcat pe ei?

— Nu.

Stephanie era tulburată şi se retrase cu un pas, apoi cu altul.

— Iertaţi-mă, am treabă, trebuie să ambalez astea...

Se răsuci pe călcâie şi se repezi spre camera din spate. *Ştiu ceva despre Van Gogh. Cunosc picturile lui din Alpilles. Dar în cursul tuturor lunilor cât am locuit împreună cu Max şi m-am uitat la tabloul acela, niciodată nu m-am gândit la Van Gogh. Poate că încep să-mi reamintesc. Poate îmi recapăt memoria.*

Léon stătea în pragul uşii.

— Am spus ceva ce nu trebuia?

— Nu. (Desfăşură o hârtie de ambalaj.) Doar că voiam să mă ocup de astea.

— Nu-i chiar adevărat, dar deocamdată s-o lăsăm aşa.

O privea cum împachetează faţa de masă roşie şi şervetele. In tăcerea ce-i înconjura, auzeau glasul Jacquelinei. Léon întrebă:

— Ai spus: „Avem una în camera *noastră* de zi." Eşti căsătorită?

— Da.

— Şi cine-a cumpărat pictura aceea? Dumneata, sau soţul dumitale?

— Soţul meu. Înainte să ne fi cunoscut.

— Îi admir bunul-gust.

Intră în cameră şi-i întinse mâna.

— Mă bucur c-am făcut cunoştinţă. Sper să te mai văd.

— Da, spuse Stephanie.

Îşi dădură iar mâna, şi degetele lor îşi prelungiră strânsoarea în timp ce privirile li se întâlniră. Nu era frumos — constată Stephanie — dar ei îi plăcea înfăţişarea lui; faţa îi era însufleţită de curiozitate, inteligenţă şi umor, şi ochii se uitau pătrunzător la tot ce-l înconjura.

Chiar acum o privea de parc-ar fi vrut să cunoască totul în legătură cu ea, nu numai într-un mod detaşat, cu fraze spuse într-o doară, de tipul „Sper să te mai văd", ci într-un fel ce lua în serios ceea ce spunea şi făcea. Iar Max afirmase că era unul dintre cei mai buni pictori din ţară. Léon îi ţinea mâna prea strâns, dar nici ea nu încerca să şi-o retragă. Continuau să se uite fix unul la celălalt, ca şi cum ar fi discutat, făcând mai bine cunoştinţă.

Când voi ajunge să fiu mai curajoasă, mai aventuroasă? — gândi Stephanie. *Poate încep chiar în acest moment.*

11

Doamna Thirkell împinse mai în faţă platoul cu pui fripţi şi cartofi pe care-l ţinea în dreapta lui Lu Zhen.

— Sigur că mai serveşte o porţie, îl muştrului ea. Un băiat în creştere este ca un motor care are în continuu nevoie de alimentare cu carburant. Mai ales dacă-i şi student, ba încă unul slab de-i numeri coastele. Haide, nu te lăsa rugat, tinere, ia două-trei felii, îţi vor face bine. Şi mai ia şi cartofi.

— Nu mai vrea, bombăni Cliff.

— Ba vrea, spuse Penny, uitându-se cu atenţie la Lu. Doar că-i politicos. Pot să mai capăt şi eu, doamna Thirkell? După Lu?

Sabrina şi Garth schimbară un zâmbet.

— Diplomata noastră — zise Garth. Curaj, Lu, serveşte-te după pofta inimii. Eşti în minoritate, şi Penny a făcut astfel încât o a doua porţie să devină o practică acceptată.

Lu zâmbi cu surâsul său fin şi precaut, umplându-şi farfuria cu pui şi cartofi. Doamna Thirkell scoase un suspin de exagerată mulţumire şi-i oferi platoul lui Penny.

— Sunt de-a dreptul delicioşi, o lăudă aceasta. Sunt altfel decât puii din China?

— Au alt soi de ochi, zise Cliff.

— Cliff... începu Garth.

Dar Sabrina i-o luă înainte:

— Nu-i o glumă bună, remarcă pe un ton uşor.

— Ştiţi, cred că puii chinezeşti seamănă leit cu ai voştri, spuse Lu cu seriozitate. Cândva locuiam într-un sat şi am văzut când îi tăiau, şi mi s-au părut absolut obişnuiţi.

— Credeam că te-ai născut şi ai crescut la Beijing, zise Sabrina. Când ai locuit la sat?

— Pe când eram copil. A fost o vreme când guvernul le-a ordonat oamenilor din oraşe să lucreze pe câmpuri şi-n sate şi, împreună cu familia mea, am plecat în vest.

- Mase de oameni dezrădăcinate — comentă Garth indiferent cine erau, oricare le-ar fi fost profesia. Printre care şi tatăl lui Lu, care este fizician, şi mama sa — profesoară de engleză.

Lu surâse din nou, zâmbetul abia depăşindu-i buzele.

— Tata a răscolit cu lopata îngrăşămintele vreme de cinci ani, iar mama spăla rufe.

— De ce? întrebă Cliff, curiozitatea învingându-i îmbufnarea.

— Guvernul considera că intelectualii şi liber-profesioniştii trebuiau să se întoarcă în popor, pentru că uitaseră cine erau.

— Cum adică?

— Guvernul zicea că intelectualii şi liber-profesioniştii îşi închipuiau că sunt mai buni decât ţăranii, când, de fapt, toţi trebuiau să fie egali.

— Dar oamenii nu sunt egali, remarcă Penny.

— Guvernul spunea că sunt.

— Dar se înşelau. Nu s-a plâns nimeni? Oamenii de-aici se plâng întruna de guvern.

— În China nu-i aşa.

— Bine, ştiu că nu vă puteţi plânge în gura mare, asta am învăţat la şcoală. Dar, când sunteţi acasă, nu

vă plângeţi? Ştii, când discutaţi în timpul cinei tot felul de lucruri, aşa ca noi.

— Uneori.

— Şi guvernul mai crede şi azi la fel? întrebă Cliff.

— Nu chiar aşa, se pare.

— Dar părinţii tăi unde sunt acum?

— La Beijing. Tata predă cursuri la universitate, şi mama este la o şcoală generală.

— Mama ta te-a învăţat engleza? vru Penny să ştie.

— Da, însă am învăţat-o şi la şcoală. Toţi vor să înveţi engleza. Mai cu seamă atunci când doreşti să te ocupi de ştiinţă. În întreaga lume, limba ştiinţei este engleza.

— Mi-ar plăcea să-nvăţ chineza, declară Penny. Sună de parcă ai cânta.

— Dacă vrei, te-aş putea învăţa câteva cuvinte.

— Adevărat? Ai vrea? Ar fi grozav: nimeni de la şcoală nu ştie o boabă de chineză. Spune-mi acum un cuvânt.

— *Ma.*

— Ce-nseamnă?

— Mamă.

— Dar tot aşa se spune şi-n engleză. Pe cine impresionează asta?! Spune-mi un cuvânt *chinezesc.*

— *Ma* este un cuvânt chinezesc. Dar ţi-l voi da pe acesta: *hen hao ci.*

— Asta ce înseamnă?

— Gustos. Aşa a fost cina. Şi iată încă unul: *yuyi.* Înseamnă prietenie.

Penny le repetă.

— O să mă-nveţi mai multe?

— Dacă vrei.

— Multe de tot. Aşa cât să pot vorbi, ştii tu, nu doar cuvinte, ci câteva propoziţii care să sune de parcă aş vorbi chinezeşte. Atunci le-aş putea repeta la şcoală şi toată lumea ar fi uluită.

Sabrina se uită gânditoare la Penny, întrebându-se ce probleme, vechi sau noi, se ascundeau sub vehemenţa ei. Le va scoate la lumină când vor fi singure. Deocamdată îi făcea plăcere conversaţia, bucurându-se că şi Cliff lua parte la ea. Existase un scurt moment dureros, chiar la sosirea lui Lu — se întâmpla de fiecare dată când intra el în casa lor — când, privindu-l şi auzindu-i accentul, fusese dusă de amintiri înapoi, în China, în septembrie trecut. China, timp de două săptămâni împreună cu Stephanie, încheind cu Hong Kong, unde amândouă făcuseră primul pas în jocul pe care se hotărâseră să-l joace, dându-şi una alteia cheile de-acasă. China: ultimul loc în care o văzuse pe sora ei în viaţă.

Durerea subzistase când se aşezaseră la masă; întotdeauna era aşa, dar pe urmă începuse conversaţia şi ea redevenise Stephanie Andersen, care se străduia să-l facă pe un student străin să se simtă ca acasă.

Faptul de a vorbi tot timpul englezeşte te face să nu te simţi în largul dumitale? îl întrebă pe Lu. Mie mi se pare că limba pe care-o vorbim este o parte profundă din identitatea noastră: modul în care vedem lumea, în care ne vedem pe noi înşine; subtilităţile unor cuvinte pe care nu întotdeauna le putem traduce perfect... Oare fiecare din noi am fi aceeaşi persoană dacă am vorbi mereu în altă limbă?

— Tu ai făcut asta, mămico, zise Cliff. Ne-ai povestit că tu şi mătuşa Sabrina vorbeaţi franţuzeşte când eraţi la şcoală, în Elveţia.

Da, însă numai la orele de clasă sau ori de câte ori eram în cadrul facultăţii. În camerele noastre reveneam întotdeauna la engleză. Cred că dacă acum aş locui în Elveţia, sau în Franţa, şi aş vorbi numai în franceză, s-ar putea să fiu tulburată în privinţa identităţii mele. Tu ce crezi, Lu?

— La şcoală discut în chineză cu alţi studenţi chinezi. Este ceva foarte important pentru mine. Mă face să nu mă simt dezrădăcinat şi nici nu mă prăbuşesc în confuzia limbii engleze.

— Confuzie! exclamă Cliff.

— Mie aşa mi se pare. Este o limbă foarte directă, foarte fluidă. Chineza este mult mai precisă şi rigidă, întotdeauna extrem de clară.

— Engleza nu-i confuză! insistă Cliff.

— Probabil cuvântul „confuză" nu-i cel mai potrivit, interveni Garth. Cred că mai bine-am zice „dezinvoltă". Dar indiferent cum ar fi engleza, mă bucur că Lu a învăţat-o, fiindcă dacă lucrarea lui de cercetare va fi publicată, aşa cum sperăm, el are un viitor strălucit ca specialist.

Lu îl privi ţintă pe Garth.

— Vă mulţumesc.

Urmă o tăcere.

— Nu poţi vorbi despre ea? îl rugă Sabrina.

— Cred că nu vi s-ar părea interesantă.

— Fă-o să devină interesantă, îl îndemnă Garth. Acum câteva zile mi-ai spus că doreşti ca, atunci când te vei înapoia acasă, să faci muncă de cercetare, să conduci un institut de inginerie genetică şi să predai cursuri. Cei mai buni profesori sunt aceia care reuşesc să facă astfel încât subiectul pe care-l tratează să-i intereseze pe toţi, chiar şi persoane care nu se ocupă de respectivul domeniu.

Lu ridică uşor din umeri.

— Pe mine mă interesează problemele de imunologie. Limfocitele — globulele albe din sânge — sunt unele dintre cele mai bine cunoscute celule ale corpului omenesc, şi acesta-i un domeniu în care cercetarea a făcut mari progrese. Pentru proiectul meu de doctorat

mă ocup de o maladie autoimună. Asta se întâmplă când celulele B şi T ale corpului...

— Când ce? întrebă Penny.

— Iartă-mă. Celulele B şi T sunt denumirile limfocitelor care recunosc celulele străine din trupurile noastre şi le distrug. Datorită lor ne însănătoşim după o răceală sau o gripă — adică atunci când ele îndeplinesc ceea ce se presupune că trebuie să facă. Dar sistemul acesta e foarte complicat şi poate da greş dacă există anumite defecte genetice, în care caz sistemul se întoarce împotriva trupului.

— Se întoarce împotriva trupului? repetă Sabrina. Ce înseamnă asta?

— Celulele B şi T nu mai pot face deosebirea între celulele străine, care ne invadează trupul şi cele ale trupului însuşi.

Penny se încruntă şi Lu explică:

— Adică limfocitele, care se presupune că trebuie să ne salveze atacând celulele invadatoare, se întorc împotriva noastră şi ne atacă pe noi. Atunci căpătăm boli cum ar fi artrita reumatică, diabetul, scleroza multiplă, miastenia gravă şi boala lui Addison. Acestea sunt boli autoimune. Cea la care lucrez este artrita reumatică. Încerc să descopăr dacă putem înlocui gena defectă care controlează dezvoltarea limfocitelor printr-una sănătoasă, astfel încât trupul să poată produce noi limfocite care să nu atace ţesutul articulaţiilor.

— În felul acesta aţi putea vindeca şi SIDA? întrebă Cliff.

— Nu, SIDA este provocată de virusul HIV. Oricum, eu nu mă ocup de SIDA.

— De ce nu? SIDA ucide oamenii.

— Iar artrita reumatică îi transformă cu milioanele în infirmi... printre ei şi mama mea. I-am făgăduit că voi aduce în China un nou tratament pentru ea şi mulţi alţii.

— Ar fi o revoluţie medicală, spuse Garth. În secţia noastră a stârnit o agitaţie extraordinară. Ne aflăm la frontiera cercetării în ceea ce priveşte modul în care diferenţiază sistemul imunologic, iar Lu întreprinde o lucrare care o va împinge şi mai departe. Suntem foarte mândri de el; programul lui de cercetare este excelent, iar el are câteva idei formidabile în legătură cu natura problemei şi căile prin care poate fi abordată. Dacă experimentele lui dau roade, vor constitui un motiv de mare mândrie pentru noul nostru institut.

Sabrina văzu că expresia lui Lu se întunecă. *Vrea gloria pentru el însuşi* — constată în gând — *nu pentru secţie, nici pentru institut, şi în mod sigur nici pentru Garth Andersen, ci doar pentru el. Se gândeşte probabil că va obţine premiul Nobel. Şi din câte spune Garth, s-ar putea.*

— Dar la asta lucrează desigur şi alţii — i se adresă cu glas tare lui Garth.

— Pe puţin o duzină, dar nu cred că sunt atât de aproape de rezultat ca noi. Laboratoarele Farver din San Francisco se apropie, probabil, cel mai mult. Am discutat în urmă cu două săptămâni cu Bill Farver, şi părea cam tot atât de emoţionat cum suntem noi. Bineînţeles că ei nu-l au pe Lu, ceea ce-i situează într-un dezavantaj clar.

Cliff scoase un fel de râgâit.

— Oh, Cliff! oftă Sabrina, dar în acelaşi timp simţi un val de milă faţă de el.

Întâlni privirea lui Garth şi clătină uşor din cap. Nu înţelegea pentru ce părea el nevoit să depăşească limitele în privinţa lui Lu, ca şi cum ar fi trebuit întruna să-l facă să se simtă iubit şi admirat, ca şi cum n-ar fi fost de ajuns să-i spună o dată pentru totdeauna că era pe cale de a deveni un remarcabil om de ştiinţă şi să nu insiste iar şi iar.

Foarte bine, dacă aşa trebuie să se poarte, pentru indiferent ce motive, poate face asta în campus, îşi zise-n gând. *Nu-i obligat s-o facă acasă, şi mai ales nu de faţă cu Cliff. Doar de curând am discutat problema aceasta. Cred că va trebui să reluăm discuţia.*

— Voiam să vă întreb, domnule profesor — zise Lu — în legătură cu polimorfismele din domeniul legăturilor peptidice: în ce măsură este determinată variaţia de la un individ la altul de capacitatea proteinei MHC de a lega antigeni diferiţi...

Se adânciră în propriul lor limbaj, în propria lor lume. Zâmbind, Sabrina îi privea, cuprinsă de o mare tandreţe faţă de Garth, un bărbat însufleţit de atâtea pasiuni, şi pentru Lu, care poate niciodată nu va fi capabil de o pasiune tot atât de intensă ca aceea a lui Garth, însă care, într-un fel, înţelegea ce oameni deosebiţi şi minunaţi erau ei. Chipul lui era extrem de atent, ba chiar exprima admiraţia — i se păru ei, văzându-l cum nu-şi dezlipea ochii de pe chipul lui Garth.

Aruncă o privire asupra mesei, aranjată de doamna Thirkell cu o faţă de masă împodobită cu un model provensal, cu lumânări galbene, cu narcise albe şi galbene şi cu nişte farfurii provensale, strălucind în nuanţe de albastru şi galben, pe care Sabrina le găsise cu ani în urmă la *marché aux puces*[1], la periferia Parisului. Era ca şi cum soarele şi-ar fi revărsat razele în încăpere, dăruind strălucire chipurilor din jurul mesei, şi Sabrina se simţi copleşită de tandreţe faţă de ei toţi — soţul ei, copiii ei, doamna Thirkell, Lu — şi pentru locul în care se afla: sufrageria cu mobilierul său, cu un lustru auriu şi mătăsos datorat nenumăraţilor ani de atentă îngrijire din partea unor mâini iubitoare; casa care o adăpostea,

[1] *Marché aux puces* (lb. fr. în original) = Târgul de vechituri. (n.t.)

cu confortul său învechit; oraşul în care saluta prieteni în timp ce-i parcurgea străzile.

Oh, totul e atât de bine! îşi spuse-n gând.

Lucrurile bune din viaţa ei se adunau, tot mai multe, fără a reuşi vreodată să şteargă tristeţea dinlăuntrul ei, dar amorţind-o, ţinând-o ascunsă vederii, în afara momentelor liniştite, din zorii zilei, când deseori se trezea suferind de dorul Stephaniei. Dar în clipe ca acestea, înconjurată de familie în sufrageria lor luminoasă, se simţea pe dinăuntru ca o pisicuţă care se-ntinde, mulţumită, într-o pată caldă de lumină aruncată pe covor de o rază de soare.

Oh, totul e atât de bine!

O izbi constatarea că-n ultima vreme gândul acesta îi revenea tot mai des, atât de des încât devenise un refren ce însoţea tot ce făcea. Era aproape ca şi cum ea ar fi catalogat şi memorat bucuriile toamnei, ştiind că vor fi alungate de suflul rece al iernii. Dar asta era o închipuire nebunească, şi-i mulţumea cerului că aşa era. Cel mai riscant lucru pe care-l poţi face cu fericirea este s-o consideri veşnică.

Între timp Garth şi Lu discutaseră îndeajuns de mult în jargonul lor personal. Expresia lui Cliff se posomorâse, iar Penny se foia.

— Noi ne simţim cam lăsaţi pe dinafară, spuse Sabrina, pe un ton degajat. Conversaţia a devenit puţin cam prea tehnică.

— Mai mult decât puţin, recunoscu Garth ruşinat. Îmi pare rău. Problema este că sunt atât de ocupat cu noul institut, încât nu mai am suficient timp să discut cu Lu. De fapt, nu i-am mai dat deloc atenţie. Aşa că m-a amuzat să recuperăm.

Pe urmă, ca şi cum şi-ar fi reamintit cum decursese cina şi s-ar fi auzit pe sine lăudându-l pe Lu şi apoi

retrăgându-se împreună cu acesta într-o discuţie ştiinţifică, se întoarse spre Cliff.

— În ultima vreme n-am prea mai auzit multe despre treburile tale. Ce faci, zilele acestea, la orele de laborator?

— Nu cine ştie ce. E tare plictisitor.

— Credeam că-ţi place.

Cliff ridică din umeri, apoi aruncă o privire spre Sabrina şi, arătând spre umerii lui, o întrebă:

— Pot fi scuzat?

— Înainte de desert? se miră Garth. Desertul e o prioritate. Cred că trebuie să mai rămâi aici, Cliff. Avem un oaspete şi n-ar fi frumos să nu terminăm cina împreună.

— *Ştiu* că avem un oaspete.

Doamna Thirkell intră în sufragerie şi începu să strângă farfuriile.

— Ce-ar fi să mă ajuţi, Cliff?

— Trebuie să rămân? o întrebă Cliff pe Sabrina.

Ea înclină capul.

Sunt de aceeaşi părere cu tatăl tău.

Mda... bombăni el, şi începu să stivuiască farfuriile.

— Nu fă teancuri prea înalte — îl sfătui doamna Thirkell, şi amândoi se duseră în bucătărie.

- Cliff nu mă place, spuse Lu. Am făcut ceva prin care l-am jignit?

Într-un copil de doisprezece ani se frământă o mulţime de gânduri şi sentimente, replică Sabrina. Cliff şi le va limpezi. Când erai de doisprezece ani, nu aveai şi dumneata multe sentimente confuze?

Lu scutură din cap.

— Noi nu avem timp pentru lucruri de felul acesta. Îi datorăm patriei noastre întreaga energie şi grijă. Asta ne dă posibilitatea să învăţăm astfel încât să devenim productivi, şi nu avem dreptul să ne risipim timpul.

— *Poftim*? întrebă Penny.

— Ei bine, ne simţim onoraţi că ţi-ai făcut timp pentru cina noastră — ripostă Sabrina, amuzată.

Dar apoi se ruşină, văzând tulburarea de pe chipul lui Lu.

— Am vorbit serios, încercă el să explice. Guvernul şi familia mea se aşteaptă ca eu să aduc un mare credit moral ţării noastre, iar apoi să revin acasă pentru a ajuta întreaga Chină.

— O sarcină enormă pentru oricine, cu atât mai mult pentru un tânăr de douăzeci şi doi de ani, comentă Garth. Sper să nu-ţi închipui că toată China te va condamna dacă te vei descurca mai puţin bine decât strălucit.

— Dar de ce m-aş descurca mai puţin bine? Mi-aţi spus că am un viitor strălucit.

— Dacă totul decurge bine, aşa cred. Însă sunt convins că guvernul dumitale te va sprijini, şi familia va fi întotdeauna alături de dumneata orice s-ar...

Garth văzu tulburarea pe faţa lui Lu şi îşi întrerupse fraza, schimbând subiectul:

— Cred că pentru astă-seară, ajunge cu discuţiile profesionale. Haideţi să bem o cafea. Ce zici, Lu?

— Da, vă mulţumesc.

Glasul îi era înăbuşit şi apoi, cât timp Garth turnă cafeaua şi vorbi despre planurile sale privitoare la ceremonia de înfiinţare a Institutului de Inginerie Genetică, rămase tăcut.

— Nu mai sunt decât ceva mai mult de două săptămâni, şi Claudia şi cu mine nu ne-am scris discursurile, spuse Garth, în vreme ce doamna Thirkell şi Cliff terminau de strâns masa şi aduceau o prăjitură.

— Sper — continuă el — că cu cât vom aştepta mai mult, cu-atât mai scurte vor fi. Ştiţi, dacă am reuşi să

găsim gena succinţei, am putea crea fericirea universală scurtând ceremoniile din toată lumea.

Sabrina zâmbi. Tăie prăjitura şi distribui farfuriile de desert, în timp ce ei discutau despre alte lucruri. Faţa lui Lu se relaxă, deşi rămânea tăcut. Însă când se ridică să plece, se opri lângă scaunul lui Cliff.

— Bănuiesc că nu vrei să înveţi chineza, dar eu am jucat fotbal în China şi am putea discuta despre unele lucruri pe care le-am învăţat de la antrenorul meu. Adică, dacă eşti de acord. Există mici diferenţe faţă de ceea ce faceţi voi.

Sabrina sesiză îmbierea din glasul lui şi îşi ţinu respiraţia, urmărindu-l pe Cliff cum se zbate între gelozie şi entuziasmul lui pentru fotbal.

— Aşa cred, zise în cele din urmă.

Apoi, ca şi cum s-ar fi ruşinat de răspunsul său morocănos, adăugă:

— Sigur că da. Mulţumesc.

Sabrina oftă uşurată. Întâlni ochii lui Garth.

Are nevoie de ajutorul nostru — îi spuse-n gând.

Pe urmă, în timp ce se ridicară şi-l însoţiră pe Lu până la uşa casei, se întrebă oare la care tânăr se referise — la Lu sau la Cliff?

Garth îl urmări cu privirea pe Lu, care cobora treptele de la intrare. Cădeau stropii unei ploi uşoare de martie; nu sufla nici o adiere de vânt şi aerul cald le mângâia plăcut pielea. Lu îşi desfăcu umbrela şi se întoarse spre a le face semn de la revedere cu mâna. Apoi Garth închise uşa şi înconjură cu braţul umerii Sabrinei. Revenind amândoi în sufragerie, îi spuse:

Îţi mulţumesc. Este o plăcere să te vadă cineva cum susţii o conversaţie.

— Toţi au contribuit. Te iubeşte, ştii?

— Lu? De ce crezi asta?

— l-am citit pe faţă.

— Eu nu. Sau, mai curând, tot felul de alte lucruri. Îşi ascunde majoritatea gândurilor. Îl cunosc de doi ani şi niciodată, până-n seara asta, nu mi-a vorbit despre datoria de-a se dovedi demn de aşteptările guvernului său.

— Şi totuşi, cred că te consideră ca pe un tată.

— Ei bine, mă pot lipsi de asta, dacă poate şi Cliff.

— Vom discuta şi cu Cliff. Dar, Garth, chiar trebuie să te porţi aşa cu Lu? Are nevoie în continuu de toate măgulirile astea?

— Nu ştiu. Ai dreptate. Mi-am dat seama că iar am exagerat, însă este mai întotdeauna atât de încordat, încât mă pomenesc că încerc să-l fac să se simtă mai sigur de sine. Există în el un soi de disperare, aproape o nelinişte. Realmente nu se poate relaxa, nu se poate distra. O dată, când se afla în biroul meu, îmi venea să-l iau pe genunchi şi să-i spun că totul va fi bine.

Sabrina zâmbi.

— Ar fi fost foarte mirat.

— Ar fi putut crede că eminentul profesor şi-a pierdut minţile. Ei bine, de-acum încolo voi fi atent acasă, şi voi discuta cu Cliff.

În pragul sufrageriei, se opri şi o îmbrăţişă.

— Te iubesc.

— Asta mă face atât de fericită!

Se uitară în încăpere şi văzură masa goală, şi-i auziră pe Penny, Cliff şi doamna Thirkell în bucătărie. Rămaseră strâns îmbrăţişaţi şi se sărutară.

— Sărutări furate — şopti Garth, când uşa bucătăriei se deschise larg şi Penny reveni, însoţită de Cliff.

Sabrina rămase în braţele lui Garth.

— Când părinţii nu se mai sărută încep copiii să fie necăjiţi.

— În cazul acesta, nu-i nici o problemă, fiindcă a te săruta este primul lucru pe agenda mea pentru următorii cincizeci sau şaizeci de ani.

— Care-i gluma? întrebă Cliff, văzându-i pe Sabrina şi Garth că zâmbesc amândoi.

— Şaizeci de ani de sărutări — spuse Sabrina, şi când Cliff se apropie, îi puse mâna pe păr — castaniu, ca şi al ei — şi-l trase lângă ea.

— Am plănuit să te sărutăm pe tine şi pe Penny vreme de cel puţin şaizeci de ani.

— O să fii de nouăzeci şi trei, socoti Penny. E o vârstă foarte înaintată.

— Nu prea înaintată pentru a săruta.

— Suntem pe punctul de a descoperi o genă prin care sărutul să devină la nouăzeci şi trei de ani tot atât de puternic ca la treizeci şi trei — adăugă Garth.

Stătea în sufrageria lui, cu soţia sa în braţe şi cu copiii săi lângă ei, şi era conştient de bogăţia universului său şi de propriile-i puteri: avea doar patruzeci de ani, era sănătos, respectat în domeniul său de activitate, iubit în căminul său. Avea tot ce-şi dorea; nu exista nimic ce n-ar fi putut face.

O săptămână mai târziu, stând în biroul său, în faţa unui avocat ce-l reprezenta pe congresmanul Oliver Legind, avu tendinţa să retragă declaraţia privitoare la un astfel de sentiment.

Roy Stroud, se prezentase avocatul când intrase. Mă bucur să vă cunosc, domnule profesor. De multă vreme mi-am dorit un asemenea prilej. Ah, aceasta trebuie să fie faimoasă clădire nouă despre care am auzit vorbindu-se atâta.

Se apropie de o masă pătrată de lângă fereastră şi se uită la o machetă a Institutului de Inginerie Genetică. Era scund şi îndesat, cu o mustăcioară ca o perie, ochelari cu ramă de sârmă care-i alunecau în jos pe nasul mic şi gogonat, un lanţ de ceas ce i se întindea de-a curmezişul pântecelui, şi se legăna înainte şi-napoi, de

pe vârfurile picioarelor pe călcâie, în timp ce contempla macheta din polistiren expandat.

— Foarte frumos. Cu adevărat frumos. Este un frumos monument în cinstea dumitale, profesore.

— În cinstea științei, îl corectă Garth.

Stroud deplasa o machetă de automobil de-a lungul drumului ce înconjura institutul.

— Mă reîntorc în timp, zău așa, mă aduce cu ani înapoi. Aveam odinioară o colecție: toate modelele de mașini fabricate vreodată. Nu cred că-mi lipsea nici una. Nu mi-a scăpat nici un model de mașină. Ei bine — zise revenind spre Garth — să luăm loc, profesore, n-aș vrea să vă răpesc prea mult timp.

Garth îi oferi un fotoliu, se gândi puțin înainte de a se așeza pe cel de alături, apoi preferă fotoliul lui rotativ tapițat cu piele, lăsând biroul între ei doi.

— Ne-ar ajuta dacă aș ști despre ce-i vorba, zise.

— Ei bine, este-n legătură cu universitățile. Bănuiesc că puteați ghici asta. După cum sunt convins că știți, congresmanul Leglind este președintele Comitetului Camerei de Deputați pentru Știință, Spațiu și Tehnologie și-n ultima vreme a fost bombardat cu un puhoi de scrisori din partea alegătorilor săi care sunt îngrijorați de balanța bugetară și se întreabă dacă nu cumva Congresul dă universităților prea mulți bani. Nimeni nu supraveghează universitățile, știți și dumneavoastră, nimeni nu vine să verifice cum cheltuiți fondurile pe care vi le alocă guvernul, și nimeni nu știe cu adevărat încotro se duc banii. Ca atare, congresmanul s-a gândit, ca răspuns la această avalanșă de scrisori — un strigăt de alarmă din partea poporului, dacă putem spune astfel — că ar fi bine să organizeze câteva audieri cu privire la modul în care universitățile folosesc banii dați de guvern.

— Un bombardament, un puhoi şi o avalanşă — repetă Garth, pe gânduri. Câte scrisori înseamnă asta, mai precis?

Stroud izbucni în hohote.

— Mărturisesc că eu folosesc o mulţime de cuvinte. Nu am o situaţie contabilă exactă, profesore, dar vă asigur că, în mod cert, a fost un torent.

Garth nu zâmbi.

— Şi ce doreşti de la mine?

— Informaţii. Audierile încep luna viitoare şi dumneata figurezi pe lista celor pe care, probabil, îi vom chema să dea declaraţii, însă, deocamdată, doar strângem informaţii. Congresmanului nu-i plac surprizele, aşa că am pornit tare la lucru înainte de începerea audierilor. Suntem nişte oameni curioşi, profesore, şi suntem curioşi mai ales în privinţa modului în care alţi oameni cheltuiesc banii guvernului. Aşa că aş vrea să te întreb, mai întâi...

Nu sunt banii guvernului. Sunt banii noştri — provin din impozitele noastre. Guvernul n-a fost transplantat aici de pe Marte; guvernul suntem noi, toţi cei care votăm şi plătim impozite. Şi guvernul nu *dă* bani — îi investeşte. Prin această universitate, guvernul investeşte în cercetări în domeniul geneticii care pot schimba viaţa oamenilor: cât de mult pot trăi, cât de confortabil trăiesc, cât de productivi sunt, cât de sănătos e mediul pe care-l pot asigura copiilor — viitoarea generaţie. Majoritatea oamenilor ar spune că aceasta-i o investiţie înţeleaptă.

Şi într-adevăr ar putea fi, dacă banii sunt folosiţi cu înţelepciune. Modul înţelept de folosire a banilor este, după cum ştiţi, o prioritate, când nu există prea mulţi la îndemână. Aşadar, profesore, v-aş întreba mai întâi despre o petrecere pe care aţi dat-o la Shedd Aquarium, în Chicago, pe douăzeci februarie, anul acesta.

Garth se uită ţintă la el.

— Glumeşti, desigur.

— Întotdeauna sunt serios, profesore.

— Vii aici vorbind despre echilibrul bugetului federal şi pe urmă mă întrebi despre un eveniment social în vederea strângerii de fonduri care a costat cinci mii de dolari.

— Aşa o numeşti dumneata? Eveniment social pentru strângerea fondurilor? Am înţeles că a fost o petrecere.

— Cine i-a zis aşa?

— Ei, de fapt, asta nu are nici o importanţă. A auzit cineva despre ea. Închirierea acvariului, ştii şi dumneata, este o acţiune deosebită, şi o acţiune deosebită tinde să se vorbească despre ea. Mâncare bună, muzică, limuzina care să te ducă acasă... toate astea nu sunt tocmai academice, nu-i aşa? Vreau să zic că eu m-am dus la colegiu şi la facultatea de drept şi niciodată n-am auzit ca profesorii mei să fi dansat în jurul peştilor, să fi oferit mese copioase şi să fi condus lumea acasă în limuzine.

— Recepţiile sunt incluse în buget — replică Garth. Am auzit-o eu însumi pe Claudia spunând asta, la acvariu. Persoanelor care donează sume de bani substanţiale le place să fie apreciate. Organizăm astfel de evenimente sociale în cel mai plăcut mediu pe care-l putem găsi, spre a le mulţumi celor care ne-au ajutat să strângem fonduri pentru programul nostru şi ca să le prezentăm, lor şi eventualilor viitori sponsori, programele care încă mai au nevoie de fonduri. Oaspeţii noştri ştiu întotdeauna că vom reveni la ei, cândva, în viitor, pentru a căpăta şi alţi bani. O seară de recepţie face parte din întregul proces.

— Dar aţi profitat de guvern pentru a vă da — scuză-mă, pentru a investi în voi. E de presupus ca banii

aceştia să fie utilizaţi pentru cercetări, nu pentru a închiria un acvariu. Şi nu pentru a oferi un dineu la „Ritz-Carlton", la opt decembrie anul trecut, sau un altul la „Le Francais", la douăzeci ianuarie, sau pentru a închiria o navă de croazieră pe lacul Michigan, în vederea unei cine, la zece martie. Un lucru pe care l-am remarcat, profesore, este cât de bine mâncaţi cu toţii.

Garth îl privi pătrunzător.

— Bugetul pentru recepţii reprezintă doar unu la sută din banii pe care-i cheltuim în scopul cercetării. Şi beneficiile pe care le aduc acestea depăşesc cu mult valoarea lor.

— Până acum. Continuând aşa, nu puteţi fi siguri de asta. E doar o speranţă, şi uneori speranţele se spulberă. Afacerile nu se fac cu speranţe. Mai ales când e vorba de banii guvernului. Dar sunt de acord că nu acestea sunt sumele cele mai mari. În mod incontestabil, cea mai mare sumă este acest frumos institut pe care-l construieşti pentru dumneata.

— Pentru universitate. Şi pentru ştiinţă.

— Dar în clădirea asta există o bucătărie, şi un salon care-i un fel de club de facultate, şi o sală de spectacol, şi câteva birouri drăguţe şi săli de recepţie. Aşa că ceea ce-i ciudat, profesore, este ce legătură au toate astea cu ştiinţa?

Garth stătea atât de nemişcat, încât părea că abia respiră. Oricine care-l cunoştea ar fi ştiut cât de mult îi sporea mânia.

— Dacă tot punem întrebări, am şi eu câteva pentru dumneata. De ce este congresmanul Leglind ostil faţă de ştiinţă? Se teme de ea? Crede că dacă atacă ştiinţa, ar reuşi să transforme ţara noastră într-una mai bună? Sau îşi închipuie că şansele carierei politice se bazează pe găsirea a ceva ce să distrugă?

Acum stătea în picioare, aplecându-se peste birou şi ridicând glasul.

— Sau este, pur şi simplu, soiul de politician care face de râs Congresul, soiul care face circ în loc de legislaţie, soiul care nu crede în nimic, dar reuşeşte să fie reales prin mijloace demagogice?

După o pauză adăugă:

— Aştept un răspuns.

Stroud scutură din cap.

— Să-ţi fie ruşine, profesore. Vorbeşti despre un congresman care-şi petrece viaţa în slujba patriei sale şi nu are nimic din viaţa dulce de care vă bucuraţi voi, profesorii. Şi tot nu te poţi abţine să nu-l laşi în pace. Congresmanului Leglind îi pasă de ştiinţă; îi pasă foarte mult, dar îi pasă şi de banii guvernului, de cum sunt risipiţi prin campusurile colegiilor şi zvârliţi fără rost la serate şi pentru clădiri fanteziste. Este hotărât să înlăture pe oricine care nu face ştiinţă. Adevăraţii oameni de ştiinţă cheltuiesc banii guvernului pe utilaje, nu pe nimicuri; nu au nevoie de bucătării, şi saloane, şi săli de teatru, şi petreceri ciudate. Adevăraţii oameni de ştiinţă se ocupă de ştiinţă. Punct! Şi de asta îi pasă congresmanului.

Garth ocoli masa şi se apropie de uşa biroului.

— Dacă onorabilului dumitale congresman i-ar păsa cât de cât de ştiinţă, ai fi întrebat cărui scop îi este destinat acest institut, câţi studenţi şi câte facultăţi îl vor folosi, ce posibilităţi vor oferi laboratoarele şi ce soi de bibliotecă va avea, ce personalităţi vor fi invitate să ţină prelegeri în sala de spectacol şi cine se va afla în auditoriu, dintre şcolile superioare locale şi din alte universităţi, ce spaţiu va elibera în alte clădiri care vor putea fi folosite pentru alte ramuri ale ştiinţei.

Stroud se întoarse cu faţa spre el, şi Garth deschise uşa.

— Asta-i ceea ce-ar fi întrebat o minte cercetătoare. Asta ar fi vrut să afle o persoană cu adevărat curioasă. O astfel de persoană nu şi-ar fi pierdut timpul urzind planuri prin care să aţâţe mânia electoratului. O persoană curioasă ar fi vrut să afle care sunt cele mai bune căi prin care ea şi alegătorii săi pot face ca această naţiune să devină mai bine informată, mai inteligentă. Şi în preajma noastră există astfel de persoane, oameni care înţeleg valoarea ştiinţei şi cât de mare nevoie are ţara asta să-şi mărească eforturile în această direcţie, spre propriul nostru bine şi pentru locul nostru în lume. Ei ştiu că dacă unele universităţi se fac vinovate de excese, asta nu constituie un motiv pentru a submina munca desfăşurată de numeroşi oameni de ştiinţă din întreaga ţară, şi nu pot crede că aceşti oameni vă vor lăsa să vă faceţi de cap tăind şi spânzurând prin campusuri.

Îşi consultă ceasul. *Fii politicos* — îşi spuse. *Fii politicos măcar de-acum înainte*. Cu glas tare, zise:

— Când am fixat această întâlnire credeam că voi dispune de încă o oră, însă, din întâmplare, peste câteva minute trebuie să ţin un curs pentru un coleg care s-a îmbolnăvit. Dacă crezi că trebuie să continuăm altă dată, secretara mea va găsi o zi.

Cu gesturi lente, Stroud îşi luă de lângă fotoliu geanta, pe care n-o deschisese.

— În locul dumitale, profesore, aş fi mai respectuos când aş da declaraţii în faţa comisiei. E doar un avertisment prietenesc. Dacă domnul congresman va dori să revin, te voi anunţa telefonic.

Garth îl urmări cu privirea până dispăru după cotul coridorului şi, după ce mai aşteaptă un minut, ieşi la rândul său, pornind în cealaltă direcţie, către o uşă ce dădea într-o curte mică din spatele clădirii centrului ştiinţific. Soarele de mai aşternea fâşii de lumină pe o

bancă de piatră de sub copacii rămuroşi; lângă ea se afla o fântână de piatră, secătuită, al cărei bazin era plin cu frunzele pergamentoase de arţar ale ultimei toamne şi cu mici coconi de lăcuste, negri şi lucioşi. Într-un ungher cald, lângă zidul de cărămidă, un student dormea, cu capul rezemat pe braţul întins, alături de cartea sa, întoarsă cu coperta-n sus, pe iarbă. Garth urmări cu privirea doi fluturi ce se fugăreau în cercuri în jurul trupului nemişcat al tânărului. Apoi se aşeză pe banca de piatră, cu picioarele larg desfăcute, şi îşi expuse faţa la soare, lăsând mânia să i se risipească.

Cu toată inteligenţa sa, cu toate călătoriile sale prin lume pentru a participa la conferinţe ştiinţifice, în pofida colaborării şi relaţiilor sale prieteneşti cu un mare număr de biologi şi chimişti de renume mondial, încă se mira în mod naiv de ce nu putea să trăiască viaţa simplă pe care şi-o dorea, fără întreruperi din partea unor oameni care habar nu aveau de ceea ce făcea el şi care nu aveau nici cel mai mic interes să afle. Învăţase că într-un campus era izolat, apărat în spatele unor ziduri ce închideau între ele o comunitate dedicată dezvoltării minţii, însă şi în această privinţă era naiv: zidurile campusului puteau fi lesne străpunse, iar universităţile deveniseră afaceri rentabile, având relaţii cu diverse corporaţii şi cu guvernul şi cu o armată de agenţi guvernamentali, cum ar fi NASA şi Fundaţia Naţională pentru Ştiinţă, şi cu Institutele Naţionale pentru Sănătate, încheind cu ele contracte pentru cercetare şi dezvoltare în care erau implicate uriaşe sume de bani.

Şi totuşi Garth Andersen, profesorul, continua să vină la lucru zilnic şi se întorcea acasă în fiecare noapte convins că viaţa lui limpede trasată era unicul lucru asupra căruia trebuia să se concentreze, iar munca lui şi familia lui — singurele pasiuni care-l mânau înainte, făcându-l fericit şi creându-i sentimentul de împlinire. Niciodată

nu-i păsase de lupta pentru competiţie. Ştia că Sabrina ducea dorul unei asemenea lupte şi aştepta să se reîntoarcă la ea când se ducea la Londra, şi ştia că şi copiii lui învăţau la şcoală cum s-o înfrunte — din necesitate, dacă nu din dorinţă. Dar pe el îl plictisea şi tot ce putea să facă era s-o evite.

În felul său, întotdeauna făcuse ceea ce dorise să facă, alegând lucrurile la care se pricepea cel mai bine. Şi, fiindcă întotdeauna excelase, niciodată nu cunoscuse eşecul, fiind mereu primul, nici măcar al doilea; nu trebuise să se întrebe ce-ar fi însemnat aşa ceva în viaţa lui. Ştia că era norocos, dar avea şi încredere în el însuşi; se cunoştea pe sine şi ştia ce poate face foarte bine şi ce nu poate face deloc — de pildă, să picteze, să sculpteze, să cânte după note sau să construiască un dulap — deşi îi admira, cu însufleţire şi uneori cu invidie, pe cei care făceau astfel de lucruri. Pe el îl interesau politica şi sporturile; îi plăceau literatura, filmele, teatrul, opera. Însă nimic din toate acestea nu era esenţial pentru ceea ce înţelegea el printr-o viaţă completă. Viaţa completă erau familia şi munca lui.

Astfel că, atunci când un omuleţ dolofan cu un lanţ de ceas de-a curmezişul pântecului intrase în biroul lui arătând ca un perceptor de impozite din Londra lui Dickens, reacţia imediată a lui Garth fusese să nu-l ia în seamă. *Dracu' să-l ia* — îşi spuse-n gând. *O să dispară. Probabil va găsi în alte campusuri ceva cu care să-şi condimenteze audierile, dar aici nu există nimic despre care ei să nu ştie. A fost o încercare de aruncare cu undiţa şi s-a terminat.*

Îşi consultă ceasul. Mai avea cinci minute până la prima oră de curs. Ridicându-se în picioare, se uită la studentul de pe iarbă. Se trezise şi îşi vâra cartea în geantă, pregătindu-se să plece. Soarele trecuse de colţul clădirii, iar curtea intrase în umbră. Garth se îndreptă

spre uşa de intrare a clădirii, apoi mai privi o dată în urmă. Studentul plecase: plecaseră şi fluturii.

La Londra ploua. Dâre umede brăzdau clădirile cenuşii şi rafalele vântului de mai azvârleau jerbe de apă pe vitrinele magazinului „Ambassadors". Sabrina deschise uşa din faţă şi îşi închise cu un zgomot sec umbrela în timp ce intra cu spatele în magazin. Stătea pe covorul de Buhara, chiar lângă uşă, scuturându-şi părul ud, simţindu-se veselă ca şi cum l-ar fi înfruntat pe Poseidon şi ar fi învins. *Sau, măcar, ca şi cum l-aş fi dominat* — se corectă în gând. *Niciodată nu-i învingi pe zei: întotdeauna au o şmecherie ascunsă în mânecă.*

— Doamnă Andersen! exclamă Brian, venind din camera din spate.

Glasul îi exprima surprinderea, dar şi uşurarea.

Prin urmare, oricare-ar fi problema, lucrurile merg înainte — constată Sabrina în sinea ei, şi orice altceva îi pieri din minte. Deveni vioaie, gândindu-se la posibile probleme, observând schimbările survenite în magazin: o nouă canapea stil Empire şi un fotoliu Directoire, o pereche de ceasuri franţuzeşti... cu o etichetă afişând preţul, vizibilă pe unul din ele. Se duse la ea şi o îndepărtă de la vedere, ştiind că Brian o urmărea cu privirea şi fiind convinsă că el va ţine minte şi altă dată nu va lăsa să se mai întâmple aşa ceva.

Îşi descheie fulgarinul şi aşteptă ca Brian s-o ajute să şi-l dezbrace. El îl ţinu în faţa lui, picurând de ploaie, şi-l duse în partea din spate a magazinului, care era împărţită printr-un perete într-un birou al ei şi un altul, mai mic, pentru el. Acolo îl agăţă într-un cuier-pom — şi acesta tot obiect de anticariat. Sabrina îl privi cu atenţie.

— De unde a venit ăsta?

— L-a găsit Nicholas. Sau, mai degrabă, Amelia l-a descoperit, pentru „Blackford's", dar el n-a recunoscut

asta. Ciudat menaj, zău aşa: aproape niciodată nu-i văd împreună, şi în puţinele dăţi când îi văd, nu-şi acordă unul altuia absolut nici o atenţie.

— Nu vom discuta despre căsătoria lui Nicholas — spuse Sabrina pe un ton calm, deşi era mânioasă.

Niciodată n-ar fi făcut Brian această constatare dacă ar fi crezut că ea era lady Longworth. Bârfise numai pentru că o ştia ca fiind Stephanie Andersen, o americancă, şi ca atare gata să clevetească, necunoscătoare a finelor deosebiri dintre poziţiile sociale.

Se aşeză la biroul ei din lemn de cireş.

— Acum mă voi uita prin actele contabile.

Cu obrajii înroşiţi în urma mustrării implicite, Brian aduse din biroul său registrele.

– Mai aveţi nevoie de ceva, doamnă Andersen?

– Da, ia loc.

Răsfoi paginile în urmă, până în decembrie, când fusese ultima dată la magazin. Urmări cu degetul coloanele de achiziţii şi vânzări, apoi se uită la Brian, care stătea în faţa ei.

- Le voi verifica mai atent după aceea, dar pare bine, la prima vedere. E-n ordine, Brian, hai să discutăm problema ta.

El se agită pe scaun.

-- Nicholas vrea să mă concedieze.

Oh, mă-ndoiesc. În acest caz ar trebui să trateze asta cu mine, şi nu mi-a suflat o vorbă. De ce-ar vrea să te dea afară?

Îşi închipuie că-l spionez.

Sabrina îl privi drept în ochi.

Şi-i adevărat?

Păi, de fapt, da. Însă numai spre binele magazinului „Ambassadors".

Şi ce activitate necesită spionaj din partea ta?

— Cred că el cumpără piese foarte deosebite şi le expediază direct unor clienţi, fără a le trece prin „Ambassadors" sau „Blackford's".

— Ai afla de la clienţi. Întotdeauna vin aici pentru a discuta despre o piesă pe care au cumpărat-o.

— Nu şi dacă Nicholas le spune că de când a murit lady Longworth am decăzut, ne-am pierdut contractele şi capacitatea de expertizare.

— *Dacă* Nicholas le spune asta!

— Am auzit că o şi face.

Era posibil — îşi spuse Sabrina. Deja odată, mai de mult, în agitaţia de după înmormântarea Stephaniei, Nicholas încercase să preia el „Ambassadors". Atunci îl împiedicase; îl uluise, înţelegându-i imediat mişcările şi retezându-i-le exact aşa cum ar fi procedat Sabrina. Dacă încerca din nou, îşi închipuia desigur că Stephanie Andersen era prea absorbită de viaţa ei din America pentru a-i mai acorda lui atenţie. Sau pentru a-i mai păsa de magazin. *Încăpăţânatul Nicholas* — îl numi în gând. *Sau, poate, formidabilul Nicholas.*

— Olivia ştie că nu-i adevărat că ne-am fi pierdut contractele, spuse ea. Prietenii ei ştiu că nu este adevărat.

— Unii dintre aceştia ne sunt loiali — replică el posomorât.

— Voi discuta cu Olivia. Va avea ea grijă de problema asta, zise Sabrina în cele din urmă. Pe vremuri, Alexandra era cea care mă ajuta, aplanând zvonurile. Acum Olivia va trebui s-o facă.

— Pe lady Longworth o ajuta — murmură Brian, aproape cerându-şi scuze că-i reamintea că Alexandra blocase zvonurile pentru soia ei, nu pentru ea.

Sabrina nu-l luă în seamă.

— Mai este altceva ce-ar trebui să ştiu?

— Va fi o licitaţie joi. Lordul Midgeford...

— De la Riscombe Park? Nu mi-ai trimis nici un catalog.

— L-am trimis prin poştă cam târziu. Cred că până acum o fi sosit la Evanston.

— Ei bine, joi voi fi aici, aşa că mă voi duce la licitaţie. Te rog să-mi faci rost de alt catalog şi să-mi reţii un loc. Şi voi avea nevoie de o limuzină.

— Nicholas o va avea pe a lui, *my la*... iertaţi-mă, doamnă Andersen.

— Dacă ceea ce-mi spui este adevărat, nu vreau să fiu în limuzina lui Nicholas. Vreau să fie el într-a mea. Mi-ar plăcea să ştiu numele clienţilor pe care crezi dumneata că i-ar interesa, la Riscombe, anumite piese, în special argintărie stil Regenţă — Abner Midgeford o colecţiona. Am pierdut contactul cu o mulţime de oameni care ar dori aşa ceva.

Se întrebă dacă Brian o va corecta din nou, atrăgându-i atenţia că Stephanie Andersen n-ar fi putut să piardă contactul cu cineva când Sabrina Longworth era aceea care locuise la Londra şi fusese patroana magazinului „Ambassadors" şi-i cunoscuse pe oamenii care colecţionau argintărie stil Regenţă. Dar el tăcea. *Probabil îşi închipuie c-am înnebunit* — îşi zise Sabrina. *Ce test pentru purtarea rezervată a lui Brian.*

Te rog să-l chemi pe Nicholas. Spune-i că mi-ar plăcea să iau masa cu el mâine seară, la „Savoy". Ora opt. Şi, te rog, ocupă-te de rezervare.

Îşi petrecu după-amiaza la birou, verificând mai amănunţit actele contabile, citind corespondenţa. Se uita întruna la ceas, şi când sosi ora cinei la Evanston îi chemă la telefon pe Garth şi pe copii. Închise ochii, văzându-i, simţindu-le în închipuire braţele în jurul său.

Curând — le spuse. Voi veni acasă curând.

Brian plecă devreme, având o programare la dentist, dar Sabrina rămase. Nu se grăbea să ajungă la

casa goală din Cadogan Square şi-i plăcea atmosfera din magazinul ei, uşoara mireasmă a lustrului de mobilă ce plutea în aer, mirosul pătrunzător al lemnului şi al ţesăturilor vechi. Erau mirosuri pe care şi le amintea din expediţiile de cumpărături din copilărie, împreună cu mama ei şi cu Stehanie, şi erau absolut aceleaşi cu cele de la „Collectibles", din Evanston. *Universala atmosferă a anticariatelor* — reflectă ea zâmbind. *Ai putea fi oriunde în lume, fiind întotdeauna acasă.*

Auzi clinchetul clopoţelului de la intrare şi uşa deschizându-se.

Brian ar fi trebuit s-o încuie — se gândi, şi se ridică spre a se duce repede în magazin.

— Îmi pare rău, închisesem pentru... Dumnezeule! — spuse când văzu cine era. Denton!

Merse spre el. *Sunt Stephanie. Nu sunt Sabrina. El n-ar aştepta...*

Îi întinse mâna şi Denton i-o luă, pompând cu ea în sus şi în jos.

— Sunt încântat să te văd din nou, Stephanie. Ce bine arăţi! Mult mai bine decât când ne-am întâlnit data trecută la înmormântarea Sabrinei. De fapt... (Se apleacă spre ea, cercetându-i faţa.) Doamne, ai putea fi Sabrina. Niciodată nu mi-am dat seama... Este absolut uimitor, să ştii. Pur şi simplu, te uluieşte. Tot aşa arătai, în urmă cu atâţia ani, când ea şi cu mine eram lângă grătarul acela de-acasă de la voi, în... unde era? În Evansville?

— Evanston.

— Sigur că da. Nu credeam că voi uita vreodată ziua aia. Sunt ani de-atunci, bineînţeles, dar dacă arătai ca acum... ei bine, aş fi observat... aş fi spus ceva. Mi-aş fi amintit. Bun, prin urmare, ăsta-i răspunsul: nu arătai aşa. Nu s-ar fi putut.

Sabrina îl privea în tăcere.

Denton tuşi să-şi limpezească glasul. Ochii lui pătrunzători alunecau de la stânga la dreapta şi rătăceau vag prin încăpere. Degetele delicate mângâiau uşor ceasurile, lămpile şi mobilele.

— Minunate lucruri. Sabrina avea un gust excelent, şi tot aşa ai şi tu, după cum văd. Întotdeauna i-am admirat gustul.

Asta-i o minciună. Nu dădeai nici o atenţie la toate acestea.

Din celălalt capăt al camerei, Denton se uită la ea, săltându-se uşor pe vârfurile picioarelor.

— Ia ascultă, de ce n-am lua cina împreună? Mi-ar face mare plăcere. Treceam pe-aici şi te-am văzut înăuntru, şi m-am gândit că probabil nu cunoşti multă lume în oraş, şi am o seară liberă, şi de ce să stai singură?

O cină cu Denton? Ce gând deprimant. Ar fi ca şi cum mi-aş vedea viaţa derulată înapoi.

— Nu, mulţumesc, Denton. Am prea multe de făcut în scurtul timp cât mă aflu aici. Voi lucra până la ora cinei, pe care o voi lua acasă.

Singură? Imposibil! E tot ce-i mai rău pentru digestie, să ştii, cât şi pentru starea psihică. Mulţi oameni au înnebunit pentru că mâncau singuri.

Fără să vrea, ea zâmbi. Se întreba cum reuşise el să rămână exact acelaşi, vreme de aproape cincisprezece ani. Faţa lui rotundă, cu obraji trandafirii, mustăcioară, mulţumirea de sine, nevoia disperată de-a fi mereu înconjurat de oameni pentru a se convinge că era fericit... toate acestea îi erau bine cunoscute. Ca şi cum ar fi fost conservat în ipsos. Denton părea să fie astăzi neschimbat, ca-n ziua în care se căsătorise cu el.

Uite, asta-i ce ne trebuie! Eşti superbă când zâmbeşti, ar trebui să nu te-ncrunţi niciodată, sau nici măcar să nu pari prea serioasă. Sabrina avea acelaşi surâs, să ştii adică, sigur că ştii; tu o cunoşteai mai bine decât

oricine altul. Era unul din motivele pentru care o adoram şi nu mă puteam niciodată despărţi de ea.

Sprâncenele Sabrinei se înălţară.

— Jur! spuse Denton ridicând mâna. Nici nu mă puteam uita la altă femeie când o aveam pe Sabrina mea...

Asta-i altă minciună. Te-ai culcat cu orice femeie înde ajuns de aproape de tine cât să-i adulmeci parfumul.

— ... Şi eram nemaipomenit de fericiţi, să ştii. Doi oameni...

Şi asta-i o minciună.

— ... care se adorau unul pe celălalt. Ajunsesem de poveste în întreaga societate londoneză; ne iubeam atât de mult, încât ne invidiau toţi...

Încă o minciună.

— Îi simt lipsa, să ştii. În ciuda faptului că a trebuit să ne despărţim, o iubeam şi o admiram. Şi îi păstrez aceleaşi sentimente. Vreau să ştii acest lucru.

Pentru ce-mi înşiri toate minciunile astea?

— Şi a fost neînchipuit de oribil, să ştii, când mi-au cerut s-o identific. Abia eram în stare să mă uit la ea. M-am prăbuşit ca un copil, scuturându-mă de plâns. Aproape c-am leşinat.

Aş paria că şi asta-i tot o minciună.

— Era suficient de rău să-mi impună s-o identific pe propria mea nevastă. Dar trupuri moarte, ştii...·niciodată nu m-am putut uita la ele, nici măcar nu eram în stare să mă gândesc la moarte, darmite să...

O parte din asta o cred.

— Iartă-mă, Stephanie. N-am vrut să vorbesc despre asemenea lucruri, dar văzându-te... Dumnezeule! pentru tine-i chiar mai rău decât pentru mine, şi eu îi dau înainte întruna... Sunt un măgar tâmpit. Te rog să mă ierţi, îmi pare sincer rău. Spune-mi că mă ierţi. Spune-mi

că prostia mea nu te va împiedica să iei cina cu mine. Că am rămas prieteni.

— Te iert, Denton, însă prieteni n-am fost niciodată, şi cred că este extrem de improbabil să devenim vreodată. Şi nu voi cina cu tine, deoarece aş prefera să mă duc acasă.

Urmă o tăcere.

— Vorbeşti întocmai ca ea, ştii? Acelaşi glas, acelaşi accent ciudat pe care nimeni nu l-a putut localiza niciodată, acelaşi fel de a spune: „Cred că-i extrem de improbabil..." Bineînţeles, e greu să deosebeşti două gemene...

— Acum închid magazinul. Noapte bună, Denton.

— Chiar preferi să mănânci singură?

— Da.

— Ştii, exact aşa era şi ea. Uneori spunea că nu avea chef să meargă la vreo cină, că voia să fie singură. După o vreme, spunea asta tot mai des, şi atunci mă duceam singur... Bineînţeles, începusem să avem unele probleme.

- Noapte bună, Denton.

— Ei, în cazul ăsta, noapte bună, Stephanie.

Când ajunse la uşă, se întoarse deodată înapoi, ca şi cum ar fi uitat ceva.

— Bănuiesc că nu ai auzit nimic de Max Stuyvesant, nu-i aşa?

Şocul aproape o paraliză pe Sabrina.

— Max? Ce tot vorbeşti? A murit!

— E presupus mort. Nu i-au găsit niciodată cadavrul. Mă gândeam că dacă apărea pe undeva, s-ar fi putut să ia legătura cu cineva. Ştii tu.

— Nu, nu ştiu. Dacă ar fi fost în viaţă, s-ar fi dus acasă, unde să se ducă în altă parte? Te-ar fi chemat la telefon, erai unul dintre prietenii lui. Tu ne... i-ai prezentat

unul altuia, nu? Cred că Sabrina mi-a spus că ai dus-o într-o croazieră, pe iahtul lui, şi cu prilejul acela l-a cunoscut. Trebuie să fi fost acelaşi iaht... (Trase aer în piept.) Ţie ţi-ar fi telefonat, nu mie.

Denton dădu din cap.

— Presupun că da. Dar ştii, Stephanie, dacă iese la suprafaţă... — Doamne Sfinte! ce nefericită alegere a cuvintelor. Iartă-mă. Dar dacă revine — bineînţeles, nu-i probabil, toţi au fost ucişi, au găsit toate cadavrele dar dacă se întâmplă să apară şi să-ţi telefoneze, vrei, te rog, să-mi dai de ştire? Ţi-aş fi recunoscător. Nu ştiu de ce, dar, înţelegi, nu pot crede că realmente a murit. Întotdeauna îmi făcea impresia că-i indestructibil.

— O să te anunţ, Denton, spuse ea, pe un ton aproape liniştitor. Acum, aş vrea să încui.

— Da, ai dreptate, îmi pare rău.

Deschise uşa de la intrare, dar imediat se retrase în faţa rafalei de vânt şi ploaie, grăbindu-se s-o închidă la loc.

— Fir-ar al dracului, nu pot ieşi pe vijelia asta.

— Ai făcut-o o dată, pentru a veni aici, prin urmare poţi s-o faci din nou, replică ea cu răceală. Du-te acasă, Denton. Nu te vreau aici.

— Da, sigur, şi-mi dai de înţeles foarte clar, nu-i aşa? Dar să ştii, Stephanie, e mare păcat. Credeam că am putea fi prieteni. Poate mai trec altă dată, doar cât să mă încredinţez că o duci bine. Am un sentiment de responsabilitate... Sora Sabrinei...

O aşteptă să spună ceva. Constatând că ea tace, îşi luă inima în dinţi, îşi vârî capul între umeri, deschise uşa şi se avântă în furtună.

Sabrina tremura. Oare ce se petrecea? Ce urmărea el? Sau de ce se temea? gândi deodată, amintindu-şi tremurul mustăţii lui şi felul nervos în care-şi împinsese

buza superioară când spusese: „Poate mai trec altă dată..."

Încă tremurând, îşi îmbrăcă fulgarinul.

Pălăria mea, îşi spuse. *Aveam una, cu multă vreme în urmă... Oh, nu poate fi aici, ar fi găsit-o Stephanie, sau altcineva...*

Întinse braţul spre raftul de sus al unui dulap şi degetele i se închiseră pe o pălărie de ploaie cu boruri largi, împăturită cu grijă.

Oh, Stephanie, ai lăsat-o pentru mine... — gândi, dându-i lacrimile.

Îşi luă umbrela, stinse luminile şi părăsi magazinul, cu pălăria trasă mult peste frunte şi ţinându-şi umbrela deschisă foarte aproape de cap. Se duse la staţia de taxiuri şi aşteptă acolo îndelung, până când, prin ploaia deasă, văzu una dintre atât de binecunoscutele maşini negre şi înalte trăgând lângă bordură. Urcă în ea şi-şi puse pe podea pălăria şi umbrela.

La cimitirul Kensington.

Acolo se închide devreme, domnişoară, şi ăla nu-i un loc în care să te duci pe o furtună ca asta.

Vreau să mă duc. Nu voi sta mult; poţi să mă aştepţi?

Dac-aţi fi fiica mea, nu v-aş lăsa...

Te rog.

O privi cu atenţie.

Dacă-i pe-aşa, bine.

În cimitir, taxiul înaintă încet de-a lungul aleii cotite până când Sabrina îi spuse şoferului să oprească.

Mă aştepţi?

Doar n-o să vă las aici, domnişoară.

Îţi mulţumesc.

Sabrina porni pe alee. Se gândise să vină aici a doua zi dimineaţa, dar îşi dăduse seama că nu mai putea să aştepte. Era ciudat, dar găsea la Londra mai multe

lucruri care să-i amintească de Stephanie decât la Evanston. Aici îşi petrecuse ultima lună din viaţă, şi Sabrina îi simţea prezenţa pretutindeni. Acum o căuta, în timp ce ploaia îi şfichiuia faţa şi-i flutura poalele fulgarinului, biciuindu-i gleznele. În octombrie trecut, în timpul înmormântării, cerul fusese cenuşiu, nori grei coborau deasupra copacilor scheletici, vântul rece străbătea prin hainele de doliu. Dar de ce ar trebui să strălucească mereu soarele deasupra mormântului Stephaniei?

Sabrina îşi înclină umbrela împotriva vântului şi merse încet pe alee până găsi placa de marmură albă. O comandase în februarie şi le trimisese pietrarilor versurile pe care să le sape în ea. Erau câteva rânduri dintr-un poem de Yeats foarte îndrăgit de Stephanie. Acum vedea pentru prima oară piatra funerară şi mângâie cu mâna ei udă literele adânc dăltuite.

Lady Sabrina Longworth

Pe văi adânci şi dealuri line
O voi găsi, unde-a plecat;
I-oi săruta buzele pline,
Mergând prin iarba cu fir lat,
Şi voi culege — peste vremuri,
Mere de-argint, din cornul lunii
Mere din soare — stropi de aur.

Picăturile de ploaie şiroiau pe marmură ca nişte lacrimi reci. Sabrina îngenunche pe iarba udă, lăsându-şi umbrela pe capul plecat, şi plânse.

— Domnişoară — spuse şoferul, punându-i mâna pe umăr.

Sabrina stătuse acolo zece minute şi tremura atât de tare, încât abia îşi putu ridica privirea spre el.

— Se închide, domnişoară, şi o să vă-mbolnăviţi rău de tot.

Îi îngădui s-o ajute şi merse cu paşi nesiguri alături de el înapoi, până la taxi. Porniră, dar ea nu-şi dădea seama ce străzi străbăteau: trotuarele păreau panglici unduioase alcătuite din umbrele negre, luminile revărsate din vitrinele magazinelor şi din ferestrele apartamentelor se clătinau ca bete prin geamurile biciuite de ploaie ale taxiului. Sabrina se ghemui pe bancheta din spate, amorţită şi îngheţată, iar lacrimile îi curgeau în tăcere pe obraji.

Intră în casa pustie din Cadogan Square şi îşi lăsă în hol umbrela, fulgarinul şi pălăria leoarcă de ploaie. Din ele începu să curgă un pârâiaş, îndreptându-se spre preşul din mijloc. Se uită la el ca şi cum nu-l vedea şi urcă scara spre camera de zi. Vatra şemineului era stinsă.

Cu deplină ştiinţă şi de voia mea i-am spus lui Denton că asta este ceea ce-mi doream— gândi Sabrina, oarecum ruşinată.

Aşeză câţiva buşteni şi aprinse focul, apoi deschise ambele robinete ale căzii de baie, turnând în ea un flacon de săruri. Se întoarse în cameră, puse apă la fiert într-un ibric electric şi, în timp ce se făcea infuzia de ceai, se dezbrăcă. Apoi îşi luă în baie ceaşca de ceai şi ibricul şi se cufundă încet în apa aburindă şi aromată. Lacrimile îi încetaseră, şi acum, treptat, se opri şi din tremurat. Trupul îi absorbea căldura şi moliciunea alinătoare a sărurilor de baie. Îşi lăsă capul pe spate până ce doar faţa îi rămase afară din apă, şi părul îi plutea pe suprafaţa acesteia.

Stephanie se afla şi ea aici. Sabrina avea impresia că o vede aşa cum venise, în acea primă noapte, mergând cu paşi mari prin cameră, deschizând dulapurile şi sertarele, descoperind tot ce avea să fie al ei pe durata săptămânii în care ele se hotărâseră, nebuneşte, să-şi schimbe vieţile; stând în faţa oglinzii, îmbrăcată într-o

rochie scoasă din dulap şi care o făcea să arate, brusc şi uluitor, întocmai ca Sabrina — aceeaşi înclinare a capului, aceeaşi atitudine plină de încredere în sine...

Nu înţeleg — îşi spuse Sabrina — *este atât de real, de parc-ar fi în viaţă.*

Se strădui să se gândească la Londra, la „Ambassadors" şi la Brian, şi la Nicholas. Mâine avea să ia cina cu Nicholas şi trebuia să fie pregătită. Se gândise deseori să vândă „Ambassadors" şi ştia că într-o bună zi o va face, însă nu oricui — în nici un caz lui Nicholas, nu putea să-l lase să-i fure magazinul.

Astfel că-n seara următoare, când îl întâlni la *Savoy*, era calmă şi cu atenţia încordată. La început, Nicholas nu-şi dădu seama de asta.

— Un mic cadou, Stephanie — îi spuse, oferindu-i o cutiuţă învelită într-o hârtiuţă arginiu-aurie. Sabrinei îi plăceau cadourile.

Stăteau la o masă mică, lângă fereastra cu vedere spre Tamisa şi spre larga deschidere a podului Waterloo. Priveliştea era încadrată de draperii de catifea şi de un tapet cu desene reprezentând animale şi păsări, iar Nicholas, în costum de trei piese şi cu manşete scrobite, se instalase oftând mulţumit în fotoliul său tapiţat. După cum ştia Sabrina, aceasta era încăperea lui preferată.

— M-am gândit că s-ar putea să-ţi placă şi ţie. E un mic dar de bun-sosit la Londra. M-a surprins când mi-a spus Brian — niciodată nu ne-ai indicat data exactă când aveai să vii — dar ne-ai făcut o mare plăcere, Stephanie... şi, bineînţeles, ţi se apropie ziua de naştere în septembrie, nu-i aşa? — şi s-ar putea ca atunci să nu fii aici. Şi eu întotdeauna mi-am amintit ziua de naştere a Sabrinei oferindu-i câte un flecuşteţ.

Nu, nu-i adevărat. Iar acum suntem abia în mai, e mult până-n septembrie.

Sabrina deschise cutia.

— Dar, Nicholas — spuse după câteva clipe — un ou Fabergé este mai mult decât un flecuşteţ.

Îl scoase din cutie: un ou de aur împodobit cu pietre scumpe şi care se deschise sub apăsarea degetelor ei dând la iveală un minuscul coş cu flori sculptate din pietre preţioase.

— Superb, murmură ea.

— Păi cum, numai ce-i mai bun! declară Nicholas cu voioşie.

— Îţi mulţumesc. E foarte generos din partea ta.

Şi nu-i rău în chip de încercare de mituire — adăugă în gând.

Îi zâmbi, dintr-o dată simţindu-se bine, bucurându-se că se reîntorsese la luptă, confruntându-se cu oameni care aveau mereu motive ascunse.

- Ce idee inteligentă, să-ncepi o conversaţie printr-un asemenea cadou — comentă cu glas tare.

Privirea lui Nicholas deveni mai tăioasă; niciodată nu-l plăcea când alţii îi dibuiau intenţiile.

Vorbeşte-mi despre sezonul de iarnă, îi ceru ea. Am verificat registrele noastre şi mi se pare că-i cam calm.

Da, cam liniştit. Economia, ştii tu: oamenii au reţineri, aşteptând vreun indiciu cu privire la viitor. Cu toate acestea, în locul tău, dragă Stephanie, nu m-aş îngrijora. Suntem solvabili şi ne putem permite să trecem printr-o perioadă proastă, sau chiar şi două, dacă va trebui.

Chiar şi două — repetă Sabrina, pe gânduri. Şi cum procedezi tu pentru a schimba o perioadă proastă într-una profitabilă?

Păi, doar ştii: discuţi cu clienţii, ca-ntotdeauna, faci noi cunoştinţe, culegi informaţii pentru viitor... Principalul lucru este să te asiguri că clienţii şi prietenii tăi nu te uită.

— Vrei să spui că ai de gând să continui întreţinerea unei atitudini binevoitoare faţă de „Blackford's" şi „Ambassadors"?

— Întocmai. Întocmai. Întruna muncim. Întruna.

— Dar, Nicholas, problema pare să fie: pentru cine?

— Poftim?

Îşi termină de băut vermutul Martini, îi făcu semn chelnerului să-i mai aducă unul şi, cu un gest absent, luă lingura de supă şi începu să bată cu ea în masă.

— Ai tendinţa să vorbeşti în cimilituri, dragă Stephanie. Mulţi dintre noi găsesc că este un obicei deconcertant... ba chiar, uneori, neplăcut.

Doamne — gândi Sabrina — asta-i tot ce e în stare să facă pentru a-ncerca să mă sperie?

— Dacă-i aşa, îmi pare rău — spuse cu glas tare şi calm. N-am auzit pe nimeni plângându-se, însă bineînţeles că tu ai de-a face cu zvonurile mult mai frecvent decât mine. (Îl urmări cum i se schimbă expresia feţei.) Mă preocupă reputaţia noastră, Nicholas. M-am gândit să ne extindem de la cele trei magazine ale noastre, adăugându-le încă două, la New York şi Paris. (Nu se gândise deloc la aşa ceva, însă chiar în timp ce vorbea, se întrebă: de ce nu?) Şi nu voi tolera nimic ce-ar risca să păteze bunul nostru nume. Există doar două lucruri pe care le putem oferi clienţilor noştri: priceperea de expert şi încrederea — ştii asta tot atât de bine ca mine — şi este nevoie de mult timp pentru a le clădi pe amândouă. Am muncit prea din greu pentru a crea acest renume pentru „Ambassadors" şi nu voi lăsa pe nimeni...

— Aşa este; dar, dragă Stephanie, vrei să spui, desigur, că sora ta a făcut asta.

Brusc, Sabrina izbi masa cu palma.

— Este acelaşi lucru!

Se opri mirată că-şi pierduse controlul. Nicholas se uita la ea uluit. De fapt, niciodată până acum nu ridicase glasul în timpul unei discuţii de afaceri, şi nici nu făcuse ceva atât de necuviincios — să izbească cu pumnul în masă, într-un restaurant discret.

Este din cauză că sunt din nou aici, pentru prima oară de luni de zile, fără a fi revenit realmente, deoarece acum am o altă viaţă.

— Stephanie?...

— Iartă-mă, zise. A fost fără voia mea. Fără-ndoială că sora mea a înfiinţat magazinul „Ambassadors", însă deseori mă pomenesc referindu-mă la noi amândouă, mai ales când e vorba de afaceri. Aşa cum ştii, eram foarte apropiate. Dar punctul meu de vedere rămâne acelaşi, Nicholas: nu voi tolera nici cea mai mică încercare pe care-ar face-o cineva pentru a submina reputaţia mea sau pe aceea a magazinului.

Desigur, desigur.

Cu capul înclinat într-o parte, Nicholas se uită la ea printre pleoapele îngustate.

Scuză-mă că devin puţin personal, Stephanie, dar îmi face impresia că eşti foarte stresată. Cred că te străduieşti să realizezi lucruri peste puterile tale. Pentru ce nu te duci înapoi, la soţul şi la copiii tăi — în mod evident, eşti o gospodină şi o mamă admirabilă — lăsându-mă pe mine să mă ocup de „Ambassadors"? Voi continua să-ţi trimit rapoarte la intervale regulate şi te asigur că vei fi foarte mulţumită.

Ceea ce mă mulţumeşte — preciză Sabrina cu glas blând — este să lucrez cu cele trei magazine pe care le avem acum şi cu oricâte altele pe care ne vom decide să le cumpărăm, şi să fiu informată despre toate achiziţiile şi vânzările importante efectuate la „Ambassadors" şi „Blackford's". Ceea ce mă mulţumeşte, Nicholas, este încrederea.

— Da, da, bineînţeles, dar, zău aşa, Stephanie, nu poţi conduce o întreprindere stând de partea cealaltă a oceanului. Există decizii importante care trebuie să fie luate zi de zi şi care implică sute de mii de lire — uneori chiar şi milioane. Astea nu-s afaceri mărunte, ca acelea pe care le închei în prăvălioara ta din Chicago...

— Evanston.

— Evanston, da, sigur că da.

Chelnerul puse în faţa lui un alt Martini şi umplu paharul Sabrinei cu vin din sticla de pe masă.

— Problema care rămâne... începu Nicholas.

— Intenţionez să conduc această afacere, Nicholas, cu ajutorul şi cooperarea ta şi a lui Brian. „Ambassadors" este proprietatea mea, după cum sper că-ţi aminteşti. Cred că nu mai e nimic de spus în această privinţă.

— *Nimic de spus*? Dragă Stephanie, asta nu tu decizi.

Luă o sorbitură lungă de Martini şi continuă:

— Fapt este că eu aduc la „Ambassadors" clienţi noi, mult mai cu greutate decât cei cu care trata Sabrina înainte de-a fi murit. Mi s-a încredinţat sarcina de-a achiziţiona mobile, bijuterii şi tablouri care se numără printre cele mai preţioase din lume.

— Credeam că afacerile sunt la pământ. Economia, şi aşa mai departe.

— Chiar şi într-o perioadă slabă, eu găsesc cei mai buni clienţi. Iar tu nu te afli în situaţia de a trata cu ei. Poate că Sabrina ar fi fost capabilă s-o facă, însă în afară de asemănarea fizică, nu eşti câtuşi de puţin ca ea. Aici eşti dezrădăcinată. Realmente, Londra nu-i un loc potrivit pentru tine. Ţi-e mult mai bine la Evanston, cu familia şi cu prietenii tăi. Îţi făgăduiesc să-ţi trimit la intervale regulate partea ce-ţi revine din profituri...

— Iartă-mă, Nicholas — spuse Sabrina, văzându-l pe chelner apropiindu-se din nou — n-ar fi bine, acum, să dăm comanda?

Faţa lui Nicholas se congestionă.

— Eu nu m-am decis... ei bine, tu ce doreşti?

— Escalop şi pe urmă friptură de raţă.

El dădu din cap.

— Perfect. Pentru mine la fel.

Chelnerul specializat în vinuri le sugeră, politicos:

— Şi, eventual, un vin roşu care să însoţească raţa?

— Châteauneuf-du-Pape, zise Sabrina. Mai aveţi din cel din cincizeci şi opt?

— Ah! exclamă chelnerul, exprimându-şi aprobarea. Avem câteva sticle, *madame*.

După plecarea lui, Nicholas îşi desfăcu larg mâinile.

— Ţi-a spus Sabrina chiar totul?

— Da. Acum, dac-am auzit bine, vorbeai despre profit. Tu singur mi-ai trimite cecurile? Fără ca nimeni altul să verifice registrele contabile?

— O corabie are un singur căpitan, Stephanie. Îţi promit că voi avea grijă de tine.

Sabrina izbucni în râs.

— Oh, Nicholas, un ou Fabergé nu-i suficient.

Nicholas se înroşi din nou.

— Nu încerca să te joci cu mine. Eşti o femeie foarte plăcută, Stephanie, dar — regret că trebuie să-ţi repet, însă este extrem de important — tu nu ai clasa surorii tale, şi nu eşti tot atât de sofisticată. Eşti o gospodină şi o mamă, ambele fiind nişte ocupaţii admirabile, dar nici una din ele nu te pregăteşte pentru a face faţă bogăţiei şi regalităţii. Poţi să porţi rochiile Sabrinei şi să locuieşti în casa ei, poţi chiar şi să comanzi vinul despre care ţi-a vorbit ea, dar rămâi o biată imitaţie a Sabrinei Longworth. Nu ai bogata ei experienţă, nu eşti la fel de pricepută în relaţiile sociale, şi, din această cauză, eu sunt cel care mă voi preocupa de reputaţia noastră şi îmi este imposibil să te las în continuare să te amesteci

în treburile acestor magazine, riscând să duci de râpă totul. Miza e prea mare.

Sabrina se aplecase spre el, astfel că feţele nu le mai erau despărţite decât de vreo treizeci de centimetri.

— O biată imitaţie? repetă pe un ton grav.

Tuturor celorlalţi le este greu să creadă că NU sunt Sabrina — îşi spuse-n gând. Îi susţinu privirea câteva clipe, apoi scutură încet din cap.

— Sărmane Nicholas, ce disperat eşti! Nu te voi în treba care-i miza. Va trebui să te descurci cu neregulile pe care le-ai făcut şi din a căror cauză eşti atât de dornic să scapi de mine. Dar îţi voi spune ce decizie am luat. Le voi trimite scrisori tuturor clienţilor noştri, precum şi altora — persoanele acelea de vază, menţionate de tine — asigurându-i că serviciile noastre sunt tot atât de bune şi depline ca întotdeauna şi că acţionăm în numele lor din clipa în care o piesă este cumpărată şi până la livrarea sa. Asta înseamnă că nu vom permite ca nici o piesă, fie ea oricât de mică sau de mare, să fie expediată unui client fără a fi fost supusă unei verificări amănunţite a stării în care se află şi unei cercetări referitoare la provenienţa ei în magazinul nostru. Orice vânzare în cadrul unei licitaţii este condiţionată de specificarea, în catalog, a stării în care se află. Tu ştii asta, Nicholas, însă mulţi clienţi nu ştiu. Iar una dintre cele mai importante sarcini ale noastre este să îndeplinim această parte a vânzării. Scrisorile vor pleca în săptămâna asta, sub semnătura mea. Ar fi bine — dacă urmează să rămânem parteneri — ca şi semnătura ta să se afle pe ele.

Faţa lui se întunecase şi ochii îi ieşeau din orbite.

— Nu poţi face aşa ceva.

— De ce nu?

— Mi-ar submina autoritatea. Aş apărea ca un prost.

— Cum ar avea un asemenea efect, dacă pe scrisoare e şi semnătura ta?

— Să nu cumva să le scrii. Ar fi o greşeală.

— Nu cred.

— Nu are rost să le explici clienţilor ceea ce ei ştiu deja că poţi face pentru ei.

— Părerea mea este că poate are rost.

— Eşti ferm hotărâtă să scrii asemenea scrisori?

— Absolut.

El stătu o vreme încruntat, apoi, brusc, îşi împinse la o parte scaunul.

— Nu mai avem ce discuta.

Şi fără nici cea mai mică ezitare când îşi dădu seama că lăsa singură o femeie în mijlocul restaurantului său preferat, îi întoarse spatele şi ieşi din local.

Sabrina rămase la masă. Chelnerul aduse vinul roşu şi-i prezentă sticla, să-i citească eticheta. După ce o văzu aprobând printr-o înclinare a capului, chelnerul destupă sticla. Trecură câteva minute. Celălalt chelner puse în faţa ei o farfurie cu escalop şi o alta, alături, pentru Nicholas.

— Pe aceasta o poţi lua — îi spuse ea. Domnul Blackford nu s-a simţit bine şi a plecat acasă.

Sprâncenele chelnerului se înălţară. Într-o clipă, şeful de sală se repezi spre masa ei.

— Dacă *madame* e stânjenită şi doreşte să plece, am înţelege... nu va fi nici o notă de plată...

Sabrina îi adresă un zâmbet.

— Nu sunt deloc stânjenită. Însă mi-e foarte foame.

El rămase cu ochii la ea, întrebându-se pentru ce o femeie frumoasă, silită să mănânce singură într-un restaurant bun, nu s-ar simţi stânjenită. Dar ea continua să-i surâdă, astfel că, după câteva clipe, se înclină, întrebând-o:

— Dacă pot face altceva...

— Pentru moment, nu.

Îl urmări cu privirea cum se îndepărta. De fapt, era foarte stânjenită, însă nu pentru motivul pe care şi-l

închipuia el. Ostilitatea lui Nicholas o zguduise; se simţea învăluită de ea, cu rezultatul că Londra i se părea acum neplăcută, ba chiar ameninţătoare şi trădătoare. Sorbi din deliciosul vin roşu, cu o senzaţie de deprimare. În realitate, nu-i plăcea că se afla iarăşi în focul luptei, duelându-se cu oameni mânaţi de motive ascunse; asta constituia o imensă risipă de energie, şi îi displăcea să se ocupe de aşa ceva când ar fi putut să se concentreze asupra căsniciei sale, a realizării unei vieţi de familie şi a unui Crăciun fericit, şi a creşterii copiilor, folosindu-şi timpul pentru a iubi, în loc să pareze loviturile unor oameni lacomi sau speriaţi.

Chelnerul aduse un platou cu raţa comandată, însoţită de o garnitură de orez natur, şi ea se uită lung la mâncare. Nu avea nici un apetit, însă avea să guste puţin, spre a le dovedi lui Nicholas, lui Denton şi chelnerilor de la Savoy că era în stare să mănânce singură oriunde. Dar îi era dor de familia ei; dor de casă, dor de Garth. Ar fi vrut să-şi ridice ochii şi să-i întâlnească privirea, la celălalt capăt al mesei. Dorea să-şi audă copiii sporovăind voios şi chiar ciorovăindu-se cu privire la diverse întâmplări ale zilei. Dorea să-i rămână în urechi zgomotele familiare ale casei sale şi să ştie că ferestrele erau etanşe şi uşile bine închise. *Nu vreau să duc două vieţi,* îşi spuse-n gând. *Vreau una singură.*

Dar nu-l va lăsa pe Nicholas să învingă. Va găsi pe cineva care să cumpere „Ambassadors" şi-şi va retrage participarea la „Blackford's". Ştiuse că va veni vremea să facă asta; acum, că venise, îşi dădea seama cât de nerăbdătoare era să rupă aceste legături. Însă nu se va grăbi prea tare: deoarece acum ştia ce anume voia, avea să-şi atingă scopul aşa cum trebuie, chiar dacă ar însemna să dureze câteva luni.

Voi vinde şi casa — gândi. *Poate până-n septembrie le voi fi vândut pe amândouă. Septembrie. Ziua de naştere. Şi voi fi acasă pentru totdeauna.*

12

Stephanie şi Léon se întâlniră pe trotuarul bulevardului *Gambetta*, pe când ea îşi scotea din atelier bicicleta, iar el venea cu paşi mari exact în direcţia ei.

— Mă uitam după tine — îi spuse el, în timp ce-şi dădeau mâna. Poate mă laşi să te însoţesc în timpul plimbării tale.

Inima îi tresăltase de bucurie când îl văzuse, şi acum Stephanie îi zâmbea.

— Dar tu n-ai bicicletă.

— Ba da, e-n spatele tău, în atelier. Folosim acelaşi reparator, cred că-i un semn bun. Îmi dai voie să te însoţesc?

— Da, mi-ar face plăcere.

— Mă-ntorc imediat.

Peste câteva clipe îşi scotea şi el bicicleta din atelier şi, desfăcându-şi casca prinsă de ghidon, se opri lângă Stephanie.

— Ai vreo destinaţie anume?

— Nu. Mă gândeam să mă duc, eventual, spre unul din orăşelele de pe coline. Nu am vizitat până acum decât trei dintre ele.

— Ai fost la Fontaine-de-Vaucluse?

— Nu. Nici n-am auzit de el.

— Atunci, acolo ne vom duce. Nu, iartă-mă — am fost cam samavolnic. Mi-ar face plăcere să-ţi arăt unul dintre locurile mele preferate, însă deoarece lucrul pe care mi-l doresc cel mai mult este să-mi petrec după amiaza cu tine, voi merge oriunde hotărăşti tu.

— Fontaine[1]. Există acolo realmente un izvor?

— Unul subteran, din care ia naştere râul Sorgne. E un loc superb — vrăjit, aş spune.

— Atunci acolo mergem.

El râse uşor şi, după ce amândoi îşi puseră căştile, începură să-şi împingă bicicletele spre colţul străzii.

— Te-am văzut când ai plecat de la magazin. Ai mâncat ceva de prânz?

— Nu, n-am vrut să pierd timp. Mi-am adus un măr.

— Vei avea timp, când vom ajunge la Fontaine-de Vaucluse. Mi-ar plăcea să-ţi arăt cafeneaua „Philip" şi ea tot unul dintre locurile îndrăgite de mine.

Stephanie cântări propunerea doar câteva clipe.

— Da. Însă nu toată după-amiaza, doar puţin.

— Bine.

Se despărţiră pentru a-i permite unei femei cu un căriucior de copil să treacă printre ei.

— Pe unde, prin împrejurimi, te-ai plimbat cu bicicleta?

— Mai ales în jurul viilor, dar săptămâna trecută m-am dus la Maubec şi Robion şi până sus, la Oppède le-Vieux.

— Un urcuş abrupt, eşti puternică. Dar nu-i un drum minunat? Ca şi mai departe, spre Ménerbes şi Bonnieux.

— Cum de mergi atât de mult cu bicicleta şi mai şi pictezi?

— Aproape întotdeauna mă plimb dimineaţa, pe la ora şapte, şase, sau chiar cinci. Îţi recomand acelaşi

1 *Font aine* (lb. fr. în original) = Fântână; izvor. (n.t.)

lucru; poate vom face plimbări împreună. Traficul nu este încărcat, aerul e răcoros. La vremea aceasta, la sfârşit de iunie, este într-adevăr prea cald pentru o...

Se întrerupse, trecând brusc la altceva:

— Abia acum mi-am dat seama. Ai venit de curând la Cavaillon?

— Da, acum câteva luni. Nu ţi se pare că azi traficul este mai intens decât de obicei?

Ajunseseră la colţul bulevardului şi stăteau la marginea trotuarului, aşteptând schimbarea semaforului.

— Este cam încărcat, dar, când merg cu bicicleta, eu încerc să-l ignor. Potrivit teoriei mele, de vreme ce nici un şofer nu este dornic să mă lovească, şi nici eu pe el, vom reuşi să ne purtăm în aşa fel încât să ne evităm unul pe celălalt. Până acum aşa s-a întâmplat. După ce trecem drumul, vom merge drept înainte şi pe urmă cotim la prima intersecţie. De-acolo înainte va fi mai calm. Dacă vrei, o iau eu înainte.

Stephanie îşi exprimă acordul dând din cap. Se simţea tânără, liberă şi foarte fericită. Nu-l văzuse pe Léon din ziua în care făcuseră cunoştinţă, cu şase săptămâni în urmă. El nu mai venise la „Jaqueline en Provence"; noile lui picturi erau livrate de prietenii săi, care posedau un camion mare. În timp ce le dezambalaseră, Stephanie întrebase, într-o doară, dacă Léon va veni să vadă cum erau expuse în magazin, sau dacă va mai aduce şi altele.

Oh, nu poţi şti sigur niciodată, replicase Jaqueline. Este un om cu totul imprevizibil. Dar nu-i aşa că-s foarte frumoase? Atât de diferite faţă de nişte peisaje, însă au aceeaşi forţă, de parc-ar tăia cu pensula lui orice prefăcătorie...

Acela fusese ultimul prilej în care Stephanie se referise la Léon. Şi, după o vreme, încetase să se mai gândească la el. Se ruşina la gândul că se simţea în stare să aibă o aventură cu el.

Sunt căsătorită — îşi spunea. *Cum de m-am gândit să am o legătură cu Léon? Ce naiba am avut în minte? Dar nu-l voi folosi pe Léon şi nici pe altcineva pentru a mă smulge de sub puterea lui Max. Asta trebuie s-o fac eu singură. Trebuie să-nvăţ să fac eu însămi totul. Nu pot lăsa întotdeauna pe alţii să-mi netezească drumul*

— S-a făcut verde — spuse Léon, zâmbindu-i şi ştiind că ea era cu gândurile în altă parte.

Traversară şoseaua, apoi merseră pe bicicletă ţinând marginea drumului, în vreme ce autoturismele şi camioanele goneau pe lângă ei. Stephanie strângea din dinţi, cu ochii pe spinarea lui Léon, străduindu-se să nu-i pese de zgomote şi de trepidaţia pavajului când camioanele se năpusteau spre ea din spate. Muşchii îi erau încordaţi şi murea de frică în timp ce pedala, convinsă în fiecare clipă că următorul camion avea s-o azvârle cât colo, ca pe o zdreanţă. Dar nu se întâmplă nimic. Léon mergea repede şi nu trecu mult până ce coti, urmat de ea, pe o stradă îngustă ce se întindea ca o linie dreptă între doi pereţi compacţi de chiparoşi.

Zgomotele şoselei încetară de parcă brusc s-ar fi închis o uşă; aerul era liniştit şi tăcut. Stephanie auzea fâşâitul cauciucurilor, zumzetul uşor al albinelor, cântecul îndepărtat al unui cocoş, zborul unor păsări ce se profilau pe cerul de un albastru argintiu. Se relaxă şi mări viteza, pe urmele lui Léon, care încetinise pentru a se lăsa ajuns din urmă.

— Aşa-i că e mai bine? o întrebă.

— Mult mai bine. Pe-aici e foarte frumos.

Pedalară în tăcere până la capătul aleii de chiparoşi, apoi printre câteva vii ale căror şiruri de vrejuri, înverzite de muguri proaspeţi, păreau să se desfacă într-un evantai perfect cu centrul reprezentat de clădirea fermei. Soarele ardea deasupra lor şi Stephanie îşi şterse fruntea cu dosul mănuşii ei de biciclist, apoi îşi

Luă sticla cu apă şi bău fără a-şi întrerupe mersul. Îi plăcea tăcerea lui Léon şi zâmbetul ce-i lumina faţa ori de câte ori li se întâlneau privirile; îi plăcea să-şi lase gândurile să zboare, sorbind tot ce o înconjura: stropitorile automate care azvârleau arcuri înalte de apă ce străluceau în soare; cimbrul sălbatic care tivea drumul cu florile sale de un mov palid; tufişurile de rozmarin încărcate de flori roz printre ţepi ca nişte ace; oamenii care mergeau pe drum îmbrăcaţi în tricouri şi pantaloni negri ce le cădeau în falduri largi peste cizme şi care, când ei îi depăşeau, le strigau câte un prietenesc *bonjour*; cireşii cu mănunchiuri bogate de fructe, ce păreau că se uită la ei prin frunzişul des; dubiţa poştală, hurducăindu-se de-a lungul drumului ca o jucărie de copil. Se simţea puternică şi sănătoasă, parte din globul pământesc, înaintând printr-un peisaj atât de paşnic şi desprins de vremuri, încât ai fi putut crede că dincolo de el nu există nimic, că ea şi Léon erau singurii oameni din lume.

Oh, cât de fericită sunt! — gândi. Şi ştia că indiferent ce altceva ar fi simţit în legătură cu Max şi Robert, cu *madame* Besset şi cu Jaqueline, până acum nu-şi putuse spune aceste cuvinte.

Drumul se lărgi, devenind mai circulat. În curând fu mărginit de un zid scund de piatră şi apărură stâlpi de electricitate şi felinare — semne ale unui oraş. Stephanie şi Léon cotiră de-a lungul unei curbe şi văzură, chiar în faţa lor, un enorm pod de piatră cu arcade înalte. Pedalară în goană pe sub el şi apoi pe lângă câteva stânci de un cenuşiu întunecat străpunse de peşteri adânci ce coborau drept spre Fontaine-de-Vaucluse.

— Bicicletele le putem lăsa în piaţetă, spuse Léon, şi-l întrebă pe un poliţist unde era permis să şi le parcheze.

— Acum mergem pe jos.

Dădură ocol pieţei aglomerate şi umbrite de arbori bătrâni, urcând cu paşi înceţi panta unei lungi promenade, mărginită pe o latură de râu, iar pe cealaltă de dughene pline cu suveniruri destinate să-i atragă pe turiştii naivi. Când ajunseră la un şir de cafenele, Léon se opri la una pe a cărei firmă scria *Café Philip*.

— O clipă, te rog.

Coborî în fugă câteva trepte de piatră şi reveni curând.

— Avem o masă rezervată pentru prânz, peste o jumătate de oră.

Când se întoarseră la capătul de sus al promenadei, Stephanie îşi ţinu respiraţia şi porni înainte, uitând de Léon. Rămase în picioare lângă un heleşteu liniştit ca o oglindă şi care reflecta stânca gigantică şi înclinată de dincolo de el. Însă liniştea domnea pe lac; la mal, acolo unde pământul se surpa, apa se prăvălea drept în jos, într-o cascadă tunătoare, împroşcând stropi până la mare înălţime, frământându-se spumegândă peste bolovanii uriaşi şi rotindu-se în vârtejuri în timp ce se năpustea, mugind, pe panta abruptă. Apoi, pe măsură ce terenul se netezea, râul se lăţea, rostogolindu-şi apele vijelioase, pentru ca pe urmă să devină şi mai lat, ridicând valuri mărunte în care soarele aprindea scântei de lumină. Mici cascade, ca nişte panglici de argint, se înşiruiau de-a lungul malurilor, şi apa se liniştea tot mai mult pe măsură ce curgea: una dintre cele mai mari ape curgătoare din Provence — râul Sorgne.

Stephanie se aşeză pe stâncile de la marginea lacului, acolo unde apa se prăbuşea într-o cascadă asurzitoare. În jurul ei, câţiva copii alergau şi strigau, ţopăind pe stânci, sfidând apa, ţipând ca să se facă auziţi. Părinţii lor declanşau aparate de fotografiat şi-i trăgeau pe copii înapoi, atrăgându-le atenţia asupra primejdiei.

Stephanie nici nu era conştientă de prezenţa lor. Se uita la micile curcubee din stropii săltăreţi ai râului, la stâncile vinete, cafenii şi negre, devenite lucioase prin lustruirea de secole a curgerii neîncetate a apei, şi simţea că devine o parte din ea, contopindu-se cu ea, luptând împotriva ei, fiind purtată de valurile ei. Era ca şi cum s-ar fi aflat iar la spital, învăluită în ceaţă, incapabilă s-o străpungă şi nici măcar să se mişte; avea impresia că este în pat, la Cavaillon, în acele prime ore ale dimineţii când se trezea dintr-un vis şi încerca să şi-l reamintească, să găsească un indiciu referitor la trecutul ei, dar negăsind decât un vid tot atât de zgomotos, în felul său, ca şi apa ce mugea lângă ea.

Stând la o depărtare de câţiva metri, Léon o privea. Era foarte frumoasă, şi el ştia că voia s-o picteze, însă ceea ce-l interesa cel mai mult era impresia de ezitare pe care o dădea ea: o femeie nesigură de sine, de cine era, de unde provenea, şi nici măcar de cum ajunsese aici. Işi dădea seama că toate acestea nu erau decât o închipuire, însă Léon credea în fantezie; credea în cele mai năstruşnice sclipiri ale imaginaţiei, în coincidenţă şi n împrejurări improbabile.

Ştia că arta nu poate fi creată şi nici nu te poţi bucura de ea fără elementul de inexplicabilitate, după cum nici înfiriparea iubirii şi a prieteniei nu este îndeajuns de explicabilă; astfel că se încredea în emoţiile şi-n simţurile sale, în imaginaţia lui, în plăcerea pe care-o găsea în complexitate, lăsându-se condus de ele pentru a ajunge, în cele din urmă, la un soi de adevăr. De aceea, când o văzu pe Sabrina Lacoste, uimitor de frumoasă, fermecătoare şi inteligentă, arătând — în aceste clipe, când stătea pierdută-n visare — ca o femeie care nu ştie cine este şi care-i e locul în lume, crezu că, într-adevăr, era posibil ca ea să nu ştie acele lucruri şi, în loc de-a alunga această idee, se pomeni că-şi pune întrebări în

legătură cu trecutul ei şi la rolul pe care l-ar putea juca el spre a o ajuta — dacă ea dorea să fie ajutată.

Ochiul pictorului cuprinse priveliştea: o femeie stând pe un bolovan cenuşiu-albicios, în faţa unui perete stâncos şi negru pe care câţiva arbori încăpăţânaţi îşi întindeau ramurile spre soare; apa întunecată a lacului liniştit, şi femeia însăşi, purtând pantaloni scurţi, bleumarin, pentru bicicletă şi o cămaşă-sport, descheiată la gât, cu părul ei castaniu abia ajungându-i la umeri (fusese mai scurt când o întâlnise prima oară, în urmă cu şase săptămâni), cu trupul zvelt, cu picioare lungi şi cu ţinută regească, desigur sădită în ea de pe când era copil, într-atât de firească părea. Privirea ei era fixată asupra apei ce se rostogolea spumegând, şi el se întrebă oare ce amintire apăsătoare redeşteptase aceasta. Şi apoi observă că mâinile îi erau crispate, muşchii braţelor — încordaţi, ca şi cum ar fi încercat să înoate împotriva acelui curent puternic sau să scape de gândurile care o frământau.

Scoase din rucsacul său un carnet de schiţe şi un cărbune şi schiţă repede şi cu mână sigură, mai întâi peisajul — gloata mişunând în jurul femeii nemişcate, lăsând un loc anume pentru ea, aşa cum stătea privind apa — şi apoi femeia însăşi.

Sabrina, spuse el în gând. *Un nume drăguţ. Un mister atrăgător. Ispititor şi irezistibil... Şi măritată. Dar şi eu sunt legat de cineva. Nu chiar o căsătorie, dar totuşi o complicaţie. Aşa că Sabrina şi cu mine nu vom merge cu gândul prea departe. Nu încă.*

După o vreme se apropie de ea şi-i puse o mână pe umăr.

— Dacă eşti gata, putem să ne ducem la masă.

— Da.

Sabrina se smulse din reverie, îl prinse de mână şi se ridică în picioare.

— Trebuie să-ţi mulţumesc că m-ai adus aici. Ai avut dreptate: e un loc vrăjit.

— Îţi aminteşte ceva. (Işi apropiară capetele, să se audă unul pe celălalt.) Ceva frumos... sau impunător?

— Este impunător prin sine însuşi — nu crezi? — fără a-i aminti ceva nimănui. La ce adâncime se află izvorul de sub lac?

— Până acum nimeni n-a descoperit, deşi Cousteau şi mulţi alţii au încercat să-l găsească.

— Nu l-a găsit nimeni? Ce lucru uimitor, că începuturile îi sunt ascunse, că doar o parte din el este vizibilă, şi totuşi este atât de puternic şi de frumos...

Léon se uită la ea cu atenţie şi curiozitate.

— Mulţi dintre noi ţinem la vedere doar părţi din noi înşine.

— Da. Desigur.

Când cotiră pe potecă, Sabrina mai aruncă în urmă o privire.

— Aş vrea să nu fi trebuit să plecăm de-aici.

— Dar nu plecăm. Vei vedea.

Se întoarseră pe drumul pe care veniseră şi, coborând treptele de piatră, intrară într-un restaurant cu pereţi de sticlă, dincolo de care se află o largă terasă cu dale de piatră, umbrită de o copertină şi întinzându-se până deasupra apei.

— Oh, e splendid! exclamă Stephanie în timp ce erau conduşi spre o masă de lângă balustradă, cu râul curgând chiar sub ei. Ce loc drăguţ am descoperit!

— Se pare că l-au descoperit foarte mulţi oameni, spuse Léon zâmbind. Când vreau să fiu cu adevărat singur, vin aici iarna — atunci e realmente un tărâm vrăjit, cu ceaţă şi zăpadă, şi nu se aude nici un glas omenesc. Şi fără prezenţa nimănui, decât a mea. Exceptând, desigur, cine ştie ce duhuri sau spiriduşi care locuiesc în peşteri şi pe stânci.

— Duhuri şi spiriduşi. Îi vezi? Şi conversezi cu ei?

— Nu chiar. Dar nu te obligă nimeni s-o faci şi nici să crezi.

Stephanie îşi rezemă bărbia pe mâinile încrucişate.

— Tu crezi în lucruri invizibile.

— Cred că există unele lucruri dincolo de cunoaşterea noastră: mistere, vrajă, tainele viitorului, înţelegerea deplină a trecutului.

— Şi asta nu te înspăimântă?

— Dimpotrivă, mă face fericit. Cât de searbede ar fi zilele fără mistere şi miracole. Şi acestea îmi umplu viaţa, aşa că trebuie să cred în ele.

— Te gândeşti la pictura ta.

El îi prinse mâna.

— Ştii? eşti prima persoană care a înţeles imediat ce voiam să spun când am vorbit aşa. Majoritatea oamenilor îşi închipuie că eu iau o pensulă şi pictez ceea ce văd în faţa mea, întocmai aşa cum sunt convinşi că procedează scriitorii care descriu persoane pe care le cunosc sau oamenii de ştiinţă, când cântăresc ceva ce pot culege sau găsi. Şi asta-i o prostie. Pictăm şi scriem şi studiem ceea ce nu putem vedea, restul îl lăsăm pe seama aparatului de fotografiat şi a ziaristului. Şi nici măcar nu ştiu cum facem. Ceva dinăuntrul nostru — sau din afara noastră, cine ştie? — îndrumă pensula şi creionul şi gândurile oamenilor de ştiinţă, iar noi nu înţelegem niciodată pe deplin ce forţă ne conduce, de unde ne vine inspiraţia. Şi ce rost ar avea măcar să-ncercăm să aflăm? Ar trebui doar să fim recunoscători că acea forţă există... Cred că chelneriţa ar vrea să-i dăm comanda. Îţi recomand omleta cu trufe şi roşii provensale, doar dacă nu-ţi place...

— Mi se pare perfect.

Léon comandă şi alese o sticlă de vin Côtes du Rhône, şi în agitaţia dării comenzii, a aranjării tacâmurilor şi şerveţelelor şi a turnării vinului, mâinile li se

despărţiră; şi când rămaseră din nou singuri, Stephanie îşi ţinea într-o mână paharul cu vin, iar cealaltă i se odihnea în poală.

Priviră apa într-o tăcere blândă.

— Ai urcat pe vârful muntelui Ventoux? o întrebă Léon.

— Nu. Aştept până când voi putea să fac drumul cu bicicleta.

— O excursie formidabilă.

— Am un prieten care-o face în fiecare săptămână. Apreciază că peste o lună sau două voi fi destul de puternică, dacă-mi dau silinţa.

— Şi-i chiar atât de important să urci cu bicicleta până-n vârf?

— Da.

— Ar fi o victorie... asupra a ce?

— Ar fi o victorie. Vorbeşte-mi despre picturile tale. Intotdeauna ai fost pictor?

— De când aveam patru ani. De fapt, ţin minte ziua aceea şi prima mea cutie de crete colorate — un cadou de aniversare. Am luat-o în cameră la mine şi n-am dormit toată pe toată durata orelor mele de somn, acoperind pereţii, până unde puteam ajunge — stând în picioare, pe scaun — cu desene de oameni, animale domestice sau de la grădina zoologică şi, bineînţeles, duhuri şi spiriduşi. După câte-mi amintesc, e posibil ca toate să fi semănat între ele. Ştiu însă c-am folosit până şi cea mai mică bucăţică de cretă.

— Toate astea ţi le-au povestit părinţii, mai târziu.

— Nu. Este de-a dreptul uimitor, dar eu însămi îmi amintesc. Nu era nimeni lângă mine, dar, peste ani de zile, am descris cu exactitate cum arăta camera când au intrat ei. Din câte ştiu acum, aceea este singura zi pe care-o ţin minte de pe vremea când aveam o vârstă

fragedă, dar o am vie în amintire: o după-amiază de extaz, cu patru pereţi albi şi o cutie nouă de cretă colorată. Visul oricărui pictor şi naşterea celui care-am devenit. Sunt convins că niciodată n-am fost mai pe deplin fericit.

Stephanie părea că-l priveşte ţintă în ochi, însă vedea dincolo de el.

— Minunat, spuse.

— Este, într-adevăr, o amintire minunată.

Ştia, fără să poată explica în mod clar, că vorbeau despre lucruri diferite, dar se hotărâse să n-o întrebe nimic despre ea însăşi. Era sigur că ar fi eludat orice întrebare personală, aşa cum procedase astăzi de câteva ori, astfel că trecu peste incident. Cine ştie, poate data viitoare, sau cea următoare... El o va aştepta până avea să fie pregătită.

— Şi ai pictat şi-ai desenat întruna? îl întrebă. Nici o pauză pentru sporturi sau disctracţii?

— Nici una. Eram un băiat îngrozitor de plictisitor — singur la părinţi, şi aceştia aveau multe ambiţii în privinţa mea, însă eu însumi nu aveam decât una singură, şi niciodată nu m-am abătut de la ea, cu toate că, de dragul lor, m-am aplecat puţin asupra medicinii, dreptului, ştiinţelor exacte... toate profesiunile respectabile. N-a mers. Întotdeauna reveneam la ceea ce mama numea „a face poze".

— Acum sunt încântaţi de succesul tău?

— Sunt foarte mulţumiţi că am succes, dar consideră că am ajuns la el pe o cale dubioasă, mai degrabă jucându-mă decât prin muncă serioasă şi o activitate susţinută.

Stephanie zâmbi.

— Unde locuies părinţii tăi?

— La Lyon.

— Acolo te-ai născut?

— Născut şi crescut.

Léon se rezemă de spătarul scaunului cât timp chelneriţa le umplu iarăşi paharele cu vin şi le aduse mâncarea. Apoi continuă:

— După ce-am urmat două clase, am părăsit liceul; am călătorit cu autostopul şi-am muncit pe nave de marfă — în Europa, Anglia, America, Africa, India — iar apoi m-am stabilit la Goult, ceea ce-i miră pe prietenii mei şi-mi dezamăgeşte părinţii.

— Am fost la Goult, şi-am cinat la „La Bartavelle".

— Un restaurant excelent. Când ai fost acolo te-ai aflat la câteva case de locuinţa mea.

— E un oraş ciudat. Atât de mic şi... fantomatic. Mă face să mă gândesc la o cetate medievală din care au fugit toţi din cauză că nişte tâlhari escaladează zidurile.

El chicoti.

— O descriere perfectă, şi chiar ăsta-i motivul pentru care sunt dezamăgiţi părinţii mei. Ei cred că m-am îngropat într-un sat cu ziduri de piatră, cu ferestre ascunse în spatele obloanelor şi locuite de ermiţi, rupându-mă de lume. În realitate, am găsit o ramură de pe care privesc în jur şi, când şi când, sar jos pentru a prinde ceva care îmi face plăcere.

— Şi ce anume îţi place?

— De pildă, tu — spuse el, pe un ton calm.

Stephanie îşi ţinu respiraţia şi se uită în altă parte, către râul verde-albăstrui pe-a cărui suprafaţă dansa spuma luminată de soare. Ochii lui Léon aveau culoarea râului, verzi-albăstrui. Îi vedea în minte şi-i simţea cum o privesc cu atenţie. O lăsase pe ea să conducă firul conversaţiei şi asta o calmase, făcând-o să aprecieze cât de extraordinar şi, în acelaşi timp, cumva firesc era că Léon ştia că ea nu dorea să i se pună întrebări despre

propria-i persoană. De câteva ori el încercase să îndrume discuţia spre ea, dar când constatase că, de fiecare dată, Stephanie schimba subiectul, trecuse uşor mai departe şi nu mai pusese astfel de întrebări.

Stephanie simţi o mică împunsătură de dezamăgire. Dacă el ar fi perseverat, poată că i-ar fi răspuns.

Dar asta-i o prostie — îşi spuse-n gând. *I-am dat clar de înţeles că nu vreau să răspund. Am schimbat subiectul şi el mi-a respectat intimitatea.*

Însă ciudatul regret dăinuia. Stephanie continua să simtă căldura mâinii lui pe umărul ei, ca atunci când stătuse lângă cascadă sau când îi ţinuse mâna pe masă, şi înţelese că dorea să-i vorbească.

Vreau să mă destăinuiesc lui şi să mă încred în el. Vreau să-i spun tot ce mă frământă. Deoarece cred că mă va înţelege.

Vreau să fac dragoste cu el.

Avu impresia că ceva se surpă înlăuntrul ei. *Nu pot gândi asta. Sunt căsătorită cu Max; împărţim acelaşi cămin; el mi-a dăruit singura viaţă pe care o cunosc. Lui îi datorez...*

— ... şi opera, continua Léon, vorbind dezinvolt. Teatrul, circul, zilele de târg, librăriile, filmele bune, mâncarea bună şi prietenii buni. Bineînţeles, nu în această ordine.

O văzu pe Stephanie uitându-se atent la el, cu o uşoară încruntare, şi-i explică:

— M-ai întrebat ce-mi place.

— Ai înşirat o listă lungă pentru cineva care este un băiat plictisitor.

El zâmbi.

— Am mai învăţat câte ceva de-a lungul timpului.

— Şi nu ţi-ai terminat liceul, nici nu ai urmat vreun colegiu?

— Nu, n-aş fi putut suporta: ore de clasă, profesori, obligaţii. Acum îmi pare rău, fiindcă există multe lucruri în literatură, istorie şi ştiinţă pe care mi-ar plăcea să le cunosc în mod organizat, şi nu la întâmplare, aşa cum le învăţ singur; însă când eram tânăr nu puteam. Imi displăcea profund ca alte persoane să-mi organizeze lumea. Ştiam că atunci când pictam aveam lumi şi imagini care pentru mine aveau un sens şi, deşi foarte tânăr, ştiam că trebuie să cred în mine însumi şi în felul meu de a exprima diverse lucruri, sau, altminteri, niciodată n-aveam să fiu pictor. Încă mai cred asta, dar am mers prea departe şi, cu toată aroganţa de care e-n stare un tânăr, am hotărât că singurul lucru valoros şi important din lume era pictura mea. Astfel că, la şcoală, mi-am atras necazuri, făcând pe dracu'n patru ca să fiu exmatriculat. Şi deşi tata a încercat tot ce i-a stat în puteri, ajungând chiar să-l ameninţe pe director cu mânia lui Dumnezeu — ca şi cum tata o putea îndruma încotro ar fi dorit — şi bătându-mă în mod regulat cu biciul...

— Te biciuia?

— Îşi închipuia că asta avea să mă facă să-nţeleg cât de aspră e viaţa — plină de obstacole, dureri, dezamăgiri — şi că singurul mod în care puteam să-mi croiesc drum prin hăţişurile ei consta în străduinţă, concentrare, silinţă neabătută şi o supunere automată în faţa autorităţilor. Puteam face faţă primelor trei dintre acestea dacă le aplicam la artă, însă fără îndoială nu asta era lecţia pe care dorea el să mă silească s-o învăţ. Şi pe urmă, aşa cum îţi poţi imagina, eram un adevărat dezastru în ceea ce priveşte supunerea automată.

Stephanie izbucni în râs.

— Nu-mi pot imagina nici măcar c-ai încercat.

— N-am încercat, confirmă el zâmbind. Mi se părea că supuşenia cerea o mare cantitate de energie oferind o

prea slabă răsplată. Munceam şi economiseam bani ca să-mi cumpăr vopsele — într-acolo se concentra întreaga mea energie.

— Unde munceai?

— După ce am împlinit zece ani făceam pe modelul pentru alţi artişti. Plata nu era proastă şi-mi plăcea să fiu în preajma lor. Imi şi dăruiau tot felul de lucruri — caiete de schiţe, pânză pentru pictură, tuburi de vopsea de care se puteau lipsi — şi mă prezentau unor experţi în artă şi unor proprietari de galerii de pictură. După ce-am fost eliminat din şcoală — deoarece bineînţeles c-am fost — şi m-am înapoiat la călătoriile mele, am arătat tablourile pe care le făcusem unora dintre experţii specializaţi în achiziţii şi vânzări pe care-i cunoscusem, iar ei le-au luat aproape pe toate. A fost o perioadă foarte norocoasă pentru mine.

— Sau picturile erau foarte bune.

— Întotdeauna un rol îl are şi norocul. Soarta ne joacă renghiuri, şi deseori talentul şi experienţa noastră la un loc nu o pot învinge. Uităm asta pe propriul nostru risc.

Râul luminat de soare curgea rapid pe sub terasă. Restaurantul se golea de muşterii, chlenerii serveau cafea însoţită de pătrăţele de ciocolată dulce-amăruie învelită în poleială, iar Léon şi Stephanie rămaseră cu coatele sprijinite pe masă, aplecaţi unul către celălalt, şi discutară pe toată durata acelei lungi după-amieze de vară.

Max aştepta într-un colţ slab luminat dintr-o cafenea, în Carpentras, bând rachiu de tescovină şi înjurând printre dinţi, tot mai cătrănit pe măsura trecerii timpului. Oricare dintre cei care lucrau pentru el ştia că niciodată nu suporta să fie lăsat să aştepte, dar Doerner întârziase

deja patru minute, după cum constată uitându-se la ceas. Doar patru minute — îşi spunea, dar i se păruseră cât douăzeci. Se îndemna pe el însuşi să se relaxeze, dar nu izbutea. De când îi murise secretara nu se relaxase, şi moartea ei era motivul pentru care se afla acum aici, aşteptându-l pe Hermann Doerner, pe care-l trimisese să descopere ce anume ştia poliţia în legătură cu asta.

O avertizase pe Sabrina că va întârzia, asigurând-o totuşi că avea să fie acasă pentru cină. Ea plecase în ajun cu bicicleta — la Fontaine-de-Vaucluse, aşa-i spusese — dar azi lucra la aranjarea casei lor, şi el şi-o imagina umblând prin camere, făcând schiţe, discutând cu *madame* Besset, gesticulând în timp ce-i descria grădinarului noile plante pe care le voia sădite de-a lungul terasei. Trupul îi tânjea să evadeze din separeul soios, din întunericul acela de taină şi să se ducă la ea. Insă continua să stea ţintuit locului, apteptând un prost care întârzia, deoarece, înainte de a decide ce urma să facă, trebuia să ştie ce se întâmplase cu secretara lui.

— *Es tut mir leid*[1], zise Doerner, strecurându-se în cealaltă parte a separeului.

Era tot atât de înalt ca Max, uşor încovoiat din umeri şi cu un început de chelie. Purta ochelari cu ramă pătrată şi avea o gură lătăreaţă, cu buza inferioară neobişnuit de groasă.

Max dădu scurt din cap. Scuzele sunau la fel în toate limbile. Făcu semn chelnerului să aducă două pahare de băutură.

— Ei bine?

Vorbeau în germană şi tăcură când barmanul le aduse berile.

— Cei de la poliţie cred c-a fost un accident. Nici un semn c-ar fi fost simulat.

---

1 *Es tut mir leid* (lb. germ. în original) = Îmi pare rău.(n.t.)

— Aşa *cred*?

Dintr-un buzunar al hainei, Doerner scoase un plic şi i-l întinse lui Max.

— Amândoi fuseseră la o petrecere, la Toulon. Se întorceau cu maşina spre Marsilia, noaptea târziu, şi le spuseseră prietenilor că urmau să meargă pe şoseaua A-50, dar din cine ştie ce motiv au intrat pe N-80. Probabil nu şi-au dat seama — băuseră mult. Se pare că şi-au sesizat greşeala şi au încercat să reintre în şosea la Le Beausset, dar n-au mai ajuns să-ntoarcă: exact la ieşirea din oraş, au pierdut controlul maşinii. Aceasta s-a răsturnat de câteva ori şi amândoi au fost azvârliţi afară şi-au murit. Pe loc, după cum s-a consemnat la autopsie.

— Nici un martor?

— Nici unul, însă cineva care era pe drum, în spatele lor, a zis că o maşina care venea spre el a încetinit la locul unde fuseseră azvârliţi cei doi şi pe urmă a făcut o întoarcere, pornind înapoi de unde venise. Ştii, ca pentru a se încredinţa...

— Poliţia crede că, atunci când au plecat de la petrecere, i-a urmărit cineva?

— Nu au cum să ştie. Toţi zic că nu — adică toţi invitaţii. Spun că trebuie să fi fost un accident, ştii cum e: trei noaptea, băutură multă, un drum dificil... Dar cei de la poliţie lasă cazul deschis.

— Toţi invitaţii erau din Toulon?

— Majoritatea . Câţiva de la Marsilia, o pereche din Aix, trei persoane de la Nisa. Unii dintre ei au rămas toată noaptea.

— Ai vorbit tu însuţi cu careva dintre ei?

— Cu unsprezece. Numele le-am bifat pe lista asta. N-aş putea jura că vreunul dintre ei minţea.

Max citi numele de pe listă. Nici unul nu-i era cunoscut.

— În afară de aceştia n-a mai fost nimeni la petrecere?

— Ăştia-s toţi.

— Poliţia are de gând să-i pună sub supraveghere?

— Au zis că da. Insă, cine ştie? Majoritatea celor de la poliţie cred c-a fost un accident.

— Dar nu sunt siguri.

— Nu afirmă c-ar fi siguri.

Max trânti pe masă paharul cu bere, lăsând aburii alcoolului să-i urce la cap.

— Mai e şi altceva în raport?

— Mărunţişuri. Nimic ce să nu-ţi fi spus. Max bătu darabana cu degetele în masă.

— Ţine legătura cu ei. S-ar putea să găsească şi altceva. Intre timp, le-ai testat pe candidatele la postul de secretară?

— E posibil să fi găsit una. O să ştiu cu certitudine, până vii tu la Marsilia.

— Joi, adică. Ne vedem atunci.

Max puse pe masă banii datoraţi pentru băuturile lor şi plecă. Doerner urma să plece şi el mai târziu.

„Nu afirmă c-ar fi siguri. N-aş putea jura că vreunul din ei minţea."

Străbătu cu maşina oraşul, frământând aceste gânduri. Nici unul dintre numele acelea nu-i fusese cunoscut, dar asta nu însemna nimic. Era posibil ca Denton să fi trimis pe cineva care nu venise niciodată în zonă, cineva care ar fi putut s-o urmărească pe secretară, să şi-o facă prietenă, să se aranjeze astfel încât să fie invitat la o petrecere... sau să nu fi fost deloc la petrecere, ci pur şi simplu s-o fi urmărit pe secretară până la Toulon, aşteptând apoi ca ea şi prietenul ei să iasă şi să pornească spre casă cu maşina.

Nu ştia mai mult decât înainte.

La ieşirea din Carpentras mări viteza. Dădu drumul la aerul condiţionat, găsi la radio un post cu muzică şi se instală mai bine pe scaun, urmărind cu ochii, dar cu

gândul în altă parte, cum acul vitezometrului urcă la 175 kilometri pe oră. Viteza îl ajuta să ia o decizie. Şi nu trecuse mult de Carpentras când ştiu că va trebui să plece din Provence.

Nu credea în coincidenţe, astfel că nu era convins că moartea secretarei sale fusese accidentală. Intr-un fel oarecare, o pusese la cale Denton, probabil în chip de avertisment.

Dar poate că nu. Trecuseră opt luni de la explozie şi nu apăruse nici un semn că cineva s-ar fi interesat de el. Cum ar fi reuşit Denton să-l găsească? Nu exista nici o posibilitate prin care el...

Întotdeauna exista o posibilitate.

Însă Denton era un prost şi-un diletant. Probabil se împăunase că izbutise să-i arunce în aer pe Max şi pe Sabrina şi plecase către alt teren de joc. Era un individ încăpăţânat şi răzbunător — o combinaţie periculoasă.

Max ştiuse toate astea încă din prima clipă, când începuse să-şi facă planuri prin care să dea de crezut că murise, astfel că niciodată nu se gândise să rămână în Franţa mai mult de câteva luni. Pusese pe picioare societatea „Lacoste et fils" şi o condusese de la Londra vreme de un an; plănuise s-o lase pe mâinile lui Hermann Doerner şi ale lui Carlos Figueros de cum avea să se convingă că erau capabili să conducă fără prezenţa lui apropiată. După aceea avea să se mute şi să-şi înfiinţeze o altă firmă, probabil în Statele Unite sau în America Latină, şi să se stabilească acolo.

În planul acela nu fusese prevăzută cumpărarea unei case şi locuirea ei împreună cu Sabrina Longworth. Dar o dată luată acea decizie, se lăsase legănat de plăcerea vieţii pe care o ducea. Afacerile îi mergeau bine, avea un cămin confortabil, şi ştia că Sabrina va voi să rămână acolo.

Însă acum situaţia nu-i mai îngăduia să-şi păstreze acea automulţumire. Nu, ţinând seama de Denton; şi pe deplin nici chiar în ceea ce-o privea pe Sabrina. Repetase cu grijă ce avea să-i spună dacă ea şi-ar fi recăpătat pe neaşteptate memoria, dar era sigur că Sabrina nu l-ar fi crezut decât dacă l-ar fi iubit. Şi ştia că, până acum, încă nu avea faţă de el un astfel de sentiment.

Max credea că, cu cât mai mult dura amnezia ei, cu atât mai probabil era să devină permanentă. Însă nu se putea baza pe asta: nu exista nici un fundament ştiinţific pe care să se sprijine. Se părea că-n vremea din urmă se putea baza pe tot mai puţine lucruri. Toată viaţa se încrezuse în instinctele lui solide. Acum, deodată, instinctele, duritatea, chiar brutalitatea lui păreau să fie slabe arme pentru supravieţuirea lui.

Vom pleca de aici — îşi spuse în minte. *Robert va vinde casa cu tot ce e-n ea - nu ne puteam asuma riscul de-a ni se lua urma cu ajutorul mobilelor. Carlos va cumpăra pentru noi alt loc... Buenos Aires? Los Angeles? Eventual Toronto - va închiria un depozit şi ne va crea o viaţă în care nu ne va rămâne decât să intrăm. Numele nu ni le putem schimba — n-aş avea cum să explic asta Sabrinei. Dar nu are importanţă. Nu-i cert că fugim din cauza unei ameninţări. Deocamdată nu.*

Nu-i voi spune Sabrinei în seara asta — hotărî în gând, în timp ce cotea pe aleea lor şi când văzu casa care-l aştepta, cu ferestrele luminate strălucitor. *Situaţia mai poate răbda o săptămână-două, până voi avea un grafic de lucru, un loc, un plan.*

Prin minte îi trecu o întrebare, dar o alungă. Sigur că o să vrea să meargă împreună cu el. Nu exista nimic altceva ce-ar fi putut face.

În timpul cinei Sabrina fu foarte tăcută, dar lui îi convenea să nu discute. Şi-n noaptea acea nu putu să doarmă, aşa că-şi petrecu ceasurile de nesomn în biroul

lui şi, spre ziuă, încuie uşa, la fel ca de fiecare dată când pleca la lucru înainte de trezirea ei. Mai târziu zări maşina Sabrinei plecând, când ea se duse la magazin, şi pe urmă ieşi şi el din birou, pentru a-l întâmpina pe Robert, la sosirea acestuia.

— Pari obosit, îi spuse Robert. Încă o noapte de insomnie?

— Nu are nici o legătură cu insomnia. Am avut de lucru. Le poţi face analize şi prescrie reţete oiţelor din turma ta, Robert, precum şi revoluţionarilor tăi, dar nu şi mie.

— Nu sunt revoluţionari, prietene, deşi se aseamănă cu ei prin vocabularul pe care-l folosesc. Ca şi prin nevoia de bani. Îţi mulţumesc pentru ultima danie; a fost extraordinar de generoasă.

— Am avut un prilej bun. Am adăugat ceva şi de la mine.

— Aşa mi-am închipuit. Nu vedeam cum ai fi putut scoate asemenea profituri dintr-un mic atelier tipografic şi din exporturile tale. Dar, evident, eu nu ştiu nimic despre toate astea. Max, ca de obicei când vin la tine, am nevoie de ajutorul tău.

— Ce-ţi trebuie?

— Un paşaport, o viză, un permis de conducere, două-trei scrisori cu plicuri timbrate, ştampilate la oficii poştale din Haiti.

— E o ţară care prezintă dificultăţi, Robert.

— Cele care n-au aşa ceva nu-mi trebuie.

— Ce nume să fie, pentru paşaport şi viză?

— Wallace Lambert. Sună destul de bine pentru fiul unui bogat om de afaceri englez?

— Asta este?

— Bineînţeles că nu. Însă cei din Haiti aşa vor crede. E bine ales numele acesta?

— Foarte bine. Presupun că vrei ca scrisorile să-i fie adresate lui.

— Da. Şi pentru când îţi trebuie toate documentele astea?

— Peste o săptămână e prea devreme?

— Scrisorile pentru persoana ta din Haiti pot aştepta?

— Nu, este necesar să fie aici.

— Atunci am nevoie de două săptămâni. Orice altceva este uşor, însă asta ia timp.

— În cazul acesta, două săptămâni. Îţi mulţumesc, Max. Şi mai e ceva. În curând va veni cineva din Chile. Nu ştiu dacă ai treburi pe acolo...

— Se-ntâmplă să am. Le vom expedia două stivuitoare cu furcă frontală peste vreo lună-două, cam pe la sfârşitul lui iulie, şi vom aduce înapoi unul al cărui model a fost greşit. Se potriveşte cu planurile tale?

— Vom face astfel încât să se potrivească. E vorba de o tânără, Jana Corley. O fată foarte măruntă; cred că ar încăpea lesne dacă utilajul este dintre acelea care necesită o ladă mare. Şi-mi închipui că acesta e şi cazul unui stivuitor cu furcă frontală.

— O femeie. Niciodată nu m-am gândit la femei. Intotdeauna, până acum, au fost bărbaţi.

— În ultima vreme ne vin tot mai multe femei. Sunt tot atât de pline de idealuri ca şi bărbaţii, să ştii, poate chiar mai mult, şi în mod cert le place aventura în aceeaşi măsură. Şi sunt foarte bune: vorbesc blând, dar lucrează cu preoţii locali...

— Preoţii *voştri* locali.

— Cei din reţeaua noastră, da, desigur. Lucrează împreună cu ei pentru a-i ajuta pe oamenii din acele ţări să înţeleagă că au o oarecare putere.

— Organizează o grădiniţă — zise Max, amuzat.

— Te miră? Într-un sat în care nimeni nu se ocupă de educaţie, o grădiniţă înseamnă o victorie. Dacă ei pot adăuga câte o clasă în fiecare an...

— Revoluţia ar izbucni mai rapid.

— Şi ar fi mai sângeroasă, şi nu toţi ar fi siguri de victorie.

— Dar tu te mişti ca melcul. Îi ajuţi pe ţăranii aceia să protesteze când guvernul stochează alimente pentru bogaţi; înfiinţezi clinici în care copiii pot fi vaccinaţi. Este ca o aranjare de vitrină — nu schimbă absolut nimic.

— Schimbă felul în care se consideră ei înşişi: încep să înţeleagă că au o oarecare putere asupra propriilor vieţi. Până nu gândesc în felul acesta, ce putem face noi pentru ei? Se bazează pe cei din afară.

— Pe băieţii şi fetele tale idealiste.

— Tineri bărbaţi şi tinere femei. Copii ai Domnului. Dacă ai lucra cu ei n-ai mai fi atât de cinic. Sunt aşa de frumoşi, Max, şi se implică realmente în vieţile bieţilor oameni.

— Până porneşte guvernul pe urmele lor şi tu trebuie să-i scoţi fraudulos peste graniţă.

— Tu şi cu mine îi scoatem. Toate astea îţi sunt cunoscute, Max. Le-am mai discutat. Cred că-ţi place să le repet aşa cum unui copil îi place să i se spună iar şi iar o poveste, la culcare.

Max zâmbi uşor.

— Posibil.

Robert scutură dic cap.

— Max, nu trebuie să te superi când cineva te înţelege. Nu există încercare de înţelegere acolo unde nu există iubire.

Max tăcea.

— Ascultă, prietene, continuă Robert, eu nu scotocesc în ungherele întunecate ale vieţii tale. Orice-ar fi ceea ce eventual regreţi, sau negi, sau de care te temi

este treaba ta, doar dacă nu-mi ceri să te îndrum. M-aş bucura dacă te-aş putea ajuta, la orice greutăţi ai avea, dacă vreodată mi-ai cere s-o fac. Dar eu văd plăcerea cu care mă ajuţi în cauza mea, indiferent cât de neînsemnată şi lentă ai socoti-o, şi cred că plăcerea ta izvorăşte din conştiinţa de a face o faptă bună pentru că ea compensează alte fapte pe care le săvârşeşti sau le-ai săvârşit. Şi de aceea vrei să mă auzi vorbind despre ea iar şi iar, spre a te încredinţa din nou că banii tăi şi ajutorul tău continuă să facă fapte bune.

Max nu spuse nimic. Era mânios, simţind nevoia viscerală a unei retrageri defensive, ca ori de câte ori cineva vedea sub crusta lui, dar cu toate acestea era şi impresionat. Şi pentru prima oară simţi faţă de Robert o dragoste cu totul diferită de simpatia obişnuită care-l atrăsese spre el până acum. „Nu există încercare de înţelegere acolo unde nu există iubire.“ Îi trecu prin minte că era posibil ca Robert să devină — cu timpul, şi dacă el i-ar îngădui — mult mai mult decât soiul de cunoştinţă aflată la îndemână pe care Max îl avusese toată viaţa. Putea să devină un prieten. Bineînţeles, doar dacă Max nu s-ar afla, foarte curând, la celălalt capăt al lumii.

— Ei bine! oftă Robert. Voi căpăta amănunte în legătură cu Jana peste două săptămâni; te voi încunoştiinţa de îndată ce voi şti mai multe. Data trecută, când a fost vorba de Afganistan, ai folosit un avion de marfă. Presupun că de astă dată vei utiliza un cargobot.

— Deoarece e vorba de Chile, da.

Robert zâmbi larg.

— Uneori am impresia că suntem ca doi băieţi care fumează în spatele hambarului. Să faci contrabandă... Nu-i ceva ce se învaţă în bucătărie sau la seminar. Vă descurcaţi bine, tu şi Carlos şi Hermann. Aproape că-mi vine să cred că aţi mai făcut asta şi înainte, dar nu ştiu nimic despre toate astea. Ar trebui să-ţi mulţumesc, pur

şi simplu pentru faptul că-ţi utilizezi cunoştinţele pentru a mă ajuta. S-ar zice că tot timpul îţi mulţumesc. Ce pot face la rândul meu pentru tine? În după-amiaza asta mă duc la Marsilia. Pot face ceva pentru tine acolo?

— Treci pe la atelier şi spune-le exact ce doreşti pentru persoana pe care-o trimiţi în Haiti. O să le telefonez, să-i anunţ că vei veni. Ştii ceva? O maşină de ştampilat timbre poştale nu-i o idee rea. Mă voi mai gândi la asta.

Robert izbucni în râs.

— Ţi-ar trebui câte una pentru fiecare dictatură din lume.

— Nu-i imposibil.

Îşi strânseră mâinile, zâmbind, simţindu-se împreună mai bine ca nici o altă dată în decursul anului de când se cunoşteau.

— Apropo, zise Robert. Am văzut-o azi dimineaţă, în oraş, pe Sabrina; se ducea la magazinul ei. Arăta foarte bine. Frumoasă ca întotdeauna, dar şi fericită.

— N-a fost fericită în timpul lecţiilor tale de artă culinară?

— Aşa se pare, însă, când suntem unul în prezenţa celuilalt, mă întreb uneori dacă nu cumva se preface c-ar fi fericită numai ca să nu-mi fac griji în legătură cu ea. Totuşi, în dimineaţa asta era singură în maşina ei şi avea pe chip o asemenea voioşie cum nu mai văzusem până atunci. Prin urmare, lucrurile merg bine la voi?

— Foarte bine.

Robert îl privi cercetător.

— Să ştii, Max, eu o iubesc. Are foarte multe nevoi, dar nu cere să i le satisfacem; nu se agaţă şi nu se plânge. O admir şi vreau să fie mulţumită, împăcată cu ea însăşi şi cu lumea. Sper că lucrurile merg cu adevărat bine între voi. Ştiu că-i fericită la Cavaillon. În scurt timp l-a transformat într-adevăr în căminul ei.

— Te conduc până la uşă, spuse Max brusc, şi-l însoţi pe Robert până în prag. Am de dat câteva telefoane — adăugă ca un fel de scuză. Te văd mâine, nu-i aşa? Nu-i mâine următoarea lecţie de bucătăreală?

— Săptămâna asta, nu. Voi fi tot la Marsilia. Săptămâna viitoare.

Îşi strânseră mâinile şi Max îl urmări cu privirea pe Robert până ce acesta ajunse la maşina sa. Poate că era bine că pleacă: deseori Robert înţelegea prea multe lucruri. Max simţi un junghi în inimă. De fapt, nu prea conta unde se afla sau cât de bine începea să se simtă în compania altei persoane; niciodată nu va exista vreun moment în care să se poată relaxa complet.

În timp ce se uita după maşina care se înscria pe curba drumului şi pierea din vedere, se întrebă pentru prima oară dacă era posibil ca Robert să fie în primejdie. Probabil că nu. Nu exista nici o pistă care să ducă la un mic şi liniştit preot din Cavaillon, care organiza în întreaga lume o reţea de preoţi activişti şi-i trecea în mod fraudulos frontiera pe alţi activişti, în majoritate studenţi, ajutându-i să intre şi să iasă din ţările cu probleme. *Noi doi suntem de acelaşi soi*, îşi spuse în gând Max. *Poate de aceea ne înţelegem atât de bine. Doi contrabandişti, într-o lume plină de poliţie, grăniceri şi documente de identitate. Şi dacă activitatea mea de contrabandist a avut întotdeauna scopul de a-mi spori propria avere, în vreme ce a lui Robert este de a uşura vieţile celor sărmani şi neajutoraţi, totuşi există ceva ce ne leagă. Şi avem nevoie unul de celălalt. A văzut asta, chiar dacă eu n-am vrut să-l las să citească în mine.*

În biroul lui suna telefonul, aşa că se duse să răspundă.

— A sosit contractul de la Bimerji, din Iran — îi spuse Carlos. Vei veni aici în curând sau trebuie să ţi-l trimit?

— O să fiu acolo joi.

Iranul — se gândi cu satisfacţie. Discutase luni de-a rândul cu iranienii, şi acum făcuseră ultimii paşi, convingându-l pe Bimerji să cumpere utilaje de contrucţie şi să trimită contractul la firma „Lacoste et fils" din Marsilia. Fusese convins că se vor înţelege; toată lumea ştia că în Iran existau facţiuni care încercau să submineze guvernul, şi ce mijloc era mai bun decât să inunde ţara cu valută falsă? Dar faptul de a şti că acum contractul se afla aici... Asta era satisfacţia pe care o aşteptase.

Şi-l imagină pe Carlos stând în biroul despre care toţi, inclusiv Robert, credeau că este un mic atelier tipografic în legătură cu „Lacoste et Fils". Carlos şedea probabil la micul său birou din spatele tejghelei, lângă rafturile de oţel încărcate cu teancuri de hârtie, plicuri, cerneluri şi ştampile de cauciuc. Printr-o uşă alăturată puteai zări marele aparat de fotocopiere, cu burduful lui cu înfăţişare anacronică, două maşini de tipărit offset şi un mic scanner cu laser. Uşa încuiată a camerei negre se afla chiar în spate. Pe pereţii încăperii din faţă, cu tejgheaua ei pentru clienţi, erau agăţate mostre de invitaţii pentru petreceri, anunţuri de căsătorie, cărţi de vizită pentru oameni de afaceri, plicuri cu antet sau imprimate: tipul de lucrări pe care atelierul le efectua atât de bine.

Totul era ordonat, modest — o clădire de lemn, fără ferestre şi care nu bătea la ochi, anexată la una din laturile depozitului. Însă într-o încăpere din spatele camerei negre stătea Andrew Frick, un american genial — aşa îl caracterizase judecătorul când îl condamnase ultima dată — un om care poate fi numit un adevărat artist. Frick era adâncit cu pasiune în romantica ocupaţie de a copia, grava şi tipări bani; zeci de valute, din toate colţurile lumii. Inventase un amestec de cerneală cu pudră metalică magnetică prin care imita cernelurile folosite în întreaga lume, şi descoperise o modalitate prin care să

folosească pigmenţi nefluorescenţi pentru a simula albul fibrei de bumbac în loc de-a recurge la leşia utilizată de falsificatorii mai puţin talentaţi, aceasta din urmă devenind fluorescentă în lumina ultravioletă şi demonstrând astfel imediat că e vorba de un fals.

Banii falşi ai lui Andrew Frick erau atât de reuşiţi, încât experţii îi comparaseră cu delicata puritate a unui Botticelli. Iar Andrew Frick nu fusese niciodată în viaţa lui atât de fericit cum se simţea în camera din spate a firmei „Lacoste et Fils", unde-şi putea alcătui propriul său program, având cel mai modern echipament cu care să realizeze ce-i plăcea lui mai mult şi primind în schimb o plată generoasă, un apartament în apropiere de port şi un cont bancar pe numele lui Max, la „Fauchon" şi „Galeries Lafayette".

Frick îşi tăiase orice punte în America, transportase tot ce poseda în Franţa, şi-şi pusese pentru totdeauna nădejdea în Max Lacoste. Nu dorea să fie nicăieri altundeva.

Revăzând în minte toate acestea în timp ce stătea la biroul său din Cavaillon, Max se gândi la joia viitoare.

— Cât vor cei din Iran? îl întrebă pe Carlos.

— O sută cincizeci de milioane de riali.

— Când?

— Peste o lună. Eu am propus un transport de trei grape cam pe la sfârşitul lui iulie. Dacă ei consideră că totuşi una din ele nu le trebuie, contractul precizează că o pot expedia înapoi.

O sută cincizeci de milioane de riali n-ar ocupa un spaţiu mai mare de şaptezeci de decimetri cubi, calculă Max. Iranienii vor converti în franci treizeci şi şapte virgulă cinci milioane de riali — plata lui — şi i-i vor expedia în grapa care, în cele din urmă, vor socoti că nu le este necesară.

— Eşti mulţumit? îl întrebă pe Carlos.

— Cred că totul se află acolo. Vreau să verifici şi tu.

— Bine. Voi fi la faţa locului joi de dimineaţă, la opt, opt şi jumătate. Că veni vorba, părintele Chalon va fi şi el acolo mâine. Are nevoie de câteva acte de identitate, îţi va spune el ce anume. Mi-ar plăcea să se rezolve repede.

— Întotdeauna facem asta pentru el. Altceva?

— Nimic. Ne vedem joi.

După ce închise telefonul, rămase în picioare, lângă birou. *Bineînţeles că Robert este în primejdie, aşa cum sunt şi eu. Există mereu riscul ca vreunul să trăncănească sau cineva să recunoască un chip, cineva să urmărească o pistă care pare atât de slabă încât abia e vizibilă, dar ca acea pistă să fie, pentru o singură persoană, tot atât de clară şi dreaptă ca o săgeată.*

Şi de aceea trebuie să plec.

Şi tot acesta-i motivul pentru care un preot din Cavaillon, care crede că rugăciunea este bună, dar că rugăciunea însoţită de acţiune e şi mai bună, ar trebui la rându-i să plece într-o bună zi.

Poate că va trebui să plecăm toţi trei. Sau Robert să vină după noi mai târziu. In felul acesta, Sabrina ar accepta mai uşor părăsirea Cavaillon-ului. Îi voi prezenta asta ca o posibilitate.

Încuie uşa şi se aşeză la birou, să-şi reia lucrul.

— Mă gândeam la o excursie şi, poate, un picnic spuse Léon la telefon. Au trecut cinci zile de când am fost la Fontaine-de-Vaucluse şi am mare nevoie de mişcare.

— N-ai mai făcut nici o plimbare cu bicicleta, după-amiaza? întrebă Stephanie.

Se afla în camera din spate a magazinului „Jaqueline en Provence", cu oră înainte de deschidere. Începuse să vină în fiecare dimineaţă mai devreme.

pentru a lucra singură şi a simţi, în acel scurt răstimp minunat, că era propriul ei magazin, propriul său loc, pe care-l putea modela după cum poftea. Era ca un fel de secret purtat în inima ei. Şi acum, Léon constituia un alt secret. Era întâia oară când telefona, de când petrecuseră aceea după-amiază la Fontaine-de-Vancluse.

— Nici măcar nu m-am mai gândit la mersul cu bicicleta. Am lucrat întruna la o nouă serie de tablouri, foarte deosebite, şi care mi-au absorbit toată atenţia. Poate vii pe la atelier, să le vezi.

— Mi-ar face plăcere.

— Atunci, după picnicul nostru aşa facem. Eşti liberă în după-amiaza asta?

— Nu, îmi pare rău. Dar joi...

— Încă trei zile!...

Stephanie tăcu.

— Bine, aşadar joi. Tu alegi locul, iau eu aduc mâncarea. Îţi voi telefona cu o zi înainte, cam pe la vremea asta, dacă eşti de acord. Mi-a fost dor de tine, Sabrina. De o duzină de ori am retrăit în minte ultima marţi. A fost o zi cu totul deosebită.

— Da. Şi pentru mine.

Mâna Stephaniei tremura când puse în furcă receptorul. Max urmă să plece la Marsilia joi. Fixase o întâlnire cu Léon într-o zi în care Max avea să fie plecat.

— Eşti foarte tăcută — spuse Jacqueline ceva mai târziu, în aceeaşi dimineaţă, în timp ce amândouă aranjau nişte porţelanuri. Te frământă ceva?

Stephanie confirmă dând din cap.

— Dar e ceva ce trebuie să-mi limpezesc eu însămi. Este complicat.

— Înseamnă că-i vorba şi de dragoste. Şi, probabil, e mai puţin complicat decât îţi închipui. Întotdeauna iubirea pare să creeze foarte multe iţe încâlcite, dar, în realitate, de obicei există un singur fir care poate fi tras

pentru ca totul să se clarifice. Deşi recunosc că găsirea acelui fir este uneori dificilă şi dureroasă.

— Şi tu l-ai găsit, cu prietenul tău?

— Desigur, dar noi doi nu avem nici o urzeală încâlcită. Firul este prietenia. Îţi este greu să-l găseşti cu Max?

— Nu ştiu ce-ar putea fi. Nu-i pot da un nume.

Jaqueline se uită la ea cu o expresie gânditoare.

— Poate pentru că nu ştii ce vrei: căsătorie, prietenie, societate, un mod de viaţă, o relaţie de afaceri...

— Afaceri!

— Da, deoarece îţi oferă căminul lui, şi numele, şi protecţia lui, iar tu îi oferi opt luni de amintiri şi afecţiune, dar nu şi iubire. Nu ştiu câţi bărbaţi ar considera că asta este mulţumitor pentru o căsnicie, deşi ar fi suficient în chip de tranzacţie de afaceri.

— Cred că lui îi convine că nu am memorie.

— Chiar aşa? De ce?

— Nu ştiu. Dar nu mă îndeamnă să fac asocieri, să încerc să-mi scormonesc în amintiri, cum procedează Robert.

— Şi tu nu... când faceţi dragoste, în momentele acelea în care cei mai mulţi dintre noi suntem mai receptivi la stimuli decât oricând, tu nu-ţi aminteşti nimic?

Stephanie îşi concentră atenţia la modul în care aranja în rând cu porţelanurile câteva cuţite şi furculiţe cu mânere de fildeş.

— Eu... nu sunt deschisă sufleteşte, în asemenea clipe.

— Ah. Şi ce te ţine în defensivă?

— Ceea ce ţi-am spus mai înainte. Nu mă pot încrede în el.

— Da, însă măcar pentru plăcerea pe care-o simţi... Ei bine, înţeleg că asta nu-i de ajuns pentru tine. Ai nevoie de mai mult. Sper, draga mea, că vei găsi cu

altcineva ceea ce-ţi doreşti. Sau... poate ai şi găsit şi aceasta-i urzeala încâlcită care te necăjeşte acum?

Aşteptă câteva clipe, dar Stephanie nu răspunse.

— Să ştii, Sabrina, că mie poţi să-mi spui orice, întotdeauna.

— Ştiu. Îmi place să discut cu tine. Şi o voi face, dar, deocamdată am prea multe lucruri pe care trebuie să mi le lămuresc.

Clopoţelul de la uşă sună şi un client intră în magazin, iar Stephanie se duse să-l întâmpine, simţind o uşurare. Nu ştia pentru ce era stânjenită; întotdeauna putea vorbi deschis cu Jacqueline. Însă astăzi, cuvintele rămâneau înlăuntrul ei.

— Şi ce planuri ţi-ai făcut pentru timpul cât eu voi fi plecat? o întrebă Max în aceeaşi seară, la cină.

— Să lucrez la camera aceasta, răspunse Stephanie. Dacă n-ai nimic împotrivă, aş vrea să scap de cele mai multe dintre mobile. Sunt prea greoaie pentru o sufragerie, mai ales asta. Avem la magazin o masă pe care mi-ar plăcea s-o încerc cum se potriveşte, şi Jacqueline mi-a vorbit despre câteva locuri în care am putea găsi scaune şi o servantă.

Pe el nu-l interesa să afle ce planuri avea ea în legătură cu casa.

— Şi altceva?

— Un sfeşnic...

— Nu, vreau să zic ce altceva vei face?

— Max , de câte ori pleci avem aceeaşi discuţie. N-am alcătuit un program pentru fiecare minut al fiecărei zile, şi chiar de-aş fi alcătuit unul, nu pricep pentru ce ţi-aş da ţie un itinerariu exact. Nici tu nu-mi dai, pentru timpul pe care-l petreci la Marsilia.

— Iar pleci cu bicicleta?

— S-ar putea să mă duc până la Roussillon, cu Robert.

— Şi ce altceva?

— Şi voi face o excursie. Până acum n-am mai fost.

— Unde?

— Nu ştiu.

— Să mă ierte *madame* că mă amestec — zise *ma*dame Besset, care tocmai aducea tava cu brânzeturi — există un loc minunat pentru excursii mai sus de Saint-Saturnin. Dacă vă amintiţi, acela-i oraşul unde ne vom muta după ce-i vindem fiului nostru ferma. Îl cunosc bine. Dacă parcaţi în piaţetă şi mergeţi în spatele bisericii, veţi găsi un drum în trepte. Cred că veţi fi încântată de ceea ce veţi găsi la capătul de sus.

— Şi ce este la capătul de sus? întrebă Max.

— O cetate medievală. Castele prăbuşite, locuinţe, o şosea veche de pe vremea romanilor...

— Pare să fie ceva superb, spuse Stephanie. Acolo mă voi duce.

— Ia şi un aparat de fotografiat, îi sugeră Max. Mi-ar plăcea să văd pozele.

— Da.

Îl mint pe Max. Şi o fac cu uşurinţă. Mă întreb dacă înainte am mai minţit pe cineva.

Stephanie fu cuprinsă de un tremur nestăpânit. *Ceva* nu-i în regulă. Ce nu-i în regulă cu mine?

— Sabrina, ce se-ntâmplă?

— *Madame* !

Max o ajută să se ridice în picioare, făcându-i semn doamnei Besset să plece.

— Vom fi în bibliotecă. Ne poţi aduce cafeaua acolo.

O conduse pe Stephanie până la o canapea şi o susţinu să nu se prăbuşească în timp ce ea se aşeza.

— Îmi poţi spune ce este?

— Nu, zise ea gâfâind, de parc-ar fi alergat.

Max luă loc lângă ea.

— Închide ochii. Culcă-te pe spate. Să chem un doctor?

— Nu.

— Te simţi rău?

— Nu. Nu ştiu cum mă simt.

Se rezema de el, cu ochii închişi. Treptat, tremurul i se potoli. Deschise ochii. *Alice în Ţara Minunilor* se afla pe masă, în faţa ei, cu paginile deschise.

„V-aş putea povesti aventurile mele... începând cu cele de azi-dimineaţă — spuse Alice, cu oarecare timiditate. Dar nu are nici un rost să mă întorc la ziua de ieri, fiindcă pe atunci eram o altă persoană."

Asta are o legătură cu felul în care mă simt. Dar nu ştiu ce anume.

„Pe atunci eram o altă persoană."

Da, bineînţeles. Ştiam cine eram; aveam un nume, amintiri, un trecut, un viitor. Dar oare numai asta vrea să însemne? Nu ştiu. Trebuie să mă gândesc, trebuie să încerc să înţeleg...

— Te simţi mai bine? o întrebă Max.

— Da. Mulţumesc.

Se ridică în capul oaselor. *Mai târziu. Când voi fi singură.*

Madame Besset aduse o tavă pe care erau ceştile cu cafea şi câteva felii de tartă cu fructe în aluat.

— Spune-mi ce vei face la Marsilia, îl rugă Stephanie pe Max.

Turnă cafea în ceşti şi discutară tihnit în bibliotecă, iar seara deveni asemănătoare cu oricare alta.

Şi pe urmă se şterse din mintea ei mai repede decât şi-ar fi închipuit c-ar fi posibil. Era foarte ocupată la Jacqueline; împreună cu Max, merse cu maşina la Saint-Rémy, de unde îşi cumpărară câteva lucruri de îmbrăcăminte; schiţa planuri pentru redecorarea

sufrageriei. Şi se gândea la ziua de joi. Şi apoi Max plecă. Şi venise acea zi de joi.

— *Madame* Besset asta a ta este nemaipomenită, spuse Léon. Niciodată n-am fost pe-aici.

Mergeau pe o potecă largă şi stâncoasă, rămăşiţă a unui drum roman, mult deasupra oraşului Saint-Saturnin. De fiecare parte a potecii se afla câte un zid de piatră sfărâmat, pe ici-colo încă intact: pietre înnegrite, puse cu grijă una peste alta cu aproape o mie de ani în urmă, spre a marca drumul principal către cetatea fortificată. Drumul pornea de la un castel care predomina valea mănoasă ce se întindea mult sub nivelul său şi se întindea de-a lungul a mai bine de două mile, trecând pe lângă zeci de locuinţe antice în care trăiseră familii şi care, acum, nu mai erau decât mormane de pietre negre, lipsite de grai.

— Aş vrea să pot aduce înapoi acei oameni — spuse Stephanie — şi să-i văd cum lucrează pământul, cum se duc la cumpărături şi cum se joacă, şi... De unde luau apă?

— Trebuie să fi existat un râu, acolo, jos. (Priviră, peste stâncă, în valea de dedesubt.) Acum este secat, dar ştiu că fără apă n-ar fi putut exista nici un oraş.

— Atâţia oameni, atâta vieţi... Păşeau încet, sub soarele dogorâtor. Purtau şorturi, cămăşi-sport uşoare şi şepci cu cozoroc mare, iar în spinare câte un mic rucsac. Léon avea în buzunar un carnet de schiţe, iar de centura Stephaniei atârna aparatul ei de fotografiat.

— A scris cineva povestea acelor vieţi? Există vreo istorie a oraşului Saint-Saturnin?

— Nu ştiu de existenţa nici uneia. Însă în biblioteca mea am cărţi ce tratează istoria regiunii Provence. O să văd ce pot găsi.

— Au dispărut cu toţii, şopti Stephanie. Ar trebui să punem pe hârtie absolut totul, în fiecare zi. Nu ne gândim la asta, dar dacă nu facem aşa, totul poate pieri atât de fără urme...

— Nimic nu piere. (Glasul lui Léon părea degajat, dar el era atent, alegând cuvinte care i-ar îngădui ei să vorbească despre ea însăşi.) Totul se află aici, în jurul nostru, oriunde am fi. Este ceea ce încerc să arăt în picturile mele: celelalte vieţi şi amintiri care fac parte din noi, chiar dacă sunt invizibile şi lipsite de grai. N-au dispărut, numai că noi n-am descoperit cum să găsim cheia ce-ar deschide toate aceste uşi încuiate.

Erau singuri în sat. Tufişuri şi flori creşteau din ziduri, agăţându-se de puţinul pământ prins între pietre; şopârle traversau ca fulgerul drumul, ascunzându-se în umbra tufelor; păsărele zburau protector deasupra cuiburilor pe care şi le construiseră în crăpăturile locuinţelor surpate, şi mănunchiuri de flori de câmp galbene, în plină splendoare, îmbălsămau aerul.

— Viaţa mea a dispărut, spuse Stephanie, fără a se uita la Léon. Ai dreptate, desigur, ea există undeva, în scrisorile pe care le-am scris sau în lucrurile pe care le-am realizat, sau în memoria altor oameni. Dar nu şi într-a mea. Nu în memoria mea. Eu nu am nici una.

Îţi mulţumesc! — spuse Léon în sinea lui, dându-şi seama cât de mult dorise că ea să-şi deschidă sufletul faţă de el; şi, în acel moment, înţelese şi că o iubea. *Dar, Doamne!* — gândi — *Dumnezeule, să trăieşti fără amintiri! O singurătate atât de cumplită!...*

— Şi Max? întrebă cu glas tare.

— El zice că nu mă poate ajuta.

— Povesteşte-mi totul — poţi? — de la început.

— Începutul! exclamă Stephanie cu amărăciune. Unul foarte recent. In urmă cu opt luni. În octombrie.

Merseră la oarecare distanţă unul de celălalt, bând din sticlele lor de apă pe măsură ce soarele se înălţa pe bolta cerească, şi ea îi povesti tot, chiar şi leşinul din seara de acum trei zile, şi pasajul din *Alice în Ţara Minunilor.* Când termină, lăsaseră în urmă satul şi se aflau într-un câmp întins, cu iarbă înaltă, încinsă şi uscată, presărată cu tufe scunde de scaieţi. Într-o vâlcea din stânga lor se înălţa clădirea mică a unei ferme, cu un măgar în spatele unui gard de nuiele şi cu un copil care-şi arunca mingea în cearceafurile albe ce se zvântau pe o frânghie de rufe. În faţa lor se zărea liziera unei păduri.

Léon o luă de mână pe Stephanie.

— Hai să găsim un loc unde să ne aşezăm şi să ne vedem de picnicul nostru.

Stephanie simţi strângerea puternică a degetelor lui şi îl urmă, potrivindu-şi pasul după al său. Acum era relaxată şi fericită, şi-n sufletul ei se înălţa un cântec. Lui Léon îi spusese mai multe decât lui Robert, mai multe decât Jacquelinei. Discutase cu el ca şi cum şi-ar fi vorbit sieşi.

Poteca ducea în pădure, şi răcoarea bruscă le tăie respiraţia. Peste câteva minute, Léon se opri.

— Iarbă, frunze, un mic luminiş. Un loc în care se poate prânzi.

Se strecurară, aplecându-se, printr-un pâlc de arbori de lângă potecă, şi când Stephanie îl urmă, se pomeni într-un mic spaţiu înverzit cu pereţi alcătuiţi din ramuri înfrunzite şi plafonul — un cer fără nori. Ierburi palide, de pădure, acopereau pământul, înclinându-se deasupra frunzelor căzute de-a lungul multor anotimpuri, înnegrite şi transformate prin trecerea vremii într-un covor moale sub tălpile lor.

Léon scoase din rucsacul său brânză, cârnaţi, o cutie cu măsline negre aromate şi o pâine rotundă, cu crustă aspră.

— Vin — şopti, găsind un loc unde să pună sticla — pahare, cuţite, şerveţele. Şi struguri. Incepem când pofteşti. Acum?

— Încă nu. Este-atâta răcoare şi pace. Câtva timp vreau doar să stau aici, jos.

— De acord.

Îşi scoase din buzunar carnetul lui de schiţe şi un creion şi, cu mişcări rapide şi sigure, începu s-o deseneze. Ea stătea la o depărtare de câţiva metri, cu spatele rezemat de un arbore şi cu picioarele întinse în faţă, întorcându-şi capul spre el.

— După cum vei vedea când îmi vei vizita atelierul — spuse Léon cu ochii pe hârtia lui — de când am fost în excursia noastră cu bicicleta n-am prea mai pictat altceva decât pe tine. Dacă asta te supără, trebuie să-mi spui.

— Îmi place.

El îşi ridică repede privirea.

— De ce?

— Pentru că oamenii din tablouri au o viaţă a lor proprie. Ştiu că sunt încremeniţi în timp, dar reflectă ceea ce-au fost şi dau o idee despre ce vor fi. Dacă mă pictezi, cred că în imagine voi fi eu sau... nu voi fi eu. S-ar putea să fie persoana care eram cândva. Mi-ar plăcea să văd cum arată.

El dădu din cap aprobator, ca pentru sine.

— O idee interesantă. Dar acesta-i singurul motiv pentru care-ţi place?

— Nu. Imi place să ştiu că te gândeşti la mine.

Léon izbucni în râs.

— Mai tot timpul, se pare. Dar tu te gândeşti la mine?

— Da. N-ar trebui. Am un soţ, un cămin... N-ar trebui să fiu... Am responsabilităţi şi îndatoriri...

— Dar ştii că nu te-am întrebat despre ele... nimic despre căsnicia sau căminul tău... şi nici eu nu ţi-am

vorbit de propriile mele legături. Şi nu m-ai întrebat. Nimic din toate acestea nu-şi are locul aici.

— Pentru ce nu?

— Fiindcă există multe ce încă nu ştiu.

— Vrei să spui că eu zoresc lucrurile.

— Vreau să spun că tu nu mi te alături în a le ţine-n loc. Vino — îi spuse, văzând tulburarea de pe chipul ei. Hai să mâncăm. Şi vreau să discut cu tine despre memorie.

— Ce-i cu ea?

El turnă vin în pahare, apoi rupse un colţ de pâine, îl unse cu brânză şi i-l oferi.

— Deseori, când sunt absorbit în ceea ce pictez, mă depărtez de pânză şi mă uit la ce-am făcut, şi uneori văd ceva foarte bun — o potrivire de forme sau culori, un peisaj agitat, un portret — şi habar n-am de unde a apărut lucrul acela bun. Nu m-am gândit la el înainte să-l fi pictat; nu l-am mai făcut până în acel moment. Pur şi simplu, a apărut.

Stephanie dădu din cap.

— Din întreaga ta experienţă vreme de... câţi ani? Ce vârstă ai?

— Treizeci şi şase.

— Toate experienţele tale de-a lungul a treizeci şi şase de ani, înmagazinate în memoria ta, aşteptându-te. Pentru că-ţi aminteşti totul, până-n vremea când aveai patru ani.

— Nu-mi amintesc chiar tot. Nimeni nu-şi aminteşte totul.Ai dreptate că experienţele trecute mă aşteptă, dar tocmai asta spun: ne aşteaptă pe toţi. Şi ale tale te aşteaptă. Le vei găsi. Vor veni nepoftite, aşa cum vin ale mele când pictez, sau vei face asocieri cu lucruri pe care le vezi, şi le auzi, şi le citeşti. De fapt, unele ţi-au şi revenit, ca atunci când ai numit-o pe fetiţă Penny, şi când ai pomenit de doamna Thirkell. Şi-ai zis că i-ai spus lui

Max c-ai călătorit mult prin lume, iar mie mi-ai declarat că picturile mele îţi amintesc de Van Gogh. Totul există, Sabrina, tot ce-ai făcut, gândurile tale, ce-ai îndrăgit şi ce ai urât, toate temerile şi întrebările din cei... câţi ani? Ce vârstă ai?

— Nu ştiu.

— Ah, sigur că da. Ei bine, să hotărâm ce vârstă ai. Ce zici? Eu cred că treizeci şi unu, poate treizeci şi doi. Ţi-ar conveni vreuna din astea?

Ea zâmbi.

— Şi când e ziua mea de naştere?

— Oh, astăzi! De ce nu? Ce alt mod ar fi mai bun decât acesta pentru a o sărbători? Astăzi, treizeci iunie, împlineşti treizeci şi unu de ani şi asta-i sărbătoarea aniversării tale. (Umplu din nou paharele cu vin.) Aşadar, ai treizeci şi unu de ani, şi iubiri, şi uri, şi temeri, şi întrebări, şi poate câteva lucruri pe care-ai vrea să le uiţi cu totul

toate înlăuntrul tău, aşteptându-te, ca un pod dintr-o casă veche, prăfuit şi şoptind despre tainice secrete. Totul despre trecut este stivuit, pus la păstrare, împins mai în spate pentru a face mai mult loc. Dar vine un vânt, o furtună, un cutremur, şi lucrurile din pod se clatină şi se deplasează: unele ajung deasupra şi revin fără nici un motiv aparent, sau noi pătrundem în adâncul lor şi scoatem afară ceva...

— *Eu nu pot face asta!* Nu înţelegi? Nu pot pătrunde în adânc...

— Ştiu. Iartă-mă. Înţeleg. Dar cred că vei putea.

— De ce?

— Pentru că eşti tânără şi puternică. Fiindcă te străduieşti cu toată forţa şi nu accepţi cu lacrimi şi resemnare ceea ce s-a întâmplat. Pentru că deja îţi aminteşti unele lucruri.

— Şi pentru că tu crezi în duhuri şi spiriduşi. — Şi în miracole.

Îşi zâmbiră. Luminişul în care stăteau era paşnic şi liniştit. Frunzele nu mişcau; păsărelele dormeau, moleşite de căldura după-amiezei. Nici un glas, nici un zgomot dinspre fermă sau cetate nu tulbura tăcerea. Stephanie îşi înfipse dinţii în coaja crocantă a pâinii; brânza moale şi răcoroasă i se topi pe limbă; Chablis[1]-ul rece îi alunecă pe gâtlej, şi totul avea farmecul lent al unui vis. Îl urmărea cu privirea pe Léon, care reîncepuse s-o deseneze, creionul lui fâşâind uşor pe hârtia groasă. Îi plăcea înfăţişarea lui: părul scurt şi blond, aproape alb în contrast cu tenul bronzat; trupul zvelt şi musculos, puţin încordat în timp ce desena, ca şi cum fiecare nerv s-ar fi concentrat, de parcă întreaga lui energie alimenta degetele ce se mişcau pe hârtie cu atâta repeziciune şi siguranţă. Cămaşa albastră avea dâre de transpiraţie, pe buze îi flutura un uşor zâmbet, ochii lui verzi erau îndreptaţi în jos.

Léon îşi ridică privirea şi o întâlni pe-a ei, care i-o susţinu. Şi asta se asemăna cu un vis — îşi spunea Stephanie, fiindcă nu era nevoie de logică pentru a fi firesc şi bine ca el să constituie tot ce vedea, sau tot ce dorea ea să vadă.

El nu se mişcă, dar fu ca şi cum ar fi întins mâna spre ea.

— Aş vrea să te ajut să-ţi regăseşti trecutul, dacă-mi dai voie.

— Da.

Îi întinse mâna şi el i-o luă. *Aici e locul meu; aici şi niciunde în altă parte.*

Rămaseră aşa multă vreme, cu mâinile împreunate. Carnetul de schiţe al lui Léon zăcea lângă el. Aerul fierbinte, neclintit, îi ţinea ca suspendaţi; sub picioarele goale, Stephanie simţea iarba şi frunzele umede; câteva picături de transpiraţie îi alunecară de pe tâmplă, de-a

---

1 *Chablis* = Vin alb de Burgundia. (n.t.)

lungul obrazului. Înlăuntrul ei, furtuna din ultimele luni se potoli. Gândurile i se liniştiră, respiraţia îi era uşoară, îşi simţea pulsul zvâcnind slab în palma pe care Léon o ţinea strânsă într-a sa.

După un timp, el se mişcă puţin.

— Am greşit. Trebuie să ştiu unele lucruri despre căsnicia ta.

Inima Stephaniei tresări, ca şi cum ar fi mers pe un teren neted, dar, brusc, ar fi căzut, călcând pe o treaptă pe care n-o văzuse. *Viaţa mea este plină de începuturi, şi acesta este unul din ele.* Însă nu ştia cum să înceapă, şi tăcerea se prelungi.

— Nu-ţi aminteşti nimic despre cum te-ai căsătorit cu el — spuse Léon în cele din urmă. Sau de cum discutaţi împreună despre viitor. Sau de faptul că te aflai într-o şalupă, la explozie. Dar ţii minte câteva dintre lucrurile pe care ţi le-au spus medicii, la spital. Le-ai vorbit despre Max? Sau despre căsătoria voastră?

— Nu-mi aduc aminte. Max mi-a cumpărat toată îmbrăcămintea, asta-mi amintesc, şi întotdeauna totul era perfect — culorile cele mai potrivite, măsura corectă. Şi a rămas cu mine până când a ştiut că mă voi însănătoşi. Pe urmă se ducea la firma lui, şi iar venea şi pleca. Apoi Robert a găsit casa din Cavaillon şi Max a aranjat-o cu mobile pe care le avea depozitate undeva, şi cu colecţia lui de obiecte de artă. Zicea că tabloul tău, cu Alpillii, îl avea de zece ani. Îl cumpărase de la „Galeries de Rohan", la Paris.

— Pe-atunci l-am pictat. Era prima mea expoziţie la acea galerie. Ulterior, acolo am expus mereu.

— La Paris? Dar avem tablouri de-ale tale la „Jacqueline en Provence".

— Fac asta de dragul Jacquelinei. Doar câteva. Cele mai multe se duc la „Rohan". Dar tu nu-mi dai informaţii

decât despre ce poate vedea oricine. Vreau să aflu lucruri care nu se văd.

— Ştiu.

Şi cuvintele începură să-i vină, mai uşor decât şi-ar fi închipuit.

— Nu-l iubesc. Am încercat, dar între noi există un gol atât de mare... de lucruri neştiute... adică, cred că el cunoaşte mai multe despre trecutul meu decât îmi spune, dar nu am nici o posibilitate să dovedesc asta sau măcar să-l verific. Este o impresie, atâta tot, însă atât de puternică, încât nu pot avea încredere în el. Îl cred când îmi afirmă că mă iubeşte, şi e foarte bun cu mine: mă lasă să fac treburi pe care ar prefera să nu le fac, ca de pildă, să muncesc la magazin, cu Jacqueline, sau să gătesc mâncare, cu Robert...

— Pentru ce n-ai face lucrurile astea?

— Nu ştiu. În mod sigur nu-şi doreşte o femeie neajutorată, care moţăie toată ziua într-un şezlong, mâncând bomboane şi fredonând cântece de dragoste franţuzeşti...

Léon râdea.

— O imagine încântătoare. Ţi-a spus ce anume nu dorea?

— Nu. Într-o zi l-am întrebat dacă asta aşteaptă de la mine. Şi lui i s-a părut amuzant, dar nu mi-a explicat ce era greşit în a munci împreună cu Jacqueline şi în a face mâncare cu Robert. Cu toate acestea, îi place că redecorez casa şi că-i adaug un atelier pentru mine.

— Fiindcă atunci când te ocupi cu asta eşti acasă.

— Da. Şi pentru că... în felul acesta mă fixez acolo în mod permanent.

— I-ai dat motive să se îndoiască de permanenţa ta?

— Nu i-am dat nici un motiv pentru a fi sigur de mine.

Mâna lui Léon o strânse mai tare pe-a ei, şi Stephanie scutură din cap.

— Nu mă mândresc cu asta. Îi datorez totul: viaţa mea, un cămin, şansa de a-mi căpăta o personalitate, prietenia lui Robert... N-aş avea nimic din toate acestea dacă n-ar fi Max.

— Dar crezi că te minte.

— Oh... ce cuvânt dur. Nu ştiu. Doar că nu pot fi sigură de nimic cu el. Îmi place, să ştii. Este un bun tovarăş şi un zid de apărare, în clipele în care sunt speriată sau mă simt pierdută, dar are ceva ce mă face să mă gândesc la primejdie, la oameni periculoşi... poate şi una şi alta. Ştiu că pare o prostie; ştiu că ar fi mirat dacă i-aş spune asemenea lucruri, dar aşa simt şi nu pot alunga această impresie, nici chiar atunci când mă bazez pe el cel mai mult.

Făcu o pauză, apoi adăugă:

— Nu mă pot închipui schimbându-mi sentimentele faţă de el. Niciodată.

Respiraţia lui Léon se trasformase într-un adânc oftat.

— Şi ce vei face?

— Nu ştiu. M-am gândit să-l părăsesc, dar există atât de multe motive care mă opresc... Nu vreau să-l îndurerez — n-a făcut nimic ca să merite aşa ceva. Şi mi-e teamă. Ştiu atât de puţin despre orice, nu ştiu nici măcar de unde aş începe, dacă aş fi de capul meu. Acum, că am o slujbă, s-ar putea ca în curând să fiu în stare să mă gândesc mai serios la despărţirea de el. Dar nu încă. Şi mai e ceva...

Stephanie se uită la mâinile lor împreunate. Glasul îi deveni aproape o şoaptă:

— Nu aş ieşi de sub dependenţa lui Max pentru a fi dependentă de altcineva. Nu-mi voi schimba protectorul cu un altul.

— Nu, asta n-ar fi bine. Şi nu există nici un motiv ca să faci aşa ceva. Dar cum rămâne cu noi?

Îşi ridică privirea spre el şi zâmbi — un surâs lent, uşor şmecheros.

— Nu-mi oferi să fii protectorul meu?

— Nu. Deşi te-aş proteja, dacă s-ar ivi ocazia.

Oh, îmi place asta, gândi Stephanie. *Că ştie că există o diferenţă.*

Apoi trase adânc aer în piept şi plonjă în viitor.

— Vreau să fiu cu tine.

— Atunci, vom fi împreună. Vom descoperi tot ce nu ştim şi vom crea propriile noastre amintiri. *Este ceva tot atât de solemn ca o ceremonie* — îşi spunea Stephanie în gând — aşa cum îşi ţineau mâinile împreunate, ca spre a marca însemnătatea momentului.

După câteva clipe, Léon spuse.

— Am fost cu cineva, vreme de câteva luni. Voi pune capăt acelei relaţii cât de curând voi putea.

— Nu-ţi cer să faci asta. Şi n-o să...

— Tu nu-l părăseşti pe Max. Dar a continua, n-ar fi corect faţă de prietena mea. Nu ne iubim, însă suntem buni prieteni şi întotdeauna m-am purtat cinstit cu ea.

— Jacqueline zicea acelaşi lucru despre bărbatul cu care se întâlneşte. Pare atât de simplu.

Léon o privi curios.

— Ţi-a spus numele bărbatului?

— Nu, doar că au petrecut... (Stephanie se uită cu ochi mari la el şi îşi ţinu respiraţia.) Nu. Nu se poate. Léon, e cu neputinţă!

— De ce nu? (Glasul lui era blând.) Ţi-am explicat că tablourile mele se află în magazinul Jacquelinei de dragul ei. Ne-am ajutat multă vreme unul pe altul. Şi-n urmă cu un an ne aflam fiecare într-un moment al vieţii noastre în care aveam nevoie de cineva apropiat. Nu voiam iubire; voiam căldură şi pace sufletească, şi asta

ne-am dăruit unul altuia. Este o femeie remarcabilă, să ştii. O prietenă cu adevărat foarte dragă.

— Este şi prietena *mea*. Mi-a dat o slujbă, mă învaţă zilnic câte ceva, discutăm... despre toate astea. N-aş putea s-o fac să sufere; nu pot să fac nimic ce-ar putea-o îndurera.

— Sabrina, asta nu-i o problemă între tine şi Jacqueline; este între Jacqueline şi mine.

— Nu, nu, nu înţelegi? Eu discut cu ea despre ea, şi ea îmi vorbeşte despre tine; eram două femei care discutam, aveam încrederea una în cealaltă. Este singura prietenă pe care o am... ei bine, mai e şi *madame* Besset, dar nu-i acelaşi lucru... şi nu voi profita de ea iar şi iar, pentru ca apoi să-i răpesc pe cineva, pe cineva la care ţine...

— Nu mă poţi fura pe mine; ce-ţi trece prin cap? Că eu aş fi una dintre lingurile de argint din magazinul vostru şi că mă poţi vârî în buzunarul tău şi să pleci pe furiş?

Stephaniei îi scăpă un mic hohot de râs.

— Iartă-mă, n-am folosit cuvântul potrivit, dar...

— Cât despre faptul că Jacqueline ţine la mine, da, ţine ca la un prieten, nu ca la un iubit adevărat. Ţi-am mai explicat asta. Şi se pare că şi ea ţi-a spus acelaşi lucru.

— Mi-a spus că aveţi nevoie unul de celălalt.

Sprâncenele lui se ridicară.

— A zis ea aşa?

— Da.

— Întocmai aşa?

— A spus că petreceţi un timp plăcut împreună şi că aveţi nevoie unul de celălalt şi că dacă v-aţi despărţi i-ai lipsi foarte mult.

Léon o privi îndelung.

— Sabrina, o cunosc bine pe Jacqueline. Nu cred că aşa s-a exprimat.

Stephanie îşi feri de el privirea. Ce-i datora ea Jacquelinei? Loialitate, recunoştinţă, iubire... dar nu o minciună.

— A spus că ţi-ar simţi mult lipsa pentru o vreme, dar că ţi-ar dori binele ca mulţumire pentru plăcerea trăită împreună. Şi că tu te-ai purta la fel faţă de ea.

— Avea dreptate. Acum, te rog să mă asculţi. Jacqueline şi cu mine nu iubire am aşteptat unul din partea celuilalt şi, prin urmare, nu am sperat o relaţie veşnică. Fiecare din noi ştia că relaţia pe care-o aveam se putea schimba oricând, şi atunci aveam să fim un alt soi de prieteni. Câţi oameni sunt îndeajuns de norocoşi încât să găsească aşa ceva când simt nevoia? Un prieten care să lumineze un ungher întunecat din viaţa noastră, care alungă umbrele, care ne ajută să ne împăcăm mai bine cu ceea ce suntem şi cu ceea ce facem. Jacqueline şi cu mine am făcut asta unul pentru celălalt. Însă niciodată nu ne-am atins de misterul dinlăuntrul celuilalt, şi nici n-am încercat...

Văzu mirarea din ochii Stephaniei şi adăugă:

— Aşadar ţi-a spus şi asta. Se pare că ţi-a spus despre noi tot ce era important. Acum, îţi voi spune eu ce este important pentru tine şi pentru mine.

Întoarse mâna Stephaniei cu palma în sus şi i-o sărută. Atingerea buzelor lui fu ca o descărcarea electrică prin trupul ei, tăindu-i respiraţia, şi el o sărută iar, în acelaşi loc, şi o simţi tremurând.

— Te iubesc, Sabrina. Vreau să fiu alături de tine şi să te ajut să redescoperi lumea şi pe tine însăţi, şi tu mă vei ajuta să redescopăr lumea, cu începere din această zi. Vom fi împreună cât de puţin sau cât de mult vei dori, voi face tot ce vrei şi, cândva... Ei bine, e de-ajuns. Prezicerile mele sunt o nebunie. Avem destule de aflat unul despre celălalt pentru a umple prezentul. Vom clădi un viitor pe măsură ce vom înainta spre el.

În sufletul Sabrinei se aprinse o bucurie neasemuită. Nu avea nici un trecut şi nu credea cu adevărat că şi-l va regăsi vreodată, dar acum vedea conturându-se un viitor, un loc căruia să-i aparţină, unde să nu mai fie pierdută. Simţea înlăuntrul ei o încântare cum niciodată nu mai simţise: bucuria de a se şti tânără şi puternică; de a şti că mintea ei putea să înveţe şi să-şi amintească ceea ce învăţa; bucuria pe care o găsea în munca ei, în afecţiunea prietenilor şi în iubirea acestui bărbat. Euforia îi dădea încredere şi curaj: făcea şi ea parte din pământ şi din cer, din acest loc, din această clipă. Era întreagă şi era fericită.

Aproape fără a se mişca, fură unul în braţele celuilalt. Stephanie îşi înclină capul pe spate.

— Te iubesc — spuse, şi cuvintele erau ca un cântec ce zăcuse închis în ea, aşteptând un prilej pentru a se avânta.

Când se sărutară, gura ei se deschise sub buzele lui Léon şi braţele ei îl traseră, să se culce pe ea. Dorea şi iubea, şi, pentru Sabrina Lacoste, a cărei memorie avea o vârstă de opt luni, asta se întâmpla pentru întâia oară.